

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM pro základní vzdělávání
„Já a svět v barvách duhy“

Obsah

1. Identifikační údaje

Název ŠVP

Předkladatel

Zřizovatel

Platnost dokumentu

2. Charakteristika školy

Úplnost a velikost

Vybavení školy

Charakteristika pedagogického sboru

Dlouhodobé projekty

Spolupráce s rodiči žáků a jinými subjekty

3. Charakteristika ŠVP

Zaměření školy

Výchovné a vzdělávací strategie

Zabezpečení výuky žáků se speciálními potřebami

Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Průřezová témata

4. Učební plán

Tabulace učebního plánu

Poznámky k učebnímu plánu

5. Učební osnovy

Název vyučovacího předmětu

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

6. Hodnocení žáků

Pravidla pro hodnocení žáků

1. Identifikační údaje

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání **„Já a svět v barvách duhy“**

Č. j.:

Předkladatel:

Základní škola a mateřská škola Rokytno, okres Pardubice

IČO: 60157747

RED-IZO: 600096572

Adresa školy: Rokytno 73, 533 04 Sezemice

Ředitelka školy: Mgr. Olga Brousilová

Kontakty: tel.: 739 203 103, 466 989 201

e-mail: ZS_Rokytno@seznam.cz

adresa webové stránky: www.zsmsrokytno.cz

Zřizovatel:

Obec Rokytno se sídlem v Rokytně, okres Pardubice

Rokytno 21, 533 04 Sezemice

Kontakty: tel.: 466 989 128

fax.: 466 989 128

e-mail: urad@rokytno.eu

adresa webové stránky: www.rokytno.eu

Platnost dokumentu od 01. 09. 2022

Mgr. Olga Brousilová
ředitelka školy

Úpravy:

1) listopad 2009

Tabulace učebního plánu.

Učební osnovy tělesné výchovy, hudební výchovy.

Rozšíření oddílu Žáci se specifickými vzdělávacími potřebami.

Úprava projednána na pedagogické radě dne 19. 11. 2009.

2) srpen 2010

Doplňen oddíl Prostorové, hygienické podmínky z důvodu přístavby školy – prostor školní družiny a zázemí pro tělesnou výchovu.

3) srpen 2013

Účinnost od 1. 9. 2013 Úplné znění ŠVP ZV se změnami vyplývajícími z úprav RVP ZV pro všechny ročníky školy.

Zpracovány legislativní změny – Školský zákon č. 561/2004 Sb.

Opatření ministra školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se mění Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání, a to s účinností od 1. září 2013.

Změny se týkají oddílu Zabezpečení výuky žáků se speciálními potřebami a zabezpečení výuky žáků nadaných, Péče o žáky talentované a mimořádně nadané.

Doplněny standardy, vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – do učiva Matematiky doplněna problematika desetinných čísel a zlomků, do předmětu Člověk a svět, Člověk a příroda, Člověk a společnost doplněna problematika zdraví, bezpečí a ochrany člověka za mimořádných událostí, dopravní výchovy, finanční gramotnosti, korupce a obrany státu, Anglický jazyk – standardy, učivo.

4) srpen 2016

Účinnost od 1. 9. 2016

Zpracovány legislativní změny:

- Opatření ministryně školství č. j.: MŠMT-28603/2016, kterým se mění Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání
- Zákona č. 561/2004 SB., školský zákon – novela č. 82/2015 SB
- Vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Byly zcela přepracovány kapitoly Charakteristika ŠVP - Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Charakteristika ŠVP - Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Upraven učební plán – tabulace učebního plánu

5) září 2017

Účinnost od 01. 09. 2017

Zpracovány legislativní změny: - povinná výuka plavání

6) květen-červen 2022

Účinnost od 01. 09. 2022

Zpracovány změny Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání v oblasti nové informatiky a digitálních kompetencí

2. Charakteristika školy

Úplnost a velikost školy

Naše **vesnická** škola se nachází mezi plně organizovanou školou v Sezemicích vzdálenou 4 km JV od Rokytne a plně organizovanou školou Býšti, která se též nachází 4 km od Rokytne, ale na severovýchodní straně.

Naše škola je **málotřídní** (kapacita 60 žáků) a je spojená s **mateřskou školou** (kapacita 36 dětí). Snažíme se na základě uspokojení základní potřeby bezpečí vychovávat a vzdělávat všechny děti i žáky s ohledem na jejich individuální vlastnosti, handicap, rozdílné předpoklady, nadání. Proto jsou koncepčně propojeny školní vzdělávací programy MŠ, ZŠ, ŠD.

Na základní škole se vzdělávají žáci 1. – 5. ročníku. Jsou rozděleni do **tří tříd**. Většinou 1. třídu tvoří žáci prvního ročníku. Do zbývajících dvou tříd jsou rozděleni žáci podle počtu v ročníku, zpravidla však 2. třídu tvoří žáci 2. a 3. ročníku, 3. třídu žáci 4. a 5. ročníku.

Součástí školy je i jedno oddělení **školní družiny**, které naplňujeme 25 žáky. Nedílnou součástí je **školní jídelna** (kapacita 150 jídel).

Dojíždějící žáci se do i ze školy dostávají autobusem (1 odpolední spoj má zastávku přímo před školou), osobními auty s rodiči. Naši školu navštěvují žáci z Rokytne, z obcí, které spádově patří k Rokytne i z obcí, které spádově k Rokytne nepatří.

Vybavení školy

Prostorové, hygienické podmínky

Škola se nachází v přízemí, je **bezbariérová**. Žáci využívají 3 učebny, 2 šatny, 2 místnosti se sociálním zařízením pro žáky a pracovníky školy, které splňují hygienické požadavky. Velmi oblíbený je hrací kout na chodbě školy, který nabízí intimitu.

Pracovníkům školy slouží sborovna a ředitelna. Převážná část pomůcek je umístěna v kabinetě. Žáci i zaměstnanci se stravují ve školní jídelně, kterou doplňuje prostor pro odkládání oblečení a sociálně hygienické zařízení. Sociálně hygienická zařízení odpovídají platné legislativě.

O přestávkách si mají možnost žáci vybrat z nabídky různých aktivit – stolní hry, v případě vhodného počasí pohybové aktivity na školní zahradě; herní kout na chodbě školy; mají možnost uspokojit svůj zájem – používat PC, půjčovat si knihy ze školní knihovny, volně se pohybovat ve všech třídách a stýkat se spolužáky všech ročníků.

V průběhu hodiny je všem žákům umožněno uspokojit základní biologické potřeby – použít toaletu, napít se, dle potřeby se projít.

Vyučující v průběhu hodiny respektují individuální požadavky dětí na individuální pomoc. Tím odstraňujeme stres z neúspěchu a pomáháme vytvářet příznivé pracovní klima.

Školní družina

Školní družina je umístěna v přístavbě školy, která byla kolaudována v červnu 2010. Všechny prostory jsou bezbariérové. Je určena pro 25 žáků.

Školní družina má svou vlastní učebnu sloužící ke hrám, zájmovým činnostem, přípravě na vyučování.

Na učebnu navazuje místnost - pokojíček. Po celém pokojíčku je natažen koberec, na kterém je velké množství polštářků a molitanových sedáků. Je využíván k práci v komunikačním kruhu, k relaxačním a odpočinkovým činnostem. Nabízí dětem soukromí a klid.

Učebna ŠD je vybavena prostornými stoly, které lze dle potřeby různě přestavovat. Skříňky a police slouží k nabídce hraček, her, výtvarného, pracovního materiálu. K rozvoji zájmů dětí slouží i funkční kuchyňská linka s varnou deskou, pečící troubou, ledničkou. Na stěně je umístěna bílá keramická magnetická tabule, která může nahrazovat promítací plátno. Sítě na stěnách slouží k prezentaci práce ŠD.

Učebna ŠD je zašupovacími dveřmi oddělena od tělocvičny a nářadovny. Tím žáci získávají prostor pro aktivní pohybové činnosti i rozvoj zájmů.

Chodba před ŠD je vybavena lavičkami, věšáky, policí na školní aktovky a uzamykatelnou skříňkou na venkovní sportovní náčiní.

Na chlapecké i dívčí toalety navazuje sprchový kout, umyvadlo doplněné tekutým mýdlem a papírovými ručníky. Zaměstnanci používají WC, které je uzpůsobeno i pro lidi na vozíčku.

Při pobytu venku děti využívají prostory školní zahrady, pískoviště, altánu, pákových houpaček, horolezecké stěny, venkovního stolu pro stolní tenis, dřevěných branek na fotbal. Mezi dětmi je oblíbená zeď přístavby, která je uzpůsobena na míčové hry a je doplněna basketbalovým košem. K námětovým hrám dětem slouží domeček. Mimo školní zahradu mohou žáci využít veřejný prostor s průlezkami a lavičkami. Ke sportovním činnostem lze využít fotbalového hřiště, plochy s umělým povrchem. Při naplňování environmentální výchovy nebo při rozvíjení osobnostně sociální výchovy, či při realizaci různých forem akčního umění využíváme přilehlý park.

Materiální, technické podmínky

Dvě stěny každé třídy jsou polepeny kobercem, který slouží na prezentaci žákovských prací či obrazového výukového materiálu. Každá třída je vybavena „rostoucími“ lavicemi, židlemi, kobercem pro výuku i relaxaci, interaktivní tabulí s dataprojektorem, promítacím plátnem, žákovskými PC připojenými k internetu, policovou skříňkou pro žáky – žákovská portfolia, knihovnička, sešity, pomůcky, policovou skříňkou pro potřeby vyučujících. V šatnách jsou přes celou zeď na míru vyrobené skříňové sestavy, které slouží žákům k ukládání kufříků s výtvarným, pracovním materiálem. V uzamykatelných skříních jsou umístěny učebnice, učitelská knihovna a archiv. Žákovská knihovna se vyskytuje na chodbě školy.

Učitelům k setkávání i přípravě na vyučování slouží sborovna vybavena PC pro vyučující s připojením k internetu, k barevné tiskárně, k černobílé tiskárně, která slouží i jako kopírka a skener.

Využívají ledničku, varnou konvici.

Ředitelka využívá PC s tiskárnou umístěný v ředitelně.

Materiální vybavení učebními pomůckami považují za dobré.

Roční přírůstky odpovídají finančním možnostem školy. Mnohé výukové obrazy nahradily práce žáků, které odrážejí jejich schopnost kriticky myslet, kooperovat, pracovat s informacemi, myslet v obrazech, výtvarně se vyjadřovat. Postupně probíhá obměna učebnic, které obsahem i zpracováním mají nejblíže k našemu ŠVP.

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor zpravidla tvoří vysokoškolsky vzdělaní lidé, převážně kvalifikovaní. Vychovatelka zpravidla s aprobací „Pedagogika volného času“.

Můžeme kvalifikovaně zajišťovat výuku dyslektické nápravy, výuku zdravotní TV, výuku anglického jazyka.

Pedagogičtí pracovníci se účastní různých forem dalšího akreditovaného vzdělávání. Všichni absolvovali modul Z v projektu P1 SIPVZ. Tematicky vzdělávání pedagogů zaměřujeme zpravidla na formy a metody kritického čtení a psaní, rozvoj čtenářské gramotnosti, dále na kvalitativní rozvoj vztahové roviny učitel – žák, žák - učitel, žák - žák, učitel - rodič. Další preferovaná témata vycházejí z aktuálních potřeb, reagují na společenské změny a potřeby.

Všichni pedagogičtí pracovníci jsou proškolení v problematice ochrany při mimořádných událostech, procházejí základním kurzem první pomoci. Nejméně 1 vyučující na ZŠ je proškolen jako zdravotník pro školní a mimoškolní akce.

Kromě vzdělávacích kurzů, seminářů se vyučující průběžně vzdělávají samostudiem odborné literatury. Využívají periodik – Učitelské noviny, Informatorium nebo odbornou, či populárně naučnou literaturu, kterou je doplňována učitelská knihovna. Vyučující jsou informováni o titulech v knihovně ZŠ i MŠ a mají možnost vybírat si z nabídky obou učitelských knihoven.

Velkou výhodou je dobrá komunikace a spolupráce mezi pedagogickými pracovníky a jejich ochota hledat odpovídající metody a formy práce.

Projekty, mezinárodní spolupráce

K pravidelně se opakujícím projektům na škole patří Vánoční vystoupení pro veřejnost, Já a naši sousedé, Perníkový slavník, pravidelné přednášky pro žáky i veřejnost, pravidelná divadelní představení, soubor výchovně vzdělávacích programů.

Projekty třídní, které vycházejí z učiva a potřeb jednotlivých ročníků, tříd.

Škola se zpravidla zapojuje i do projektů jiných organizací – humanitárních, ekologických atd., využívá nabídek zapojení se do mezinárodních projektů podporovaných EU.

Spolupráce s rodiči žáků a jinými subjekty

Škola směřuje navázání spolupráce k organizacím, které jsou v místě nebo blízkém okolí naší školy. Chceme, aby si žáci vytvořili podvědomí o jejich činnosti, o významu pro obec i pro ně samotné.

Spolupracujeme se/s:

- zřizovatelem
- místními hasiči
- Policií ČR – besedy spojené s promítáním filmů, ukázkou výcviků služebních psů.
- knihovnou v Rokytně, v Býšti.

Navázali jsme spolupráci s organizacemi ekologickými, vzdělávacími, kulturními centry v Pardubicích a Hradci Králové.

- Galerii, muzeem.
- Ekologickými středisky.
- Hvězdárnou.

V rámci získání odborných informací, schválení vzdělávacích plánů i dalších poradenských služeb pro pedagogy i rodiče, spolupracujeme se školními poradenskými pracovišti, školskými poradenskými zařízeními v Hradci Králové, v Pardubicích, v Ústí nad Orlicí.

Za nezbytnou a jednu z nejdůležitějších považujeme spolupráci s rodiči, se **školskou radou**. Z ní vyvstávají podněty pro obohacení školní i mimoškolní aktivity žáků, rodičů, zaměstnanců. Poskytují alternativy při řešení problémů. Předávají zajímavé, užitečné kontakty. Organizačně i fyzicky se mají možnost podílet na vedení zájmových kroužků, školních, mimoškolních akcí. Stávají se sponzory školy.

Snažíme se spolupráci založit na vzájemné informovanosti, důvěře a otevřenosti. Naším společným cílem je spokojený všestranně se rozvíjející žák, rodič, který škole důvěřuje a svými podněty školu obohacuje, tvůrčí pedagog otevřený měnícím se podmínkám.

Úzce spolupracujeme s naší **mateřskou školou**. Děti se v průběhu roku několikrát společně setkávají na kulturních, zábavních, sportovních akcích. Děti z MŠ několikrát v roce navštěvují své kamarády v ZŠ. Tradičně se chodí dívat na prvňáčky. To vše umožňuje plynulejší a bezproblémový přechod dětí z MŠ do ZŠ.

Spolupráce se **ZŠ v Býšti** spočívá v nabídce a využívání zájmových kroužků.

Se **ZŠ v Sezemicích** hlavně spolupracujeme při organizování a společné účasti na vědecko-populárních přednáškách pro rodiče i pedagogy z oblasti pedagogicko-psychologické.

3. Charakteristika ŠVP

Zaměření školy

Náš ŠVP pro základní vzdělávání „**Já a svět v barvách duhy**“ navazuje na náš ŠVP pro předškolní vzdělávání „**Svět v barvách duhy**“. Barvám duhy jsou přiřazeny téměř shodné vzdělávací oblasti.

Já a svět v barvách duhy – jak z názvu vyplývá, v našem ŠVP se zaměřujeme na dvě hlavní oblasti: **A) Já** - **B) Svět v barvách duhy**

A) **Já**

Vzdělávací program je zaměřen na žáka – „Já“. Ale ve slově „Já“ se skrývá i učitel, kterému je dopřáno po krátký čas doprovázet žáka na jeho cestě za poznáním, za hledáním a vymezením svého místa ve světě, který ho obklopuje. Naší snahou je, aby společná cesta byla zajímavá, inspirativní, podnětná, dopřávala účastníkům svobodu na základě přijímání zodpovědnosti.

Uvědomujeme si, že předpokladem dobrého „průvodce“ je zvládnutí orientace ve svém vlastním vnitřním světě, rozvíjení svých silných stránek, vytrvalá práce se stránkami slabšími. Víra v sebe sama. Na základě toho může dojít k zrcadlení žákem a vytvoření předpokladu orientace a začlenění se do vnějšího světa.

B) Svět v barvách duhy – propojuje svět vnitřní i vnější. Inspiruje se přírodou, jejíž barvy a symboly vyjadřují oblasti vzdělávání, kterým jsou v ŠVP přiřazeny vzdělávací oblasti a obory, vyučovací předměty.

Modrá barva – barva nebe, vzduchu, vody – symbolizuje oblast biologickou, vzdělávací oblast Člověk a zdraví (týká se těla, pohybu, zdraví), vyučovací předmět Tělesná výchova, dále vzdělávací oblast Člověk a svět práce – vyučovací předměty Praktické činnosti.

Naším záměrem je podporovat fyzickou pohodu, tělesnou zdatnost, vytvářet pozitivní postoj k správnému životnímu stylu.

Žlutá barva – barva nabíjející, barva slunce. Přiřadili jsme k ní oblast psychologickou – řeč, myšlení, vzdělávací oblast Matematika a její aplikace – vyučovací předmět Matematika, vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie – vyučovací předmět Informatika. Cíl výchovně vzdělávacího úsilí vidíme v rozvoji intelektu, poznávacích procesů a funkcí, citů i vůle. Tím podporujeme žákovu psychickou zdatnost, duševní pohodu, vyjadřování sama sebe, sebehodnocení a postupné vytváření odpovědnosti. Vytváříme předpoklad k celoživotnímu vzdělávání.

Červená barva – barva lásky, láskyplných vztahů, přátelství. Oblast interpersonální, která zahrnuje komunikaci a vztahy. Přiřadili jsme vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace – vzdělávací obor Český jazyk a literatura, vyučovací předmět Český jazyk, vzdělávací obor Cizí jazyk – vyučovací předmět Anglický jazyk.

Výchovně vzdělávací úsilí směřujeme ke kultivovanosti projevu, k získávání základních dovedností slušného chování. Využívání získaných komunikačních dovedností při kooperativních činnostech, při řešení nebo předcházení vztahových problémů.

Vedeme žáky, aby dokázali přijmout rozdílný vnitřní svět druhého, respektovali ho a propojovali se svým vlastním světem.

Oranžová barva – barva ohně, květů, hřejivá. Zahrnuje v sobě estetiku, krásu, tvoření, umění, kulturu, tradice. Přiřadili jsme vzdělávací oblast Umění a kultura – vzdělávací obor, vyučovací předmět Hudební výchova, Výtvarná výchova.

Pomáháme žákům poznávat tradice, kulturu regionu, země i jiných zemí. Seznamujeme je se základními všeobecně uznávanými společenskými, estetickými hodnotami.

Umožňujeme žákům zapojovat se do kulturního dění a tak postupně, úspěšně vstupovat do společenství ostatních lidí, aktivně se podílet na vytváření estetického prostředí, pohody v rámci třídy, školy, obce.

Zelená barva – barva stromů, trávy, přírody. Oblast environmentální, která v sobě zahrnuje vztah člověka a přírody, principy udržitelného rozvoje, ekologii. Přiřadili jsme jí vzdělávací oblast a vzdělávací obor Člověk a jeho svět – vyučovací předmět Člověk a svět.

Záměrem je získat základní poznatky o okolním světě, jeho dění. O vlivu člověka na životní prostředí počínaje nejbližším okolím až po globální problémy celosvětového dosahu. Naši snahou je vytvářet u žáků základy otevřeného a odpovědného postoje k životnímu prostředí.

Výchovně vzdělávací strategie

Cíle RVP ZV	Cíle ŠVP	Výchovně a vzdělávací strategie směřované k cílům
Strategie školy vychází z 10 obecných cílů rámcového vzdělávání. Těmito strategiemi škola rozvíjí cíleně klíčové kompetence žáků. Jednotlivé kompetence jsou velmi podobně rozpracovány a zpětně ovlivňují strategie školy. Rozvíjením klíčových kompetencí žáků škola dojde prostřednictvím zvolených strategií k dosažení cílů svého ŠVP, které jsou v souladu s cíli RVP.		
1. Umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je k celoživotnímu učení	Snažit se společně s žáky hledat smysluplnost témat učiva a jeho vztahu k životu. Učit žáka vyhledávat potřebné informace, zaznamenávat je a vhodnou formou prezentovat. U mladších žáků preferovat názorné vyučování, prožitkové poznávání.	• Žáky zapojujeme do školních projektů, které řeší problematiku školy, obce, životního prostředí atd. • Výsledky projektů zveřejňujeme v Rokytenských novinách. • Nabízíme žákům slovní úlohy zaměřené na environmentální výchovu, multikulturní výchovu, správný životní styl, slovní úlohy o nich samých – týkající se rodiny, školy, obce • Umožňujeme žákům písemně i ústně se vyjádřit k problematice rodiny, životního prostředí obce i širšího okolí. • Nasloucháme požadavkům žáků a dle potřeby a přání zařazujeme do výuky i témata a problematiku, která žáky zajímá a je nad rámec učiva. • Vedeme žáky k vyhledávání souvislostí mezi měnícími se ekonomickými, přírodními podmínkami, potřebami společnosti v závislosti na změně životního stylu, činností lidí - potřeby jednotlivých profesí na trhu práce, vztahů mezi lidmi, změny slovní zásoby. • Seznamujeme žáky se způsobem získávání informací z různých pramenů (encyklopedie, slovníky, jízdní řády, internet apod.), pracují s odbornou, populárně naučnou i uměleckou literaturou. • Vedeme je k zaznamenávání získaných informací, popřípadě k zdůvodnění výběru zapsaných informací. • Umožňujeme žákům prezentovat získané, popřípadě zpracované informace formou referátů, čtenářských dílen, čtenářského křesla, výukových panelů, volného psaní, učení druhých apod. • K získávání znalostí žáků preferujeme poznávání přes všechny smysly, zapojování citů, k využívání názorů.

	Seznamovat a učit žáka používat různé výukové strategie a metody. Důvěřovat ve schopnosti žáků, pracovat s chybou. Připravovat podmínky pro aktivní účast žáků a jejich vhodné zapojení do učebního procesu. Směřovat žáka k potřebě se neustále vzdělávat. Vzbudit zájem o učení s využitím převážně primární motivace. Ze sekundární motivace využívat motivaci vycházející z věci, osoby. Mít na paměti, že pochvala a výtka působí zpravidla jen krátkodobě. Zabezpečit každému žákovi emocionální podněty a prožitky úspěchu, pocit vlastní hodnoty, sebedůvěry, pocit sounáležitosti, vzájemné důvěry, bezpečí.	• Zařazujeme metody, které u žáků podporují zvědavost. • Zařazujeme metody aktivního učení metodou projektového, kooperativního a globálního vyučování. Aktivně používáme metody RWCT. • S žáky provádíme cviky, které vedou ke zvýšení vnímavosti, schopnosti, soustředění, k uvolnění bloků myšlení, učení a tím ke zlepšení schopnosti přemýšlet a k vyšší výkonnosti (aktivní dýchání, podpurná gymnastika). • Vedeme žáky, aby se nebáli dělat chyby a přijímali je jako přirozenou součást procesu učení, aktivně s chybou pracovali, využívali ji k tvorbě nové strategie, k plánování učení. • Hodnotíme žáka za to, co zvládá, ne za to, co neumí. • Žákům umožňujeme zažít na vlastní kůži situace, ve kterých je učitelka aktivně zapojila do učení, kdy pochopili, že když obětují patřičnou energii a úspěšně se účastní učebního procesu, naleznou v něm radost a pocit naplnění. • Žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost. • Využíváme zvědavost žáků, jejich touhu něco vypátrat, vyřešit problém nebo záležitosti, které jsou jim blízké. • I my klademe žákům otázky, které podněcují kritické myšlení. • Povzbuzujeme žáky k tvorbě a kladení vlastních otázek. • Umožňujeme jim přemýšlet o hodnotě obsahu problému, učení, porovnávat s dosavadními vlastními znalostmi, zkušenostmi, názory a postoji. • U žáků oceňujeme zájem a touhu po poznání, umožňujeme prezentovat výsledky jejich práce a vhodně (přijatelně) projevat emoce. • Žáky ujišťujeme, že jejich názory jsou cenné a přispívají k lepšímu pochopení diskutovaného problému. • Žáky vedeme k vzájemnému oceňování chování i výsledku práce. • Zveřejňujeme úspěšné práce žáků v Rokytenských novinách. • Seznamujeme žáky s hodnotícími kritérii (na některých se žáci sami podílejí), které žákovi pomáhají zhodnotit svůj vlastní pokrok, vytyčovat si cíl a plánovat postupné kroky k jeho dosažení – co je třeba vylepšit, vyřešit, co pro to udělám, kdy to udělám,
--	--	---

	Učit žáky plánovat své učení – denní plány, týdenní plány, dlouhodobé plány. Zajistit žákům dostatek informačních zdrojů, impulsů k učení. Naučit žáky pracovat s informacemi a využívat kritického myšlení při jejich přijímání, naučit je odhalovat manipulaci.	požádám – li někoho o radu. • Zadáváme krátkodobé i dlouhodobé termínované domácí úkoly. • Přiměřeně k věku seznamujeme žáky s křivkou výkonnosti, s nutností střídání aktivit s odpočinkem, a tím žáky vedeme ke správné organizaci dne a zařazení domácí přípravy v souvislosti s biorytmem. • Doplnujeme třídní knihovničky, v každé třídě je internet, umožňujeme žákům účastnit se výstav, exkurzí aj. • Učíme žáky vyhledávat informace prostřednictvím metod kritického myšlení a psaní je zpracovávat. Již od 1. ročníku se učí orientovat v textu, vyhledávat podstatné, doplňovat text, záměrně ho přetvářet, porovnávat se skutečností, porovnávat 2 texty navzájem.
2. Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	Ve třídě zajišťovat podmínky, které vedou k vytváření atmosféry důvěry, inspirují k zajímavým myšlenkám, k vnitřnímu hlubšímu zájmu o učení a k využití nových poznatků k plodným debatám, k řešení problémů. Uplatňovat mezipředmětové vztahy. Vytvářet příležitosti k rozvoji myšlenkových operací – srovnávání, třídění, analýza, syntéza, zobecňování, abstrakce. Klást důraz na porozumění – slovní informace, textu, symbolu	• Využíváme metod kritického čtení a psaní, na jejichž základě si žáci vytvářejí vlastní názor, vyjadřují svůj postoj, který prezentují, obhajují ho a učí se přijímat rozdílné názory, znalosti, postoje druhých, adekvátně na ně reagovat. • Vytváříme ve třídě takovou atmosféru, v níž žáci získávají jistotu, že se od nich čeká široké spektrum názorů a nápadů, a v této atmosféře bezpečí s žáky debatujeme o problémech, žáci si volí vhodný postup řešení, rozpoznávají, kdy je problém vyřešen. • Zařazujeme komunikativní kruhy, pracujeme s jeho pravidly, vytváříme vlastní pravidla, požadujeme jejich dodržování, využíváme konstruktivních návrhů žáků při řešení vzniklých problémů. Vedeme žáka k tomu, aby odhaloval příčinu problému, nehledal viníka. • Využíváme aktivity žáků, kteří si připravují pro své spolužáky zajímavé problémové úlohy, křížovky, slovní hřítky, zadání domácích úkolů. • V průběhu roku si pro žáky připravujeme rozšiřující dobrovolné zajímavé problémové úlohy ze všech oblastí učiva. • Podporujeme netradiční způsoby řešení. • Vedeme žáky k vyjádření poznatku, problému vlastními slovy, k vyslovení otázky, která pomůže k porozumění, k vyjádření správné odpovědi na otázku. • Žáky učíme myslet „v obrazech“ – orientovat se v mapě, grafu, seznamu, tabulce,

	Vést žáka k aktivní aplikaci znalostí. Při vyučování nabízet žákům učivo tak, aby žák mohl hledat různá řešení. Dávat žákům příležitost začleňovat do své práce již nabyté znalosti, zkušenosti, dovednosti a vzájemně je propojovat s nově získanými, hledat návaznost minulost, současnost, budoucnost.	ilustraci a zpětně je jednoduše tvořit. • Využíváme třífázový model učení, brainstorming, myšlenkovou mapu, INSERT, skládankové učení, metod pětilistku, volného psaní, Vennovy diagramy apod. • Vedeme žáka k tomu, aby při řešení problémů využíval soubor vzorců myšlení jako potenciál pravidel ke zpracování informací, aby dokázal rychle reagovat na analogické situace. • Žákům nabízíme možnost podílet se na tvorbě úkolů, pracovních listů pro spolužáky. • Vedeme žáky k <u>aktivnímu naslouchání</u> spojené s navázáním kontaktu očí (kontrolní pohledy). • Vedeme žáky, aby si <u>ověřovali, že</u> dobře <u>rozumí obsahu</u> sdělení prostřednictvím otázek, zopakování, shrnutí podstatného.
3. Vést k všestranně účinné komunikaci	Objasňovat žákům pojem komunikace = <u>sdělení</u>, které má svůj obsah, do kterého se promítají i naše vztahy. Vést je k uvědomění, že vztahová rovina určuje rovinu obsahovou. Vést je k dodržování etiky komunikace. Vést je k poznání, že nelze nekomunikovat.	• Učíme žáky <u>vyjadřovat se jasně a srozumitelně</u> = vedeme žáky k vytvoření velké slovní zásoby a k jejímu využívání, ke spisovnému používání gramatiky, k výstižnému výběru spojek, předložek, příslovcí, přídavných jmen; k užívání přiměřeně složité větné struktury; k zaujímání osobních stanovisek; <u>k dávání zpětných verbálních signálů</u>; k všímání si neverbálních signálů. • Prostřednictvím dramatizace, komunikačního kruhu i konkrétních každodenních situací vedeme žáka k poznání, že úspěšnost komunikace záleží: • na vlastním postoji „Já jsem O. K. – ty jsi O. K.“ (Erik Berne) • na potřebách svých i druhých – čím vstřícnější jsem k potřebám partnera, se kterým mluvím, tím více bude (automaticky) on uspokojovat mé vlastní potřeby. • Na konkrétních příkladech, na obrazových, filmových materiálech, prostřednictvím dramatizace, pozorováním sebe, spolužáků, v konkrétním prostoru a času vedeme žáky k vnímání, pozorování, k uvědomování si a identifikování: - <u>řeči prostoru</u> - Zóny podle vzdálenosti (zóna intimní, osobní, sociální, veřejná) - Teritoria (vlastní tělo, obytný prostor, oblast stravování) - Rozdělení času (odpočinek, rituály, aktivity, intimita, promarněný čas) - <u>řeči objektů</u> – objekty blízké tělu (vlasy, oblečení, šperky, stavovské symboly)

	Na konkrétních příkladech ukazovat žákům, že úspěšná komunikace závisí též na interpretaci. Seznamovat žáky s informačními prostředky a technologiemi komunikace, učit je využívat, ale zároveň je vést k aktivnímu uvědomování si jejich předností i nedostatků. Podporovat a posilovat schopnost žáků komunikovat nejen na úrovni školy, ale i veřejného života.	- objekty vzdálené tělu (zařízení pokojíčku, hračky, složení knihovničky) - <u>řeči těla</u> – držení těla (napjaté, uvolněné), gesta (rukou, hlavy), mimika (pohyby obličeje, obočí, křivky úst), výměna pohledů (délka, otevření očí, velikost zornic). • Žáky vedeme k poznání, že komunikace je přirozenou součástí života. Seznamujeme je s pravidly a zásadami úspěšné komunikace, snažíme se u nich vytvořit zájem o úspěšnou komunikaci ve spojení s vlastním rozvoje, s řešením problémů. Zároveň učíme žáka žít i s kompromisy založenými na optimálním zvážení vynaložené námahy a času s úrovní dosaženého cíle, např. vedení smysluplného rozhovoru s cílem optimálního řešení problému, <u>zvážit, kdy je vhodné hovor ukončit a přijmout kompromis.</u> • Snažíme se, aby si žák uvědomil, že není důležité jen to, „co“ říká, ale i „jak“ to říká – hlasitost, zřetelnost, rychlost, kadence a melodie, rytmus, pauzy. • Používáme technických prostředků komunikace – telefon, mobil, e-mail, předkládáme žákům příležitosti ke komunikaci. • Společně s žáky připravujeme příspěvky do místních Rokytenských novin. • Vedeme žáky k srozumitelnému vyjádření (ústnímu i písemnému) svých úvah na různá témata. • Využíváme i technických prostředků komunikace.
4. Rozvíjet u žáků schopnost spolu- pracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých	Vést žáky k získávání schopností: • sledovat společný cíl • zaměřit na něj své jednání • účelně se k němu přiblížit	• Žáky vedeme ke kooperační činnosti, snažíme se, aby přesně pojmenovávali problém, vytyčili reálné, dosažitelné, jasné, časově přehledné cíle. • Umožňujeme žákům pochopit, že ke kvalitní kooperativní činnosti je důležitý soulad mezi individuálními a kolektivními cíli. • Při zadávání skupinové práce seznamujeme žáky s kritérii úspěšnosti jejich práce. Do stanovení kritérií úspěšnosti zapojujeme i žáky (stanoví si cíle a plán práce, ujasní si, kdy je úkol splněn, odvodí kritéria hodnocení). • Podporujeme takové prostředí, které umožní všem žákům vnášet do řešení své

		představy, způsoby řešení, diskutovat o nich, různé názory zvažovat na základě vzájemného respektování. • Postupně vedeme žáky ke sjednocení se na společném způsobu řešení s přijutím osobní zodpovědnosti – každý je zodpovědný za to, co dělá, ale také za to, co nedělá. • Při rozhodování „co, kdo jak“ podporujeme využívání demokratických principů – do rozhodování by se měli pokud možno zapojit všichni účastníci. • Na modelových situacích nebo na rozboru situací konkrétních učíme žáky urovnávat konflikty. • Zapojujeme žáky do posuzování výsledků, vedeme je k odpovědím na otázky „Čeho jsme dosáhli?“, „Jsme spokojeni?“, „Čeho chceme ještě dosáhnout?“. • Žáci se podílejí na tvorbě pravidel skupinové práce. • Zabezpečujeme a aktivně se podílíme na vytváření otevřeného prostředí s ohledem na uspokojování potřeby bezpečí, seberealizace, uznání. • Rozvíjíme schopnosti komunikační, které jsou předpokladem k úspěšné kooperaci, která má vliv na optimální řešení problémů.
	Postupně naučit každého žáka uplatňovat své schopnosti, dovednosti, postoje v procesu řešení problémů	• Podporujeme účast žáků v regionálních, krajských soutěžích. • Veřejnost má možnost seznámit se s tvorbou žáků formou výstavy ve škole a veřejných vystoupeních.
5. Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti	Vést žáky k zodpovědnosti, chápat zodpovědnost jako pověření: - za něco - vůči někomu - vůči sobě posuzované určitými kritérii, podle role, kterou žák zaujímá. V průběhu vyučování poskytovat žákům zpětné signály. Poskytnout jim přiměřený čas.	• Vedeme žáky k přijetí a dodržování uznávaných hodnot, kritérií, souboru pravidel a norem, vedeme je k dodržování úmluv, daného slova. • Posilujeme jejich vůli, aby se nevzdávali při prvních problémech. • Vedeme je k uvědomění si šance i nebezpečí při vlastním aktivním jednání – aby domýšleli důsledky a jejich jednání bylo vědomé, zodpovědné. • Preferujeme odpovědnost „sám před sebou“ – „mohu se na sebe podívat do zrcadla“ • Průběžně hodnotíme práci žáka i jeho výsledky v souladu s danými kritérii pro splnění určitého cíle. • Zřetelně ukazujeme žákům, že od nich očekáváme a že si ceníme jejich samostatného přemýšlení, vlastních názorů, nápadů a bereme je vážně. • Žáky předem seznamujeme s měřítky hodnocení, občas sami žáci do tvorby kritérií aktivně vstupují.

	Vést žáky k sebehodnocení. Přibližovat sebehodnocení žáka k hodnocení vyučujícím a rodiči. Vést žáka k samostatnosti. Nabízet žákům a učit je přijímat uznávané hodnoty, kritéria.	- Hodnotit dle kritérií umožňujeme i spolužákům. - Učíme žáky přijímat objektivní a konstruktivní kritiku jako přínos pro své učení. - Od prvního ročníku žáky vedeme k měsíčnímu sebehodnocení. Nejprve žákům nabízíme „koláčkový způsob“ sebehodnocení, pak přecházíme až k sebehodnocení například formou dopisu. Sebehodnocení zahrnuje nejen osobní pokrok žáka, ale i cíle, kterých chce dosáhnout a strategii, jak ho dosáhnout. - Soustavně žáky vedeme k průběžnému každodennímu hodnocení své práce. - Umožňujeme žákovi vybrat si nebo stanovit si cíl, naplánovat si postup plnění, samostatně ho zrealizovat. - Při řešení problému nejprve vyučující kladou žákovi otázku, pak si sám žák klade otázku „Co pro to mohu udělat?“ a nehledá viníka. - Postupně vedeme k tomu, aby žák znal hranici svého výkonu a dle ní si stanovoval cíle, využíval vnitřní motivaci k dosažení vyšší hranice. - Podporujeme důvěru žáka ve své schopnosti. - Snažíme se, aby žák pocíťoval zájem okolí o svou osobu, o jeho řešení problému. - Nabízíme žákům uznávané hodnoty, které nechápeme jako neměnné dogma. Dodržováním těchto hodnot vedeme žáky k uchování sebeúcty (nejsem schopen plnit dohody, nemohu si věřit, nebudu věřit ani ostatním). - Umožňujeme žákům, aby s rozvojem vlastní osobnosti rozšiřoval uznávané hodnoty, některé opouštěl, jiné přidával, a naučil se je průběžně porovnávat s obecně uznávanými hodnotami. - Vedeme žáka k tomu, aby posuzoval svůj vlastní pokrok za pomoci známých hodnotících kritérií. - Žák se učí na základě kritérií hodnot samostatně vytyčovat si cíl a plánovat postupné kroky k jeho dosažení.
6. Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování a prožívání životních	Učit žáky projevovat pocity Rozvíjet u žáků dovednost, vcítit se do ostatních, vnímat ostatní	- Učíme žáky jasnému, srozumitelnému, názornému vyjádření citů formou verbální i neverbální. - Nabízíme žákům komunikační, psychosociální hry a aktivity. Využíváme krásnou literaturu, prvky dramatické výchovy, práce v komunikačním kruhu, nabízíme obrazový materiál. Postupně společně s žáky odkrýváme škálu slovního vyjádření citů.

situacích, vnímavost a citové vztahy k lidem, k svému prostředí i přírodě	Vést žáky ke spontánnosti Učit žáky přijímat a vyrovnávat se s vlastními pocity, otevřeně a kultivovaně projevovat své city Zařazovat a ve výuce využívat principy environmentální výchovy	• Umožňujeme žákům vnímat a spontánně vyjádřit city prostřednictvím pohybu, tance, výtvarného díla, hudby, znaků. Vedeme žáky k tomu, aby si postupně zvyšovali kvalitu dovedností a využívali ji při komunikaci skupinové práce, při řešení problémů, při hodnocení. • Vedeme žáky k vnímavosti vesmíru, okolního světa, živé, neživé přírody, světa lidí, identifikování jejich potřeb. Poskytujeme jim příležitosti vnímání a rozpoznávání potřeb partnera. Na modelových situacích je učíme být vstřícní k potřebám partnera, neboť pak i on uspokojí naše vlastní potřeby. • Podporujeme u žáků vytváření citů, které jsou v harmonii s jejich prožitky, postoji. • Učíme je rozpoznávat prostřednictvím krásné literatury, divadelních představení, modelových situací, konkrétních prožitků přetvářku, ironii. • Učíme žáky přijímat pochvalu i kritiku, kterou směřujeme ke společnému cíli, k posouzení osobního pokroku (s využitím daných kritérií). • Vedeme žáky k rozpoznávání pocitů (strach, ohrožení, možnost napadení), které vedou k psychologické mlze – brání jasně vidět a všechno slyšet a vedou k pohotovosti k boji nebo útěku. Zabraňují komunikaci, spolupráci i řešení problémů. • Ukazujeme žákům, jak reagovat na porušenou vztahovou rovinu (uklidňující řeč těla, utišující mimika, gesta, kadence řeči, snaha dávat pozitivní zpětné vazby např. pohlazení, utěšení), čímž umožníme upustit nebo ustoupit od obranného postoje – rozptýlit psychologickou mlhu. • Poznáváním okolního prostředí vedeme žáky k porozumění přírodních zákonitostí a ochraně přírody. • Prostřednictvím pracovních listů, práce s textem, pozorování, experimentu, obrazového i hlasového materiálu vedeme žáky ke zkoumání různých ekosystémů – zvláště míst, kde žijeme. • Spolupracujeme a účastníme se výukových programů pořádaných středisky environmentální výchovy. Každý ročník se připravuje k oslavě Dne Země. • Zapojujeme žáky do školních projektů tematicky zaměřených, preventivních.
7. Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně	Vést žáky k tomu, aby pochopili vztah prostředí – zdraví – správný životní styl. Učit žáky přijmout zodpovědnost za	• Starší žáky vedeme k smysluplnému plánování času s využitím zásad správného životního stylu. • Prostřednictvím projektu - dramatizace, modelových situací, diskuzí v komunikačním kruhu se snažíme předcházet nežádoucím jevům (drogy, alkohol, kouření), získat

odpovědný	své zdraví, tělesný, duševní, sociální rozvoj. Seznamovat žáky s krizovými situacemi a vytvořit u nich základní vědomosti, dovednosti, postoje, potřebné k zvládnutí mimořádných situací (přivolání pomoci, poskytnutí první pomoci). Seznámit žáky i rodiče s krizovými centry, tísňovým voláním, předat telefonické kontakty. Spolupracovat s PPP a jinými odbornými pracovišti. Zabezpečit vhodné prostředí – účelné, funkční, estetické, bezpečné, zdravé, umožňující správné stravovací návyky a pitný režim	dovednost přiměřeně reagovat v daných situacích. • Pro žáky zabezpečujeme mimoškolní zájmovou činnost. • Prostřednictvím filmů, práce s textem, vyprávění vlastních zážitků, besed s členy hasičů, české policie, zdravotníků seznamujeme žáky s krizovými situacemi a učíme je praktickému zvládnutí. • Aktivně spolupracujeme s PPP v Pardubicích, Hradci Králové. Zveme pracovníky do školy, společně s nimi i s rodiči hledáme vhodné postupy dalšího působení. • Žáci se podílejí na úpravě třídy, školy a jejího okolí. • Využívají možnosti uspokojování základních biologických potřeb prostřednictvím individuálně volených hygienických přestávek v učení. • Žáci se podílejí na tvorbě třídních i školních pravidel. • Podporujeme jejich otevřenost vůči spolužákům i dospělým, hojně využíváme komunikační kruh.
8. Vést žáky k ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi	Chápat principy a fungování demokracie v osobním životě, ve škole i společnosti. Rozvíjet solidaritu s druhými, schopnost empatie (ohleduplnost vůči starým a nemocným lidem). Uvědomovat si, že úctě k sobě předchází úcta k druhým. Umožnit vznik a rozvoj kritických postojů k negativním projevům ve škole, ve společnosti.	• Organizujeme vánoční, velikonoční dílny, využíváme zvyklostí vztahujících se k českým tradicím, k historii. Žáci se podílejí na vytváření a dodržování školních tradic a rituálů. • Zapojujeme se do akcí obce – vítání občanů, dětský den, vánoční tvořivé odpoledne, zajišťujeme kulturní programy pro obec a její složky. • Žáci i vyučující informují veřejnost o dění ve škole i mimo ni prostřednictvím Rokytenských novin. • Realizací projektů, prací s informacemi a předáváním vlastních zkušeností se žáci seznamují s životem a kulturou různých multikulturních skupin.

	Probouzet hrdost na školu, obec, podporovat tradice, kulturu. Podporovat multikulturní výchovu, vést žáky k porozumění, odlišnému způsobu života lidí z jiných kultur, rozvíjet uvažování evropských a celosvětových souvislostí.	• Dle potřeby vytváříme podmínky pro adaptaci žáků z jiných kulturních prostředí. • Vedeme žáky ke zvládnutí základů plánování, organizování práce, poznávání zajímavých činností, rozmanitých pracovních prostředí. • Klademe důraz na vytváření odpovědnosti za vše, co žák udělá i neudělá.
9. Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojený-mi vědomost-mi a dovednost-mi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci	Respektovat individualitu každého jedince a vzhledem k ní ho vést k učení, základním pracovním dovednostem a návykům, k vytváření správných postojů. Postupně vést žáky k vědomí, že nejdále dojde ten, kdo zůstane sám sebou. Vést žáky k sebepoznávání, následnému sebehodnocení, k vytváření zdravého sebevědomí. Začleňovat pozitivní motivaci jako jeden z prostředků svého poznávání. Dle potřeby využít poradenskou činnost v oblasti poznání reálných možností a schopností žáka.	• Umožňujeme žákům provádět pravidelné měsíční sebehodnocení i průběžné hodnocení práce, činností, dovedností na základě daných kritérií. Využíváme i hodnocení žáků navzájem. • Směřujeme žáky k vytváření si reálných informací o svých schopnostech. • Umožňujeme žákům nabýt ve škole jistotu, nemít strach z chyb, být akceptován druhými, možnost odmítat nevhodné způsoby, nevhodná řešení. • Rozvíjíme ochotu zdravě riskovat, umožňujeme žákům prožít si úspěch, pocítit vlastní hodnoty.
10. pomáhat žákům orientovat se	Seznamovat žáky s využitím digitálních zařízení při vzdělávání	• Seznamujeme žáky s užíváním digitálních zařízení při procesu učení, užití digitálních zařízení při on-line výuce.

v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života	Praktické využívání digitálních zařízení v osobním životě Vyhledávání a ověřování informací pro vzdělávání a praktický život Seznámit žáky s užitím digitální techniky při on-line vzdělávání Práce s daty, bezpečné chování na Internetu Seznámit žáky se základy robotiky a programování Učit žáky užívat jednoduchých postupů algoritmů a posloupností	• Připravujeme žáky na užívání digitální techniky v praktickém životě, vysvětlujeme a prosazujeme bezpečné chování na Internetu. • Internet užíváme jako zdroj informací, zdůrazňujeme a učíme ověřování těchto informací z několika zdrojů. • Seznamujeme žáky s užitím Microsoft Teams (Google učebny), ostatním softwarem Microsoft v prezenční i on-line výuce. • Učíme žáky pracovat s daty, chránit svá osobní data, respektovat práva ostatních uživatelů Internetu • Vysvětlujeme žákům základy robotiky a programování na praktických příkladech (stavebnice Robobloq (Qobo, Qoopers)), SGP Systems (Baltík 3), jiné logicky programovatelné stavebnice). • Učíme žáky používat postupy při řešení problémů, analýze složitějších problémů na jednodušší, algoritmizaci postupu při řešení.
--	---	---

Klíčové kompetence RVP ZV	Klíčové kompetence ŠVP	Strategie školy směřovaná k získání kompetencí
1. Kompetence k učení Vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení	Využívá, vybírá efektivní způsob učení → jak se učit • Při poznávání využívá všech smyslových orgánů • Smyslové orgány soustředí pouze na jednu věc, nedělá víc věcí současně • Využívá názorné pomůcky k porozumění • Experimentuje, prakticky zkouší • Aplikuje své dřívější znalosti, vědomosti v nových situacích – tím informace zvnitřňuje • Využívá dialogu ke střetávání názorů vzájemnému vyjasňování, k pochopení, vzájemnému oceňování, k poznání, že někdy neplatí pravidlo jediné správné odpovědi Plánuje si své učení → kdy se učit → jak učivo rozčlenit • Smysluplně si organizuje den • Určuje si strategie učení • Dokáže si učení rozčlenit na úseky Aktivně vstupuje do procesu učení • Rozvíjí svou zvědavost a fantazii • Rozvíjí své sebevědomí, což ho vnitřně motivuje k touze po poznávání, k celoživotnímu vzdělávání	• Nabízíme žákům poznávání s využitím smyslových orgánů, vedeme je k propojení smyslového vnímání se slovy a prožitky • Umožňujeme žákům aktivní využívání názorných pomůcek, délku „opírání“ se o ně přizpůsobujeme individuální potřebě žáka • Zapojujeme žáky do experimentu, který využíváme jako jednu z metod aktivního učení ve všech předmětech • Prostřednictvím různých metod kritického čtení, psaní poskytujeme žákům příležitost k aplikaci dřívějších znalostí do nových situací • S žáky sestavujeme pravidla pro vedení dialogu a v praktických situacích dáváme žákům možnost pravidla uchopit • Starší žáci zkoumají, vedou si záznam o jednotlivých aktivitách v průběhu dne a týdne v návaznosti na časovou dotaci a intenzitu pohybu. Na základě vyhodnocení záznamů a vědomostí o biorytmu, správném životním stylu a zákonitostí křivky výkonnosti a paměti se pokouší správně zařadit přípravu na vyučování do organizace dne, týdne. • Prostřednictvím dlouhodobých nebo problémových úkolů učíme žáky plánovat a volit vhodnou strategii. • Podporujeme aktivitu žáků, necháváme je naplno prožít úspěch a radost z poznávání. • Využíváme různých forem a metod kritického učení, výtvarných, hudebních činností, kterými u žáků podněcujeme jejich zvědavost a fantazii. • Poskytujeme žákům zpětnou vazbu na průběh i výsledek učebního procesu.

Vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě Operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy	Vyhledává informace • Získává informace z různých pramenů • Vybírá si vhodný zdroj informací, který povede efektivně k cíli • Ověřuje si pravdivost informací (hlavně z internetu) Informacím rozumí • Dokáže je interpretovat svými slovy • Klade otázky • Vysvětluje • Uvádí příklady Diferencuje a kombinuje • Vyhledané informace porovnává, třídí dle společných rozdílných znaků, rozpoznává souvislosti Aktivně aplikuje • Chápe souvislosti, dokáže detaily propojovat a tím získávat komplexnější pohled • Myslí „v obrazech“	• Učíme žáky pracovat s encyklopediemi, slovníky, telefonními seznamy, jízdními řády, internetem. • Učíme žáky kriticky přijímat informace, ověřovat si jejich pravdivost, preferujeme encyklopedie, slovníky před internetem. • Postupně klademe žákům otázky, které jim umožňují používat různé myšlenkové operace - Kdo, co, kde, kdy, jak...? → znalosti - Co znamená... vysvětlí to... → porozumění - Uveď další příklady... → aplikace - Jaké jsou znaky, části,... důkazy pro... → analýza - Jak bychom mohli zlepšit, vyřešit,... co si myslíte o ... → hodnocení -syntéza • Žáci se postupně sami učí v návaznosti na individuální rozvoj osobnosti klást různé druhy otázek • Zařazujeme vzájemné učení žáků (využíváme 2 ročníků v jedné třídě, forma skupinové práce). • Žáky učíme tvořit myšlenkové mapy, aktivně využívat Vennových diagramů. • S žáky pracujeme formou brainstormingu volného psaní, žáci tvoří prezentační panely. • Využíváme práce žáků ve dvojicích a skupinové práce k: - vzájemné kontrole správnosti a opravě - vzájemnému zkoušení - vymýšlení úkolů pro druhého, pro skupinu, třídu, mladší spolužáky – pro školní práci i domácí přípravu - argumentování pro, proti - shrnování informací - vymýšlení křížovek, kvízů, tajenek - vytváření pracovních listů - hledání společných, rozdílných znaků - společnému zápisu – výpisky z učiva, porovnání, doplnění
--	--	---

Samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti Poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich	Myslí kriticky a globálně • Dokáže z detailů získaných pozorováním, experimentem, vyhledáváním klíčových slov a za pomoci kritického posuzování vyvodit vztah k budoucnosti, chápat prostorové souvislosti • Spojuje pochopení nových informací s osobní zkušeností a vědomostním zázemím, které má dosud vytvořené • Dokáže své výsledky zpracovat a prezentovat Vytváří si pozitivní vztah k učení • Uvědomuje si, že témata učiva vycházejí ze života žáka a pomáhají mu orientovat se v něm • Vnímá a reaguje na emoční podněty, které jsou předpokladem k jeho aktivnímu zapojení • Vnímá chybu jako přirozenou součást procesu učení, zamýšlí se nad tím, co pro to udělá, aby chybu odstranil, odhaluje příčinu problému, nehledá viníka Zdůvodňuje a hodnotí • Na základě argumentace domýšlí, předvídá, hledá vazby, minulost – současnost – budoucnost, dává návrhy, formuluje jednoduché hypotézy, klade si	společných zápisů. • Učíme žáky orientovat se v mapě, grafu, tabulce, ilustraci – propojovat poznatky z různých vzdělávacích oblastí. • Nabízíme žákům počítačové výukové programy. • Vytváříme pro žáky vhodné pracovní listy. • Využíváme metodu kostky, pětilítku, čtení s předvídáním, atd. • Žákům umožňujeme zpracovávat a prezentovat své výsledky do tabulek, grafů, obrazů, literárních útvarů ve škole i mimo ní. • Zapojují se do regionálních soutěží. • Vycházíme převážně z primární motivace žáka, nabízíme mu emoční podněty, které jsou předpokladem k jeho aktivnímu zapojení. Uvědomujeme si vzájemné propojení aktivity – příjemných pocitů – úspěchu. Učíme ho, aby svým chováním dokázal přispět k vytvoření pozitivních emocionálních podnětů • Učíme žáky pozitivně ohodnotit sebe i druhé, potěšit, dávat najevo sympatie, náklonnost, důvěru sobě i druhým, akceptování názorů, postojů druhých. • Ve třídě vytváříme takové klima, ve kterém se žák nebojí dělat chyby, postupně žáka seznamujeme s různými způsoby práce s chybou. • Vedeme žáky k propojování dříve nabytých vědomostí, prožitků, postojů s nově vzniklou situací k vzájemnému porovnávání, k vytváření argumentů, k hodnocení a k vytyčování si dalších cílů.
---	--	--

	otázky, sestavuje soubory pravidel, norem, nese za ně zodpovědnost a jeho jednání je vědomé • Přijímá a dodržuje obecně uznávané hodnoty a kritéria, sám se podílí na tvorbě určitých kritérií • Přijímá osobní kritiku • V sebehodnocení hodnotí svůj pokrok + dosažení cílů, samostatně si vytyčuje další cíle i plánuje způsoby, jakými ho chce dosáhnout	• Umožňujeme žákům tvorbu pravidel a kritérií. Přijatá pravidla a kritéria si žáci vystavují ve třídě. • Vedeme žáky k vzájemnému oceňování i k oceňování sama sebe. V provázanosti na plnění cílů a dosahování rozvoje osobnosti. • Žáky vedeme k měsíčnímu písemnému sebehodnocení. • Vedeme žáky k chápání kritiky jako přínosu pro své učení.
2. Kompetence řešení problémů Na konci základního vzdělávání žák: Vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností Vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení	Dokáže pojmenovat, popsat problém • Zpozoruje, uvědomí si problém, pojmenuje ho • Uchopí pokud možno co nejvíce příčin problému • Je spontánní, vytváří si asociace • Snaží se zjistit hlavní příčinu • Problém podrobněji popíše • Navrhne si, jak bude problém řešit Opatřuje si informace, třídí je, porovnává, seskupuje, kriticky hodnotí • Odpoutává se od stereotypů, dává informace do nových vzájemných souvislostí. • Navrhne různá řešení,	• Žáky vedeme, aby si již od 1. ročníku problém uvědomovali, postupně si sami hledali otázky → co neznáme, co máme vyřešit, kde jsou nesrovnalosti. • Dokázali problém srozumitelně pojmenovat a popsat (matematika – slovní úlohy, český jazyk – čtení s předvídáním, vztahové problémy v kolektivu, společenské problémy, - kouření – proč někteří lidé kouří,...) • Opíráme se o žákovo porozumění informace, využívá metodu brainstormingu, volného psaní. • Vedeme žáky k uvědomělému upřednostňování získávání informací z literatury před internetem. • Žákům nabízíme metodu diskusní pavučiny, ankety, dotazníku, kořen- + kmene, formu skládkového čtení, 3 fázového učení zaměřeného na vyšší myšlenkové operace. • Učíme je vytvářet myšlenkové mapy, pracovat s Vennovými diagramy → analyzovat.

problému Samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy Ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů Kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí	Vyhodnocuje navrhnutá řešení • Vylučuje řešení, která nevedou k cíli. • Rozhoduje se pro jeden způsob řešení – přijímá zodpovědnost • Sestavuje plán realizace. • Přezkoumává řešení, prování zpětnou vazbu, kontrolu výsledku. • Využívá analogie (podobnosti, shodnosti, souhlasnosti určitých znaků) k aplikaci • K informacím přistupuje kriticky, přebírá zodpovědnost za svá rozhodnutí i za své výsledky. • Na základě prováděného hodnocení si dokáže vytyčit další cíle.	• Vedeme žáky ke kritickému přijímání informací – vyznačení informace, která je v rozporu s dosavadními znalostmi, zkušenostmi, postoji → žáci provádějí hodnocení. • Podporujeme vyšší myšlenkové operace – syntézu. • Podporujeme u žáků samostatnost na základě znalosti vlastní hranice výkonu (sebehodnocení – porovnávání posunu výkonnosti). • Motivujeme žáky k výkonům, upřednostňujeme, vnitřní motivaci žáka projevujeme zájem o jeho problémy, umožňujeme mu prožít pozitivní city při správně vyřešeném problému, posilujeme jeho sebedůvěru, úctu k sobě + žákům v průběhu celého roku nabízíme dobrovolné řešení problémových úloh, skupiny řeší problémy s využitím netradičních metod, atd. • Postupně vedeme žáky k uvědomování si, že řešení problémů jim dává možnost něčemu se naučit, dále se rozvíjet, možnost vzestupu, uznání, což je vede ke spokojenosti a následně motivuje k práci. Žáci vytváří problémové úlohy pro spolužáky, některé zveřejňují v Rokytenských novinách. • Vedeme je k přijetí odpovědnosti za svá rozhodnutí – za vše co dělají, co připustí. Žáci přijímají nabízené role a vědomě se učí vypořádávat se s rolí a s očekáváními, která jsou s nimi spojena (role žáka, kamaráda, mluvčího, organizátora, atd.). Učíme je „postavit se čelem“ k neúspěchu. Dát své slovo druhému – stát si za svým slovem. Dodržovat úmluvy.
4. Kompetence komunikativní Na konci základního vzdělávání žák: Formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém	• Aktivně si rozvíjí slovní zásobu. • Vyjadřuje se gramaticky správně. Mluví	• Motivujeme žáky ke čtení – např. formou čtenářských dílen. • Vedeme je k aktivnímu naslouchání uměleckého přednesu

sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu	spisovně, používá vhodné jazykové prostředky - výstižná přídavná jména, příslovce, významově bohatá slovesa, vhodně využívá spojky a předložky. Vyjadřuje se ve větách jednoduchých i souvětích. Vědomě užívá hlasitost, rychlost, kadenci a melodii, rytmus, pauzy • Vyjadřuje se srozumitelně – výstižně – zachovává logický sled – časovou posloupnost, postup od celku k částem, od částí k celku, atd. Řeč těla Vlastní harmonie - přesvědčuje nikoli předstírání – gesta, mimika, držení těla, výměna pohledů je v souladu se sdělením	krásné literatury i poezie. Nabízíme jim různé typy textů, učíme je pracovat se slovníky, ve kterých si žáci upřesňují význam slov. Vedeme je k tomu, aby postupně nová slova aktivně zapojovali do mluvené řeči i písemného projevu. Žákům nabízíme různé druhy slovních her. Seznamujeme je s tím, jak vývoj lidstva a techniky ovlivňuje význam slov, slovní zásobu. • Nejprve prostřednictvím komunikačního kruhu žáky ujišťujeme, že se zajímáme o to, co říkají. Zajišťujeme jim potřebu bezpečí a svobody vyjádření při jejich předávání sdělení. Respektujeme právo žáků aktivně se vždy neúčastnit komunikace v kruhu. • Žákům nabízíme činnosti, při kterých si uvědomují a správně vybírají vhodné jazykové prostředky. Vedeme je k tomu, aby dle potřeby při své práci pracovali s Pravidly českého pravopisu. • Využíváme prvky dramatické výchovy, žáci realizují ankety. • Postupně žáky vedeme k výstižnému a jednoduchému vyjádření svých myšlenek s použitím vhodných jazykových prostředků a to jak v ústní, tak v písemné formě, např. metoda čtenářského křesla, písemné i ústní vyjádření svých dojmů z četby. • Zařazujeme prezentace žáků, učíme je obhajovat svou práci či úkol před ostatními, svižně a srozumitelně reagovat na otázky, argumentovat. Využíváme učení žáka žákem. • Při delších mluvených, písemných projevech umožňujeme žákům opřít se o osnovu, stručné poznámky, obrazový materiál, výrobek, atd. • Poskytujeme atmosféru, ve které jsou názory respektovány.
Naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje	Používá pouze taková cizí slova, kterým rozumí a o kterých předpokládá, že jim rozumí i partner. • Dokáže pracovat s textem, který bere též jako formu komunikace, sdělení. • Formuluje vlastní názory, obhajuje svůj nápad, argument	• Vedeme žáky k tomu, aby dokázali ke každému cizímu slovu přiřadit vhodné české slovo, popřípadě dokázali cizí slovo svými slovy vysvětlit. • Využíváme prvků dramatizace. • S žáky sestavujeme pravidla pro úspěšně vedený dialog. • Nabízíme žákům kooperativní činnosti, psychosociální hry.

	Naslouchá • Udržuje kontakt očí • Neskáče do řeči • Vhodným způsobem zastaví partnera, když je jeho řeč dlouhá nebo nesrozumitelná nebo nevede k cíli. Dává zpětný signál • Neverbálními prostředky souhlas – nesouhlas pokyvováním hlavou, výrazem tváře (křivka obočí, křivka úst), gesty rukou, postavení těla v prostoru, dodržování komunikační zóny přijímá i navrhuje pravidlo pro neverbální komunikaci (tleskání, zdvihnutá ruka atd.) • Dotazuje se na nejasnosti, vyjasňuje si, zda si správně rozuměli, Všímá si neverbálních signálů a rozumí jim • Na základě změn vnějšího chování, dokáže vyvodit vnitřní prožívání Opakuje a shrnuje slyšené, psané, čtené • Parafrázuje řečené, čtené, aby se ujistil, že slyšenému, čtenému rozumí • Při opakování řečeného se zabývá tím, co říká partner a ne sebou • Dotazuje se na nejasnosti ve čteném textu • Na závěr shrne podstatné z rozhovoru, z textu, aby se ujistil, že se na podstatném shodne s partnerem – zda to, co slyšel, partner říkal, tomu, co četl, porozuměl	• Využíváme prvky dramatické výchovy + jednoduché symboly... 😊 😞 😟 • Učíme žáky klást otázky typu „souhlasíš s tím, že ...“, „rozumím ti dobře, když ...“. • Žákům umožňujeme postupné odkrývání „řeči těla“ (celkové postavení těla – spíše otevřený, uzavřený, napjatý, nejistý, uvolněný, sebevědomí, nadřazený), gesta (čím více jsou zapojovány city, tím je gestikulace výraznější), mimika (sympatie, antipatie), oční kontakt (projevení zájmu, sympatií), řeč těla v prostoru – vzdálenostní zóny - uvědomuje si, že má každý individuálně nastavenou intimní i osobní zónu, respektuje intimní, osobní i sociální zóny, uvědomuje si, že porušení zóny bere partner jako útok. • Nabízíme žákům vhodné texty a zařazujeme různé metody kritického čtení a psaní. • Povzbuzujeme žáky k tvorbě a kladení vlastních otázek.
--	---	---

Rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění Využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem Využívá získané	správně, v souladu s partnerem, se skupinou • Vytyčuje si další vzniklé problémy, nevyjasněné otázky Zná potřeby • Na příkladech a prožitcích si uvědomuje, že je-li porušen pozitivní nebo neutrální vztah mezi partnery, vede to k porušení komunikace, což znamená, že při porušení vztahové roviny je zcela nemožné se dostat na rovinu obsahovou, informační. Jestliže se partner cítí nespokojeně, ohrožen, napaden, není schopen rozumem řešit problém. • Uvolňuje napětí ve skupině – mluví tiše, klidně, mimika, gesta vstřícná, pohlázení, chválení, utěšení – pozitivní zpětná vazba Rozlišuje různé typy textů, obrazových materiálů Využívá mobilní telefon, PC – internet.	• Nabízíme žákům různé texty, které třídí na poezii, uměleckou literaturu, naučnou a encyklopedickou literaturu. Žáky přiměřeně jejich věku a zájmu seznamujeme se symboly různými druhy písma a grafického vyjádření. Využíváme přirozeného zájmu žáků k vytvoření vlastního symbolu, grafického vyjádření. • Vedeme žáky k využívání, ale i ke kritickému zhodnocení kladů a záporů technických prostředků komunikace. • Vytváříme prostředí pro úvahu nad tím, jaké hodnoty žáci uznávají.
---	---	---

komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi	• Rozliší a vhodně reaguje na manipulativní komunikaci: - překonává obavy, má zdravou sebedůvěru - dokáže říci „ne“ → když nechce, nezduodňuje své rozhodnutí - žádá o vysvětlení, upřesnění - porovnává, třídí získané informace, kriticky je hodnotí. • Vede konstruktivní diskusi s dodržováním uznávaných společenských norem. Komunikuje v cizím jazyce • Používá jednoduché konverzační věty • Zvládne jednoduchý rozhovor • Reaguje na jednoduché otázky • Rozumí jednoduchému textu v mluvené i písemné formě • Získá základní slovní zásobu • Nebojí se mluvit i s chybami • Přiměřeně se vyjádří písemně • Vyhledává příležitost k cizojazyčné konverzaci, poslechu	• Žáky seznamujeme s určitými prvky asertivní komunikace. • Nabízíme žákům příležitosti (např. práci s textem) + kdy si žáci uvědomují, graficky označují, zaznamenávají známé, nové, nedůvěryhodné informace a dále je zpracovávají. • Preferujeme vyjadřování vlastních názorů žáků. • Podněcujeme konstruktivní diskusi. • Učíme žáky pracovat a orientovat se v dvojjazyčném slovníku. • Motivujeme žáky ke čtení a poslechu cizojazyčného textu. • Nabízíme jim různé vhodné typy textů (básničky, říkanky, komiksy, jednoduché pohádky, písničky). • Vedeme je k tomu, aby dle potřeby při své práci využívali dvojjazyčný slovník.
--	---	--

4. Kompetence sociální a personální Na konci základního vzdělávání žák: Účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce	Sleduje cíle • Než začne pracovat, probere vlastními slovy s ostatními ve skupině, co mají za úkol – co chceme • Ze zadaných hledisek sleduje práci celého týmu, skupiny i sebe a hodnotí ji podle modelu, s pomocí pracovního listu, podle kritérií připravených učitelkou Přijímá odpovědnost • Rovnoměrně si rozdělí ve skupině role, které jsou v zadání vymezeny, případně použije známé role – kdo, co může dělat, za co má odpovědnost • Vyjasňuje spolu s ostatními kritéria dobře odvedené práce, které skupina dostala spolu s úkolem – jakých konkrétních výsledků bychom měli dosáhnout • Upraví pracovní místo, aby se skupině dobře pracovalo, po dobu práce dodržuje pracovní pořádek, půjčuje pracovní pomůcky • Dodržuje dohodnutý čas k plnění úkolu • Dodržuje domluvená a vyvěšená pravidla spolupráce, upozorní na jejich porušení (používá svou kompetenci občanskou) • Plní jednoduché úkoly s menším počtem kroků, dotahuje je do konce, rozpozná, že jednoduchý úkol (jeho část) je hotov • Po skončení práce se v čase vymezeném učitelkou nebo pravidly postará o úklid	• Od prvního ročníku využíváme skupinovou práci k řešení úkolů, problémů. • Žáci jsou seznamováni s pravidly práce ve dvojicích, ve skupinách, které nejprve žákům předkládá pí. učitelka, postupně samotní žáci mohou doma pravidla doplňovat. • Umožňujeme jim, aby postupně získávané dovednosti realizovali v praxi, aby si zodpovědně vybírali úkol i roli v závislosti na sebepoznání.
--	---	--

Podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá Prispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají	• Z nabídky úkolů si vybere takové, které dokáže plnit Urovnává konflikty • Při potížích se svou částí práce hledá pomoc nejprve u spolužáků či v knihách a pramenech nakonec u učitele • Nabízí svou pomoc v případě potřeby – ochotně vyhoví při žádosti o pomoc • Postará se o hotové dílo v rámci zadání nebo na pokyn učitele Vnáší své představy • Navrhuje, co by se příště mělo dělat stejně nebo jinak – „Čeho jsme dosáhli?“, „Jsme spokojeni?“, „Čeho chceme ještě dosáhnout?“ • Nabídne skupině novou speciální schopnost (např. dobře prezentovat skupinu), ale respektuje demokratické rozhodnutí skupiny. • Vyslovuje své ocenění nápadů a práce druhých dříve než svou kritiku, uvědomuje si, že každý má zcela speciální schopnosti, které jsou pro tým	• Žáky od 1. ročníku učíme požádat o pomoc i pomoc poskytnout. Postupně je vedeme k tomu, aby jejich pomoc byla vedena k ukázání cesty k cíli, aby dle možnosti umožnili spolužákům samostatné, úspěšné splnění cíle. S využitím konkrétních nebo modelových situací si žáci uvědomují rozdíl mezi pomocí žádanou a nežádanou. Vedeme je k tomu, aby si před poskytnutou pomocí ujasnili, zda opravdu spolužák o pomoc stojí, v čem a v jakém rozsahu pomoc potřebuje. Posilujeme u žáků projevy vzájemné úcty. Nejprve prostřednictvím dramatizace modelových situací žáky učíme pomoci druhému k zvládnutí emocí, konfliktů ve skupině – užíváme uklidňující, utišující řeč, kadenci řeči, mimiku, gesta, snažíme se dávat pozitivní signály. Učíme žáky vyjasňovat vztahovou rovinu, neboť pouze při vztahové rovině může zase proudit věcná informace na obsahovou rovinu, což umožňuje úspěšnou spolupráci i vyřešení problému. Vedeme žáky k poznání, že konflikty, jsou-li produktivně urovnány, podporují výsledky skupiny. • Společně s žáky odhadujeme předpoklady pro efektivní skupinovou práci → „Beru tě takového, jaký jsi...“ = <u>vzájemné akceptování</u> „Klidně řekni, co si myslíš, co tě rozčiluje nebo z čeho máš radost...“ = <u>otevřenost</u> „Co si o tom myslí ostatní...?“ = <u>všichni hledají cestu k cíli</u> „Co mohu udělat já, čeho se ujmeš ty?“ = <u>kolegiální rozdělení práce</u> „Čeho jsme dosáhli? Jsme spokojeni? Čeho chceme ještě dosáhnout?“ = <u>posuzování výsledků</u> • Vytváříme a využíváme různé věkové skupiny k tomu, aby se starší žáci učili předávat dovednosti mladším. Ve smíšených
--	--	--

	užitečné, děkuje druhým za uznání, raduje se z úspěchu celé skupiny Respektuje mínění druhých • Neodmítá ani nekritizuje nápady, dokud nejsou prozkoumány, neposmívá se, reaguje na informaci a nikoli na osobu • Při potížích nebo nezdaru neshazuje vinu na druhé • Vyslechne, co mu druzí o jeho práci říkají, radí se, plánuje, jak zlepšit své jednání na základě toho, co se dozvěděl ze zpětné vazby. • Sebehodnotí svou práci prostřednictvím učitelkou připravených hodnotících pracovních listů nebo na základě poznávání své práce s kritérii pro skupinovou práci. • Uvědomuje si svá pozitiva. Respektuje ostatní • Omluví se za to, že nezvládl své emoce	skupinách žáci pracují diferencovaně vzhledem k jednotlivým ročníkům a individuálním schopnostem. • Poskytujeme žákům příležitost k hodnocení, oceňování. Vedeme je k <u>hodnocení práce skupiny</u> v návaznosti na dosaženou úroveň, kvalitu splněního cíle a dodržování daných <u>pravidel</u> pro skupinovou práci s přihlédnutím na <u>práci jednotlivce</u>. Postupně žáky učíme „vypíchnout“ v ocenění to nejpodstatnější za pomoci zapojení i vyšších myšlenkových operací. Využíváme k tomu komunikační kruh na závěr skupinové práce, hodnotící diskusi žáků ve skupině, pracovní lístečky zaměřené na hodnocení určité části skupinové práce, měsíční sebehodnotící listy žáků.
5. Kompetence občanské Na konci základního vzdělávání žák: Respektuje přesvědčení	• Poznává, učí se empatické reakci – aktivnímu naslouchání (soustředěnému	• Na konkrétních nebo na modelových situacích žáci poznávají, kdy někdo opravdu naslouchá – jak se projevuje neverbálně,

druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí Chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu Rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v	naslouchání provázené projevy účasti), pojmenování pocitů, záměrů, očekávání druhé osoby, vyjádření podpory. • Uvědomuje si, že empatická reakce není souhlas, může přijmout všechny emoce, nevhodné projevy chování má však právo omezovat, tím se žáci mohou účinně podílet na vymezení hranic. • Čelí bezpráví, zastane se slabšího, či toho, kdo potřebuje pomoci. • Vytváří si vztah k jiným kulturám různých národů, poznává jejich zvyky. • Chápe a toleruje odlišnosti (vzhled, způsob života). • Buduje si vztah k různým jiným skupinám, seznamuje se s pojmem rovnoprávnost, právo na existenci, učí se podporovat potřebné, pomáhá konkrétními činy, snaží se porozumět a chápat postoje a chování lidí z různých sociálních skupin. • Zná třídní pravidla, školní pravidla, školní řád. • Zná společenské normy, ovládá dovednost základů slušného chování, přijímá je, respektuje je. Obhajuje svá práva, čelí bezpráví. • Poznává, přijímá a respektuje obecně daná pravidla (pravidla BESIP) • Poznává sama sebe jako osobu schopnou vyhodnocovat krizové situace, učit se a zvládat různé životní dovednosti a situace.	(oči, fyzická blízkost, dotek nebo objetí); verbálně – jak dává najevo zájem a pozornost. Pokoušejí se pojmenovat, co pravděpodobně druhý prožívá. Používají při tom slůvka TY, TEBE, TI = 2 osobu → TO SE TĚ ASI DOTKLO, → používá oznamovací věty, nikoli otázky. Žáci 4., 5. ročníku se pokoušejí rozšířit slovník i o pojmenování přání, záměrů, očekávání → Ty sis přál... Ty ses tak těšila na...Vyjadřují podporu – např. Budu na tebe myslet... Kdybys potřebovala, dej vědět... • K nácviку empatické reakce využívají žáci čtení s předvídáním. • Žáci se učí na konkrétních i modelových situacích informovat o nevhodném vyjádření emocí → Vidím, že jsi na Pepu naštvaný, ale to se dá dát najevo jinak než kopáním. • Zapojují se do dobročinných sbírek, chápou jejich účel. • Žáci hledají odlišné, společné znaky různých skupin, národů a na základě nich se snaží pochopit neutralitu, z minulosti chápat přítomnost. Postupně se dopracovávají k tomu, že pochopení nemusí vždy znamenat i souhlas. • Aktivně se podílí na tvorbě třídních i školních pravidel. • Prostřednictvím dramatizace, práce s textem, prožitkového učení získávají dovednosti slušného chování. • Snažíme se vytvářet takové podmínky, aby žáci mohli prožívat přirozené pozitivní důsledky svých činností a svého chování. Hodnocení chování, výsledků činností budeme doplňovat rovnocenným sebehodnocením žáků. • Žáci na praktických činnostech získávají vědomosti a dovednosti jak vyhledat a přivolat pomoc (lékařskou pomoc, hasiče, policii). • Poskytnout přiměřenou první pomoc. • Prostřednictvím školního projektu získává vědomost o sociálně
---	---	--

situacích ohrožujících život a zdraví člověka Respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit Chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti	• Poznává tradice, historii i současnost zajímavých míst v regionu i v České republice. • Seznamuje se s významnými osobnostmi regionu, ČR. • Vytváří si vztah k místu, ze kterého pochází (obec, region, ČR), prožívá první pocity vlastenectví, národní hrdosti. • Seznamuje se s uměleckými díly, jejich přínosem pro člověka, zkoumá jejich hodnoty, vytváří si základy vkusu. • Rozvíjí kulturní a sportovní život obce (přes školu, rodinu, zájmové organizace). • Zapojuje se do místních kulturních, společenských, sportovních akcí, dle svých možností pomáhá při jejich organizaci. • Poznává a respektuje principy trvale udržitelného rozvoje a přírodních jevů. • Poznává zákonitosti přírody, vzájemné vztahy, ekosystémy místa, kde žije. • Chápe příčiny a důsledky základních ekologických problémů. • Chrání přírodu, žije ekologicky, třídí odpad, správně přistupuje k energiím, k vodě, k rostlinám, k živočichům.	patologických jevech, základní dovednosti předcházení soc. pat. jevů – odmítání, vyhledání pomoci, atd. • Žákům umožňujeme poznávat historii prostřednictvím knih o regionech, pověstí, kronik, návštěvou zajímavých míst – galerie, muzea, zámek, hrad. • Vedeme žáky k zjišťování si informací o významných osobnostech regionu a zamýšlení se nad tím, čím ovlivnili život v regionu, v ČR. • Prostřednictvím tematicky zaměřených návštěv v galeriích, umožňujeme žákům porozumět uměleckým dílům, chápat jejich přínos pro každého. • Žáci se aktivně účastní kulturních a sportovních akcí pořádaných školou i jinými organizacemi (vystoupení pro veřejnost, výstava ve škole, dětský den, olympiáda, školní ples, atd.). • Na základě poznatků o regionu předkládá návrhy ochrany přírody, zamýšlí se nad tím, jak se do ochrany přírody sám aktivně zapojí (čistota a údržba zeleně v okolí školy, domácí třídění odpadů, atd.). • Navštěvuje, pozoruje a zkoumá místa ve svém okolí (písečné přesypy). Ekosystémy porovnává s jinými lokalitami. • Seznamuje se s obecnými principy trvale udržitelného života a přírodních jevů prostřednictvím filmů, experimentů, práce s textem, zkoumáním vazeb mezi místem, rostlinami, živočichy, zkoumáním potravinového řetězce, atd. • Vyhodnocuje a předvídá důsledky nerespektování principu trvale udržitelného rozvoje a přírodních jevů.
--	---	---

6. Kompetence pracovní Na konci základního vzdělávání žák: Používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky Přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot Využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření Orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci,	• Seznamuje se s různými materiály, pracovními postupy, technologiemi, technikami. • Učí se bezpečně používat náčiní, nástroje, aplikuje zásady bezpečnosti při práci do praxe. • Přijímá odpovědnost za svou práci. • Prožívá spokojenost z práce díky: • zajímavé či prospěšné činnosti samotné, • uznání činnosti, práce, spolužáky veřejností, • prostřednictvím činností práce může dále rozvíjet. • Některé poznatky, vědomosti si prakticky ověřuje, dává do nových souvislostí, využívá je při pracovní činnosti. • Sám nebo ve skupině vybírá, plánuje, realizuje, kontroluje, posuzuje, prezentuje výsledky činnosti, práce. • Poznává různé profese, pracovní prostředí, začíná si formovat profesní zaměření. • Na konkrétních situacích si začíná uvědomovat, že je každý zodpovědný za to, co dělá, ale i za to co nedělá. • Prostřednictvím činností a příležitostí ke	• Žáci se seznamují s různými pracovními prostředími – třída, zahrada, kuchyňka. • Pokouší se sami vyvodit zásady bezpečnosti při práci, což pozitivně ovlivňuje jejich aktivní dodržování. • Učí se odhadnout důsledky nezodpovědného přístupu, nacházet souvislosti mezi odpovědným přístupem a spokojeností. • Snažíme se vést žáky k dodržování úmluv, k vědomému tvůrčímu způsobu jednání. • Nabízíme žákům smysluplné práce a činnosti vztahující se k životu. • Umožňujeme jim uplatnit vlastní zkušenosti, nechat dělat chyby, obhajovat stanoviska, což přispívá k jejich samostatnosti. • Učíme žáky vytvářet si reálné a pravdivé informace o svých schopnostech, prostřednictvím předem daných kritérií dobře vykonané práce, činnosti. • Umožňujeme žákům práci ve skupině, na základě rolí se žáci učí vztahům ke spolupracovníkům, nadřazeným, podřazeným. • Při hodnocení vedeme žáky k vzájemnému oceňování, i oceňování sama sebe.
---	--	--

chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení	spolupráci v týmu si ověřuje sounáležitost a pocit vlastní hodnoty. • Pracuje podle přiměřeného plánu, návodu. • Svou práci, činnost si organizuje, plánuje. • Zvládá posoudit kvalitu své práce, výsledek. • Všestranně rozvíjí své schopnosti – duševní i manuální práci.	• Vytváříme příležitosti k přijímání zodpovědnosti (za přípravu materiálu, pomůcek, za bezpečné a účelné uspořádání pracovního místa, za neplýtvání materiálem, za péči o pomůcky, nástroje). • Žáci dostávají dostatek příležitostí, aby se postupně naučili rozpoznat důležité, rozdělovat činnost, práci na úseky, respektovat čas.
7. Kompetence digitální Na konci základního vzdělávání žák: Ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti, samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešení problémů použít Získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu	• Žák ovládá běžně užívaná digitální zařízení, pro různý úkol volí nejvhodnější typ digitálního zařízení • Seznamuje se s nejnovějšími technologiemi užití digitalizace, robotikou a programováním • Seznamuje se s digitálními technologiemi, které se užívají v praktickém životě • Žák se učí pracovat s daty, třídit je a vyhodnocovat • Učí se bezpečně sdílet a zálohovat data, informace, digitální obsah • Učí se volit postupy, způsoby a prostředky pro práci s daty • Žák umí rozeznávat různé formáty	• Učíme žáky vybírat a užívat digitální zařízení pro různé úkoly (PC, nb, tablety, smartphony apod.) • Žáci dostávají možnost se seznamovat s nejnovějšími digitálními technologiemi, užitím robotiky, základy programování • Získávají zkušenosti s využitím digitálních technologií v praktickém životě, s využitím software pro plnění různých úkolů, získávání informací při vzdělávání • Žáci plní jednoduché úkoly z oblasti programování a robotiky (stavebnice Robobloq, SGP Systems) • Umožňujeme žákům pracovat s daty, třídit podle různých kritérií, vyhodnocovat • Žáci se seznamují s pravidly bezpečného sdílení, zálohování, šifrování dat, informací, digitálního obsahu • Učíme žáky vybírat vhodné způsoby, postupy a prostředky pro práci s daty

Vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků Využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce Chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání Předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky	digitálních dat a volit odpovídající prostředky pro jejich zpracování • Žák se učí vybrat odpovídající digitální technologie pro usnadnění a zefektivnění své práce • Učí se volit jednoduché postupy, které nahradí rutinní činnosti • Žák se seznamuje s novými digitálními technologiemi, vyhodnocuje možnosti jejich využití • Používá digitální technologie v prezenční i on-line výuce • Volí správné digitální technologie a zařízení pro práci s informacemi, daty a digitálním obsahem • Žák se učí bezpečně chovat na Internetu, učí se bezpečné komunikaci a práci v digitálním prostředí • Učí se etickému chování v digitálním prostředí • Žák se učí předcházet negativním dopadům práce s digitálními technologiemi na tělesné a duševní zdraví	• Učíme žáky rozeznat různé formáty digitálních dat a s tím spojený způsob práce s nimi, využívat software pro jejich zpracování • Naučit žáky prakticky používat digitální technologie k plnění různých úkolů při vzdělávání, snažit se využít možností, které tyto technologie umožňují • Učit žáky postupovat od jednoduchých úkolů po složitější, učit se využívat postupů algoritmizace, robotiky, programování • Pracujeme ve skupině (týmu), prezentujeme svoje řešení • Žáky učíme vyhodnocovat možnost využití digitálních technologií pro plnění daných úkolů, hledat nejvhodnější řešení • Využívat prostředky digitálních technologií při prezenční i on-line výuce, samostatné i skupinové práci (software Microsoft Teams, Google učebna apod.) • Učíme žáky odpovědně pracovat s daty, informacemi, digitálním obsahem • Seznamujeme žáky s bezpečným chování na Internetu, v digitálním prostředí, při komunikaci pomocí digitálních zařízení • Učíme žáky etickému chování v digitálním prostředí, zachování bezpečnosti osobních dat • Seznamujeme žáky s pravidly práce s digitálními zařízeními ve snaze předcházení negativního vlivu na zdraví žáků
--	--	--

Domácí příprava žáků na vyučování

Domácí úkol slouží jako nástroj k zvládnutí učiva, není to cíl školní vzdělávací práce.

Škola se nepodílí na vytváření domácího prostředí pro přípravu na vyučování. Nerozhoduje o časovém rozvrhu přípravy žáka na vyučování. Rodičům a žákovi pouze doporučuje vhodné postupy.

Žákova příprava na vyučování i kvalita přípravy vychází převážně z toho, co rodiče žáka, žák považují za užitečné.

Proč žákům zadáváme DÚ:

- k procvičování učební látky
- k upevňování znalostí
- k rozvoji práce s informacemi, s textem, čtenářské gramotnosti
- k prohloubení motivace ke vzdělávání, poznávání

Formy:

- práce s učebnicí, pracovními sešity, pracovními listy
- každodenní domácí čtení
- příprava práce pro spolužáky – matematická slovní úloha, pětiminutovka, pravopisné cvičení, diktát na určitý jev, křížovka, referát, příprava na čtenářské křeslo, čtenářskou dílnu
- příprava potřebných pomůcek, materiálů
- individuální úkoly dle potřeb a zájmů žáků – úkoly na žádost žáků nebo na doporučení vyučujícího

Zodpovědnost za domácí přípravu:

žák + rodiče

Rodiče zodpovídají za vytvoření podmínek pro vypracování DÚ, za prohlédnutí vypracovaného úkolu (ne opravu chyb) + stvrzení podpisem.

Hodnocení:

- Jestliže žák nevypracuje DÚ, vyučující tuto skutečnost poznamená do sešitu, PL atd.
- Vyučující opraví chyby, neklasifikuje, může se slovně vyjádřit k písmu a úpravě v porovnání s žakovou školní prací.
- Nevypracování i kvalita vypracování DÚ se v důsledku následně může odrážet v hodnocení školní práce (nepřinesení pomůcek na Vv, Pč – nemožnost splnění cíle hodiny, samostatná práce žáka v návaznosti na jeho domácí procvičování atd.).

Frekvence DÚ:

- Každý den domácí čtení
- Další úkoly zadává vyučující dle potřeb žáků.
- Vyučující se domlouvají, aby žáci na následující den neměli kromě čtení více než dva úkoly.
- Třídní stanoví jeden den v týdnu bez úkolů – vychází z rozložení zájmové činnosti žáků a rozvrhu hodin.

Zabezpečení výuky žáků se speciálními potřebami

Škola je určena pro všechny žáky – méně i více nadané.
Měla by umožnit co nejširší rozvoj osobnosti všech žáků.

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona.

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho rodičů a školského poradenského zařízení. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami uskutečňujeme formou individuální integrace do běžných tříd. Při diagnostikování speciálních vzdělávacích potřeb spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními.

Postup školy při poskytování podpůrných opatření prvního stupně

- Při zjištění obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a výchovného poradce.
- Třídní učitel je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka. Plán pedagogické podpory vytváří s metodickou podporou výchovného poradce. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující jiných předmětů.
- S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.
- Poskytování podpůrných opatření prvního stupně třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby třídní učitel za metodické podpory výchovného poradce plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory výchovný poradce společně s třídním učitelem vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, výchovný poradce s třídním učitelem doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu

- V případě, že opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující, výchovný poradce s třídním učitelem doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.
- Škola bezodkladně předá Plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího programu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího programu. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.

- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný výchovný poradce. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením výchovný poradce. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.
- Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory výchovného poradce individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- Stejný postup platí, i pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy

Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima. K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpory (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva.

K úpravám vzdělávacích obsahů stanovených v ŠVP dochází v IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením). Části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru lze nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru, který lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření je uvedena v příloze. V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) a čtvrtého stupně lze v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů)

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciaci vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická a pedagogická intervence. Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v Příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace.

Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika: problémy v učení – čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představivost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.

Mezi podpůrná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením osvědčují, patří například posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů, intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů; pravidelné a systematické doučování ve škole, podpora přípravy na školu v rodině, podpora osvojování jazykových dovedností, podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga.

Zásady práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

- seznámení všech pedagogů, ale i spolužáků, s daným postižením žáka
- respektování zvláštností a možností žáka
- vysvětlíme vyučujícím způsoby hodnocení žáka a možnostmi úlev
- vytvoření optimálního pracovního prostředí včetně vstřícné přátelské atmosféry
- možnost kompenzace jinými činnostmi, kde dítě může být úspěšné
- v případě dlouhodobé nemoci konzultovat a vytvořit individuální vzdělávací plán
- kladení reálných cílů, postupné zvyšování nároků
- podporování snahy, pochvala při sebemenším zlepšení výkonu, nedostatky neporovnávat s ostatními
- navození příjemné a soustředěné atmosféry při práci
- nutnost spolupráce s rodiči
- vyhledávání činností, ve kterých může být žák úspěšný
- dodržení častých přestávek, střídání pracovního tempa

Role pedagogů u žáků se specifickými vzdělávacími potřebami

Třídní učitelka dohlíží na to, aby byla všemi vyučujícími respektována dosažená úroveň žáka jednak při běžné výuce, jednak při hodnocení. Sleduje, aby dítě v průběhu vyučování pracovalo s tabulkami, přehledy, pomůckami, které navrhl speciální pedagog. Připomíná dítěti, aby dodržovalo i v rámci běžné výuky postupy procvičené během nápravy. Spolupracuje s dyslektickou asistentkou, ostatními vyučujícími a vzájemně se průběžně informují o aktuálním stavu nápravy. Obtíže, pokroky žáka, strategie výuky jsou pravidelně prodiskutovávány na pedagogických radách.

Třídní učitel domlouvá s rodiči dítěte sjednocení přístupů při přípravě do školy, aby požadavky ve škole i doma byly jednotné. Společně si vyměňují zkušenosti, jak dítě pracuje ve škole a doma. Analyzují změny – pozitivní, ale i negativní. Např. změna chování dítěte. Ve škole nevhodné upozorňování na sebe, agresivita, mohou signalizovat začínající negativní vztah ke škole, k učení. Domácí projevy plachosti, nespavosti, bolesti hlavy mohou ukazovat na přetížení dítěte a potřebu snížení na něj kladených požadavků.

Materiální podmínky pro zabezpečení výuky na naší škole:

Škola zajišťuje a poskytuje kompenzační pomůcky, speciální učebnice, softwarové a IT vybavení slouží jako podpůrné opatření pro konkrétního žáka dle doporučení školského poradenského zařízení.

Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Škola je povinná využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory

Zjišťování mimořádného nadání žáka provádí školské poradenské zařízení na návrh učitele nebo rodičů. Pro tyto žáky může být vypracován individuální vzdělávací plán, který vychází ze ŠVP a závěrů vyšetření.

Mimořádně nadaní žáci mají upraven způsob výuky tak, aby byli dostatečně motivováni k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

Možné úpravy způsobů výuky:

- zadávání specifických úkolů (na složitější a abstraktnější úrovni)
- doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu, díky spojeným ročníkům můžeme snadno zajistit prostupnost předmětů a integraci učiva z vyššího ročníku do nižšího
- zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů
- vnitřní diferenciaci žáka v některých předmětech, např. cizí jazyk
- pestrá a podnětná výuka, která umožňuje velkou aktivitu, samostatnost a činnost (nabídka nestandardních problémových úloh)
- respektování pracovního tempa a zájmů žáka
- podpora hledání dalších možných postupů řešení problémů
- přerazení mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušky před komisí
- předčasný nástup dítěte ke školní docházce

Specifické postupy u talentovaných žáků a žáků s vyhraněným zájmem:

- nabízíme výuku formou projektů, snažíme se, aby učivo bylo zajímavé, aby žáci byli nuceni hledat cesty k řešení problémů, rozvíjet myšlení, učili se pracovat v týmu, domlouvat se spolu, respektovat se, společně plánovat, vyhodnocovat, obohacovat se
- žákům umožňujeme uplatnit se v různých soutěžích, veřejných vystoupeních, výtvarnými pracemi zdobíme budovu školy, žakovskou galerii v jídelně školy
- naší snahou je, aby u těchto žáků nedocházelo k výkyvům v chování, k porušování dohodnutých pravidel. Žáci se podílejí na tvorbě pravidel na základě logiky a kritického myšlení, aby byla smysluplná.
- pěstujeme u něho toleranci, ochotu pomáhat při práci méně nadaným žákům
- žák dostává šanci užívat techniky vlastního objevování, umožňujeme mu vyřešit úkol po svém, teprve pak je totiž schopen rozdělit úkol na jednotlivé kroky běžné pro spolužáky a pomoci ostatním. Je nutné respektovat i to, že některý nadaný žák svůj postup vysvětlit nedokáže. Proto někteří nadaní žáci neradi pracují ve skupině.
- nadanému žákovi vytváříme situace, kdy se musí „dotahovat“ k někomu, kdo je pokročilejší → včleňujeme ho do skupiny starších spolužáků
- při povinném opakování s většinou žáků mu nabízíme úkoly, ve kterých může využít nově získané znalosti, neboť obtížné úkoly jsou pro ně výzvou, na ně se plně koncentruje, jejich zvládnutí je motivuje k dalšímu růstu – k rozšiřování základního učiva do hloubky
- žáci se dobrovolně zapojují do celoroční aktivity – řešíme problémové úkoly

- uspokojujeme jejich potřebu seznámit spolužáky, učitelku se zajímavými informacemi, ke kterým se dopracoval, doplnit výuku HV na hudební nástroj, předvést žákům správný cvik, atd.

Žáci se účastní soutěží nejen školních, ale i regionálních nebo krajských. Jsou směřováni k zapojení do zájmových aktivit organizovaných školou nebo základní uměleckou školou, školní družinou.

Velmi důležité je také napomáhat osobnostnímu rozvoji těchto žáků, zapojovat je do kolektivních činností, vést je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším.

Pravidla a průběh tvorby plánu pedagogické podpory nadaného a mimořádně nadaného žáka

- Při zjištění nadání a mimořádného nadání žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a výchovného poradce.
- Učitel daného předmětu je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka. Plán pedagogické podpory vytváří s metodickou podporou výchovného poradce. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující dalších předmětů, kde se projevuje nadání žáka.
- S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.
- Poskytování podpory učitel daného předmětu ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel za metodické podpory výchovného poradce plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s potřebami žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory výchovný poradce vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu mimořádně nadaného žáka

- V případě, že opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.
- Škola bezodkladně předá Plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího programu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího programu. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.
- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný výchovný poradce. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením výchovný poradce. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.
- Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory výchovného poradce individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.

- Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- Stejný postup platí, i pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy.

Podmínky vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

- Žákům cizincům a žákům s odlišným mateřským jazykem, kteří disponují žádnou nebo velmi malou znalostí českého jazyka, zajišťujeme jazykovou přípravu.
- Cílem je, aby žáci získali takové kompetence, které jim umožní zapojit se do výuky v běžné třídě.
- Bezplatná příprava k začlenění do základního vzdělávání zahrnující výuku českého jazyka přizpůsobená potřebám žáků cizinců. Je poskytována ve škole zřízené obcí, krajem nebo svazkem obcí, která je na seznamu škol určených k poskytování jazykové přípravy. Žák školy, která není určenou školou, se může účastnit jazykové přípravy osobně nebo distančně v určené škole, kterou zvolí jeho zákonný zástupce. Zákonným zástupcům je doporučena škola, která poskytuje jazykovou přípravu také distančním způsobem.
- Žák se zařazuje do skupiny pro jazykovou přípravu na základě žádosti zákonného zástupce. Součástí žádosti zákonného zástupce žáka je sdělení, zda se žák bude účastnit jazykové přípravy osobně, nebo distančním způsobem.
- Celková délka jazykové přípravy žáka je nejméně 100 hodin a nejvíce 200 hodin po dobu nejvýše 10 měsíců výuky.
- Škola zajistí žákovi ve škole přístup k informačním technologiím pro účast na jazykové přípravě konané distančním způsobem.
- Jazyková příprava probíhá v době vyučování. Žák je z vyučování, které se překrývá s jazykovou přípravou, uvolněn.
- Absolvování jazykové přípravy se zaznamenává do dokumentace naší školy. Naše škola a určená škola vzájemně spolupracují a poskytují si informace o žákovi a o průběhu a výsledcích jazykové přípravy žáka.
- V průběhu vyučování je na žáka mluveno pomalu a zřetelně. Komunikaci přizpůsobujeme řečovým schopnostem a dovednostem konkrétního žáka. V první fázi vyučování obvykle převládá výuka mluvení a poslechu a výuka základní slovní zásoby.
- Vyučujícím jako podpůrný a inspirativní materiál slouží při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro základní vzdělávání (npi/ Národní pedagogický institut České republiky)

Průřezová témata

Charakteristika osobnostní a sociální výchovy (OSV)

Cíle OSV

- rozvíjet praktické dovednosti, které žáci mohou využívat v běžném životě
- pomoci žákovi vytvořit dobrý vztah k sobě samému i k ostatním lidem
- získat dovednosti potřebné ke zdravému duševnímu a sociálnímu životu

- cíle a smysl OSV se kryjí s cílem a smyslem primární prevence sociálně patologických jevů

Jak OSV probíhá na naší škole

OSV je zaměřená na osobnost žáka, na konkrétní žákovskou skupinu, na vztah mezi žákem a učitelem, i na některé situace každodenního života. OSV je možno uplatnit prakticky ve všech školních aktivitách.

OSV probíhá především **prakticky**. Žáci se s tématy (rozvoj schopností poznávání, sebepoznávání a sebepojetí, seberegulace a sebe organizace, psychohygiena, kreativita, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetence, řešení problémů, hodnoty, postoje, praktická etika) seznamují v praktických situacích – připravených, nahodilých.

Dále probíhá **osobně**. Každý žák má šanci získat zkušenost, kterou zhodnotí prostřednictvím reflexe ve vztahu k vlastnímu životu. Snažíme se vytvářet podmínky pro nabývání pozitivních osobnostních rysů, sociálních dovedností, morálně hodnotových postojů, a zároveň se orientovat na individualitu žáka. Vedeme žáky k tomu, aby si sami hledali odpovědi na kladené otázky. Snažíme se pěstovat dobré vztahy. Využíváme témat OSV v každodenních školních situacích, včleňujeme je do různých předmětů, oblastí vzdělávání a výchovy. Též zařazujeme témata OSV do práce školy v samostatných časových blocích – v projektech. Projekty často prolínají i ostatními průřezovými tématy.

Zapojujeme žáky do posuzování výsledků, vedeme je k odpovědím na otázky „Čeho jsme dosáhli?“, „Jsme spokojeni?“, „Čeho chceme ještě dosáhnout?“ Vedeme je k přijetí a dodržování uznávaných hodnot, kritérií, souboru pravidel a norem, vedeme je k dodržování úmluv, daného slova. Posilujeme jejich vůli, aby se nevzdávali při prvních problémech. Vedeme je k uvědomění si šance i nebezpečí při vlastním aktivním jednání – aby domýšleli důsledky a jejich jednání bylo vědomé, zodpovědné. Preferujeme odpovědnost „sám před sebou“ – „mohu se na sebe podívat do zrcadla“

Metody a formy

Ve výchovně vzdělávacím procesu v rámci OSV využíváme hlavně tyto metody a formy:

- dramatickou výchovu – hraní rolí – dovednost v řešení problémů v mezilidských vztazích, analýza chování – projevoování postojů, hodnot, dovednost verbálního i neverbálního sdělení; komunikace v různých situacích (informování, odmítání, prosba, vysvětlování)
- čtením a psaním ke kritickému myšlení – zdroj informací o sobě, o druhých
- kooperativní učení – seberegulace v situaci nesouhlasu, respektování pravidel, podřízení se i organizování činnosti skupiny,
- zážitkovou pedagogiku – péče o dobré vztahy k druhým i k sobě, dovednost zvládání stresových situací, relaxace, hledání pomoci při obtížích
- psychomotorické hry a činnosti, smyslové hry a činnosti – rozvoj asertivní komunikace, cvičení sebekontroly, sebeovládání, smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, řešení problémů

Vztah ke klíčovým kompetencím

kompetence komunikativní – žáci se učí naslouchat, rozumět neverbální komunikaci, poskytovat zpětnou vazbu, v praxi uplatňovat správná pravidla dialogu, dokáží pracovat s textem jako formou komunikace, sdělení, zopakovat, shrnout slyšené, čtené, vyjadřovat se srozumitelně, zachovávat logický sled, zvládat základy komunikace v cizím jazyce

kompetence sociální a personální – žáci si osvojují dovednost respektovat mínění druhých, uvědomit si nezvládnutí svých emocí a omluvit se

kompetence k učení – žáci si dokáží vybrat efektivní způsob učení, využívají dialogu ke střetávání názorů, vzájemnému vyjasňování, k pochopení, k vzájemnému oceňování, k poznání, že někdy neplatí pravidlo jediné správné odpovědi, získané informace dokáží vysvětlit svými slovy, uvádět příklady, zpracované výsledky dokáže prezentovat, dokáže přijímat osobní kritiku

kompetence k řešení problémů – vedeme žáky k tomu, aby dokázali zpozorovat a uvědomit si problém, pojmenovat ho, nalézt příčinu a navrhnout řešení

kompetence občanské – žáci se učí čelit bezpráví, zastat slabšího, či toho, kdo potřebuje pomoci, dokáží pojmenovat city na základě empatie, dokáží odhadnout očekávání druhé osoby, uvědomují si, že empatická reakce neznamená vždy souhlas, že mohou přijmout emoce, nevhodné projevy chování však mají omezovat tím, že se podílejí na vymezení hranic, poznávají, přijímají a respektují obecně daná pravidla, společenské normy aktivně se podílejí na tvorbě školních a třídních pravidel, učí se vyhodnocovat krizové situace a osvojovat si různé životní dovednosti k jejich správnému zvládnutí

kompetence pracovní – některé poznatky, vědomosti si prakticky ověřují, dávají do nových souvislostí a využívají je při pracovní činnosti, se skupinou spolužáků plánují, realizují, kontrolují, posuzují výsledky svých prací a tím si vytvářejí reálný obraz o svých schopnostech za podpory předem daných kritérií

kompetence digitální – uvědomuje si rozdíl mezi soukromou a veřejnou komunikací, vnímá naléhavost neustálého kritického vyhodnocování informací a mediálních sdělení, zná rizika a vědomě je minimalizuje.

Vztah ke strategii

Pro zdárný průběh OSV na naší škole se snažíme:

- budovat zdravé sociální klima a orientovat ho na dovednosti komunikace a kooperace
- podporovat zvyky
- vytvářet podmínky pro to, aby si každý žák mohl uvědomit svou vlastní identitu (své hodnoty, osobní plus, sociální a kulturní příslušnost, umožnit žákovi prožitky úspěchu, pocít vlastní hodnoty, sebedůvěry)
- poskytovat všem žákům rovné příležitosti, u mladších žáků preferovat názorné prožitkové poznávání
- vytvářet takové prostředí, aby se žák necítil diskriminován, aby každý žák měl pocit bezpečí, na konkrétních příkladech ukazovat žákům, že úspěšná komunikace závisí též na interpretaci
- vést žáky ke spontánnosti, učit je přijímat a vyrovnávat se s vlastními pocity, otevřeně a kultivovaně projevovat své city
- vytvářet podněty, které budou žákům blízké a srozumitelné, klást důraz na porozumění slovní, psané informace, symbolu
- vytvářet příležitosti k samostatnému myšlení a jednání žáků
- vytvářet příležitosti pro samostatné uplatnění OSV (projekt, mimoškolní setkávání, soustředění), a umožnit tak učitelům zaměřit se jen na osobnostní a sociální rozvoj, podporovat a posilovat schopnost žáků komunikovat nejen na úrovni školy, ale i veřejného života
- zaměřit se na prevenci patologických jevů ve škole
- umožnit učitelům sebevzdělávání prohlubující jejich kompetence pro OSV
- umožnit žákům zažít na vlastní kůži situace, ve kterých je vyučující aktivně zapojil do učení, kdy pochopili, že když obětují patřičnou energii a úspěšně se účastní učebního procesu, naleznou v něm radost a pocit naplnění.

OSV má vazbu na předměty Český jazyk a Člověk a svět, Výtvarná výchova, Hudební výchova.

Uvědomujeme si významnou roli učitele, základní postoj učitele OSV k žákům (i k sobě samému) by měla vystihovat věta: „Já jsem partner, ty jsi partner.“ nebo „Učitel i žák – oba jsme schopni neustále hledat nové cesty ke zlepšení sebe sama a svého chování a k učení se novým věcem.“

„Učitel jako člověk je mnohem důležitější než učitel jako technik. To, čím je, má mnohem větší význam, než všechno to, co dělá.“
Jack Canfield

Realizace průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na utváření pozitivních (nezraňujících) postojů k sobě samému i k druhým;
- na rozvoj zvládnutí vlastního chování;
- na podporu akceptace různých typů lidí, názorů, přístupů k řešení problémů;
- na uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci;
- na rozvoj dovedností potřebných pro komunikaci a spolupráci;
- na uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování.

Výuka uvedeného průřezového tématu bude napomáhat primární prevenci rizikového chování a zkvalitnění mezilidské komunikace. Utváření znalostí a dovedností těchto žáků bude zohledňovat jejich individuální možnosti.

Charakteristika výchovy demokratického občana (VDO)

Cíle VDO

- kultivovat hodnoty spravedlnosti, tolerance a odpovědnost
- vytvářet pozitivní aktivní postoj k životu ve společnosti, dokáže se orientovat se v demokratické společnosti
- rozvíjet dovednosti potřebné pro plnohodnotný občanský život (osvojit si základní úroveň občanské gramotnosti, jednání s ohledem na zájem celku s vědomím vlastních práv a povinností)
- umožnit žákovi naučit se konstruktivně a demokraticky řešit problémy se zachováním si své lidské důstojnosti, respektem k druhým, s uplatňováním zásad slušné komunikace (aktivně budovat demokratické klima školy)

Jak VDO probíhá na naší škole

Žáci se s tématy (občanská společnost a škola, občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování) seznamují prostřednictvím učiva (Člověk a svět, český jazyk – práce s textem).

i v praktickém životě v návaznosti na vytváření celkového klimatu školy, demokratické atmosféry třídy i partnerských vztahů mezi učiteli a žáky. Žáci se sami podílejí na vytváření pravidel a na sobě si ověřují význam jejich dodržování. Na konkrétních příkladech a situacích vedeme žáky k pochopení významu pravidel, řádu, fungování zákonů společnosti. Podporujeme rozvoj komunikativních schopností a dovedností, schopnost naslouchání a spravedlivého

posuzování, které vede k aktivnímu postoji při obhajování a dodržování lidských práv a svobod. Rozvíjíme sebekritiku, žák se učí sebeúctě a sebedůvěře, samostatnosti. Žáky motivujeme a vedeme k ohleduplnosti a ochotě pomáhat slabším.

Metody a formy

Ve výchovně vzdělávacím procesu v rámci VDO využíváme hlavně tyto metody a formy:

- tvorba pravidel třídy, komunikativní kruh – pochopení významu řádu pro fungování společnosti, přijímání vlastní odpovědnosti za rozhodnutí i s vědomím důsledků
- sebehodnocení, vzájemné hodnocení spolužáků – sebeúcta, schopnost zaujmout vlastní stanovisko, odpovědnost, spravedlnost, tolerance
- kritické myšlení, čtení, psaní – otevřený aktivní postoj k životu
- diskuze, besedy – posuzování, hodnocení společenských jevů, procesů, událostí z různých úhlů, respektování kulturních, etnických odlišností, přijímání kompromisů
- exkurze

Vztah ke klíčovým kompetencím

kompetence občanské – žáci se učí empatické reakci, chápou a tolerují odlišnosti, vytvářejí si vztah k jiným kulturám různých národů, znají třídní školní pravidla, ovládají dovednost základů slušného chování, přijímají a respektují obecně daná pravidla (např.: BESIP), poznávají sama sebe jako osoby schopné vyhodnocovat a přiměřeně zvládnout krizové situace, seznamují se s tradicemi, významnými osobnostmi (obce, regionu, ČR), rozvíjejí kulturní a sportovní život obce

kompetence k řešení problémů – žáci dokáží rozlišit, pojmenovat problémové situace, promýšlet je, plánovat jejich řešení s využitím vlastního úsudku a zkušeností, k informacím přistupují kriticky, uvědomují si zodpovědnost za svá rozhodnutí, jsou schopni obhájit svá rozhodnutí, dokáží zhodnotit úroveň dosažení vytyčených cílů

kompetence sociální a personální – žáci urovnávají konflikty, dle potřeby nabízejí svou pomoc, vnášejí své představy, respektují mínění druhých

kompetence digitální – žáci pomocí propojení tématu s digitálními technologiemi zejména získávají, vyhodnocují a sdílejí informace o zemích Evropy a světa. Tyto informace jim především mají usnadňovat poznávat principy demokracie jako protiváhy diktatury.

Vztah ke strategii

Pro zdárný průběh VDO na naší škole se snažíme:

- umožnit žákům podílet se na rozhodování ve škole, které se jich týká, podílet se na vytváření pravidel ve škole
- vytvořit podmínky, aby si žák mohl uvědomit svou vlastní identitu (osobností rys, hodnoty,...), nabízet žákům uznávané hodnoty, které nechápeme jako neměnná dogma, dodržováním těchto hodnot vedeme žáky k uchování sebeúcty (nejsem schopen plnit dohody, nemohu si věřit, nebudu věřit ani ostatním), umožnit žákům, aby s rozvojem vlastní osobnosti, rozšiřovali uznávané hodnoty, některé opouštěli a jiné přidávali, a naučili si je průběžně porovnávat s obecně uznávanými hodnotami
- vést žáky k tomu, aby posuzovali svoje vlastní pokroky za pomoci známých hodnotících kritérií

- zabezpečit a aktivně se podílet na vytváření otevřeného prostředí s ohledem na uspokojování potřeby bezpečí, seberealizace, uznání
- poskytovat žákům příležitost získávat pozitivní a přínosné zkušenosti s odlišnými kulturami
- umožnit žákům pochopit praktickou souvislost mezi společným vytvářením pravidel, jejich dodržováním a bezproblémovým životem školy
- umožnit žákům poznávat historii prostřednictvím knih o regionech, pověstí, kronik, návštěvou zajímavých míst – galerie, muzea, zámek, hrad, prostřednictvím tematicky zaměřených návštěv galerií umožnit žákům porozumět uměleckým dílům, chápat jejich přínos pro každého
- nabízet možnost aktivně se účastnit kulturních a sportovních akcí pořádaných školou i jinými organizacemi, podporovat účast žáků v regionálních, krajských soutěžích, umožnit žákům podílet se na vytváření a dodržování školních tradic a rituálů
- oceňovat zájem a touhu po poznání, ujišťovat je, že jejich názory jsou cenné a přispívají k lepšímu pochopení diskutovaného problému

Realizace průřezového tématu Výchova demokratického občana bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na utváření:

- sebeúcty, sebedůvěry a samostatnosti
- úcty k zákonu
- úcty k hodnotám, jako je svoboda, spravedlnost, solidarita, odpovědnost, tolerance
- aktivního postoje v obhajování a dodržování lidských práv a svobod
- ohleduplnosti a ochoty pomáhat slabším; •respektu ke kulturním, etnickým a jiným odlišnostem
- empatie, schopnosti aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování

Výuka bude rozvíjet disciplinovanost a sebekritiku, schopnost zaujmout vlastní stanovisko v pluralitě názorů a dovednosti asertivního jednání i schopnosti kompromisu. Utváření znalostí a dovedností těchto žáků bude zohledňovat jejich individuální možnosti.

Charakteristika výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech (MEGS)

Cíle MEGS:

- rozvíjet vědomí evropské identity při respektování identity národní – vztah žáka k Evropě
- seznamovat žáky s perspektivou života v evropském a mezinárodním prostoru
- odhalovat hodnoty a kořeny evropské civilizace
- odhalovat Evropu jako prostředí, kde žáci žijí a setkávají se s příslušníky jiných národů → výchova budoucích evropských občanů

Jak MEGS probíhá na naší škole

Objasňujeme souvislosti mezi lokálními, regionálními, národními a světovými procesy. O Evropě se učíme nejen v daný čas v daném předmětu. Během všedního dne se žáci seznamují s významem pojmů a snaží se je v praxi naplňovat – morálka, právo, osobní zodpovědnost, vůle, kritické myšlení.

Nejvíce příležitostí k realizaci průřezového tématu poskytuje vyučovací předmět Člověk a svět, Český jazyk, Anglický jazyk, Výtvarná, Hudební výchova, Informatika

Metody a formy:

- kooperativní činnosti
- kritické čtení a psaní
- vyhledávání + zpracovávání informací, nacházení nových souvislostí, porovnávání – rozvoj základních vědomostí potřebných pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy
- tvoření výukových panelů, plakátů
- besedy – sociální, kulturní odlišnosti, společné znaky
- výstavy, filmy, poslech hudby – poznávání života a díla významných Evropanů
- řešení modelových i reálných situací (poskytnutí informací zahraničnímu turistovi)
- internet – zdroj informací, zdroj komunikace
- umělecké a tvořivé činnosti s evropskou tematikou a jejich prezentace
- poznávání životních příběhů, kultury (např. slovesné – pohádky)
- práce s dětskými časopisy
- zájem o přímé prožitky z cest po jiných zemích

Vztah ke klíčovým kompetencím

kompetence k učení - vyhledává informace - získává informace z různých pramenů, vybírá si vhodný zdroj informací, který povede efektivně k cíli, ověřuje si pravdivost informací (hlavně z internetu). Chápe souvislosti, dokáže detaily propojovat a tím získávat komplexnější pohled. Myslí „v obrazech“. Dokáže své výsledky zpracovat a prezentovat. Spojuje pochopení nových informací s osobní zkušeností a vědomostním zázemím, které má dosud vytvořené. Na základě argumentace domýšlí, předvídá, hledá vazby, minulost – současnost – budoucnost, dává návrhy, formuluje jednoduché hypotézy, klade si otázky.

kompetence k řešení problémů - odpoutává se od stereotypů, dává informace do nových vzájemných souvislostí. K informacím přistupuje kriticky, přebírá zodpovědnost za svá rozhodnutí i za své výsledky.

kompetence komunikativní - dokáže pracovat s textem, který bere též jako formu komunikace, sdělení. Formuluje vlastní názory, obhájí svůj nápad, argument. Využívá internet. Rozliší a vhodně reaguje na manipulativní komunikaci:

- překonává obavy, má zdravou sebedůvěru
- dokáže říci „ne“ → když nechce, nezdůvodňuje své rozhodnutí
- žádá o vysvětlení, upřesnění
- porovnává, třídí získané informace, kriticky je hodnotí.

Vede konstruktivní diskusi s dodržováním uznávaných společenských norem.

kompetence sociální a personální - urovnává konflikty. Při potížích se svou částí práce hledá pomoc nejprve u spolužáků či v knihách a pramenech nakonec u učitele. Nabízí svou pomoc v případě potřeby – ochotně vyhoví při žádosti o pomoc. Postará se o hotové dílo v rámci zadání nebo na pokyn učitele

kompetence občanské - poznává, učí se empatické reakci – aktivnímu naslouchání (soustředěnému naslouchání provázené projevy účasti), pojmenování pocitů, záměrů, očekávání druhé osoby, vyjádření podpory. Uvědomuje si, že empatická reakce není souhlas, → může přijmout všechny emoce, nevhodné projevy chování má však právo omezovat, tím se žáci mohou účinně podílet na vymezení hranic. Čelí bezpráví, zastane se slabšího, či toho, kdo potřebuje pomoci. Vytváří si vztah k jiným kulturám různých národů, poznává jejich zvyky. Chápe a toleruje odlišnosti (vzhled, způsob života). Buduje si vztah k různým jiným skupinám, seznamuje se s pojmem rovnoprávnost, právo na existenci, učí se podporovat potřebné, pomáhá konkrétními činy, snaží se porozumět a chápat postoje a chování lidí z různých sociálních skupin. Zná třídní pravidla, školní pravidla, školní řád. Zná společenské normy, ovládá dovednost základů slušného chování, přijímá je, respektuje je. Obhajuje svá práva, čelí bezpráví.

kompetence pracovní - sám nebo ve skupině vybírá, plánuje, realizuje, kontroluje, posuzuje, prezentuje výsledky činnosti, práce.

kompetence digitální - propojuje téma s digitálními technologiemi a tím zejména samostatně získává, vyhodnocuje a sdílí informace o zemích Evropy a světa. Tyto informace mají především usnadňovat orientaci v nabídce vzdělávacích a pracovních příležitostí, rozvíjení zájmů a navazování kontaktů

Vztah ke strategii

Pro zdárný průběh MEGS na naší škole se snažíme:

- Podněcovat zájem žáků o Evropu a svět přes rodinné zážitky, zkušenosti
- Seznamujeme žáky se zvyky a tradicemi, porovnáváme s našimi zvyky a tradicemi, stylem života Evropanů, vzděláváním
- Rozvíjíme schopnost myslet v souvislostech – srovnávat projevy kultury, hodnotit je v širších souvislostech.
- Seznamujeme žáky s dopadem evropských institucí na osobní život i občanský život
- Dle potřeby vytvářet podmínky pro adaptaci žáků z jiných kulturních prostředí

Realizace průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na překonávání stereotypů a předsudků; •na kultivaci postojů k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života;
- na kultivaci postojů ke kulturní rozmanitosti;
- na utváření pozitivních postojů k tradičním evropským hodnotám; •na osvojování vzorců evropského občana;
- na podporu smyslu pro zodpovědnost.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

Charakteristika multikulturní výchovy (MKV)

Cíle MKV

- seznamovat žáky s rozmanitostí a hodnotami různých kultur, uvědomovat si svoji kulturní identitu
- rozvíjet smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci
- vychovávat děti v duchu tolerance, otevřenosti a potírání rasismu a xenofobie
- formovat mezilidské vztahy ve škole, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou

Jak MKV probíhá na naší škole

Probíhá prakticky na modelových situacích. Praktické dovednosti vedou žáky k uvědomění si prvního dojmu a negativních zkušeností, které ovlivňují naše chování, napomáhají vcítit se do situace diskriminovaného člověka, modelově ji prožít a navrhnout řešení. Učíme žáky přistupovat k lidem bez předsudků. Být tolerantní a ochotní pochopit druhého, vcítit se do jeho problému. Seznamujeme děti s různými kulturami, tradicemi a zvyklostmi odlišných území. Děti si osvojují praktické postupy vedoucí k bezkonfliktnímu jednání a životu heterogenní společnosti. Snažíme se pěstovat dobré vztahy, zabezpečujeme a aktivně se podílíme na vytváření otevřeného prostředí s ohledem na uspokojování potřeby bezpečí, seberealizace, uznání. Besedujeme s lidmi, kteří aktivně vyjadřují solidaritu – rodiče, kteří mají na dálku adaptované dítě z Afriky, Indie. Spolupracujeme s organizací Vysokoškolských humanistů, kteří k nám jezdí na besedy spojené s výstavkami a s promítáním dokumentárních filmů. Žáci si připravují prezentační bloky, ve kterých spolužáky seznamují se zemí, kterou navštívili. V projektech se žáci seznamují s životem dětí v jiných zemích, s kulturním bohatstvím, s životními, přírodními podmínkami. Žáci aktivně vyhledávají, zpracovávají informace a ty následně různými formami prezentují – např. nabídka cestovní kanceláře, skupinově vytvořený demonstrační panel atd. MKV je naplňována prostřednictvím učiva Českého jazyka, Matematiky, Člověk a svět, Hudební výchovy, Výtvarná výchovy, pracovních činností.

Metody a formy

Ve výchovně vzdělávacím procesu v rámci MKV využíváme hlavně tyto metody a formy:

- dramatická výchova – hraní rolí – dovednosti potřebné pro uplatňování vlastních práv, respektování práv druhých
- řešení problémů – komunitní kruh, modelové situace – utváření hodnotícího systému žáků, korekci jejich jednání
- kooperativní učení – komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, brát to jako příležitost k vlastnímu obohacení
- čtením a psaním ke kritickému myšlení, vyhledávání, zpracovávání informací
- poslech a interpretace pohádky, hudby jiných kultur, etnik
- prezentace vlastních zkušeností
- podpora charitativních organizací
- besedy
- výstavy, filmy

Vztah ke klíčovým kompetencím

kompetence občanské – respektuje přesvědčení druhých lidí, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví, čelí bezpráví, zatane se slabšího, či toho, kdo potřebuje pomoci, chápe a toleruje odlišnosti, buduje si vztah k různým jiným skupinám, seznamuje se s pojmem rovnoprávnost, právo na existenci, snaží se porozumět a chápat postoje a chování lidí z různých sociálních skupin

kompetence sociální a personální – na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů

kompetence komunikativní – využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi, seznamuje se s životem a kulturou různých multikulturních skupin, realizací projektů, prací s informací a předáváním vlastních zkušeností, vytváří podmínky pro adaptaci žáků z jiných kulturních skupin

kompetence k řešení problémů – vnímá problémové situace ve škole i mimo ni, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, hledá řešení problémů, činí uvážlivá rozhodnutí, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí

kompetence digitální – získává, vyhodnocuje a sdílí informace jako východisko pro přemýšlení o naléhavých tématech a způsobech jejich řešení.

Vztah ke strategii

Pro zdárný průběh MKV na naší škole se snažíme:

- poskytovat znalost některých pojmů multikulturní terminologie – kultura, etnikum, národnost, diskriminace, rasismus, netolerance
- umožnit žákům uvědomit si svou vlastní identitu – být sám sebou
- zajistit všem žákům stejnou příležitost vyjádřit se, zajistit každému pocit bezpečí, žádný žák by se neměl cítit diskriminován
- naučit žáky reagovat na projevy netolerance mezi žáky, na projevy nesnášenlivosti vůči lidem s odlišnými postoji,
- využívat informace o dění ve světě i blízkém okolí
- vytvářet podmínky pro adaptaci žáků z jiných kulturních prostředí
- na modelových situacích učit žáky urovnávat konflikty
- vytvářet takové klima školy, kde se všichni cítí rovnoprávně
- podporovat takové prostředí, které umožní všem žákům různé názory zvažovat na základě vzájemného respektování
- podílet se na pomoci potřebným individuálním lidem
- seznamovat žáky prostřednictvím realizací projektů, prací s informacemi a předáváním vlastních zkušeností s životem a kulturou různých multikulturních skupin

Umění žít mezi lidmi a vycházet s nimi není samozřejmostí pro nikoho z nás. Je to schopnost, kterou vstřebáváme od narození z rodiny a jejího okolí. Důležitá je tolerance nejen k ostatním národům, ale také k jejich kultuře a způsobu života.

Realizace průřezového tématu Multikulturní výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na uvědomění si vlastní identity a schopnost reflexe vlastního sociokulturního zázemí;
- na utváření hodnotového systému žáků, korekci jejich jednání;
- na rozvoj dovedností potřebných pro uplatňování vlastních práv a respektování práv druhých;
- na utváření tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám;
- na rozvoj dovedností komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin;
- na vnímání odlišnosti jako příležitosti k obohacení, nikoliv jako zdroje konfliktu;

- na uvědomění si neslučitelnosti rasové (náboženské apod.) intolerance s principy života v demokratické společnosti;
- na podporu angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu;
- na vnímání sebe jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Multikulturní výchova pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

Charakteristika environmentální výchovy (ENV)

Cíle ENV

- vést k postupnému chápání komplexnosti vztahů člověka a životního prostředí a následné přijmutí odpovědnosti za chování každého jedince
- vést žáky k citlivému přístupu k přírodě a krajině, k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí
- seznamovat s principy trvale udržitelného rozvoje
- vést žáky k pochopení vztahů a souvislostí mezi lokálními a globálními problémy a mezi současným jednáním a budoucností

Jak ENV probíhá na naší škole

Vedeme žáky ke kladení si otázek a hledání odpovědí. K nacházení souvislostí mezi ekonomickými, sociálními, ekologickými oblastmi. K poznávání přirozené funkce ekosystémů, významu rozmanitosti přírody. K zamýšlení se, jak přírodu chránit, uchovat a zároveň umožnit lidem uspokojovat základní životní potřeby. K poznávání, jak příroda ovlivňuje zdraví člověka.

K uvědomění si, že každý z nich může životní prostředí ve svém okolí konkrétními činnostmi pozitivně ovlivňovat, že společně mohou ovlivnit i myšlení, postoje spoluobčanů.

Metody a formy

Ve výchovně vzdělávacím procesu v rámci ENV využíváme hlavně tyto metody a formy:

- propojování informací s osobní zkušeností – uvědomování si podmínek života a možnosti jejich ohrožení
- ankety, dotazníky a jejich zpracování
- experimenty
- výukové programy - porozumění souvislostem v biosféře, vztahů člověka a prostředí a důsledků lidských činností na prostředí
- pracovní listy – porozumění souvislostem v biosféře, vztahů člověka a prostředí a důsledků lidských činností na prostředí
- obrazový a zvukový materiál – pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy a vlastní zodpovědností
- kooperativní učení
- hospodárné zacházení s energiemi, třídění odpadů
- školní projekty
- zapojení do projektů regionálních
- účast ve škole v přírodě s environmentální náplní

Vztah ke klíčovým kompetencím

kompetence k učení – žáci jsou vedeni k využívání efektivním způsobů učení, prostřednictvím experimentů, různých metod kritického myšlení, aplikují dřívější vědomosti do nových situací, získávají informace, ověřují si jejich pravdivost, myslí kriticky a globálně (zdůvodňují, hledají vazby, hodnotí)

kompetence k řešení problémů – žáci dokáží pojmenovat, popsat problém, snaží se vystopovat příčiny, navrhuji řešení, sestavují plán realizace a přijímají odpovědnost

kompetence komunikační – žáci formulují své myšlenky a názory v logickém sledu, naslouchají, dávají zpětný signál, opakují, shrnují slyšení, dodržují společenské normy

kompetence sociální a personální – žáci účinně spolupracují se skupinou (rozdělí si role, vyjasní si kritéria dobře odvedené práce, dodržují pravidla, čas, urovnávají konflikty, vnáší své představy, respektují mínění druhých)

kompetence občanské – žáci zvládají základy empatické reakce (aktivně naslouchá, pojmenovává pocity, závěry, očekávání druhé osoby, vyjadřují podporu), chápou právo a povinnosti, respektují principy trvale udržitelného rozvoje a přírodních jevů

kompetence pracovní – žáci se seznamují s různými profesemi, prostředími, účastní se exkurzí

kompetence digitální - aktivně získávají a sdílí zásadní informace týkající se naléhavých otázek životního prostředí; to umožňuje jednak hlouběji poznávat a vyhodnocovat závažnost ekologických problémů, jednak zvyšovat zájem žáků, aby navrhovali a prezentovali varianty jejich řešení, komunikovali o nich, a vyhodnocovali jejich možné dopady na úrovni lokální a globální.

Vztah ke strategii

Pro zdárný průběh ENV na naší škole se snažíme:

- nabízet žákům poznávání s využitím smyslových orgánů
- zapojovat žáky do experimentů
- využívat různých forem a metod kritického učení, výtvarných, hudebních činností, kterými u žáků podněcujeme zvědavost a fantazii
- vést je k vyhledávání souvislostí mezi měnícími se ekonomickými, přírodními podmínkami, potřebami společnosti v závislosti na změně životního stylu, činnosti lidí
- vést žáky k propojování dříve nabytých vědomostí, prožitků, postojů s nově vzniklou situací, k vzájemnému porovnávání, k vytváření argumentů, k hodnocení
- vytvářet atmosféru, ve které jsou respektovány jednotlivé názory
- nabízet žákům příležitosti, kdy si uvědomují, graficky označují, zaznamenávají známé, nové, nedůvěryhodné informace a dále je zpracovávají
- umožňovat žákům, aby postupně získávané dovednosti realizovali v praxi, aby si zodpovědně vybírali úkol i roli v závislosti na sebepoznání
- vytvářet různé věkové skupiny, aby se starší žáci učili předávat dovednosti mladším
- vytvářet příležitosti k přijímání zodpovědnosti

ENV nachází široké uplatnění téměř ve všech vzdělávacích oblastech – je obsaženo ve všech vyučovacích předmětech. Propojuje navzájem blízké a vzdálené, přítomnost a budoucnost, lokální a globální. Otázky a problémy životního prostředí se ve své podstatě týkají přežití civilizace.

Realizace průřezového tématu Environmentální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na vnímání života jako nejvyšší hodnoty;
- na rozvoj odpovědnosti ve vztahu k ochraně přírody a přírodních zdrojů;
- na rozvoj aktivity, tvořivosti, vstřícnosti a ohleduplnosti ve vztahu k prostředí;
- na utváření zdravého životního stylu a vnímání estetických hodnot prostředí;
- na podporu angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí;
- na rozvoj vnímavého a citlivého přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Environmentální výchova, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

Charakteristika mediální výchovy (MV)

Cíle MV

- umět se orientovat v mediálním světě a čerpat z něho podstatné a významné informace
- zprostředkovat poznatky o fungování a společenské roli médií
- rozvíjet dovednosti, které podporují nezávislé zapojení žáka do mediální komunikace
- naučit ho základům mediální gramotnosti = schopnost analyzovat nabízená sdělení i využívat jejich podněty
- pochopit, že mediální realita neodráží skutečnost jako takovou, ale je symbolickou konstrukcí, že obraz události bez kontextu nemůže být ničím jiným než konstrukcí, že autor mediálního sdělení je člověk s určitými zájmy → média ve svých sděleních pozměňují záměrně nebo nezáměrně obraz reality
- rozlišovat různé typy sdělení a jejich funkce
- uvědomovat si fungování a vliv médií ve společnosti – jak ovlivňují chování, každodenní život
- pomoci žákům rozvinout relativně stabilní osobnost schopnou efektivního jednání s lidmi na mravní bázi, která je schopná orientovat se v problémech a dokáže je řešit k/ke společnému prospěchu

Jak MV probíhá na naší škole

MV probíhá na naší škole formou receptivních činností – žáci se učí pomocí kritického čtení vnímat mediální sdělení a kriticky vnímají další mediální sdělení (vyznačují o čem, pochybují, s čím nesouhlasí), žáci pracují s vhodnými texty, obrazovým, filmovým materiálem, seznamují se se stavbou mediálních sdělení (např.: reklama, zpráva), hledají vztah mezi mediálním sdělením a realitou (reklama). Vnímají autora mediálních sdělení a fungování a vliv médií na společnost. Prostřednictvím tematických okruhů produktivních činností tvoří mediální sdělení a to buď individuálně nebo v realizačním týmu (reklama, zpravodajství z naší třídy, školy, atd.), čímž má každý žák možnost získat zkušenost z tvorby mediálního sdělení nebo práce v realizačním týmu.

Metody a formy

Ve výchovně vzdělávacím procesu v rámci MV využíváme hlavně tyto metody a formy:

- kritické čtení a psaní – kritické vnímání mediálních sdělení

- stavba mediálního sdělení
- kooperativní učení
- globální učení
- rozhovor
- beseda
- anketa
- sociometrické šetření
- experiment
- rozbor zpráv, sdělení, reklamy

Vztah ke klíčovým kompetencím

kompetence komunikační – vyjadřují se srozumitelně, výstižně, znají potřeby partnerů, rozlišují manipulativní komunikaci, vedou dialog, konstruktivní diskuzi s dodržováním uznávaných společenských norem

kompetence k učení – využívají dialogu ke střetávání názorů, vzájemnému vyjasňování, aplikují své dřívější znalosti, ověřují si pravdivost informací, informace porovnávají, třídí, nacházejí souvislosti, spojují pochopení nových informací s osobní zkušeností a s vědomostním zaměřením, které si dosud vytvořili, k informacím přistupují kriticky, přebírají zodpovědnost za svá rozhodnutí

kompetence sociální a personální – vnášejí svá představy, nabízejí skupině svou speciální schopnost, ale respektují demokratické rozhodnutí skupiny, vyslovují ocenění nápadů a práce druhých dříve než svou kritiku, respektují ostatní

kompetence pracovní – prožívají spokojenost z práce díky zajímavé či prospěšné činnosti samotné, díky uznání své činnosti, práce spolužáky, veřejností, poznávají různé profese, na konkrétních situacích si začínají uvědomovat, že je každý zodpovědný za to, co dělá, ale i za to, co neudělal

kompetence digitální – získává, vyhodnocuje, sdílí informace jako východisko pro přemýšlení o naléhavých tématech a způsobech řešení.

Vztah ke strategii

Pro zdárný průběh MV na naší škole se snažíme:

- naslouchat požadavkům žáků a dle potřeby a jejich přání začleňovat do výuky i témata, problematiku, která žáky zajímá
- učit žáky kriticky přijímat informace, ověřovat si jejich pravdivost
- nabízet žákům možnost podílet se na tvorbě příspěvků do Rokytenských novin či regionálního tisku
- podporovat realizaci vlastních nápadů, podněcovat tvořivost
- umožnit žákům zveřejnit příspěvky i na internetových stránkách školy
- aktivně využívat metody RWCT, na jejichž základě si žáci vytvářejí vlastní názor na sdělení, vyjadřují svůj postoj, který prezentují, obhajují, učí se adekvátně reagovat
- umožnit žákům využívat technických prostředků komunikace

- vést žáky k uvědomování si šancí i nebezpečí při vlastním jednání, domýšlet důsledky, aby žáci postupně cíleně preferovali vědomě zodpovědné jednání

MV má nejbližší k předmětům Člověk a svět, Český jazyk, Výtvarná výchova, Hudební výchova, Informatika. Má velmi blízko k průřezovému tématu osobnostní a sociální výchova, podílí se na utváření sociálních vztahů, obohacuje vzájemnou interakci mezi žáky a učiteli, může pozitivně ovlivňovat sociální klima školy i atmosféru vyučovacích hodin, přispívá k zapojení školy do společenského života regionu či dané lokality (např.: příspěvky žáků do místního nebo regionálního tisku).

Uvědomujeme si důležitost role učitele. Jeho schopnost vnímat mediální sdělení v sociálních a kulturních souvislostech a v těchto souvislostech je interpretovat žákům. Dokázat využít běžná mediální sdělení (např.: plakát, zpravodajský záznam, reklamy) k cílené mediální výchově. Být schopen kritické reflexi vůči mediálnímu sdělení. Založit mediální výchovu výhradně na znalostech a skutečném porozumění principu fungování médií, z toho vyplývá nutnost zvláštní „metodologické“ kompetence učitele, proto využijeme každé příležitosti postupnému vzdělávání učitelů v této oblasti.

Realizace průřezového tématu Mediální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění;
- na využívání potenciálu médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času;
- na vytvoření představy o roli médií jak v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec, tak v každodenním životě v regionu;
- na rozvoj citlivosti vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení;
- na rozvoj citlivosti vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci;
- na rozvoj komunikačních schopností, zejména při veřejném vystupování;
- na využívání vlastních schopností v týmové práci a dovednosti přizpůsobit se potřebám a cílům týmu.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Mediální výchova pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

Začleňování průřezových témat

Vysvětlivky:

INT – integrace tematického okruhu do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu

P – projekty

ČJ, M, HV, VV, PČ, AJ, ČS. ČSp, ČPř, Inf zkratky předmětů

V tabulce jsou zaznamenány pouze předměty, které se kvantitativně výrazně naplňují tematické okruhy průřezových témat. Následně u charakteristik vyučovacích předmětů jsou uvedena průřezová témata, která jsou realizována formou specifických činností.

1. Osobnostní a sociální výchova - integrace do předmětů

Tematické okruhy	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ					
Rozvoj schopností poznávání	INT/ČJ, ČS	INT/ČJ, M	INT/ČJ	INT/ČJ, M	
Sebepoznávání a sebepojetí	INT/ČJ, ČS	INT/ČJ,ČS	INT/ČS	INT/ČJ, VV, ČSp, ČPř	
Seberegulace a sebe organizace		INT/ČJ měsíční sebehodnocení			
Psychohygiena		INT/ČJ, ČJS	INT/ČS	INT/ČJ, ČSp, ČPř	
Kreativita		INT/ČJ, ČJS			
SOCIÁLNÍ ROZVOJ	P	P	P		
Poznávání lidí	INT/ČJ, ČS	INT/ČS		INT/ČJ	
Mezilidské vztahy	INT/ČS	INT/ČJ	INT/ČJ, ČS, Inf.	IN/ČJ, , Inf	
Komunikace	INT/ČJ, ČS	INT/ČJ, ČS	INT/AJ, Inf	INT/ČJ, AJ, ČSp, ČPř, Inf.	
Kooperace a kompetence	INT/ČJ, ČS	INT/ČJ,ČS, AJ	INT/ČJ,ČS, AJ, M		
MORÁLNÍ ROZVOJ					
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	P	P	P	INT/M, ČSp, ČPř	
Hodnoty, postoje, praktická etika	INT/ČJ	P	P	INT/ČJ, ČSp, ČPř	

2. Výchova demokratického občana

Tematické okruhy	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Občanská společnost a škola	INT/školní pravidla, tvorba třídních pravidel, řešení aktuálních problémů prostřednictvím komunikačního kruhu, aktivní zapojení se do akcí školy, výzdoba školy, prezentace školy na soutěžích				
Občan, občanská společnost a stát			INT/ČS, , Inf	INT/ČSp, Inf,	
Formy participace občanů v politickém životě				INT/ČSp	ČSp
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				INT/ČSp, ČSp	

3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Tematické okruhy	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Evropa a svět nás zajímají			INT/ČJ	INT/ČSp, , Inf	ČJ,ČSp, , Inf

4. Multikulturní výchova

Tematické okruhy	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Multikulturalita		P	P	INT/VV, HV, ČJ, ČSp, ČPř, , Inf	
Etnický původ		INT/ČJ		INT/VV, HV, ČJ	

5. Environmentální výchova

Tematické okruhy	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Ekosystémy	INT/ČJ, VV, ČJS, PČ, M, ČPř				
Základní podmínky života			INT/ČS, VV, ČPř		
Lidské aktivity a problémy životního prostředí					INT/ ČSp, ČPř
Vztah člověka k prostředí	INT/ČJS, VV, ČJ, ČPř				

6. Mediální výchova

Tematické okruhy	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení			INT/ČJ	INT/ČJ, ČSp	
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				INT/ČJ, VV, PČ, ČSp	
Stavba mediálních sdělení				INT/ČJ, ČSp, , Inf	
Tvorba mediálního sdělení				INT/ČJ, , Inf	
Práce v realizačním týmu				INT/ČJ	

4. Učební plán - Časová dotace jednotlivých vzdělávacích oblastí

Učební plán									
Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník					Celkem hodin -předměty	Z toho DČD*
			1.	2.	3.	4.	5.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	9	9	9	8	7	42	9
	Cizí jazyk	Anglický jazyk		1	3	3	3	10	1
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	Matematika	4	5	5	5	5	24	4
Informatika	Informatika	Informatika				1	1	2	0
Člověk a svět	Člověk a svět	Člověk a svět	2	2	3			13	1
		Člověk a společnost Člověk a příroda				1 1	1 2		1
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	0
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	0
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	0
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	0
Celková povinná časová dotace			20	22	25	25	26	118	
z toho volná disponibilní časová dotace									16

* DČD – disponibilní časová dotace

Poznámky:

Výuka je realizována v týdenních cyklech, které jsou zaznamenávány do třídní knihy stejně jako naplňování průřezových témat. Průřezová témata jsou realizována v rámci předmětů (zejména v českém jazyku, v předmětu člověk a svět, v anglickém jazyku), dále formou komunikačního kruhu, výjezdních pobyků – školy v přírodě s ekologickým programem, naplňováním projektů.

Projekty mohou být realizovány v časových celcích odpovídajících délce vyučovací hodiny nebo v hodinách spojovaných do celků - maximálně 4 vyučovacích hodin. Během školního roku jsou realizovány projekty s delší časovou dotací – týden, měsíc.

Český jazyk je posílen ve 3. ročníku 1 hodinou, ve 4. ročníku 2 hodinami a v 5. ročníku 1 hodinou.

Anglický jazyk je posílen 1 vyučovací hodinou. S výukou anglického jazyka začínáme ve 2. ročníku v dotaci 1 hodiny týdně.

Matematika je posílena ve 2. a 3. ročníku 1 hodinou týdně.

Člověk a svět je posílen ve 3. ročníku 1 hodinou týdně.

Člověk a příroda je posílen v 5. ročníku 1 hodinou týdně.

Tělesná výchova – V rámci tělesné výchovy probíhá výuka plavání.

5. Učební osnovy

Charakteristika vyučovacího předmětu – Český jazyk

Vyučovací předmět **Český jazyk** zahrnuje vzdělávací oblast vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura.

Ve vyučovacím předmětu ČJ se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát a hovořit. Získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby ČJ.

Prostřednictvím četby poznávají základní literární druhy a učí se formulovat vlastní názory o přečteném díle.

Cílem je rozvoj pozitivního vztahu k mateřskému jazyku. Postupné osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření potřeb a prožitků, k zvládnutí pravidel komunikace, získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti. Vedení ke kultivovanému projevu a rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře.

Žáci jsou vedeni k správnému užívání mateřského jazyka v mluvené i písemné podobě. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznání. Vzdělávací oblast předmětu Český jazyk vede k vytváření nezbytných předpokladů k dalšímu úspěšnému studiu.

Předmět Český jazyk je rozdělen na tři složky.

- Komunikační a slohová výchova - kde se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah.
- Jazyková výchova – žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Žáci jsou vedeni k přesnému a logickému myšlení.
- Literární výchova – kde žáci prostřednictvím četby poznávají základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky a i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu.

Časové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	9	9	9	8	7

Organizační vymezení

Předmět Český jazyk se nejčastěji vyučuje ve 45 minutových vyučovacích hodinách. Literární výchova může být vyučována v delším bloku formou projektu. Český jazyk je vyučován převážně v kmenových učebnách. Do výuky Českého jazyka patří i besedy, divadelní představení, návštěva knihoven atd.

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova (tematické okruhy: rozvoj schopností poznávání, sebezpoznávání a sebezpojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace) - prolíná učivem 1. – 5. ročníku formou projektů. Je realizována v rámci hodin literární výchovy a komunikační a slohové výchovy.

Multikulturní výchova (tematické okruhy: jsme Evropané, etnický původ, kulturní difference) + environmentální výchova (vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí) 1. – 5. ročník třídní projekty, pracovní listy, práce s textem, literární výchova - např. Pohádky z celého světa.

Mediální výchova (kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, stavba mediálního sdělení, tvorba mediálního sdělení)

Utváření a získání klíčových kompetencí v dané oblasti umožňujeme žákům tím, že:

- Seznamujeme žáky se způsobem získávání informací z různých pramenů (encyklopedie, slovníky, jízdní řády, internet apod.), pracují s odbornou, populárně naučnou i uměleckou literaturou.
- Vedeme je k zaznamenávání získaných informací, popřípadě k zdůvodnění výběru zapsaných informací.
- Umožňujeme žákům prezentovat získané, popřípadě zpracované informace formou referátů, čtenářských dílen, čtenářského křesla, výukových panelů, volného psaní, učení druhých apod.
- Rozvíjíme pozitivní vztah k mateřskému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství.
- Motivujeme žáky ke čtení – např. formou čtenářských dílen.
- Vedeme je k aktivnímu naslouchání uměleckého přednesu krásné literatury i poezie. Nabízíme jim různé typy textů, učíme je pracovat se slovníky, ve kterých si žáci upřesňují význam slov. Vedeme je k tomu, aby postupně nová slova aktivně zapojovali do mluvené řeči i písemného projevu. Žákům nabízíme různé druhy slovních her. Seznamujeme je s tím, jak vývoj lidstva a techniky ovlivňuje význam slov, slovní zásobu.
- Nejprve prostřednictvím komunikačního kruhu žáky ujišťujeme, že se zajímáme o to, co říkají. Zajišťujeme jim potřebu bezpečí a svobody vyjádření při jejich předávání sdělení. Respektujeme právo žáků aktivně se vždy neúčastnit komunikace v kruhu.
- Žákům nabízíme činnosti, při kterých si uvědomují a správně vybírají vhodné jazykové prostředky. Vedeme je k tomu, aby dle potřeby při své práci pracovali s Pravidly českého pravopisu.
- Učíme žáky chápat jazyk jako svébytný historický jev, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa.
- Učíme je vnímat a postupně osvojovat jazyk jako bohatý a mnohotvárný prostředek k získávání a předávání informací, k vyjádření potřeb i prožitků a ke sdělování názoru.
- Učíme je zvládat běžná pravidla mezilidské komunikace daného kulturního prostředí.
- Zařazujeme metody aktivního učení metodou projektového, kooperativního a globálního vyučování. Aktivně používáme metody RWCT.
- Nabízíme žákům příležitosti (např. práci s textem) + kdy si žáci uvědomují, graficky označují, zaznamenávají známé, nové, nedůvěryhodné informace a dále je zpracovávají.
- S žáky provádíme cviky, které vedou ke zvýšení vnímavosti, schopnosti, soustředění, k uvolnění blokády myšlení, učení a tím ke zlepšení schopnosti přemýšlet a k vyšší výkonnosti (aktivní dýchání, podpurná gymnastika).
- Žáky seznamujeme s určitými prvky asertivní komunikace.

- Preferujeme vyjadřování vlastních názorů žáků.
- Podněcujeme konstruktivní diskusi.
- Vedeme žáky k aktivnímu naslouchání, spojené s navázáním kontaktu očí (kontrolní pohledy).
- Vedeme žáky, aby si ověřovali, že dobře rozumí obsahu sdělení prostřednictvím otázek, zopakování, shrnutí podstatného.
- Učíme žáky vyjadřovat se jasně a srozumitelně = vedeme žáky k vytvoření velké slovní zásoby a k jejímu využívání, ke spisovnému používání gramatiky, k výstižnému výběru spojek, předložek, příslovcí, přídavných jmen; k užívání přiměřeně složité větné struktury; k zaujímání osobních stanovisek; k dávání zpětných verbálních signálů; k všímání si neverbálních signálů.
- Prostřednictvím dramatizace, komunikačního kruhu i každodenních situací vedeme žáka k poznání, že úspěšnost komunikace záleží:
 - na vlastním postoji „Já jsem O. K. – ty jsi O. K.“ (Erik Berne)
 - na potřebách svých i druhých – čím vstřícnější jsem k potřebám partnera, se kterým mluvím, tím více bude (automaticky) on uspokojovat mé vlastní potřeby.
- Na konkrétních příkladech, na obrazových, filmových materiálech, prostřednictvím dramatizace, pozorováním sebe, spolužáků, v konkrétním prostoru a času vedeme žáky k vnímání, pozorování, k uvědomování si a identifikování:
 - řeči prostoru
 - Zóny podle vzdálenosti (zóna intimní, osobní, sociální, veřejná)
 - Teritoria (vlastní tělo, obytný prostor, oblast stravování)
 - Rozdělení času (odpočinek, rituály, aktivity, intimita, promarněný čas)
 - řeči objektů – objekty blízké tělu (vlasy, oblečení, šperky, stavovské symboly)
 - objekty vzdálené tělu (zařízení pokojíčku, hračky, složení knihovničky)
 - řeči těla – držení těla (napjaté, uvolněné), gesta (rukou, hlavy), mimika (pohyby obličeje, obočí, křivky úst), výměna pohledů (délka, otevření očí, velikost zornic).
- Učíme žáky jasnému, srozumitelnému, názornému vyjádření citů formou verbální i neverbální.
- Nabízíme žákům komunikační, psychosociální hry a aktivity. Využíváme krásnou literaturu, prvky dramatické výchovy, práce v komunikačním kruhu, nabízíme obrazový materiál. Postupně společně s žáky odkrýváme škálu slovního vyjádření citů. Umožňujeme žákům vnímat a spontánně vyjádřit city prostřednictvím pohybu, tance, výtvarného díla, hudby, znaků. Vedeme žáky k tomu, aby si postupně zvyšovali kvalitu dovedností a využívali ji při komunikaci skupinové práce, při řešení problémů, při hodnocení.
- Žáky vedeme k poznání, že komunikace je přirozenou součástí života. Seznamujeme je s pravidly a zásadami úspěšné komunikace, snažíme se u nich vytvořit zájem o úspěšnou komunikaci ve spojení s vlastním rozvoje, s řešením problémů. Zároveň učíme žáka žít i s kompromisy založenými, na optimálním zvážení vynaložené námahy a času s úrovní dosaženého cíle, např. vedení smysluplného rozhovoru s cílem optimálního řešení problému, zvážit, kdy je vhodné hovor ukončit a přijmout kompromis.
- Snažíme se, aby si žák uvědomil, že není důležité jen to, „co“ říká, ale i „jak“ to říká – hlasitost, zřetelnost, rychlost, kadence a melodie, rytmus, pauzy.
- Používáme technických prostředků komunikace – telefon, mobil, e-mail, předkládáme žákům příležitosti ke komunikaci.
- Učíme je získávat sebedůvěru při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama.

Český jazyk

Český jazyk – 1. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.	- Člení slova na slabiky a hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky v psaném, čteném i mluveném projevu. (Délku samohlásek vyjádří krokováním, zaznamenáváním „Morseovy abecedy“ (tečka, čárka), zazpívá na danou slabiku slovo s rozlišením délky samohlásky). - Ke vzorci (– •) dokáže utvořit slovo (máma). - Rozliší samohlásky v textu a vyjádří je pohybem. (A , E , I , O , U) - V písemném projevu zvládá pravopis lexikální – píše, jak slyší	Zvuková stránka jazyka – modulace spisovné řeči, intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování), sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek Zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek Pravopis lexikální	Matematika Tělesná výchova Člověk a svět
Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná.	- Rozlišuje, vyhledává, přiřazuje slova opačného významu, slova významem souřadná, slova nadřazená a podřazená (nepoužívá odborné termíny). - Řeší jednoduché křížovky. - Ve skupině nebo pod vedením učitelky nachází souvislosti mezi slovy a seskupuje je do myšlenkových map a naopak. - K daným slabikám přiřadí správnou slabiku, slabiky, utvoří slovo, vyznačí to, které do skupiny nepatří.	Slovní zásoba – význam slov, obohacování slovní zásoby Věcné čtení – čtení vyhledávací Kritické myšlení	OSV
Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných a jmen a sloves	- S drobnými chybami užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves. - V mluveném projevu se vyjadřuje převážně v jednoduchých větách. - Z daných 3 – 5 slov správně sestaví větu. - Tvoří otázky, u zjišťujících otázek klade sloveso na začátek věty.	Tvarosloví – tvary slov Skladba – výpověď a věta, pořádek slov ve větě	Člověk a svět

	• Tvoří odpovědi na otázky.		
Odůvodňuje a píše správně velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob.	• Odůvodňuje a píše správně velké písmeno na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob.	Pravopis morfologický	
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.	• Plynule čte jednoduchý text s porozuměním. • Věcně správně odpovídá na orientační otázky. • Umí v textu vyhledat a vyznačit klíčová slova. • Čte předložky se slovem, vázaně čte obtížná slova se skupinou souhlásek, slova se slabikami uzavřenými. • Správně používá slovní a větný přízvuk, znaménka za větou, vhodně využívá dech.	Praktické čtení (technika čtení) Věcné čtení (čtení vyhledávací, klíčová slova) Základy kritického čtení Čtení praktické (znalost orientačních prvků v textu)	Matematika – slovní úlohy Člověk a svět
Rozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti.	• Pokynu naslouchá, zapamatuje si ho, s porozuměním ho reprodukuje, v případě nejasnosti reaguje otázkami • Přiměřený písemný nebo mluvený pokyn samostatně splní.	Naslouchání – věcné naslouchání Mluvený projev – komunikační žánry	Matematika – slovní úlohy Člověk a svět Pracovní činnosti
Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.	• Recituje kratší básnický text, zná některá rozpočítadla, říkanky. • Přiměřeně svému věku s drobnou pomocí chápe význam slov ve verších, což se projeví ve správném frázování - čtením veršů prózy, slovním přízvuku. • Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění. • Vyhledá, přiřadí slova, která se rýmují.	Praktické čtení, mluvený projev – základy techniky mluveného projevu Praktické čtení, věcné čtení, mluvený projev – základy techniky mluveného projevu Tvořivá činnost s literárním textem, literární druhy a žánry	
Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.	• Všimá si ilustrací literárních děl pro děti, zná dětský časopis. • Rozpozná začátek, konec, co předcházelo, co následovalo v příběhu. • Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti, dokáže výtvarně vyprávět.	Tvořivé činnosti s literárním textem Základy literární teorie a historie – struktura literárního díla	Výtvarná výchova

Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru, volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči u běžných školních i mimoškolních situací.	- Podle obrázkové osnovy vypráví. - Dodržuje společenské normy – vzdálenost mluvčích účastníků rozhovoru, kontakt očí, naslouchá a neskáče do řeči, projevuje účast – pokyvováním, vnímá a rozumí základní neverbální komunikaci – gestům + mimice - V praxi používá etap rozhovoru (oslovení, zahájení, průběh, ukončení). Při telefonování využívá 3 fáze – představení, sdělení, rozloučení. - Omluví se, předá vzkaz, o něco poprosí. - Ve skupinové práci – přijme roli, mluví tiše, udržuje s ostatními kontakt prostřednictvím očí, naslouchá, vyjadřuje svými slovy zadaný úkol, ověřuje si porozumění, nabízí své nápady, neodmítá nápady druhých, žádá o pomoc, nabízí pomoc, provádí kontrolu výsledků. - Rozpozná s pomocí druhých nebo sám, že nezvládl své city, choval se nepřiměřeně a za své chování se omluví – ne, že musí, ale že chce.	Mluvený projev – mimojazykové prostředky řeči, základy techniky mluveného projevu, základní komunikační pravidla Naslouchání praktické a věcné, mluvený projev – základní komunikační pravidla, komunikační žánry – dialog Mluvený projev – vyjadřování závislé na komunikační situaci	Napříč všemi předměty
Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou a nedbalou výslovnost.	- Uvědomuje si nesprávnou výslovnost. - Prakticky zvládá, jak hláska vzniká, dobře tvoří hlásky, ovládá gymnastiku jazyka, při mluvení dostatečně otevírá ústa. - Rozlišuje kvantitu samohlásek. - Vhodně používá slovní a větný přízvuk.	Základy techniky mluveného projevu Zvuková stránka jazyka	Napříč všemi předměty
V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči, správnou intonaci.	- Jednoduchou přiměřeně dlouhou větu dokáže vyslovit na jeden nádech nebo dechem rozdělí větu na menší logické celky. - Postupně používá žeberně brániční dýchání.	Zvuková stránka jazyka	Člověk a svět
Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev.	- Dodržuje čitelnost a úhlednost psaného projevu při zachování hygienických a pracovních návyků. - Ve slabikách, slovech správně spojuje písmena, slabiky, odděluje slova mezerami. - Používá tečku, vykřičník, otazník na ukončení věty. - V písemném projevu rozlišuje délku samohlásek	Zvuková stránka jazyka, skladba Zvuková stránka jazyka Slovní zásoba, tvoření slov Písemný projev - technika psaní,	

	• Dodržuje správné pořadí písmen a úplnost slova • Kontroluje si práci, aktivně pracuje s chybou, chybu chápe jako přirozený produkt procesu učení.	základní hygienické návyky	
Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev. Vyjadřuje své pocity z přečteného textu. Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynu učitele a podle svých schopností.	• Srozumitelně mluví – mluvený projev má logickou stavbu, vyjadřuje své zkušenosti. • Rozlišuje obsahově bohatá slovesa. • Text převypráví svými slovy. • V textu vyhledá a vyznačí, co je pro něho známé a co se dozvěděl nového. • Určí hlavní postavy, jaké jsou, co dělají, společně hledají odpovědi na otázku proč. • Na základě obrázků či části přečteného textu domýšlí, předvídá děj. • Správně přiřadí obrázky k jednotlivým částem textu. • Umí výtvarně obsahově správně vyjádřit čtený text. • K otázce přiřadí správnou odpověď. • Vytvoří jednoduchou hádanku. • Vhodné texty dramatizuje, pantomimicky vyjadřuje část textu.	Mluvený projev, praktické čtení Mluvený projev, zásady kultivovaného projevu Poslech literárních textů	Člověk a svět
Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších.	• Rozpozná text se slovy, která se rýmují, a na základě toho dokáže rozlišit text psaný ve verších od vyjádření v próze. • Vyhledá a vyznačí slova, která se rýmují. K některým slovům dokáže vymyslet slova, která se rýmují. • Doplní text básně – veršů slovy, která se rýmují.	Zážitkové čtení a naslouchání Základní literární pojmy – literární druhy (báseň, rým)	
Píše věcně a formálně správně jednoduchá sdělení.	• Daří se mu převádět slova a věty z podoby mluvené do podoby psané	Písemný projev – technika psaní	

Český jazyk – 2. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, rozlišuje dlouhé a krátké samohlásky	- Umí hlásky vyjmenovat, rozlišovat a roztřídit, vyhledat a graficky označit v textu (samohlásky – krátké, dlouhé, dvojhlásky, souhlásky – tvrdé, měkké, obojetné, slabikotvorné r, l) - Umí rozdělovat slova na slabiky a v praxi využívá při dělení slov na konci řádku - Dokáže seřadit slova dle abecedy a seznamuje se s praktickým využitím.	Zvuková stránka jazyka, pravopis morfológický Slovní zásoba a tvoření slov, obohacování slovní zásoby	OSV Člověk a svět
Porovnává význam slov, zvláště slova opačného významu, slova významem souřadná, nadřazená a podřazená	- Rozlišuje významy slov, rozumí, umí třídit a v praxi používat pojmy: - slova opačného významu - slova významem souřadná - slova významem nadřazená, podřazená - Rozlišuje slova lichotivá a hanlivá.	Slovní zásoba a tvoření slov – význam slov, slova a pojmy Tvaroslovní – mluvnické významy	Sociálně- osobnostní výchova
Rozpoznává slovní druhy v základním tvaru	- Rozpozná a umí utvořit slovní druhy v základním tvaru. - Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – osoba, zvíře, věc. - Umí pomocí ukazovacích zájmen rozlišit rod podstatných jmen. - Rozliší u podstatných jmen číslo jednotné, množné. - Umí vytvořit tvar podstatného jména v čísle jednotném, množném.	Tvaroslovní, slovní druhy Mluvnické významy a tvary slov Slovní zásoba a tvoření slov – obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov	
Rozpoznává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, vlastnost	Chápe souvislosti mezi jednotlivými slovními druhy – vytváří slova příbuzná – mění v jiný slovní druh (krása – krásný – krasavice – krásně).	Tvarosloví – slovní druhy, slovní zásoba a tvoření slov	
Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných, přídavných jmen a sloves	Umí sestavovat slova ve věty, určí pořádek slov ve větě	Skladba – výpověď a věta, skladba věty, pořádek slov ve větě	Člověk a svět Matematika

Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	Využívá spojky ve větě jednoduché, spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami.	Skladba, věta jednoduchá a souvětí.	
Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	Umí vyjmenovat druhy vět, přiřadit správné znaménko, intonaci, chápe význam pojmu věta oznamovací, rozkazovací, tázací a přací, samostatně vyhledává různé druhy vět v textu, dokáže utvořit jednotlivé druhy vět s důrazem na správnou intonaci, umí přetvářet jeden druh věty v druh jiný (větu oznamovací ve větu tázací)	Skladba – druhy vět podle postoje mluvčího	
Odůvodňuje a píše správně i – y po tvrdých a měkkých souhláskách, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	Rozlišuje, odůvodňuje a píše správně: - i – y po tvrdých a měkkých souhláskách - rozlišuje obecná a vlastní jména – osob, zvířat a místních pojmenování - píše velká písmena na začátku věty a v typických vlastních jménech, osob, zvířat a místních pojmenování - psaní u – ú – ů, - dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - párové souhlásky (znělé a neznělé) na konci i uvnitř slov - dokáže zdůvodnit pomocí použití jiného tvaru slova nebo slova příbuzného – zdrobnělého nebo jiného slovního druhu	Tvaroslovní – mluvnické významy Pravopis – morfologický	
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	- Uvědoměle a plynule čte texty s porozuměním. - Správně používá slovní a větný přízvuk, vhodně využívá dech. - Umí ve větě vyhledat klíčová, slova, věcně správně odpovídá na otázky. - Umí věcně správně vyjádřit čtení text orientační otázky. - Orientuje se v textu pro děti – pracovní list, slabikář, čítanka	Praktické čtení Základy kritického čtení	Matematika – slovní úlohy Člověk a svět
Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti. Respektuje základní	Pokynu naslouchá, zapamatuje si ho, s porozuměním ho reprodukuje, v případě nejasnosti	Věcné čtení Mluvený projev	Matematika Člověk a svět

komunikační pravidla v rozhovoru a volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	reaguje otázkami. • Dokáže reprodukovat svými slovy přečtený text. • Zná základní komunikační pravidla a dokáže je respektovat.	Věcné naslouchání	Pracovní činnosti
Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost.	• Uvědomuje si nesprávnou výslovnost. • Prakticky zvládá, jak hláska vzniká, dobře tvoří hlásky, ovládá gymnastiku jazyka. • Rozlišuje kvantitu samohlásek. • Vhodně používá slovní a větný přízvuk.	Základy techniky mluveného projevu	Napříč všemi předměty
V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči.	• Jednoduchou přiměřeně dlouhou větu dokáže vyslovit na jeden nádech nebo dechem rozdělí větu na menší logické celky.	Základy techniky mluveného projevu	Člověk a svět
Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev. Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.	• Učí se využívat obsahově bohatých sloves v přímé řeči a udržení kontaktu s posluchačem. • Rozpozná dějovou osu příběhu, umí rozpoznat začátek, konec, co předcházelo, co následovalo a proč. Určí hlavní a vedlejší postavy.	Mluvený projev	Člověk a svět
Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	• Zná a dodržuje správné sezení, držení psacího náčiní, hygienu zraku.	Písemný projev – základní hygienické návyky	Napříč všemi předměty
Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev.	• Píše správné tvary písmen a číslic. • Dokáže v praxi použít tečku, vykřičník, otazník. • V písémném projevu rozliší délku samohlásek. Dodržuje správné pořadí písmen a úplnost slova. • Dodržuje čitelnost a úhlednost psaného projevu při zachovávání hygienických a pracovních návyků.	Písemný projev – technika psaní	Matematika Člověk a svět
Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.	• Dokáže převádět slova a věty z podoby mluvené do podoby psané.	Písemný projev – žánry písémného projevu – pozdrav z prázdnin	Člověk a svět
Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	• Recituje kratší básnický text. • Přiměřeně svému věku dokáže samostatně nebo s drobnou pomocí pochopit význam slov ve verších, což se projeví ve správném frázování – čtením veršů, slovním přízvuku. • Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje	Mluvený projev – základy techniky mluveného projevu Praktické čtení Tvořivé činnosti s literárním	Člověk a svět

	pohádku od ostatních vyprávění.	textem	
Vyjadřuje své pocity z přečteného textu.	• Vyjadřuje své pocity z přečteného textu.	Mluvený projev Zážitek čtení	Člověk a svět
Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.	• Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění. • Rozpozná, vyhledá, utvoří slova, která se rýmují. • Určí počet veršů ve sloce. • Analyzuje znaky pohádky – dobro vítězí nad zlem, magická čísla (3, 7, 12), atd.	Základní literární pojmy – báseň (verš, rým), pohádka	OSV MKV EVM
Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynu učitele a podle svých schopností.	• V textu vyhledá klíčové slovo, umí odpovědět svými slovy na otázku. • Vyhledá a graficky znázorní to, co znal, to, co je pro něho nové, vyjasňuje si text kladením otázek a reprodukcí přečteného textu svými slovy.	Tvořivé činnosti s literárním textem Základy kritického myšlení Věcné čtení	

Český jazyk - 3. ročník

Očekávané školní výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, podřazená a nadřazená, vyhledá v textu slova příbuzná.	• Chápe význam slov • Dokáže rozlišit slova opačného významu, slova významem souřadná, slova nadřazená a podřazená	Slovní zásoba a tvoření slov	Člověk a svět
Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	• Chápe souvislosti mezi jednotlivými slovními druhy – vytváří slova příbuzná – mění v jiný slovní druh (krása – krásný – krasavice – krásně).	Tvaroslovní – slovní druhy, tvary slov	
Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	• Umí vyjmenovat slovní druhy • Dokáže rozdělit na ohebné a neohebné – vysvětlí princip rozdělení • Umí utvořit jednotlivé slovní druhy • Ohebné slovní druhy umí časovat – znají gramatické	Tvaroslovní – slovní druhy	

	pravidlo a umí jej vědomě využívat v praxi (zdůvodňovat – práce s chybou) • Chápe souvislost mezi jednotlivými druhy slov, vytvoří slova příbuzná, změní slovní druh v jiný		
Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	• Umí sestavovat slova ve věty, určí pořádek slov ve větě	Tvaroslovní Skladba	Napříč všemi předměty
Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	• Využívá spojky ve větě jednoduché, spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami.	Skladba	Napříč všemi předměty
Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	• Umí vyjmenovat druhy vět, přiřadit správné znaménko, intonaci, chápe význam pojmu věta oznamovací, rozkazovací, tázací a přací, samostatně vyhledává různé druhy vět v textu, dokáže utvořit jednotlivé druhy vět s důrazem na správnou intonaci, umí přetvářet jeden druh věty v druh jiný (větu oznamovací ve větu tázací)	Skladba	
Odůvodňuje a píše správně: i/ po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	Rozlišuje, odůvodňuje a píše správně: • místních pojmenování • psaní u – ú – ů, i – y po tvrdých a měkkých souhláskách • i – y po obojetných souhláskách • rozlišuje obecná a vlastní jména – osob, zvířat a místních pojmenování • píše velká písmena na začátku věty a v typických vlastních jménech osob, zvířat a • dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě • párové souhlásky (znělé a neznělé) na konci i uvnitř slov - dokáže zdůvodnit pomocí použití jiného tvaru slova nebo slova příbuzného – zdrobnělého nebo jiného slovního druhu	Pravopis - lexikální	
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	• Plynule čte text s porozuměním. • Čte předložky se slovem, zvládá číst obtížná slova se skupinou souhlásek, slova se slabikami uzavřenými.	Čtení praktické (technika čtení, znalost orientačních prvků v textu)	Matematika – slovní úlohy Člověk a svět

	• Správně používá slovní a větný přízvuk, vhodně využívá dech. • Umí ve větě vyhledat klíčová slova, věcně správně odpovídá na otázky. • Umí věcně správně vyjádřit čtený text vlastními slovy. • V textu se orientuje.	Věcné čtení (čtení vyhledávací, klíčová slova) Základy kritického čtení	
Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti. Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru a volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	• Pokynu naslouchá, zapamatuje si ho, s porozuměním ho reprodukuje. • V případě nejasnosti reaguje otázkami ➤ Dokáže reprodukovat svými slovy přečtený text. • Zná základní komunikační pravidla a dokáže je respektovat.	Čtení věcné Naslouchání věcné Mluvený projev	Člověk a svět Matematika Anglický jazyk
Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost.	• Uvědomuje si nesprávnou výslovnost. • Prakticky zvládá, jak hláska vzniká, dobře tvoří hlásky, ovládá gymnastiku jazyka. • Rozlišuje kvantitu samohlásek. • Vhodně používá slovní a větný přízvuk.	Základy techniky mluveného projevu	Napříč všemi předměty
V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči.	• Jednoduchou přiměřeně dlouhou větu dokáže vyslovit na jeden nádech nebo dechem rozdělí větu na menší logické celky.	Základy techniky mluveného projevu	Člověk a svět
Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev. Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.	• Učí se využívat obsahově bohatých sloves v přímé řeči a udržení kontaktu s posluchačem. • Rozpozná dějovou osu příběhu, umí rozpoznat začátek, konec, co předcházelo, co následovalo a proč. Určí hlavní a vedlejší postavy.	Mluvený projev	Člověk a svět
Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	• Zná a dodržuje správné sezení, držení psacího náčiní, hygienu zraku.	Písemný projev – základní hygienické návyky	Napříč všemi předměty
Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev.	• Píše správné tvary písmen a číslic. • Dokáže v praxi použít tečku, vykřičník, otazník. • V písemném projevu rozliší délku samohlásek. Dodržuje správné pořadí písmen a úplnost slova. • Dodržuje čitelnost a úhlednost psaného projevu při	Písemný projev – základní hygienické návyky, technika psaní	Matematika Člověk a svět

	zachovávání hygienických a pracovních návyků.		
Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.	Dokáže převádět slova a věty z podoby mluvené do podoby psané.	Písemný projev – žánry písemného projevu – adresa, blahopřání, pozdrav, dopis, pozvánka, vzkaz – zpráva SMS, vypravování, jednoduchý popis	Člověk a svět
Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.	- Recituje kratší básnický text. - Přiměřeně svému věku dokáže samostatně nebo s drobnou pomocí pochopit význam slov ve verších, což se projeví ve správném frázování – čtením veršů, slovním přízvuku. - Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.	Praktické a věcné čtení Mluvený projev Tvořivé činnosti s literárním textem	
Vyjadřuje své pocity z přečteného textu.	Vyjadřuje své pocity z přečteného textu.	Mluvený projev Zážitkové čtení a naslouchání	
Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.	Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.	Základní literární pojmy	
Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynu učitele a podle svých schopností.	- V textu vyhledá slovo, umí odpovědět na otázku - Vyhledá a graficky znázorní to, co znal, to, co je pro něho nové, vyjasňuje si text kladením otázek a reprodukcí přečteného textu svými slovy.	Tvořivé činnosti s literárním textem Základy kritického myšlení	Člověk a svět

Český jazyk – 4. ročník

Očekávané školní výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová.	- Vyhledává, rozlišuje, tvoří, přetváří, porovnává slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová. - Vědomě je užívá v jazyku.	Slovní zásoba a tvoření slov - slova a pojmy, význam slov, slova jednovýznamová a mnohovýznamová, antonyma, synonyma, homonyma	

	• Uvědomuje si historický vývoj jazyka.		
Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku.	• Určí jiný tvar slova a slovo příbuzné. • Dokáže vytvořit k danému slovu jiné tvary a slovo příbuzné. • Chápe tvoření slov. • Ovládá pravopisné pravidlo psaní ě, je po předponách ob-, v-. • Rozlišuje tvarově stejné předpony a předložky. Zná jejich pravopis.	Slovní zásoba a tvoření slov – stavba slova (kořen, část předponová, část příponová) Pravopis	
Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu.	• Vyhledá, přiřadí – určí, utvoří, přetvoří slovní druhy. • Správně skloňuje podstatná jména, časuje slovesa. • V praxi vědomě užívá psaní i/y v koncovkách podstatných jmen. • Umí si najít chybu a pravopis zdůvodnit. • Vypravuje s použitím plnovýznamových sloves a využívá vhodné spojky. • Vyjadřuje se též pomocí souvětí.	Tvarosloví – slovní druhy, tvary slov Pravopis – základy morfologického pravopisu (koncovky podstatných jmen)	
Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary.	• Všimá si spisovné podoby slov, porovnává ji s nespisovnými slovy.	Slovní zásoba a tvoření slov	
Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty.	• Rozlišuje větu jednoduchou a souvětí. • Dokáže vyhledat, utvořit základní skladební dvojici ve větě jednoduché. Umí ji graficky znázornit. • Využívá základní skladební dvojice k respektování shody podmětu s přísudkem. • Pracuje s větou holou.	Skladba – věta jednoduchá, základní skladební dvojice	
Rozlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí.	• Vyhledá, rozliší, utvoří, změní větu jednoduchou, souvětí.	Skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice	
Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje.	• Správně využívá spojek a spojovacích výrazů, chápe jejich význam. • Zná pravidlo psaní čárky ve větě	Skladba – věta jednoduchá a souvětí	

	v souvislosti se stavbou souvětí a věty jednoduché.		
Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách.	• Chápe a ve větě správně používá význam vyjmenovaných slov a slov příbuzných. • Rozlišuje a dokáže zdůvodnit psaní i/y ve slovech stejně znějících (být x bít). • Uvědoměle používá i/y po obojetných souhláskách. • Rozlišuje, vyhledá, utvoří k vyjmenovanému slovu slovo příbuzné.	Pravopis - lexikální	Napříč všemi předměty
Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu.	• Utvoří větu holou, dokáže ji rozvinout. • Podle vzorce a vztahových otázek dokáže utvořit věty. • Z věty dokáže vyjmout základní skladební dvojici a určí, které větné členy jsou závislé na podmětu a přísudku. • Z daných slov dokáže gramaticky správně sestavit větu.	Pravopis – syntaktický (shoda přísudku s holým podmětem) Skladba – základní skladební dvojice	Napříč všemi předměty
Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.	• Plynule čte text s porozuměním. • Dokáže v jednotlivých částech textu vyznačit to, co znal, to, co je nového, to, o čem pochybuje a o čem by se chtěl dozvědět více. • Předvídá, co bude následovat. • Klade si otázky, které mu pomáhají k pochopení textu – vyjasnění. • Vyhledává odpovědi, které mu pomáhají k pochopení textu. • Shrne podstatné informace z textu, popřípadě zaznamená, co by ho dále zajímalo k tématu přečteného textu. • Správně používá slovní a větný přízvuk, vhodně využívá dech. • Umí ve větě vyhledat klíčová slova, věcně správně odpovídá na otázky.	Praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu). Věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) – kritické čtení	Anglický jazyk

	• Umí věcně správně vyjádřit čtený text vlastními slovy. • V textu se orientuje. • Prokáže, že textu rozumí.		
Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává.	• Na základě daných otázek nebo osnovy dokáže rozlišit podstatné a okrajové informace. • Podstatné informace zaznamená.	Věcné čtení (čtení vyhledávací, klíčová slova, čtení studijní, čtení jako zdroj informací) Čtení kritické (analytické, hodnotící)	Člověk a společnost Člověk a příroda
Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení.	• Rozliší neúplné jednoduché sdělení a přiměřeně ho přetvoří v úplné. • Samostatně písemně vytvoří daný žánr.	Tvořivé činnosti s literárním textem Písemný projev – žánry písemného projevu (pozdávka, vzkaz, omluvenka, adresa, inzerát, vypravování, popis, dopis, oznámení, jednoduché tiskopisy, dotazník)	Člověk a společnost Člověk a příroda Matematika
Reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.	• Reprodukuje svými slovy obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.	Mluvený projev Tvořivé činnosti s literárním textem – volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, vlastní výtvarný doprovod	Matematika Člověk a společnost Člověk a příroda Anglický jazyk
Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku.	• Umí výstižně a stručně telefonovat. • V praxi využívá etapy rozhovoru (oslovení, průběh, ukončení), dodržuje společenské normy. • Účastníci rozhovoru se vzájemně respektují (naslouchají si, neskákají si do řeči, udržují kontakt očí, společenskou vzdálenost mluvčích účastníků), uvědomují si svoji roli.	Mluvený projev komunikační žánry – pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, dialog základní komunikační pravidla - oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování vyjadřování závislé na komunikační situaci mimojazykové prostředky řeči –	Člověk a společnost Člověk a příroda

		mimika, gesta	
Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě.	- Rozpozná, komu je reklama určena, co nabízí, jaké k tomu využívá formy. - Dokáže propagovat pomocí reklamy. - Kriticky rozebere reklamu – vyznačí nebo vyjádří, co ví, čemu věří, zaznamená si pochybnosti, čemu nevěří a proč – klade si otázky + vyvozuje odpovědi, shrne informace, vyvodí závěr.	Tvořivé činnosti s literárním textem a obrazem Naslouchání – naslouchání kritické, manipulativní	Člověk a společnost Člověk a příroda
Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru.	- Dokáže určit zda, mluvčí správně volí intonaci, přízvuk, pauzu a tempo, aby dosáhl svého komunikačního záměru. - Vědomě využívá tempa a dynamiky řeči pro gradaci vyprávění. - Správně volí tempo a pauzy k docílení komunikačního záměru.	Mluvený projev a komunikační žánry (základy techniky mluveného projevu, základní komunikační pravidla)	Člověk a společnost Člověk a příroda
Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace.	- Všimá si spisovné podoby slov, porovnává ji s užitými nespisovnými slovy. - Vědomě využívá spisovných i nespisovných slov dle komunikačního záměru a literárního žánru.	Mluvený projev (základy techniky mluveného projevu) Vyjadřování závislé na komunikační situaci	
Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry.	Zná různé druhy popisů, sestaví text SMS, napíše dopis s vhodným oslovením a správnou adresou, sestaví osnovu projevu, člení text na odstavce.	Písemný projev (základní hygienické návyky, technika psaní, žánry písemné projevu)	
Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti.	Sestaví osnovu vyprávění (úvod, děj – vyvrcholení, rozuzlení, závěr) a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti.	Písemné projev (technika psaní a vypravování) Mluvený projev (komunikační žánry) Mimojazykové prostředky řeči	
Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je.	Zaznamenává si a vyjadřuje vlastní myšlenky, pocity, dojmy.	Mluvený projev Písemný projev Čtení – kritické čtení, věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení	Člověk a společnost Člověk a příroda

		vyhledávací, klíčová slova), zážitkové čtení a naslouchání	
Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma.	- Využívá poznatků z četby (krásné literatury, poezie, encyklopedické literatury), všímá si rozdílu krásné literatury a literatury vědecko naučné. - Srozumitelně reprodukuje text a tvoří vlastní literární text.	Mluvený projev Písemný projev Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod	Člověk a společnost Člověk a příroda
Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů.	- Zná základní znaky literárních druhů a žánrů, rozliší literární druhy a žánry a aktivně používá základní literární pojmy. - Rozliší základní literární druhy a žánry dle poslechu. - Využívá pro vlastní četbu školní i místní knihovnu.	Základní literární pojmy – literární druhy a žánry (rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, režisér, verš, rým, přirovnání) Poslech literárních textů	Anglický jazyk
Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.	Rozlišuje literární pojmy a aktivně je využívá.	Základní literární pojmy – literární druhy a žánry (rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, režisér, verš, rým, přirovnání)	Anglický jazyk

Český jazyk – 5. ročník

Očekávané školní výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová.	- Vybere z nabídky slovo, které je významem nejbližší k zadanému slovu - Nahradí v textu slovo slovem významem protikladným, významem stejným nebo podobným, citově zabarveným,	Slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednovýznamová a mnohovýznamová, antonyma, homonyma, synonyma	

	nespisovné slovo slovem spisovným. • Vyhledá v textu slovo vícevýznamové, vysvětlí jeho další významy • Rozhodne, zda dvojice slov splňuje požadovanou podmínku – např. opozita • Uvědomuje si historický vývoj jazyka.		
Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku.	• Určí kořen, část předponovou, příponovou. • Rozliší jiný tvar slova a slovo příbuzné. • Rozliší, v kterých případech se jedná o slova příbuzná a v kterých o tvary téhož slova. • Rozliší, která slova jsou příbuzná se zadaným slovem. • Dokáže vytvořit k danému slovu slovo příbuzné. Chápe tvoření slov. • Ovládá pravopisné pravidlo psaní ě, je po předponách ob-, v-. • Rozlišuje tvarově stejné předpony a předložky. Zná jejich pravopis.	Slovní zásoba a tvoření slov – stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)	
Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu.	• Zařadí vyznačené plnovýznamové slovo z textu ke slovnímu druhu (podstatné jméno, přídavné jméno, sloveso, příslovce). • Určí slovní druh vyznačeného slova ve větě. • Vyhledá, přiřadí – určí, utvoří, přetvoří slovní druhy. • Vybere z krátkého textu větu, která obsahuje, neobsahuje určený slovní druh. • Správně skloňuje a časuje všechny ohebné slovní druhy. • Určí u podstatných jmen rod, číslo, pád a vzor a na základě této znalosti používá podstatná jména ve správném tvaru	Slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednovýznamová a mnohovýznamová, antonyma, homonyma a synonyma Tvarosloví – slovní druhy, tvary slov Pravopis – základy morfologického pravopisu (koncovky přídavných jmen), pravopis lexikální	

	v mluveném a písemném projevu. • Rozlišuje přídavné jméno měkké, tvrdé, ve spojení přídavného jména a podstatného jména určí u přídavného jména jeho pád, číslo, rod a na základě této znalosti používá přídavná jména ve správných tvarech mluveném i psaném projevu. • Používá v mluveném i psaném projevu náležité tvary sloves ve způsobu oznamovacím. • Zná princip tvorby jednotlivých stupňů přídavných jmen, určí a vytvoří jednotlivé stupně přídavných jmen. • Vyjmenuje a rozpozná všechny druhy zájmen, chápe vzájemné vztahy mezi jednotlivými druhy zájmen, využívá tyto druhy v praxi při tvorbě zájmen (kdo – někdo – nikdo). • Správně používá pravopis osobních zájmen (v praxi si umí pomáhat u určování pravopisu tvarů zájmen já, tvarem zájmen ty, u tvarů zájmen ona, tvary zájmena ta). • Vyjmenuje a rozliší druhy číslovek za aktivního používání pomocných otázek. Přiřadí číslovky k určitým druhům. • Tvoří různé druhy číslovek za pomoci rozlišovacích otázek (kolikátý, kolikery, kolikrát). • Používá gramatické pravidlo u řadových číslovek. • Správně určí a dokáže utvořit, přetvořit způsob u sloves. • Rozlišuje jednotlivé druhy příslovčí pomocí správně volených otázek.		
--	--	--	--

	• Uvědomuje si postavení příslovce ve stavbě věty, nahradí přídavná, podstatná jména příslovci. • Utvoří, přetvoří dané příslovce. • Správně doplní předložky s, z do textu. • Chápe význam a souvislost slovních druhů se stavbou slova a stavbou věty. • Vypravuje s použitím plnovýznamových sloves a využívá vhodné spojky. • Vyjadřuje se též pomocí souvětí. • Rozliší, zda věta je, není napsána gramaticky správně.		
Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary.	• Vyhledává v textu nespisovný tvar podstatného, přídavného jména, slovesa, nahradí ho tvarem spisovným. • Doplní zadaný tvar podstatného jména do věty tak, aby to bylo mluvnicky a pravopisně správně.(1., 4. Pád rod mužský životný)	Slovní zásoba a tvoření slov	
Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty.	• Vyhledá ve větě základní skladební dvojici (podmět vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný) • Rozlišuje větu jednoduchou a souvětí. V souvětí rozliší větu hlavní a vedlejší. • Dokáže vyhledat, utvořit základní skladební dvojici ve větě jednoduché. Umí ji graficky znázornit, v grafickém vyjádření rozliší člen řídící a závislý, vyhledá, utvoří přívlastek. • Vyhledá ve větě základní skladební dvojici - podmět vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný. • Vyhledá ve větě určovací skladební dvojice (bez terminologie)	Skladba – základní skladební dvojice Věta jednoduchá a souvětí	

	- Využívá základní skladebné dvojice k respektování shody podmětu s přísudkem. - Pracuje s větou holou.		
Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí.	- Vyhledá, rozliší, utvoří, větu jednoduchou, souvětí. - Vytvoří z věty jednoduché souvětí. - Rozhodne, který větný vzorec odpovídá zadanému větnému celku.	Skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice	
Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje.	- Nahradí spojovací výraz v souvětí tak, aby smysl zůstal zachován. - Správně využívá spojek a spojovacích výrazů, chápe jejich význam. Spojí věty v souvětí pomocí vhodného spojovacího výrazu. - Zná pravidlo psaní čárky ve větě v souvislosti se stavbou souvětí a věty jednoduché.	Tvarosloví – slovní druhy Skladba – věta jednoduchá a souvětí	
Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách.	- Správně píše, doplní i, í, y, ý ve vyjmenovaných slovech a slovech k nim příbuzných. - Píše správně z hlediska pravopisu lexikálního. - Chápe a ve větě správně používá význam vyjmenovaných slov a slov příbuzných. - Uvědoměle používá i/y po obojetných souhláskách. - Rozlišuje, vyhledá, utvoří k vyjmenovanému slovu slovo příbuzné. - Píše správně z hlediska pravopisu lexikálního, morfologického.	Pravopis - lexikální	Napříč všemi předměty
Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu.	Na základě znalosti shody podmětu s přísudkem používá správné tvary přičestí minulého činného v mluveném i	Pravopis – syntaktický, shoda přísudku s holým podmětem	Napříč všemi předměty

	psaném projevu. • Doplní správně čárky do zadaného textu (oslovení, několikanásobný větný člen, jednoduchá souvětí). • Utvoří větu holou, dokáže ji rozvinout. • Podle vzorce a vztahových otázek dokáže utvořit věty. • Z věty dokáže vyjmout základní skladební dvojici a určí, které větné členy jsou závislé na podmětu a přísudku. • Z daných slov dokáže gramaticky správně sestavit větu.		
Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.	• Žák vybere z nabídky vhodný nadpis. • Posoudí na základě přečteného textu pravdivost/nepravdivost tvrzení. • Posoudí, zda daná informace vyplývá/nevyplývá z textu. • Vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku • Vystihne hlavní myšlenku textu. • Plynule čte text s porozuměním. • Dokáže v jednotlivých částech textu vyznačit to, co znal, to, co je nového, to, o čem pochybuje a o čem by se chtěl dozvědět více. • Předvídá, co bude následovat. • Klade si otázky, které mu pomáhají k pochopení textu – vyjasnění. • Vyhledává odpovědi, které mu pomáhají k pochopení textu. • Shrne podstatné informace z textu, popřípadě zaznamená, co by ho dále zajímalo k tématu přečteného textu. • Správně používá slovní a větný přízvuk,	Věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) Kritické čtení – evokace, uvědomění, reflexe	Člověk a společnost Člověk a příroda Anglický jazyk Matematika

	vhodně využívá dech. • Umí ve větě vyhledat klíčová slova, věcně správně odpovídá na otázky. • Umí věcně správně vyjádřit čtený text vlastními slovy. • V textu se orientuje.		
Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává.	• Z nabídky slov vybere vhodná slova vztahující se k zadanému textu • Rozhodne, které informace jsou pro daný text nepodstatné. • Vypíše požadované informace z textu. • Utřídí přečtené informace, vybere podstatná fakta. • Na základě daných otázek nebo osnovy dokáže rozlišit podstatné a okrajové informace. • Podstatné informace zaznamená.	Praktické čtení – znalost orientačních prvků v textu Věcné čtení (čtení vyhledávací, klíčová slova) Kritické čtení – evokace, uvědomění, reflexe = shrnutí	Člověk a společnost Člověk a příroda
Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení.	• Sestaví a napíše adresu, zprávu, vzkaz, oznámení, pozvánku. • Posoudí, zda jsou adresa, zpráva, vzkaz, oznámení, pozvánka úplné. • Sestaví z vět či krátkých odstavců příběh s dodržením dějové posloupnosti. • Vybere z nabídky vhodný závěr k dané ukázce. • Rozliší neúplné jednoduché sdělení a přiměřeně ho přetvoří v úplné. • Samostatně (přiměřeně svému věku) sestaví dané žánry písemného projevu. • Rozliší jednotlivé žánry písemného projevu.	Tvořivé činnosti s literárním textem Písemný projev – žánry písemného projevu (pozvánka, vzkaz, omluvenka, adresa, inzerát, zpráva, jednoduché tiskopisy, přihláška) Technika psaní – čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu	Člověk a společnost Člověk a příroda
Reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.	• Vyslechne nebo přečte krátký text a reprodukuje ústně nebo písemně jeho obsah. • Vyslechne nebo přečte vzkaz a	Kritické čtení – shrnutí Věcné čtení (čtení jako zdroj informací)	Člověk a společnost Člověk a příroda Matematika

	reprodukuje ústně nebo písemně další osobě.	Mluvený projev – komunikační žánry	
Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku.	• Na základě zadaných informací vede dialog, telefonický hovor (s kamarádem, s dospělým), zanechá vzkaz na záznamníku. • Dokáže posoudit, zda v uvedené ukázce dialogu, telefonického rozhovoru nebo vzkazu na záznamníku něco chybí nebo zda je úplná. • Změní dialog na vzkaz apod. • V praxi využívá etapy rozhovoru (oslovení, průběh, ukončení), dodržuje společenské normy. • Účastníci rozhovoru se vzájemně respektují (naslouchají si, neskákají si do řeči, udržují kontakt očí, společenskou vzdálenost mluvčích účastníků), uvědomují si svoji roli.	Mluvený projev – komunikační žánry Základní komunikační pravidla	Člověk a společnost Člověk a příroda
Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě.	• Vybere z předložených ukázek tu, která chce upoutat, přesvědčit a ovlivnit rozhodování člověka (adresáta) • Vyhledá na internetu, v časopise, denním tisku příklad manipulativní reklamy. • Vybere z nabídky možností, čeho chtěla reklama dosáhnout. • Rozpozná, komu je reklama určena, co nabízí, jaké k tomu využívá formy. • Dokáže propagovat pomocí reklamy. • Rozliší v reklamě pravdivost informací - manipulační formy.	Věcné naslouchání (pozorné, soustředění, aktivní) Kritické naslouchání (zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) Kritické čtení (shrnutí) Kritické přijímání mluveného projevu a obrazového nebo filmového záznamu	Člověk a společnost Člověk a příroda
Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru.	• Na základě zadání předvede s náležitou intonací, přízvukem a tempem řeči různá sdělení, oznámení, příkaz, prosbu, omluvu - a respektuje při tom rozdílného	Mluvený projev – základy techniky mluveného projevu Vyjadřování závislé na	Napříč všemi předměty

	adresáta, • Vhodně se představí ostatním dětem, dospělému. • Vědomě využívá tempa a dynamiky řeči pro gradaci vyprávění. • Správně volí tempo a pauzy k docílení komunikačního záměru.	komunikační situaci	
Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace.	• Rozliší ve slyšené ukázce spisovnou a nespisovnou výslovnost (zme, dyž, vo tom apod.) • Využívá spisovnou výslovnost ve veřejné komunikační situaci • Všímá si spisovné podoby slov, porovnává ji s užitými nespisovnými slovy. • Vědomě využívá spisovných i nespisovných slov dle komunikačního záměru a literárního žánru.	Mluvený projev (základy techniky mluveného projevu) Vyjadřování závislé na komunikační situaci	
Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry.	• Píše vypravování obsahově i formálně správně, dodržuje dějovou posloupnost, pracuje podle rozvité/heslovité osnovy. • Sestaví popis předmětu, zvířete, osoby a popis pracovního postupu, dodržuje logickou návaznost; pracuje podle otázkové osnovy. • Napíše soukromý dopis se všemi náležitostmi. • V ukázce dopisu doplní, co chybí. • Poradí si v běžném společenském styku, zvládne vyplňování běžných tiskopisů.	Žánry písemného projevu Technika psaní (formální úprava textu)	Napříč všemi předměty
Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti.	• K zadanému textu přiměřené délky vytvoří rozvitou nebo heslovitou osnovu, (nejméně o třech bodech). • Zařadí do přečtené ukázky na vhodné místo nabízený text	Písemné projev (technika psaní a vypravování) Mluvený projev (komunikační žánry)	

	• Využívá významově bohatých slov a přídavných jmen, širší slovní zásobu. • Odlišuje vyprávění literární od faktického.	Mimojazykové prostředky řeči	
Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je.	• Zpracuje stručný záznam o přečtené knize a prezentuje ho spolužákům jako mluvní cvičení nebo referát. • Záznam zakládá do portfolia nebo zapisuje do podvojného deníku. • Žák řekne, jak na něj vyslechnutá/přečtená ukázka působí, jaký v něm vyvolala dojem	Zážitkové čtení a naslouchání Věcné a kritické čtení	Člověk a společnost Člověk a příroda
Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma.	• Využívá poznatků z četby (krásné literatury, poezie, encyklopedické literatury), všímá si rozdílu krásné literatury a literatury vědecko-naučné. • Přednese a volně reprodukuje text. • Tvoří vlastní literární text na dané téma či vlastní téma. • Napíše pohádku, bajku	Tvořivé činnosti s literárním textem – volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, vlastní výtvarný doprovod	
Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů.	• Rozhodne, z kterého druhu, žánru je úryvek – a) umělecká (poezie, komiks, pohádka), b) neumělecký (naučný text, návod k použití) • Orientuje se v nabídce dětské literatury. • Využívá pro vlastní četbu školní i místní knihovnu.	Tvořivé činnosti s literárním textem Základní literární pojmy	
Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.	• Rozhodne, zda ukázka je pohádka, pověst, bajka, rozpočítadlo, hádanka. • Rozhodne, zda ukázka je poezie, nebo próza.	Základní literární pojmy – literární druhy a žánry	

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámka
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA				
1. stupeň - 1. období				
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Osvojuje si techniku čtení s důrazem na plynulost a pozornost.	- praktické elementární čtení - technika čtení - čtení pozorné, plynulé - znalost orientačních prvků v textu	OSV VDO MEGS MKV ENV	1. 1., 2. 1., 2. 1., 2.
Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	Zvládne pozorné naslouchání, kontakt s partnerem.	- praktické naslouchání - pozorné, zdvořilé naslouchání - vyjádření kontaktu s partnerem	V rámci všech vyučovacích předmětů OSV	1., 2. 1., 2. 1., 2.
Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	Chápe pravidla naslouchání.	- praktické naslouchání - věcné naslouchání - vedení ke zdvořilosti, věcnosti, aktivitě a soustředěnosti	V rámci všech vyučovacích předmětů OSV	1. 1., 2. 1., 2.
Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	Pochopí a osvojí si techniku mluveného projevu.	- základy techniky mluveného projevu - dýchání, tvoření hlasu - správná výslovnost	V rámci všech vyučovacích předmětů OSV	1., 2. 1., 2. 1., 2.
V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	Správně dýchá, používá vhodné tempo.	- mluvený projev - správné dýchání, tempo řeči	Člověk a svět OSV	1., 2. 1., 2.
Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	Umí vhodným způsobem reagovat na komunikační situaci.	- vyjadřování závislé na komunikační situaci (pozdrav, oslovení, omluva)	V rámci všech vyučovacích předmětů OSV	1., 2., 3.
Na základě vlastních zážitků, tvoří krátký mluvený projev	Zvládá zákonitosti mluveného projevu.	- zákonitosti mluveného projevu (oslovení, proslov, ukončení)	OSV	1., 2., 3.

		- typy projevu (vypravování)		
Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	• Dodržuje hygienické návyky (sezení, pero, zrak).	- základní hygienické návyky u písemného projevu (sezení, držení pera, hygiena zraku, zacházení s pomůckami)	V rámci všech vyučovacích předmětů	1., 2.
Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	• Ovládá techniku psaní.	- správná technika psaní (tvar, velikost úprava a kontrola písemného projevu)	OSV	1., 2., 3.
Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	• Rozlišuje žánry písemného projevu.	- žánry písemného projevu (adresa, blahopřání, pozdrav)	OSV	1., 2., 3.
Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	• Osvojí si mluvený projev na základě obrazového materiálu.	- mluvený projev na základě obrazového materiálu (vypravování, elementární popis)	MV Výtvarná výchova	1., 2., 3.
1. stupeň - 2. období	•			
Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	• Zvládá techniku věcného čtení.	- technika věcného čtení	V rámci všech vyučovacích předmětů	3., 4.
Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	• Umí vyhledávat informace a zaznamenat je.	- technika věcného čtení - vyhledávání informací a klíčových slov	V rámci všech vyučovacích předmětů OSV	4., 5.
Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	• Rozliší úplnost projevu, sdělení. Dokáže informace shrnout.	- znaky úplnosti písemného projevu	V rámci všech vyučovacích předmětů MV	3., 4., 5.
Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	• Interpretuje sdělení, zná jeho zákonitosti.	- reprodukce obsahu mluveného projevu a jeho zákonitosti	V rámci všech vyučovacích předmětů	4., 5.

Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	Orientuje se v komunikačních situacích.	- vyjadřování v komunikačních situacích (dialog, telefonický rozhovor, vzkaz na záznamníku)	Člověk a společnost OSV MV	3., 4., 5.
Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	Umí třídit a vyhodnocovat přiměřené informace.	- výrazové prostředky mluveného projevu - manipulace v reklamě (fenomén reklamy, pravdivost apod.)	OSV MV V rámci všech vyučovacích předmětů	4., 5.
Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	Aktivně reaguje vhodným mluveným projevem.	- vyjadřování mluveným projevem vhodně dle situace (intonace, přízvuk, pauza, tempo) - dialog, monolog (oslovení, ukončení)	OSV	4., 5.
rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	Ovládá zdvořilý mluvený projev, pozná a vyhodnotí nespisovné prvky.	- zdvořilý mluvený projev - vhodné jazykové prostředky - komunikační žánry (prosba, vzkaz, zpráva, oznámení)	OSV	3., 4., 5.
Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	Rozlišuje a vhodně užívá písemné komunikační žánry.	- písemné komunikační žánry (omluvenka, oznámení, pozvánky, vzkaz, inzerát, dopis, tiskopisy)	OSV MV	4., 5.
Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	Sestaví osnovu a interpretuje projev, dodrží časovou posloupnost.	- základní komunikační pravidla - sestavení osnovy - časová posloupnost děje	OSV VDO MEGS MKV ENV	4., 5.

JAZYKOVÁ VÝCHOVA				
1. stupeň - 1. období				
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na slabiky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Orientuje se ve zvukové a grafické podobě slova, umí logicky rozlišit hlásky, správně vyslovuje samohlásky.	- zvuková stránka jazyka - rozlišení hlásek - výslovnost samohlásek		1., 2. 1. 1., 2.
Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	Získává základní informace o významu slov, aktivně rozlišuje svoji slovní zásobu.	- slovní zásoba - slova opačného významu, slova souřadná, nadřazená, podřazená a příbuzná	OSV VDO MEGS MKV ENV	2., 3. 2., 3.
Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost	Osvojí si elementární základy tvarosloví	- elementární úvod do tvarosloví (děj, věc, okolnost, vlastnost)		2.
Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	pozná, vybere a třídí slova v základním tvaru.	- tvarosloví - slova v základním tvaru (charakteristika, rozdělení)		2., 3. 2., 3.
Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	Osvojí si základy skloňování a časování, správně je používá v projevu.	- základy skloňování a časování - užívání správných tvarů slov	OSV V rámci všech vyučovacích předmětů	3. 3.
Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	Rozumí významu spojek, vyhodnotí vhodné spojky a aktivně je použije.	- význam spojek v tvarosloví a ve skladbě věty a souvětí	OSV VDO MEGS MKV ENV	2., 3., 4.
Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	Osvojí si druhy vět, orientuje se v jejich použití, rozšiřuje svoji slovní zásobu.	- určování druhů vět, interpunkční znaménka - vhodné jazykové prostředky (slovní zásoba) - zvuková stránka jazyka (tempo,	OSV VDO MEGS MKV ENV	2., 3. 2., 3. 2., 3. 2., 3.

		intonace, přízvuk) - postavení slov ve větě		
Odůvodňuje a píše správně: i - y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú-ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev;	Zvládá pravopis tvrdých a měkkých souhlásek, souhlásek obojetných, psaní <i>dě, tě, ně</i> a <i>ú, ů</i>, promyšleně odůvodní pravopisný jev.	- pravopis tvrdých a měkkých souhlásek - psaní <i>dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě</i> (mimo morfologický šev) - psaní <i>ú/ů</i> - pravopis po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech	OSV VDO MEGS MKV ENV	2. 2. 2. 3., 4.
Velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	Chápe elementární příklady psaní velkých písmen.	- psaní velkých písmen (začátek věty, vlastní jména, místní pojmenování)		2., 3.
1. stupeň - 2. období				
Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	Porovnává a vyhodnocuje význam slov, rozšiřuje si zásobu.	- slovní zásoba (antonyma, homonyma, synonyma, slova podle významu)		3., 4.
Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	Orientuje se ve tvoření slov a stavbě slova.	- tvoření slov a stavba slova (kořen, část předponová, příponová, koncovka)		3., 4., 5.
Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech a ve svém mluveném projevu	Pracuje se slovními druhy, pozná je, zařadí a použije ve správném tvaru.	- tvarosloví - slovní druhy plnovýznamových slov - gramaticky správné tvary slov		3., 4., 5. 3., 4., 5. 3., 4., 5.
Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	Rozliší spisovné a nespisovné tvary, zaujme postoj k jejich použití.	- slovní zásoba (slova spisovná a nespisovná)		4.

Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	Orientuje se v základních pojmech skladby, vyhledá podmět, přísudek.	- skladba (základní skladební dvojice, podmět, přísudek i v neúplné větě)	OSV VDO MEGS MKV ENV	4., 5.
Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí	Rozliší větu jednoduchou a souvětí, logicky odůvodní, správně použije.	- skladba (věta jednoduchá a souvětí)	OSV VDO MEGS	3., 4.
Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	Má osvojené základní poučení o spojovacích výrazech, umí je třídit a vhodně použít.	- skladby a tvarosloví (věta a souvětí, význam spojovacích výrazů)	MKV ENV	4.
Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	Aktivně zvládá pravopis po obojetných souhláskách, logicky odůvodňuje, zná význam slov, použití.	- pravopis po obojetných souhláskách (docvičení vyjmenovaných slov)		4., 5.
Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	Orientuje se v psaní koncovek podstatných a přídavných jmen i ve shodě podmětu s přísudkem, logicky zařadí ke vzoru, správně vyhodnotí pravopis a použije	- základy morfologického pravopisu (koncovky podstatných jmen, koncovky přídavných jmen měkkých a tvrdých) - základy syntaktického pravopisu (shoda podmětu s přísudkem)	OSV VDO MEGS MKV ENV	4., 5. 4., 5.
LITERÁRNÍ VÝCHOVA				
1. stupeň - 1. období				
Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Tvořivě pracuje s literárním textem, vytváří si elementární literární názor, přednáší, reprodukuje.	- tvořivé činnosti s literárním textem (přednes vhodného textu, reprodukce textů)	Člověk a svět MV	1., 2.
Vyjadřuje své pocity z přečteného	Vyjadřuje pocity z četby, adekvátně	- tvořivé činnosti s	Člověk a svět	1., 2.

textu	dramatizuje text, vyjádří ho i výtvarně.	textem (dramatizace textu, výtvarné zpracování textu)	Člověk a příroda, Člověk a společnost Výtvarná výchova, Pracovní činnosti MKV, MEGS	
Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Tvořivě a logicky rozliší text a prózu, seznámí se se základními literárními pojmy.	- rozlišení próza a verš - základní literární pojmy (rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, spisovatel, básník, kniha, čtenář)	Člověk a svět Hudební výchova, Výtvarná výchova, Pracovní činnosti MKV, MEGS	1., 2., 3.
Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Naslouchá literárním textům, vytváří si vlastní názor, pracuje s textem podle pokynů.	- poslech literárních textů - práce s literárním textem podle pokynů	Člověk a společnost MEV MKV MV	1., 2. 3.
1. stupeň - 2. období	•			
Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	Tvořivě pracuje s textem, vyjádří dojmy, reprodukuje a zaznamená svoji četbu.	- zážitkové čtení (vyjádření dojmů) - tvořivá činnost s textem (volná reprodukce z vlastní četby, záznam čtenářských dojmů)	MKV MEGS MEGS	4., 5. 4., 5.
Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	Naslouchá textu, umí ho reprodukovat, vyjádří vlastní názor.	- tvořivá činnost s textem (reprodukce textu, tvorba vlastního literárního textu)	OSV VDO MEGS MKV ENV	4., 5.
Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	Orientuje se v základních literárních pojmech.	- základní literární pojmy (bajka, povídka, divadelní představení, herec,	MEGS MKV	4., 5.

		režisér, verš, rým, přirovnání, texty umělecké a neumělecké)		
Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Požívá základní literární pojmy, umí rozebrat text, úvod do objektivní kritiky.	- orientace v literárních pojmech - elementární rozbor textu, objektivní kritika	MV	4., 5.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření	
RVP	ŠVP
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
1. období	
- čte s porozuměním jednoduché texty - rozumí pokynům přiměřené složitosti - dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání - zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním - píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen - spojuje písmena a slabiky - převádí slova z mluvené do psané podoby - dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost - opisuje a přepisuje krátké věty	- umí věcně správně odpovídat na orientační otázky z přečteného - orientuje se v textu - pokynu naslouchá, zapamatuje si ho, s porozuměním ho reprodukuje, v případě nejasnosti reaguje otázkami. - vhodně používá slovní a větný přízvuk, správně vyslovuje délku samohlásek - Jednoduchou přiměřeně dlouhou větu dokáže vyslovit na jeden nádech nebo dechem rozdělí větu na menší logické celky - v písemném projevu rozliší délku samohlásek. Dodržuje správné pořadí písmen a úplnost slova. - Dodržuje čitelnost a úhlednost psaného projevu, (velikost, sklon, tvar písmen, číslic), při zachovávání hygienických a pracovních návyků. - Zná a dodržuje správné sezení, držení psacího náčiní, hygienu zraku. - správně spojuje písmena, slabiky - dokáže psát podle diktátu, auto diktátu - ve slově píše písmena ve správném pořadí písmen a písmena nevynechává - opisuje a přepisuje krátké věty - dokáže v praxi použít tečku, vykřičník, otazník. - opisuje, přepisuje krátké věty

2. období	
• vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích • má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování • v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči • popíše jednoduché předměty, činnosti a děje • opisuje a přepisuje jednoduché texty • píše správně a přehledně jednoduchá sdělení • píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy • ovládá hůlkové písmo • tvoří otázky a odpovídá na ně	• rozpozná dějovou osu příběhu, umí rozpoznat začátek, konec, co předcházelo, co následovalo a proč. Určí hlavní postavy. Přednese a volně reprodukuje přečtený text nebo vypráví podle obrázkové osnovy, • slovům rozumí a umí je aktivně používat. Pracuje s významem slov. • správně dýchá, používá vhodné tempo, slovní, větný přízvuk, tempo a pauzy tak, aby byl jeho projev srozumitelný a upoutal pozornost posluchače. • na základě zadání předvede s náležitou intonací, přízvukem a tempem řeči různá sdělení, oznámení, příkaz, prosbu, omluvu - a respektuje při tom rozdílného adresáta, • opisuje a přepisuje jednoduché texty • zná princip psaní jednoduchých sdělení, v praxi ho využívá – věcná správnost + přehlednost • píše správné tvary písmen, dodržuje velikost, mezery mezi slovy, zná, jak si opravit chybu, aby nenarušil úpravu • zná tvary tiskacích písmen, umí je použít
JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
1. období	
• rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy • rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky • tvoří slabiky • rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky • píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech	• Rozliší v textu tištěném i psaném všechna písmena velké a malé abecedy, dokáže je použít v písemném projevu • Odůvodňuje i – y po tvrdých a měkkých souhláskách • píše velká písmena na začátku věty a v typických vlastních jménech, osob, zvířat a místních pojmenování • vyhledá nebo sestaví větu, určí, z kolika slov se skládá, určí pořadí slova větě, určí, z kolika slabik, hlásek se skládá slovo
2. období	
• pozná podstatná jména slovesa • dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího • rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik • určuje samohlásky a souhlásky	• Vyhledá podstatná jména v textu, dokáže podstatné jméno utvořit • Umí vyjmenovat druhy vět, přiřadit správné znaménko, intonaci, chápe význam pojmu věta oznamovací, rozkazovací, tázací a přací, samostatně vyhledává různé druhy vět v textu. Dokáže utvořit větu se správným pořadím slov ve větě. Určí pořádek slov ve větě • Správně používá pravopis měkkých a tvrdých slabik, odůvodňuje. Rozlišuje druhy všech

• seřadí slova podle abecedy • správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě • správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky	souhlásek. • Rozliší, třídí, určí ve slově samohlásky a souhlásky • Vyjmenuje abecedu, dokáže slova řadit podle abecedy • Orientuje se ve zvukové podobě slova, rozlišuje hlásky, správně vyslovuje samohlásky, znělé, neznělé souhlásky.
LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
1. období	
• pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně • reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací • při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost	• dokáže reprodukovat svými slovy přečtený text. za pomoci otázek, obrázků • pamatuje si a recituje jednoduché básničky, říkanky • udrží pozornost při poslechu krátkých příběhů, pohádek
2. období	
• dramatizuje jednoduchý příběh • vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek • čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy • určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti • rozlišuje prózu a verše • rozlišuje pohádkové prostředí od reálného • ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu	• dokáže číst po rolích, dramatizovat jednoduchou roli, dramatizovat jednoduchý příběh • podle otázek vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti • vyhledává odpovědi na otázky, které mu pomáhají k pochopení textu. • umí věcně správně vyjádřit čtený text vlastními slovy za pomoci jednoduché osnovy • sestaví z vět či krátkých odstavců příběh s dodržením dějové posloupnosti. • identifikuje hlavní postavy v textu, přiřadí k nim správné vlastnosti • zná a v praxi správně aktivně používá pojmy próza, verše. Určí, přiřadí text v próze, ve verších, dokáže vyhledat slova, která se rýmují.

V hodinách českého jazyka v 1. – 5. ročníku rozvíjíme tyto kompetence:

kompetence k učení

- organizuje a třídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu
- vyhledává a třídí informace, na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá k procesu učení, tvůrčích činností a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými znaky a symboly, posoudí vlastní pokrok, naplánuje si, jakým způsobem může své učivo zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- používá správné základní pojmy, chápe jejich smysl a význam, dokáže je aplikovat v reálných situacích, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy, přiměřeně svému věku kriticky myslí a uplatňuje vlastní názor

kompetence k řešení problémů

- nachází shodné, podobné, odlišné znaky, ověřuje prakticky správnost řešení problémů nebo problémových situací, získává první základy kritického myšlení (práce s textem), přiměřeně svému věku dokáže najít problém (klást si otázky) a formulovat jeho podstatu, vytváří varianty řešení, obhájí zvolené způsoby řešení, začíná se samostatně rozhodovat, zvažovat důsledky svého rozhodnutí a nést za ně zodpovědnost, přiměřeně reaguje na změny, přizpůsobuje se změnám, překonává obtíže

kompetence komunikativní

- vyjadřuje své city a prožitky, otevřeně projevuje vztah k lidem, přírodě, umění a kultuře, formuluje a vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, formuluje otázky, vysvětluje, vede dialog, reaguje odpovídajícím způsobem, je přístupný návrhům druhých, účinně se zapojuje do diskuse, rozumí různým typům textů (běžné písemné informace, pokyny, tiskopisy) a záznamům, obrazovým materiálům, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, tvořivě je využívá k zapojení se do společenského dění, užívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje

kompetence sociální a personální

- podílí se společně s pedagogem na vytváření pravidel práce v týmu, účinně spolupracuje, podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu na základě ohleduplnosti a úcty, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá, přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druhí lidé myslí, říkají a dělají, vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj

kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí, je schopen vcítit se do situace druhých lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti psychickému a fyzickému násilí, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu, aktivně se zapojuje do kulturního dění, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, přiměřeně svému věku chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy

kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně psací potřeby, uplatňuje získané základní pracovní dovednosti a návyky v každodenních činnostech, dodržuje zásady ochrany zdraví a zásady zdravého pracovního prostředí

kompetence digitální

- používá bezpečně a účinně prostředky digitální techniky, pracuje s informacemi a daty získanými z Internetu, umí pracovat s digitálními daty, ukládat je a zpracovávat, užívá nástroje on-line výuky

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA V 1. až 5. ročníku se v rámci předmětu ČJ realizují průřezová témata - Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova a Environmentální výchova.

Charakteristika vyučovacího předmětu – Anglický jazyk

Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Anglický jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Cílem předmětu je zejména podpořit rozvoj komunikačních kompetencí a poskytnout žákům základ slovní zásoby a běžných konverzačních frází. Rozvíjet schopnost chápat a správně interpretovat slyšené i čtené cizojazyčné texty a přiměřeně na ně reagovat, schopnost vést rozhovor i souvisle hovořit v rámci nejběžnějších situací každodenního života, schopnost písemně zformulovat nejjednodušší typy sdělení s respektováním základních pravopisných pravidel.

Osvojování cizího jazyka pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců. Slouží žákům jako komunikační nástroj při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem a internetem. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Vzdělávání v anglickém jazyce předpokládá dosažení úrovně A2.

Předmět Anglický jazyk je rozdělen na tři složky.

- Slovní zásoba
- Gramatika
- Komunikace

Časové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	0	1	3	3	3

Organizační vymezení

Předmět Anglický jazyk se vyučuje ve 45 minutových vyučovacích hodinách v kmenových učebnách. Do anglického jazyka patří i besedy s lidmi, kteří navštívili Anglii nebo s rodilými mluvčími, komunikace v anglickém jazyku po internetu.

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova (tematické okruhy: poznávání lidí, komunikace, kooperace)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (objevujeme Evropu a svět)

Multikulturní výchova (tematické okruhy: kulturní difference)

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk, Člověk a jeho svět, Člověk a společnost, Člověk a příroda, Hudební výchova, Pracovní činnosti, Výtvarná výchova, Informatika

Utváření a získání klíčových kompetencí v dané oblasti umožňujeme žákům tím, že:

- Rozvíjíme pozitivní vztah k anglickému jazyku, ke kulturnímu bohatství.
- Učíme je vnímat a postupně osvojovat jazyk jako bohatý a mnohotvárný prostředek k získávání a předávání informací, k vyjádření potřeb i prožitků a ke sdělování názoru.
- Učíme je zvládat běžná pravidla mezilidské komunikace daného kulturního prostředí.
- Vedeme je k pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, důležitého sjednocujícího činitele národního společenství, důležitého nástroje celoživotního vzdělávání a k rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti.
- Učíme žáky samostatnému získávání informací z různých zdrojů.
- Učíme je získávat sebedůvěru při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama.
- Vedeme žáky k přijetí a dodržování uznávaných hodnot, kritérií, souboru pravidel a norem, vedeme je k dodržování úmluv, daného slova.
- Posilujeme jejich vůli, aby se nevzdávali při prvních problémech. Učíme žáky pracovat a orientovat se v dvojazyčném slovníku.
- Motivujeme žáky ke čtení a poslechu cizojazyčného textu.
- Nabízíme jim různé vhodné typy textů (básničky, říkanky, komiksy, jednoduché pohádky, písničky).
- Vedeme je k tomu, aby dle potřeby při své práci využívali dvojazyčný slovník.
- Nabízíme žákům poznávání s využitím smyslových orgánů, vedeme je k propojení smyslového vnímání se slovy a prožitky
- Umožňujeme žákům aktivní využívání názorných pomůcek, délku „opírání“ se o ně přizpůsobujeme individuální potřebě žáka

Anglický jazyk – 2. ročník

Kompetence z RVP	Školní výstupy	Učivo
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		
Rozumí jednoduchým pokynům a reaguje na ně verbálně i neverbálně	• Vyslechne jednoduchý pokyn v cizím jazyce • Rozumí pokynu	Pravidla komunikace v běžných každodenních situacích Pozdravy a představení své osoby, pokyny pro práci ve třídě

	• Reaguje na pokyn a provede jej	Slovní zásoba
Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	• Zvládá slovní zásobu z tematických celků (škola, rodina, domov, zvířata, příroda, volný čas, jídlo, kalendářní rok – svátky)	Žáci aktivně používají základní fráze pro pozdravení a rozloučení, představení se, poděkování a prosbu
Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	• Učí se hlasitě číst slova nápodobou, s porozuměním pomocí obrázků • Dokáže zopakovat slova z probíraných tematických celků	Poslouchá krátké pohádky se zrkovou oporou a snaží se jim porozumět, učí se písničky a říkanky
Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	• Rozumí mluvenému textu s podporou obrázků. • Udrží pozornost nutnou pro porozumění sdělení	Zvuková podoba jazyka. Znalost slovní zásoby daných tematických okruhů.

Učivo – 2. ročník

Slovní zásoba	Komunikace	Gramatika
Barvy Čísla 1 – 10 Zvířata a jejich zvuky Nahoře, dole, vlevo, vpravo Předložky místa Školní potřeby Jídlo, ovoce, zelenina Slovesa pohybu Přídavná jména charakterizující vlastnosti Části lidského těla Názvy dětských hraček Rodina Místa, kde zvířata žijí – například: sky, water, grass,...	Pozdravy, představení se. What is your name? How are you? I'm fine, thank you. Odpoví na otázku, kde jsem. Reaguje na otázky na místo a vlastnictví. Vyjádří žádost o určité předměty, reaguje na žádost. Vyjádří postoj k jídlu, podá návrh, požádá o jídlo. Rozliší kladné a záporné reakce na otázky, reaguje kladně a záporně na otázky. Reaguje na otázku Where are you?	Přívlastňovací pád pro osoby. Přívlastňovací zájmena – my, your. Množné číslo. Pomocné sloveso <u>do</u> v záporu a odpovědi (I like – I don't like)

Anglický jazyk – 3. ročník

Kompetence z RVP	Školní výstupy	Učivo
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		
Rozumí jednoduchým pokynům a reaguje na ně verbálně i neverbálně	• Vyslechne jednoduchý pokyn v cizím jazyce • Rozumí pokynu, chápe jeho význam • Reaguje verbálně na jednoduché otázky učitele • Chápe jednoduchou konverzaci dvou osob • Napodobuje rozhovor podle vzoru	Pravidla komunikace v běžných každodenních situacích Slovní zásoba
Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	• Zvládá slovní zásobu daných tematických celků (domov, rodina, škola, volný čas, lidské tělo, zvířata, příroda, jídlo, kalendářní rok – svátky, dopravní prostředky)	Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	• Čte s porozuměním s pomocí obrázků • Zkouší samostatně hlasitě číst nápodobou se správnou výslovností jednoduché texty • Vyhledá podstatné informace	Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Práce s textem
Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	• Rozumí mluvenému textu s podporou obrázků. • Snaží se porozumět jednoduché nahrávce v originále se zřetelnou oporou a najít požadované informace ve slyšeném textu, dokáže reagovat na jednoduchou otázku. • Udrží pozornost nutnou pro porozumění sdělení • Rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností • Rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování, slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně	Zvuková podoba jazyka. Znalost slovní zásoby daných tematických okruhů.

	setkával, zejména má-li k dispozici vizuální oporu	
Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	• Zvládá a orientuje se v hláskování • Ovládá anglickou abecedu (spelling) • Čte z autentických textů • Dokáže slovo vyhledat a správně přeložit • Seřadí obrázky, ukáže znak nebo obrázek, doplní odpověď nebo vykoná činnost • Používá slovník v učebnici	Slovní zásoba daných tematických celků
Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	• Zvládá psaní slov a krátkých vět na základě textové a vizuální předlohy s využitím osvojených gramatických pravidel	Základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Učivo – 3. ročník

Slovní zásoba	Komunikace	Gramatika
Pozdrav, oslovení Mezinárodní slova Barvy Abeceda Číslice 0 – 20 Školní potřeby, věci ve třídě Rodina, přídavná jména popisující lidi Můj dům, domov – pokoje, země, vesnice, město, Velká Británie Nábytek, hračky Předložky místa Části lidského obličej, těla – rameno, koleno, palec, paže, noha Domácí zvířecí mazlíčci Části zvířecího těla Vánoce	Pozdravy - zeptá se na jméno, představí se. Zeptá se na věci – What's this? Dokáže pochválit, dát zpětnou vazbu. Říká anglickou abecedu, používá spelling Zeptá se na telefonní číslo. Identifikuje věci a jejich barvy. Ptá se, získává informace. Mluví o někom - popisuje sebe a ostatní. Popisuje věci. Popisuje dům, byt. Hovoří o tom, kde se lidé i věci nachází. Srovnává, porovnává věci. Zeptá se a odpoví na otázku: Odkud jsi? Hovoří o oblíbených hračkách. Popisuje zvířecí miláčky i zvířecí příšery. Klade otázky a hovoří o zvířecích miláčcích.	Tvoření otázek a odpovědí: What is your name? My name is... What is this? It is a ..., This is a ... How old are you? I am ... How are you? I'm fine. What colour is ...? Who is this? Where is ...? Where are you from? What is your favourite toy? Sloveso být – to be – časování, otázka, krátká odpověď. Sloveso mít – to have – časování, otázka, krátká odpověď. Seznámení s modálním slovesem - can Osobní zájmena, přivlastňovací zájmena,

		přivlastňování. Existenční fráze There is a /There are Předložky on, in, at, from, under, next to Neurčitý člen a, an Množné číslo podstatných jmen Názvy anglických písmen
--	--	--

Anglický jazyk – 4. a 5. ročník

Kompetence z RVP	Školní výstupy	Učivo
POSLECH S POROZUMĚNÍM		
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	• Vyslechne jednoduchý pokyn v cizím jazyce • Rozumí pokynu, chápe jeho význam • Reaguje na pokyn a provede jej	Pravidla komunikace v běžných každodenních situacích Slovní zásoba
Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	• Správně chápe slyšené i čtené cizojazyčné texty • Umí správně sestavit větu (pořádek slov ve větě – odlišnost českého a anglického slovosledu) • V jednoduchých textech vyhledá požadované informace. • Rozumí krátkým pokynům v učebnici. • Zvládá slovní zásobu daných tematických celků (domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok – svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny, zvířata, příroda, počasí. • Rozumí jednoduchým číselným údajům	Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba
• ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		
Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	• Pracuje s textem • Vyhledává informace • Používá slovník	Grafická podoba jazyka Práce s textem Třídění informací
Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného	• Čte jednoduché texty s vizuální oporou	Grafická podoba jazyka

života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	• Používá slovník • Porozumí hlavní myšlence • Vyhledá odpovědi na otázky týkající se textu, • Znázorní význam dané věty nebo její části, vykoná činnost, přiřadí, seřadí, vybere, doplní znak, obrázek • Ovládá základní pravidla výslovnosti – přízvuk, vázání slov, rytmus, větná melodie • Čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché připravené texty • Čte potichu jednoduché texty obsahující převážně známé jazykové prostředky	Práce s textem Třídění informací
• PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		
Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	• Rozumí krátkému vyslechnutému sdělení • Umí stručně sdělit obsah přiměřeně obtížného textu • Dokáže prezentovat říkanky, básničky, písničky či jiné texty • Vypravuje a zahraje pohádku	Zvuková stránka jazyka Komunikativní dovednosti
• PSANÍ		
Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	• Dokáže písemně zformulovat nejběžnější typy sdělení s respektováním základních pravopisných pravidel • Zná a ovládá základní podobu vět oznamovacích a tázacích • Ovládá pevný slovosled anglické věty – nutnost vyjádřit v anglické větě podmět. • Sestaví s použitím slov, jednoduchých spojení a vět krátký pozdrav, dotaz či vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informace nebo se na ně zeptá (např.: jak se má, kde je, co dělá, vlastní a umí, zda souhlasí či nesouhlasí) za použití základních zdvořilostních obrátů (oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování)	Základní gramatické struktury a typy vět, základy lexikálního principu pravopisu slov – věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě

	- Napíše jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých představí členy rodiny, kamarády a spolužáky, uvede jejich věk, kde bydlí, co dělají, vlastní, umí, mají rádi/neradí - Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduchou odpověď na sdělení.	
Vyplní osobní údaje do formuláře	Vyplní jednoduchý formulář	Slovní zásoba Grafická podoba slov
• MLUVENÍ		
Zapojí se do jednoduchých rozhovorů	- S porozuměním naslouchá běžným pokynům a jednoduchým souvislým projevům - Dokáže navázat kontakt s konkrétní osobou - Vede jednoduchý dialog v rámci vymezených tematických okruhů s použitím základních zdvořilostních obrátů - Dodržuje pravidla komunikace v běžných každodenních situacích - Reaguje na otázky - V rozhovorech poskytne konkrétní informace o sobě, dalších osobách, zvířatech, předmětech, činnostech nebo se na podobné informace zeptá	Základní typy otázek Základní konverzační fráze Pravidla komunikace
Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	- Zvládá slovní zásobu daných tematických celků - Zvládá větný slovosled - Sděluje podstatné informace o sobě samém, co dělá, vlastní, umí, má rád/nerad za použití jednoduchých slovních spojení a vět - Sděluje podstatné informace na základě daných tematických celků	Zvuková podoba jazyka Aplikace gramatických pravidel Základní gramatické struktury a typy vět
Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	- Zvládá slovní zásobu daných tematických celků - Zvládá větný slovosled - Sděluje podstatné informace o sobě samém - Sděluje podstatné informace na základě daných tematických celků	Zvuková podoba jazyka Aplikace gramatických pravidel Základní gramatické struktury a typy vět

Učivo – 4. ročník

Slovní zásoba	Komunikace	Gramatika
Hudební nástroje Sporty Dům, místnosti v domě, nábytek Zdraví a nemoci Město, obchody Činnosti o dovolené Počasí Škola – čas, předměty Televizní pořady Volný čas – koníčky Zvířata Čísla 0 – 100 Datum Vánoce, Nový rok Velká Británie	Pozdravy - zeptá se na jméno, představí se. Vede rozhovor typu: Jak se máš? Co je tvoje oblíbená barva? Máš rád ...? Zeptá se na věci – What's this? A odpoví. Hovoří o tom, že někdo něco umí / neumí. Popisuje, kde co vidí. Například: Na stole je kniha. Popíše, kde se nachází jaká budova. Poradí vhodnou cestu dle mapky. Utvoří otázku: Co se děje? Dokáže na ni odpovědět. Použije pro radu, doporučení rozkazovací způsob. Hovoří o tom, co právě probíhá. Mluví o rozvrhu hodin, kdy je jaká hodina, jaký předmět má rád. Dokáže se zeptat na oblíbený program v televizi, kdy ho dávají a na otázky odpovědět. Hovoří o svém volném čase. Klade otázky o zvířatech, popisuje je – tvoří hádanky pro ostatní.	Modální sloveso can – tvoření věty a otázky, zápor. Modální slovesa must, need ve větě. Předložky – on, in, at, under, behind, above, in front of, next to, opposite. Rozkazovací věty, zákazy. Přítomný čas průběhový – tvoření vět, otázek a odpovědí. Přítomný čas prostý – tvoření vět, otázek, odpovědí a záporu. Určování času. Číslovky – základní, řadové. Tvoření otázek – Who? Where? What? Stupňování přídavných jmen – pravidelné – -er, the -est

Učivo – 5. ročník

Slovní zásoba	Komunikace	Gramatika
Školní předměty a aktivity Volný čas, denní aktivity, dny v týdnu Zaměstnání, místa a činnosti zaměstnání Předložky in, at, on – aktivity, místa Názvy různých druhů knih a filmů Názvy obchodů, fráze – v obchodě Měsíce, narozeninová oslava Zvířata – žijící na farmě, v zoo, ostatní	Hovoří o školních předmětech, utvoří otázku, popíše učitele. Ptá se, povídá o průběhu dne, o volnočasových aktivitách. Popíše různá zaměstnání. Hovoří o tom, co lidé chtějí dělat, čím chtějí být, co právě teď dělají. Popíše různé druhy filmů. Vede rozhovor –	Předložky místa. Přítomný čas prostý + den – předložka on. Want to + sloveso. Ceny – libry, pence. Rád bych, chtěl bych. Řadové číslovky, datum. Modální sloveso can v minulém čase – could, couldn't.

zvířata, názvy míst, kde žijí, části těla Slova týkající se vyjádření času, vyjádření času s last a ago Rozšíření slovní zásoby v oblasti sportů, hudebních nástrojů, různých schopností Nepravidelná slovesa Prázdninové aktivity, vybavení pro prázdninové činnosti Názvy zemí, národností, jazyků Rozdíly v amerických – anglických slovech, informace o dané zemi	v obchodě. Popíše, kde se obchody nacházejí. Hovoří a čte o známých osobnostech. Vede rozhovor – narozeninová oslava. Popíše farmu. Popíše cestu. Hovoří a klade otázky, kde a kdy lidé byli, co měli, neměli rádi, co uměli či neuměli, měli, neměli, když byli mladší. Ve větách použije i nepravidelná slovesa saw, went, bought. Hovoří o zemích, o lidech, jejich zvycích, tvoří otázky s when, what time. Mluví o zvířatech, která žila v minulosti.	Minulý čas prostý – was, were – věta, zápor, otázka. Minulý čas prostý – pravidelná a nepravidelná slovesa (had, saw, bought, went). Minulý čas prostý – věta, zápor, otázka, odpověď. Přítomný čas průběhový – věta, otázka, odpověď.
--	--	--

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření	
RVP	ŠVP
1. období	
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka	ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI - vyslechne jednoduchý pokyn v cizím jazyce - rozumí jednoduchému pokynu a reaguje na něj - napodobuje krátký jednoduchý rozhovor podle vzoru
2. období	
POSLECH S POROZUMĚNÍM - rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu),	POSLECH S POROZUMĚNÍM - vyslechne jednoduchý pokyn, rozumí pokynu a reaguje na něj - chápe slyšené a čtené jednoduché texty s podporou obrázků - rozumí základním frázím

rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování MLUVENÍ • pozdraví a poděkuje • sdělí své jméno a věk • vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu) ČTENÍ S POROZUMĚNÍM • rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) PSANÍ • je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka	MLUVENÍ • pozdraví a poděkuje • představí se a sdělí základní informace o své osobě • naváže kontakt s druhou osobou • vyjádří souhlas nebo nesouhlas • reaguje na jednoduché otázky ČTENÍ S POROZUMĚNÍM • čte jednoduchá slova s obrázkovou oporou v rámci základních tematických okruhů • čte jednoduchá slova se správnou výslovností PSANÍ • zvládá napsat jednoduchá slova správně
---	--

V hodinách Anglického jazyka rozvíjíme kompetence:

Kompetence k učení

- vyhledává a třídí informace
- systematicky používá naučené jazykové prostředky
- jednoduchou formou vyjádří základní myšlenku textu
- pracuje s chybou
- využívá znalostí a dovedností v projektových pracích a tím podporuje další sebevzdělávání
- pracuje se slovníkem
- využívá názorné pomůcky k porozumění.

Kompetence sociální a personální

- efektivně spolupracuje ve skupině i ve dvojici, vytváří příjemnou atmosféru v týmu, přispívá k diskusi
- vyslechne názory druhých a respektuje je
- požádá o pomoc v případě nejasností a dokáže poskytnout pomoc
- registruje neverbální komunikaci a užívá ji
- rozeznává odlišnosti jiných kulturních prostředí a respektuje je
- vytvářet si pozitivní náhled na sebe sama

Kompetence občanské

- vytváří si vztah k jiným kulturám různých národů, poznává a respektuje tradice a kulturní hodnoty v Británii a u nás a popisuje rozdíly mezi nimi.

Kompetence k řešení problémů

- rozpozná problém (neporozumění čtenému či slyšenému textu, fonetické a pravopisné problémy)
- pojmenuje problém, najde vhodnou cestu k jeho řešení, ověřit si správnost řešení a obhájit řešení
- na základě prováděného hodnocení si vytyčí další cíle.

Kompetence komunikativní

- jasně, souvisle a srozumitelně se vyjadřuje ústní i písemnou formou
- poslouchá a zapojuje se do jednoduchého rozhovoru
- rozumí a pracuje s mluveným i psaným textem
- spolupracuje s ostatními žáky
- volí vhodnou slovní zásobu
- interpretuje vlastní názory i názory druhých
- využívá prostředky moderní komunikace (internet, SMS)

Kompetence pracovní

- používá abecedně řazený slovník s fonetickým přepisem
- plní své povinnosti

Kompetence digitální

- používá zařízení digitální techniky, využívá Internet k vyhledávání informací, umí pracovat s daty
- využívá digitální techniku k rozšíření slovní zásoby, k on-line výuce

Vyučovací předmět: Matematika

Vyučovací předmět **Matematika** zahrnuje vzdělávací oblast vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace.

Žáci jsou vedeni k práci s daty a k následnému pochopení vztahů a závislostí. Ke zvládnutí početních operací, geometrie v rovině i v prostoru. Oblast je založena především na aktivních činnostech a reálných situacích, tím Matematika dopomáhá žákům orientovat se a začlenit se do praktického života - orientovat se v čase, v tabulkách, ve schématech, z nahodilých jevů tvořit soubory, evidovat je, propojovat statické a dynamické. Nabádá žáky k experimentu. Vede je k orientaci v prostoru.

Matematika rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení, schopnost logického úsudku. Současně přispívá k vytváření určitých rysů osobnosti, jako je vytrvalost, pracovitost, kritičnost.

Předmět Matematika je rozdělen na čtyři složky.

- Číslo a početní operace - žáci získávají dovednost provádět operaci, vybírat správnou operaci a dokáží propojovat operaci s reálnou situací.
- Závislosti, vztahy a práce s daty - žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, uvědomují si změny a závislosti známých jevů, které analyzují z tabulek, diagramů a grafů.
- Geometrie v rovině a v prostoru – žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás.
- Nestandardní aplikační úlohy a problémy – žáci uplatňují logické myšlení, učí se řešit problémové situace a úlohy z běžného života, analyzují problém, třídí údaje a provádí situační náčrty.

Časové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	4	5	5	5	5

Organizační vymezení

Předmět Matematika se nejčastěji vyučuje ve 45 minutových vyučovacích hodinách. Je vyučován převážně v kmenových učebnách. Část učiva geometrie v rovině a v prostoru, závislosti, vztahy a práce s daty může být přenesena do plenéru.

Začlenění průřezových témat

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech + enviromentální výchova je naplňována ve 3. – 5. ročníku prostřednictvím řešení slovních úloh, popisu závislostí vytvořením tabulek, schémat.

Utváření a získání klíčových kompetencí v dané oblasti umožňujeme žákům tím, že:

- Využíváme matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- Rozvíjíme paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- Rozvíjíme logické myšlení ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- Učíme žáky vnímat složitosti reálného světa a jeho porozumění, k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely

- Učíme provádět rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku
- Učíme je přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky
- Rozvíjíme důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, rozvíjíme systematickosti, vytrvalost a přesnost.

Matematika – 1. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo - obsah	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	• Spočítá prvky daného konkrétního souboru do 20 (včetně). • Vytvoří konkrétní soubor (korálky, tyčky) s daným počtem prvků do 20 (včetně). • Přepisuje kvantitativní údaje z jednoho jazyka do druhého.	Obor přirozených čísel. Číslo a tvar.	Člověk a svět
Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	• Porovnává čísla a soubory prvků s počtem prvků do 20 • Přečte a zapíše čísla 0 – 20. • Rozumí a aktivně používá znaménka pro rovnost a nerovnost.	Zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa	Člověk a svět
Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	• Orientuje se na číselné ose, dokáže vyhledat dané číslo. Ukáže a přečte číslo, které je před, za, hned před, hned za – doplňuje číselnou řadu. • Využívá číselnou osu při porovnávání čísel – zaznamená číslo na ose.	Číselná osa	Tělesná výchova
Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	• Sčítá a odčítá čísla v oboru 0 – 10, v oboru 10 – 20, s přechodem desítky. • Písemně sčítá do 20 s přechodem desítky.	Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly.	Člověk a svět Pracovní činnosti

Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	- Používá sčítání a odčítání při řešení praktických situací. - Řeší slovní úlohy vedoucí: ke sčítání a odčítání čísel v oboru 0 – 20 ke vztahu o n více, o n méně k porovnávání čísel v oboru 0 – 20. - Tvoří analogické úlohy. - Pracuje s mincemi – spočítá hodnotu mincí do 20.	Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly Řešení slovních úloh. Řešení situačních slovních úloh. Tvorba úloh. Finanční gramotnost	Člověk a svět
Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	- Orientuje se v čas – týden – dny – vnímá strukturu týdne, začíná vnímat periodicitu kalendáře. - Rozpozná, přečte a umí nastavit na hodinách čtvrt, půl, tři čtvrtě, celá. - Vytváří si představu o čtvrtinách, polovinách, celku. - Zná souvislosti s praktickým životem.	Závislosti a jejich vlastnosti	Člověk a svět
Popisuje jednoduché závislosti z praktického života	- Rozumí a aktivně používá vlevo, vpravo, před, za, hned před, hned za, první, poslední. - Dokáže vytvořit slovní úlohu z praktického života na +, -, o více, o méně v oboru 0 – 20. - Eviduje statické i dynamické situace pomocí slov, šipek, krokování.	Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly	Člověk a svět Tělesná výchova
Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	Správně využívá vztahů, souvislostí mezi čísly a matematických operací k vyplnění tabulek.	Matematické operace Číselná osa Diagramy, grafy, tabulky Závislosti a jejich vlastnosti	Člověk a svět
Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše	Rozeznává rovinné útvary:	Základní útvary	Člověk a svět

základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh a geometrická tělesa: krychle, kvádr a válec. Vyjádří slovně, vytvoří, představí jednoduchou krychlovou stavbu podle plánu.	v prostoru a základní útvary v rovině	
Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	- Rozeznává, vystřihuje, modeluje, vykrajuje, apod. jednoduché útvary. - Seznamuje se s osou souměrnosti, získává intuitivní podvědomí polovin, čtvrtin, celku. - Vytvoří krychlovou stavbu podle plánu, zaznamenává těleso v plánu, tvoří si intuitivní představu čtverce, trojúhelníku v prostředí sirkových obrazců, origamů.	Základní rovinné útvary	Pracovní činnosti Výtvarná výchova Český jazyk
Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	- Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky - Experimentuje, diagnostikuje, zaznamenává do tabulky	Závislosti a jejich vlastnosti Diagramy, grafy, tabulky Bludiště, číselní hadi a čísla neposedové	Člověk a svět

Matematika – 2. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo - obsah	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	- Spočítá prvky daného konkrétního souboru do 100 (včetně). - Vytvoří konkrétní soubory (na počítadle, penězi, ve čtvercové síti apod.) s daným počtem prvků do 100 (včetně). - Rozumí slovům polovina, čtvrtina,	Obor přirozených čísel	Člověk a svět

	osmina a třetina		
Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	• Porovnává čísla do 100 a vztahy mezi nimi zapíše pomocí symbolů. • Chápe rovnost a nerovnost i v různých sémantických kontextech (např. peníze).	Zápis čísla v desítkové soustavě, Číselná osa	
Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	• Orientuje se na číselné ose od 0 – 100. Dokáže vyhledat dané číslo. Ukáže a přečte číslo, které je před, za, hned před, hned za. • Dokáže rozdělit čísla na desítky a jednotky. • Využívá číselnou osu při porovnávání čísel. • Zaokrouhlí dané číslo na desítky.	Číselná osa	
Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	• Sčítá a odčítá čísla v oboru do 100 s přechodem přes desítku. • Násobí a dělí v oboru od 0 – 50. • Písemně sčítá do 100 s přechodem desítky.	Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly	Člověk a svět
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	• Používá sčítání a odčítání od 0 – 100. • Používá násobení a dělení od 0 – 50. • Řeší slovní úlohy vedoucí: • ke sčítání a odčítání čísel v oboru do 100 • ke vztahu o n více, o n méně • k porovnávání čísel v oboru 0 – 100 • na násobení nebo na dělení • se dvěma početními výkony (sčítání a násobení). • na vztahy n-krát více, n-krát méně. • užívá závorky.	Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly	Člověk a svět Pracovní činnosti
Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	• Umí přečíst a vyznačit na různých typech hodin čtvrt, půl tři čtvrtě,	Závislosti a jejich vlastnosti	Člověk a svět

	celá, minuty a sekundy. • Orientuje se v kalendáři – den, měsíc, rok. • Za pomoci ciferníku hodin je schopen celek rozdělit na dvanáctiny. • Znázorní daný počet dvanáctin. • Hledá vztahy a souvislosti dvanáctin se čtvrtinami a polovinami. • V oboru čísel 0 – 100 převádí decimetry na centimetry a naopak. • Zná souvislosti a vztahy centimetr, decimetr, metr. • Zná souvislosti a vztahy kilogram, metrický cent. • Zná souvislosti a vztahy jednotek objemu: litr, decilitr. • V praktickém využití používá různých matematických operací – dokáže vytvořit slovní úlohy.		
Popisuje jednoduché závislosti z praktického života	• Dokáže vytvořit slovní úlohu z praktického života na +, -, o více, o méně v oboru 0 – 100, na x, :, v oboru do 50. • Umí evidovat složitější statické i dynamické situace pomocí ikon, slov, šipek, tabulky a grafu.	Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly	Člověk a svět
Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	• Správně využívá vztahů, souvislostí mezi čísly a matematických operací k vyplnění tabulek. • Používá tabulku jako nástroj organizace souboru objektů do 100. • dovede nakupovat, do tabulky zpracovat „mincovku“	Číselná osa Diagramy, grafy, tabulky, šipky, ikony Závislosti a jejich vlastnosti Nakupujeme v obchodě	
Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa;	• Poznává geometrická tělesa v praxi (koule, válec, krychle, kvádr, kužel,	Základní útvary v prostoru a	Člověk a svět

nachází v realitě jejich reprezentaci	jehlan). • Umí pracovat s krychlovými tělesy.	základní útvary v rovině	Pracovní činnosti
Porovnává velikost útvarů, měří, a odhaduje délku úsečky.	• Kreslí křivé a rovné čáry. • Rýsuje úsečky a měří jejich délku. • Odhaduje délku úsečky na decimetry, centimetry. • Měří délku úsečky na centimetry. • Porovnává délky úseček. • Umí poznat jednotky délky 1 cm, 1 m, jednotky objemu 1 l.	Základní útvary v rovině, základní útvary v prostoru	Pracovní činnosti
Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	• Rozeznává, vystřihuje, modeluje, vykrajuje, apod. jednoduché útvary. • Modeluje tělesa.	Základní rovinné útvary	
Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	• Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Práce s trasou, s plánem metodou pokusu, omylu Autobus, práce s tabulkou Součtové trojúhelníky, součtové čtverce Osvojování si ikon, doplňování čísel do grafických schémat, stavění podle plánu	Člověk a svět

Matematika – 3. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo - obsah	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	• Spočítá prvky daného konkrétního souboru do 1000 (včetně). • Vytvoří konkrétní soubory (na počítadle, penězi, ve čtvercové síti	Obor přirozených čísel	Tělesná výchova

	apod.) s daným počtem prvků do 1000 (včetně). • Rozumí vztahy rovnosti a nerovnosti v oboru do 1000. • Užívá závorky. • Orientuje se v situacích s násobením i dělením. Umí násobit vícemístná čísla a dělit trojmístné číslo jednomístným. • Rozumí zlomkům $1/n$ pro malá n.		
Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	• Správně přečte a zapíše trojčíferná čísla. • Zná mince a bankovky, umí s nimi počítat • Porovnává čísla do 1000 a vztahy mezi nimi zapíše pomocí symbolů. • Osvojuje si pojem prvočíslo. • Umí zapsat zlomky $1/n$ pro malá n.	Zápis čísla v desítkové soustavě, porovnávání čísel v různých prostředích, číselná osa, číselné řady, zaokrouhlování, evidence souboru dat tabulkou	
Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	• Orientuje se na číselné ose od 0 – 1000. Dokáže vyhledat dané číslo. Ukáže a přečte číslo, které je před, za, hned před, hned za. • Dokáže zakreslit obraz daného čísla na číselné ose. • Dokáže rozdělit čísla na stovky, desítky a jednotky. • Využívá číselnou osu při porovnávání čísel. • Zaokrouhlí dané číslo na stovky.	Sémantické modely čísel osy (horizontální i vertikální), pohyb po číselné ose, číselná osa jako nástroj modelování (např. úloh o věku)	Člověk a svět
Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	• Sčítá a odčítá čísla v oboru do 1000 s přechodem přes stovku. • Automaticky užívá spoje všech násobílek.	Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly. Paměťové i písemné	

	• Násobí pamětně dvojciferné číslo jednociferným v jednoduchých případech. • Dělí dvojciferné číslo jednociferným mimo obor násobílek. • Určuje neúplný podíl a zbytek v jednoduchých případech. • Ovládá písemné sčítání a odčítání v oboru do 1000. • Provádí kontrolu svého výpočtu.	sčítání a násobení. Písemné odčítání, písemné násobení, pamětně dělení v rozsahu malé násobilky, dělení se zbytkem.	
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	• Používá sčítání, odčítání, násobení a dělení od 0 – 1000. • Řeší složené slovní úlohy vedoucí: • ke sčítání a odčítání čísel v oboru do 1000 • ke vztahu o n více, o n méně • k porovnávání čísel v oboru 0 – 1000 • k násobení dvojciferného čísla jednociferným a k dělení dvojciferného čísla jednociferným • se dvěma početními výkony • na vztahy n-krát více, n-krát méně. • užívá závorky • provádí odhad výsledku. • ovládá některé řešitelské strategie jako pokus – omyl, řetězení od konce, vyčerpání všech možností • dovede nakupovat, odhadovat, zda mu stačí obnos peněz atd.	Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly. Využití aritmetických operací, modelování situací a procesů – nakupování – peníze, krokování. Práce se součtovými trojúhelníky, násobkovými obdélníky. nakupujeme v obchodě	Člověk a svět
Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	• Umí přečíst a vyznačit na různých typech hodin čtvrt, půl tři čtvrtě, celá, minuty a sekundy. • Za pomoci ciferníku se orientuje v rozdělení celku na šedesát díků, dokáže znázornit.	Závislosti a jejich vlastnosti. Hodiny, aritmetika ciferníku, úlohy o věku.	Člověk a svět Výtvarné výchova.

	• Ovládá zápis římských čísel (1 – 20). • Zná souvislosti a vztahy milimetr, centimetr, decimetr, metr. • Převádí jednotky délky s užitím měnitele 1000, 100, 10. • Zná souvislosti a vztahy metrický cent a kilogram. • Zná souvislosti a vztahy mililitr, decilitr, litr. • V praktickém využití používá různých matematických operací – dokáže vytvořit slovní úlohy.		
Popisuje jednoduché závislosti z praktického života	• Dokáže vytvořit slovní úlohu z praktického života na +, -, x, :, o více, o méně v oboru 0 – 1000.	Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly	Člověk a svět
Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	• Správně využívá vztahů, souvislostí mezi čísly a matematických operací k vyplnění tabulek. • Čte a sestavuje tabulky násobků. • Užívá tabulkové zápisy v praxi, např. ceny zboží, vzdálenosti apod.	Číselná osa Diagramy, grafy, tabulky, šipky, ikony Závislosti a jejich vlastnosti	Člověk a svět Tělesná výchova
Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	• Poznává základní rovinné útvary: čtverec, obdélník, trojúhelník, mnohoúhelník, kruh, kružnice. • Rozeznává jednoduchá tělesa: krychle, kvádr, jehlan, kužel, koule. • Umí pojmenovat strany (sousední, vedlejší), vrcholy, stěny, hrany. • Dokáže narýsovat do čtvercové sítě čtverec a obdélník. • Rýsuje kružnice, označí průnik kružnic. • Určí obvod jednoduchého obrazce (trojúhelník, čtverec, obdélník)	Základní útvary v prostoru a základní útvary v rovině. Rovinné útvary: čtverec, obdélník, čtyřúhelník	Pracovní činnosti Výtvarná výchova

	sečtením délek jeho stran.		
Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	- Označí bod, krajní body úsečky, průsečík dvou přímek, měří délku úsečky s přesností na milimetry. - Sestrojí úsečku dané délky s použitím jednotky milimetr. - Seznamuje se s pojmy rovnoběžky, různoběžky, hledá mezi nimi vztahy.	Základní útvary v rovině, základní útvary v prostoru	Pracovní činnosti
Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	- Rozeznává, vystřihuje, modeluje, vykrajuje, apod. jednoduché útvary. - Modeluje tělesa.	Základní rovinné útvary	
Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Pavučiny, trasy, hadi, výstaviště, bludiště, násobilkové obdélníky, autobus	Člověk a svět

Matematika – 4. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo - obsah	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	- Pamětně sčítá a odčítá čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od nuly. - Pamětně násobí a dělí čísla do 1 000 000 (nejvýše se dvěma různými číslicemi) jednociferným číslem. - Počítá do milionu po statisících, desetitisících, tisících. - Rozkládá čísla v desítkové soustavě. - Zná a v praxi využívá pravidlo pořadí výpočtu.	Obor přirozených čísel a vlastnosti početních operací s přirozenými čísly	Člověk a společnost Člověk a příroda
Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	Písemně násobí jedno a dvojciferným	Písemné algoritmy početních operací	Prolíná všemi předměty – grafické

Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku Porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	činitelem. • Písemně dělí jednociferným dělitelem. • Provádí odhad a kontrolu svého výpočtu. • Řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel, provádění početních výkonů s čísly v daném oboru a na vztahy o n-více (méně), x-krát více (méně). • Vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí, vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života. • Využívá názorné obrázky k určování $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{10}$ celku. • Vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny. • Sčítá zlomky se stejným jmenovatelem. • Porovnává zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) • Sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) pomocí názorných obrázků (např. čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa) a tyto početní operace zapisuje. • Řeší jednoduché slovní úlohy na určení poloviny, třetiny, čtvrtiny, pětiny, desetiny daného počtu. • Za pomoci názoru dokáže spočítat, z kolika jednotlivých částí se skládá např. $1\frac{2}{3} = \frac{5}{3}$	Zlomky	vyhodnocování čtvrtletních písemných prací
---	--	---------------	---

Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	• Zaokrouhluje čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky. • Provádí odhad a kontrolu svého výpočtu. • Dokáže přečíst a zapsat římskými číslicemi 50, 100, 500, 1000.	Závislosti a jejich vlastnosti Číselná osa	
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	• Řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel, provádění početních výkonů s čísly v daném oboru a na vztahy o n-více (méně), n-krát více (méně). • Řeší slovní úlohy na dva až tři početní výkony.	Slovní úlohy Písemné algoritmy početních operací Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly Grafy, tabulky, diagramy.	Člověk a společnost Člověk a příroda
Vyhledává, sbírá a třídí data Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	• Orientuje se a vyhledává data z jízdního řádu, peněžního deníku, tabulek, diagramů, grafů a následně je zpracovává.	Diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády. Závislosti a jejich vlastnosti	Člověk a společnost Člověk a příroda Český jazyk
Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	• Narýsuje kružnici s daným středem a daným poloměrem. • Určí vzájemnou polohu dvou přímek. • Narýsuje obdélník, trojúhelník, čtverec a pomocí úhlopříček dokáže určit střed čtverce a obdélníku. • Vymodeluje síť kvádru, krychle z dané sítě.	Základní útvary v rovině – čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník Základní útvary v prostoru – krychle, kvádr, čtyřboký jehlan Prostorová představivost	Výtvarná výchova Pracovní činnosti
Sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	• Sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku sečtením délek jeho stran • Nanáší úsečku na polopřímku, přímku.	Vzájemná poloha dvou přímek Základní útvary v rovině – přímka, úsečka, lomená čára, čtverec, obdélník a trojúhelník	Pracovní činnosti

Sestrojí rovnoběžky a kolmice	- Sestrojí rovnoběžku s danou přímkou. - Sestrojí kolmici pomocí trojúhelníku s ryskou k dané přímce. - Určí vzájemnou polohu dvou přímek.	Základní útvary v rovině Vzájemná poloha dvou přímek v rovině	Pracovní činnosti
Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	- Určí obsah rovinných obrazců pomocí čtvercové sítě. - Řeší jednoduché slovní úlohy na výpočty obsahu obdélníku a čtverce. - Zná značku a vzájemné vztahy mezi jednotkami mm^2, cm^2, dm^2, m^2, km^2	Základní útvary v rovině – obsah obdélníku a čtverce	
Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	- Pozná souměrný útvar. - Určí osu souměrnosti překládáním, modelováním apod. - Nakreslí souměrný útvar. - Orientuje se ve čtvercové síti pomocí souřadnic. - Dokáže znázornit do čtvercové sítě pomocí souřadnic dané body, vrcholy a narýsuje čtverec, obdélník, trojúhelník.	Základní útvary v rovině a prostoru – osově souměrné útvary	Pracovní činnosti
Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Číselné obrázkové řady Magické čtverce Prostorová představivost Závislosti a jejich vlastnosti Diagramy, grafy, tabulky	Člověk a společnost Člověk a příroda
Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Magické čtverce, trojúhelníky Krychlové stavby a plány Pavučiny	Člověk a společnost Člověk a příroda

Matematika – 5. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo - obsah	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	• Porovnává přirozená čísla a zobrazuje je na číselné ose. • Zapisuje dané přirozené číslo v požadovaném tvaru v desítkové soustavě – distributivní zákon. • Zapisuje, znázorňuje a čte přirozená čísla větší než milion. • Vypočítá aritmetický průměr, dokáže ho využít při sestavování diagramu a grafu. • Zpaměti sčítá a odčítá čísla do sta, násobí a dělí v oboru malé násobilky. • Využívá komutativnost sčítání a násobení při řešení úlohy a při provádění zkoušky výpočtu. • Využívá asociativnost sčítání a násobení při řešení úloh s užitím závorek. • Využívá výhodného sdružování čísel při sčítání několika sčítanců bez závorek.	Obor přirozených čísel Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly Číselná osa Násobilka Zápis čísla v desítkové soustavě	Člověk a společnost Člověk a příroda
Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel Přečte zápis desetinného čísla Vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	• Písemně odčítá dvě přirozená čísla. • Písemně násobí až trojčiferným činitelem. • Písemně dělí jedno a dvojčiferným dělitelem. • Vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života. • Přečte, zapíše, znázorní desetinná	Násobilka Písemné algoritmy početních operací Desetinná čísla Teploměr, model	Člověk a společnost Člověk a příroda

Porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla, vyznačí toto číslo na číselné ose	čísla v řádu desetin na číselné ose a jejich úsecích, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu. • Porovnává desetinná čísla v řádu desetin. • Zapiše a přečte dané desetinné číslo řádu desetin a setin. • Zobrazí dané desetinné číslo řádu desetin na číselné ose. • Znázorní na číselné ose, přečte, zapiše a porovná celá čísla v rozmezí -100 až + 100. • Nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě. • Zaokrouhlí dané desetinné číslo řádu na celky. • Sčítá a odčítá desetinná čísla řádu desetin a setin. • Násobí a dělí desetinné číslo deseti, stem a čísly menšími než deset. • Využívá desetinné číslo v praktických situacích. • Řeší jednoduché slovní úlohy na užití desetinných čísel. • Správně sepíše čísla pod sebe (dle číselných řádů) při sčítání, odčítání, násobení a dělení přirozených čísel. • Aplikuje při písemném výpočtu znalost přechodu mezi číselnými řády. • Využívá znalosti malé násobilky při písemném násobení a dělení nejvýše dvojciferným číslem. • Provádí písemné početní operace včetně kontroly výsledku.		Pracovní činnosti
--	---	--	--------------------------

	• Dodržuje pravidla pro pořadí operací v oboru přirozených čísel.		
Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	• Přečte a zapíše číslo (do milionů) s užitím znalosti číselných řádů desítkové soustavy. • Využívá rozvinutého zápisu čísla (do milionů) v desítkové soustavě. • Porovnává čísla do milionů. • Zaokrouhluje čísla do milionů s použitím znaku pro zaokrouhlování. • Užívá polohové vztahy („hned před“, „hned za“) v oboru přirozených čísel. • Orientuje se na číselné ose a jejích úsecích. • Provádí číselný odhad a kontrolu výsledku.	Číselná osa Zápis čísel v desítkové soustavě Číselné řady	
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	• Zná desetinná č. (smíšená č, desetinná zlomky) • Porovnávání a zaokrouhlování des. čísel. • Sčít. a odčít. deset. čísel násobení i dělení deset. č. 10,100,1000 • Násobení deset. č. přirozeným č. násobení desetin. č. desetinným č. dělení desetin. č. přirozeným č. • Zná jednotky hmotnosti, délky, objemu a času • Umí převádět jednotky hmotnosti a délky • řeší jednoduché a složené slovní úlohy • Seznámí se s římskými číslicemi, umí přečíst číslo kapitoly a letopočet	Slovní úlohy Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly Písemné algoritmy početních operací Závislosti a jejich vlastnosti	Člověk a společnost Člověk a příroda

	• Zná pojem zlomek, pozná a dokáže vyznačit polovinu, třetinu, čtvrtinu		
Vyhledává, sbírá a třídí data Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	• Provádí a zapisuje jednoduchá pozorování (měření teploty, průjezd aut za daný časový limit apod.). • Vybírá a porovnává zadaná data podle daného kritéria. • Posuzuje reálnost vyhledaných údajů • Orientuje se a vyhledává data z jízdního řádu, peněžního deníku, tabulek, diagramů, grafů a následně je zpracovává. • Doplní údaje do připravené tabulky nebo diagramu. • Vytvoří na základě jednoduchého textu tabulku, sloupcový diagram. • Vyhledává v tabulce nebo diagramu požadovaná data a porozumí vztahům mezi nimi (nejmenší, největší hodnota apod.). • Vyhledá údaje z různých typů diagramů (sloupcový a kruhový diagram bez použití %). • Používá jednoduchých převodů jednotek času při práci s daty, • Vyzná se v jízdním řádu, umí si nalézt pro sebe potřebné informace	Diagramy, grafy, tabulky. Závislosti a jejich vlastnosti. Jízdní řády, práce s daty	Člověk a společnost Člověk a příroda
Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice), užívá jednoduché konstrukce.	• Rozezná základní rovinné útvary nezávisle na jejich natočení, velikosti a označení (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice). • Určí rovinné útvary pomocí počtu vrcholů a stran, rovnoběžnosti a kolmosti stran. •	Základní útvary v rovině – mnohoúhelník.	Pracovní činnosti

	• Využívá k popisu rovinného útvaru počty vrcholů a stran, rovnoběžnost a kolmost stran. • Charakterizuje základní rovinné útvary a k zadanému popisu přiřadí název základního rovinného útvaru. • Využívá základní pojmy a značky užívané v rovinné geometrii (čáry: křivá, lomená, přímá; bod, úsečka, polopřímka, přímka, průsečík, rovnoběžky, kolmice). • Využije znalosti základních rovinných útvarů k popisu a modelování jednoduchých těles (krychle, kvádr, válec). • Narýsuje kružnici s daným poloměrem. • Narýsuje obecný trojúhelník nebo trojúhelník se třemi zadanými délkami stran. • Narýsuje čtverec a obdélník s užitím konstrukce rovnoběžek a kolmic. • Dodržuje zásady rýsování.		
Sčítá a odčítá grafiky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	• Vypočítá obvod mnohoúhelníku pomocí sečtením délek jeho stran. • Rozlišuje obvod a obsah rovinného útvaru. • S pomocí čtvercové sítě nebo měřením určí obvod rovinného útvaru (trojúhelníku, čtyřúhelníku, mnohoúhelníku). • Porovnává obvody rovinných útvarů. • Graficky sčítá, odčítá a porovnává úsečky. • Určí délku lomené čáry graficky i	Základní útvary v rovině - mnohoúhelník	

	měřením. • Převádí jednotky délky (km na m, m na cm, cm na mm)		
Sestrojí rovnoběžky a kolmice	• Vyhledá dvojice kolmic a rovnoběžek ve čtvercové síti. • Načrtne a narýsuje kolmici a rovnoběžku. • Narýsuje k zadané přímce rovnoběžku a kolmici vedoucí daným bodem pomocí trojúhelníku s ryskou.	Základní útvary v rovině a v prostoru Vzájemná poloha dvou přímek v rovině a prostoru	Pracovní činnosti
Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	• Vypočítá obsah obdélníku a čtverce. • Určí pomocí čtvercové sítě obsah rovinného útvaru, který lze složit ze čtverců, obdélníků a trojúhelníků. • Porovnává pomocí čtvercové sítě obsahy rovinných útvarů. • Používá základní jednotky obsahu (cm^2, m^2, km^2) bez vzájemného převádění.	Základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, kužel, válec	Člověk a společnost Člověk a příroda
Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	• Rozpozná a znázorní shodné geometrické útvary pomocí posunutí, otočení a překlápění. • Pozná osově souměrné útvary (i v reálném životě). • Určí překládáním papíru osu souměrnosti útvaru. • Vytvoří ve čtvercové síti osově souměrný útvar podle osy v lince mřížky.	Základní útvary v rovině a v prostoru - osově souměrné útvary	Výtvarná výchova Pracovní činnosti
Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	• Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Magické čtverce Modelové situace a informace, zaznamenávány do tabulky + práce s tabulkou, s grafem	Člověk a společnost Člověk a příroda

	• Vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy. • Volí vhodné postupy pro řešení úlohy. • Vyhodnotí výsledek úlohy.	Tvorba rozpočtu	
--	--	-----------------	--

Číslo a početní operace	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření	
RVP	ŠVP
1. období	
• porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20 • čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100 • sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20 • řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20, umí rozklad čísel v oboru do 20	• vytvoří a porovná konkrétní soubor (korálky, tyčky) s daným počtem prvků do 20 (včetně) • správně přečte a zapíše čísla do 20, numerace do 100 • sčítá a odčítá čísla v oboru do 20 s přechodem přes desítku, názor • umí vyřešit jednoduché praktické slovní úlohy na sčítání a odčítání do 20, zná postup při řešení, umí rozklad čísel v oboru do 20
2. období	
• čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000 • sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla • zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100 • zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách • tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100	• přečte a umí napsat čísla 0 -100, orientuje se na číselné ose od 0 – 100, dokáže vyhledat dané číslo, numerace do 1000 • umí sčítat a odčítat dvouciferná čísla (z paměti i písemně) • zná násobky 2-10 do 100 s názorem • prakticky zaokrouhlí čísla na desítky a stovky, umí zaokrouhlování užít ve slovních úlohách

• zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy • rozeznává sudá a lichá čísla, používá kalkulačtor	• ovládá malou násobilku, umí zapsat příklady na násobení a dělení • řeší jednoduché slovní úlohy, stručný zápis, rozbor (výpočet), odpověď • umí používat kalkulačtor, určí sudá a lichá čísla
Nestandardní aplikační úlohy a problémy	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření	
RVP	ŠVP
2. období	
• řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech	• řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky
Závislosti, vztahy a práce s daty	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření	
RVP	ŠVP
1. období	
• modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek • doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 • zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu • uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi	• umí modelovat jednoduché matematické situace, užívá názorné pomůcky • zvládne doplnit tabulky, schémata i posloupnosti čísel v oboru do 20 • rozumí a aktivně používá vlevo, vpravo, pod, nad, před, za, hned před, hned za, první, poslední, vpředu, vzadu • zná mince, umí s nimi počítat, hra na obchod

2. období	
- vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu - orientuje se a čte v jednoduché tabulce - určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích - provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi	- vybírá a porovnává zadaná data podle daného kritéria, třídí data podle kritérií - doplňuje údaje do připravené tabulky nebo diagramu - umí přečíst a vyznačit na různých typech hodin čtvrt, půl tři čtvrtě, celá, minuty a sekundy - převádí a zná jednotky hmotnosti, délky, objemu a času - užívá matematiku při manipulaci s penězi, zná mince a bankovky ČR, euro, finanční gramotnost
Geometrie v rovině a prostoru	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření	
RVP	ŠVP
1. období	
- pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit - rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují - používá pravítko	- poznává základní rovinné útvary: čtverec, obdélník, trojúhelník, mnohoúhelník, kruh, kružnice - sestrojí přímku a úsečku dané délky a správně je označí - užívá pravítka různých tvarů, měřítko (cm, mm)
2. období	
- znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary - měří a porovnává délku úsečky - vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran - sestrojí rovnoběžky a kolmice - určí osu souměrnosti překládáním papíru - pozná základní tělesa	- narýsuje obdélník, trojúhelník, čtverec, kružnici - sestrojí úsečku dané velikosti (mm), její střed, porovnává délku úseček - určí délku lomené čáry, obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku sečtením délek jeho stran - sestrojí rovnoběžku s danou přímkou, kolmici pomocí trojúhelníku s ryskou k dané přímce - pozná souměrný útvar, určí osu souměrnosti

	• pozná a určí tělesa a jejich sítě: koule, krychle, kvádr, jehlan, kužel, válec

V hodinách matematiky rozvíjíme tyto kompetence:

Kompetence k učení – vyhledává a třídí informace na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá k procesu učení, v tvůrčích činnostech a praktickém životě, operuje s obecně užívanými termíny, znaky, symboly, uvádí věci do souvislostí, samostatně experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si jakým způsobem, by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí své výsledky učení a diskutuje o nich, při učení si volí efektivní metody a strategie

Kompetence sociální a personální – účinně spolupracuje ve skupině, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce na základě přijetí nové role v pracovní činnosti, podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu – je ohleduplný, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá, přispívá k diskusi malé skupině i v debatě třídy, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají, oceňuje zkušenosti druhých

Kompetence občanské – respektuje přesvědčení druhých lidí

Kompetence k řešení problémů – vnímá nejružnější problémové situace ve škole i mimo ní, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a při řešení problémů využívá vlastního úsudku a zkušeností, vyhledává informace vhodné k řešení problémů, nachází její shodné, podobné a odlišné znaky, při řešení problémů užívá vhodné matematické, logické postupy, ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných situacích

Kompetence komunikativní – naslouchá promluvám druhých lidí a porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje, využívá informační a komunikační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem a využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření kvalitní spolupráce s ostatními lidmi

Kompetence pracovní – používá bezpečně a účinně materiály, nástroje, dodržuje vymezená pravidla, přistupuje k výsledkům činnosti i z hlediska ochrany životního prostředí

Kompetence digitální – využívá prostředky digitální techniky pro vzdělávání, používá pravidla bezpečného užití digitální techniky a práce s Internetem, umí zpracovat data a užít aplikace k řešení problémů

Vyučovací předmět: Informatika

Vzdělávací oblast **Informatika** dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a

tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola je zaměřena na informatiku a technické směřování rozvoje žáků, proto jsou do výuky zařazeny základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak informatické myšlení.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Časové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace				1	1

Organizační vymezení

Předmět Informatika se vyučuje ve 45 minutových vyučovacích hodinách ve 4. a 5. ročníku. Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem. Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Není kladen důraz na pamětné učení a reprodukci. Kromě této určené hodiny však výuka prolíná i do ostatních předmětů.

Pro výuku jsou zakoupené následující pomůcky:

- robotická stavebnice LEGO WeDo (na 2 žáky 1 stavebnice)
- alternativně – Qoopers (na 2 žáky 1 stavebnice)

Začlenění průřezových témat

OSV – poznávání lidí, komunikace, MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality.

Utváření a získání klíčových kompetencí v dané oblasti umožňujeme žákům tím, že vedeme žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace

- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, enviromentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

Učební plán

roč.	téma	hodiny	nutné k naplnění RVP	je třeba počítač	nutný nákup pomůcek
4.	Ovládání digitálního zařízení Práce ve sdíleném prostředí Základy robotiky se stavebnicí Úvod do kódování a šifrování dat a informací	10 6 8 9	A A A A	A A A A	A
5.	Úvod do práce s daty Základy programování – příkazy, opakující se vzory Úvod do informačních systémů Základy programování – vlastní bloky, náhoda Úvod do modelování pomocí grafů a schémat, robotika Základy programování – postavy a události	4 6 3 7 7 6	A A A A A A	A A A A A A	A

Informatika – 4. ročník

Ovládání digitálního zařízení

Tematický celek RVP - Digitální technologie

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu Dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	- pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží - pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje, prostředí - edituje digitální text, vytvoří obrázek - přehraje zvuk či video - uloží svoji práci do souboru, otevře soubor - používá krok zpět, zoom	Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu	OSV

	• řeší úkol použitím schránky • dodržuje pravidla nebo pokyny při práci s digitálním zařízením	Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku	
Výukové metody a formy Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment.			

Práce ve sdíleném prostředí

Tématický celek RVP – Digitální technologie

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu Propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí Dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	• uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů • najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci • propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí • pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj • při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace • u vybrané fotografie uvede, jaké informace z ní lze vyčíst • v textu rozpozná osobní údaje • rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Práce se soubory Propojení technologií, internet Sdílení dat, cloud Technické problémy a přístupy k jejich řešení (hlášení dialogových oken) Uživatelské jméno a heslo Osobní údaje •	OSV
Výukové metody a formy Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment.			

Základy robotiky se stavebnicí**Tématický celek RVP – Algoritmizace a programování**

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů Popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy Ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	• sestaví robota podle návodu • sestaví program pro robota • oživí robota, otestuje jeho chování • najde chybu v programu a opraví ji • upraví program pro příbuznou úlohu pomocí programu ovládá světelný výstup a motor • pomocí programu ovládá senzor používá opakování, události ke spouštění programu	Sestavení programu a oživení robota Ovládání světelného výstupu Ovládání motoru Opakování příkazů Ovládání klávesnicí – události Ovládání pomocí senzoru	OSV
Výukové metody a formy Práce ve skupině, objevování, experiment, diskuse.			

Úvod do kódování a šifrování dat a informací**Tématický celek RVP – Data, informace a modelování**

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji Vyčte informace z daného modelu	• sdělí informaci obrázkem • předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel • zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text • zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky • obrázek složí z daných geometrických	Piktogramy, emodži Kód Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce	OSV

	tvary či navazujících úsečků		
Výukové metody a formy Diskuse, badatelské aktivity, problémová výuka, samostatná práce ve dvojicích či skupinách			

Informatika – 5. ročník

Úvod do práce s daty

Tématický celek RVP – Informační systémy

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat Pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	- pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech - doplňuje posloupnost prvků - umístí data správně do tabulky - doplňuje prvky v tabulce - v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný	Data, druhy dat Doplnění tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu	OSV

Výukové metody a formy

Praktické činnosti, experiment, samostatná práce, práce ve dvojici, diskuse.

Základy programování – příkazy, opakující se vzory

Tématický celek RVP – Algoritmizace a programování

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů Popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy	Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy	OSV

V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy Ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	• v programu najde a opraví chyby • rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát • vytvoří a použije nový blok • upraví program pro obdobný problém	Vlastní bloky a jejich vytváření Kombinace procedur	
Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka.			

Úvod do informačních systémů

Tématický celek RVP – Data, informace a modelování

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
V systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	• nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky • určí, jak spolu prvky souvisí	Systém, struktura, prvky, vztahy	OSV
Výukové metody a formy Diskuse, badatelské aktivity, samostatná práce, heuristický rozhovor.			

Základy programování – vlastní bloky, náhoda

Tématický celek RVP – Algoritmizace a programování

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů Popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé	• v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy • v programu najde a opraví chyby	Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření	OSV

kroky jeho řešení V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy Ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	- rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát - rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj - vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky - přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit - cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů	Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů Programovací projekt	
Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka.			

Úvod do modelování pomocí grafů a schémat

Tématický celek RVP – Data, informace a modelování

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji Vyčte informace z daného modelu	- pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty - pomocí obrázku znázorní jev - pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model	OSV
Výukové metody a formy Diskuse, badatelské aktivity, problémová výuka, práce ve dvojicích či skupinách			

Základy programování -postavy a události**Tématický celek RVP – Algoritmizace a programování**

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů Popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy Ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav - v programu najde a opraví chyby - používá události ke spuštění činnosti postav - přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - upraví program pro obdobný problém - ovládá více postav pomocí zpráv	Ovládání pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce Modifikace programu Animace střídáním obrázků Spouštění pomocí událostí Vysílání zpráv mezi postavami Čtení programů Programovací projekt	OSV
Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka.			

Informační systémy	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření	
RVP	ŠVP
2. období	
V systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky Pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	- pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech - umístí data správně do tabulky, v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření	
RVP	ŠVP
2. období	
Najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu Popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi	- pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje, prostředí - dodržuje pravidla nebo pokyny při práci s digitálním zařízením
Data, informace a modelování	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření	
RVP	ŠVP
2. období	
Uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat Popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví	- nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky, pracuje se systémy, které se vztahují k jeho osobě, určí, jak spolu prvky souvisí - vychází z konkrétních zkušeností s datovými systémy ve svém okolí (škola i rodina)
Algoritmizace a programování	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření	
RVP	ŠVP
2. období	
Sestavuje symbolické zápisy postupů Popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení Rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů	- používá symboliku pro zápis postupu - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, v programu najde a opraví chyby, navrhuje různá řešení, přečte zápis programu a jeho jednotlivé kroky - rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát

Kompetence k učení

- využívá, vybírá efektivní způsob učení – aplikuje své dřívější znalosti, vědomosti v nových situacích – tím informace zvnitřňuje. Dokáže si práci, úkoly, učení rozdělit na úseky – plánuje. Aktivně vstupuje do procesu učení – rozvíjí svou zvědavost, touhu po poznání, při vyhledávání informací využívá různých pramenů. Upřednostňuje zdroj, který povede efektivně k cíli. Ověřuje si pravdivost informací, klade si otázky. Diferencuje a kombinuje – porovnává, třídí, rozpoznává souvislosti. Aktivně aplikuje – chápe souvislosti, propojuje detaily, získává komplexnější pohled. Myslí kriticky a globálně, spojuje pochopení nových informací s osobní zkušeností a vědomostním zázemím, které má dosud vytvořené. Zdůvodňuje a hodnotí. Dokáže své výsledky prezentovat.

Kompetence k řešení problémů

- opatřuje si informace, vyhodnocuje, přistupuje k nim kriticky. U navrhovaných řešení využívá analogie.

Kompetence komunikativní

- formuluje, vyjadřuje své myšlenky. Vyjadřuje se výstižně. Text využívá jako formu komunikace, sdělení. Dotazuje se na nejasnosti. Rozlišuje různé typy textů. Rozliší a vhodně reaguje na manipulativní komunikaci. Vede diskusi po internetu s dodržováním uznávaných společenských norem.

Kompetence sociální a personální

- sleduje cíle, rozdělí si role, přijímá odpovědnost – vyjasňuje si s ostatními kritéria dobře odvedené práce, dodržuje dohodnutý čas, domluvená pravidla. Plní jednoduché úkoly s menším počtem kroků, dotahuje úkol do konce. Urovnává konflikty – hledá pomoc, nabízí pomoc. Respektuje mínění druhých, reaguje na informaci a nikoli na osobu, při nezdaru neshazuje vinu na druhé.

Kompetence občanské

- zná a dodržuje pravidla práce na PC, s internetem. Přijímá zodpovědnost za své jednání. Poznává sama sebe jako osobu schopnou učit se a zvládat různé životní dovednosti, řešit krizové situace. Vytváří si vztah k jiným kulturám, k různým skupinám. Respektuje principy trvale udržitelného rozvoje a přírodních jevů.

Kompetence pracovní

- poznává a přijímá zásady bezpečnosti při práci s PC, s internetem. Zvládá pracovat podle návodu, plánu.

Kompetence digitální

- orientuje se v digitálních technologiích, používá bezpečně prostředky digitální techniky, pracuje s daty a informacemi na Internetu, seznamuje se s prvky logiky a jednoduché robotiky, umí pracovat ve sdíleném prostředí, užívá uživatelské účty

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět

Vzdělávání v této oblasti rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Žáci se učí vnímat, pozorovat lidi, vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i lidských výtvorů a přírodních jevů, přemýšlet o nich a chránit je. Snaží se porozumět soudobému způsobu života,

jeho přednostem i problémům, včetně situací ohrožení. Jsou vedeni k poznání, jak příroda ovlivňuje zdraví člověka. Na základě poznání sama sebe, na základě kladného postoje k sobě si uvědomují jedinečnost každého člověka, vytvářejí si vztah ke spolužákům a ostatním lidem. Uvědomují si, jak jsou propojeny jevy ekologické, sociální, ekonomické. Vytvářejí si kladný postoj k místu, ve kterém žijí, ale i ke světu.

Vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a osvojení pravidel chování při běžných krizových situacích (např. v dopravní výchově) a při mimořádných událostech.

Učí se vnímat současné jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Učí se vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Vyučovací předmět: Člověk a svět (1., 2., 3. ročník)

Člověk a příroda (4., 5. ročník)

Člověk a společnost (4., 5. ročník)

Vyučovací předmět **Člověk a svět** zahrnuje vzdělávací oblast vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět.

Předměty obsahují tyto části:

- Lidé a čas – žáci se učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. Vychází se od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Cílem tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země.
- Místo, kde žijeme – žáci se učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově).
- Lidé kolem nás – žáci si postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět. Celý okruh směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.
- Rozmanitost přírody – žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Žáci se učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.
- Člověk a jeho zdraví – žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnosti za zdraví jiných lidí. Docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Časové vymezení Člověk a svět

Ročník	1.	2.	3.
Časová dotace	2	2	3

Časové vymezení Člověk a příroda, Člověk a společnost

Ročník	4. /5.	4. /5.
Časová dotace	1,5/1,5	2/2

Organizační vymezení

Předmět Člověk a svět, Člověk a společnost, Člověk a příroda se nejčastěji vyučuje ve 45 minutových vyučovacích hodinách. Je, vyučován převážně v kmenových učebnách Do výuky patří i besedy, exkurze, vycházky do okolí, návštěva muzeí, hvězdárny, významných budov, promítání filmů. Žáci školy se zpravidla v rozmezí dvou let účastní školy v přírodě s ekologickým programem.

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova – je součástí učiva 1. – 5. ročníku. Celou školou prostupuje projekt „Správný životní styl“, Zdravé zuby.

Environmentální výchova se stává náplní učiva. Doplněna je třídními projekty.

Výchovy demokratického občana je naplňována od 1. do 5. ročníku prostřednictvím tvorby pravidel třídy, učiva, projektu, výukových didaktických her a činností – např. v soudní síni.

Multikulturní výchova – je naplňována od 1. do 5. ročníku prostřednictvím učiva.

Mediální výchova – je naplňována od 2. ročníku formou učiva.

Utváření a získání klíčových kompetencí v dané oblasti žákům zprostředkováváme:

- Jednoduchou samostatnou i týmovou činností směřujeme žáky k utváření pracovních návyků.
- Orientací v problematice peněz a cen k odpovědnému spravování osobního rozpočtu.
- Poznáváním a chápáním rozdílů mezi lidmi u žáků vytváříme předpoklady ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně platných pravidel soužití, plněním povinností a společných úkolů.
- Vedeme žáky k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznáváním a ovlivňováním své jedinečnosti (možností a limitů).
- Utvářením ohleduplného vztahu k přírodě a kulturním výtvarům je podněcujeme k vyhledávání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně.
- Poznáváním podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů vedeme žáky k předcházení vzniku nemocí a úrazů.
- Vytvářením pozitivního klima a formou OSV k přirozeného vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i k okolí.
- Poznáváním a upevňováním preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví, bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých jim umožňujeme získat základní dovednosti a postoje v chování při mimořádných událostech.

- Vytváříme podmínky k samostatnému, sebevědomému vystupování žáků, k efektivní, bezkonfliktní komunikaci, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování svého potenciálu – objevováním a poznáváním všeho, co jej zajímá, co se mu líbí, v čem by v budoucnu mohl uspět.
- Poznáváním podstaty zdraví, příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů vedeme žáky k jejich předcházení.
- Vedeme žáky k vyhledávání souvislostí mezi měnícími se ekonomickými, přírodními podmínkami, potřebami společnosti v závislosti na změně životního stylu, činností lidí - potřeby jednotlivých profesí na trhu práce, vztahů mezi lidmi, změny slovní zásoby.
- K získávání znalostí žáků preferujeme poznávání přes všechny smysly, zapojování citů, k využívání názorů.
- Zařazujeme metody, které u žáků podporují zvědavost.
- Přiměřeně k věku seznamujeme žáky s křivkou výkonnosti, s nutností střídání aktivit s odpočinkem, a tím žáky vedeme ke správné organizaci dne a zařazení domácí přípravy v souvislosti s biorytmem.
- Žáky zapojujeme do školních projektů, které řeší problematiku školy, obce, životního prostředí atd.
- Výsledky projektů zveřejňujeme v Rokytnských novinách.
- Umožňujeme žákům písemně i ústně se vyjádřit k problematice rodiny, životního prostředí obce i širšího okolí.
- Nasloucháme požadavkům žáků a dle potřeby a přání zařazujeme do výuky i témata a problematiku, která žáky zajímá a je nad rámec učiva.
- U žáků oceňujeme zájem a touhu po poznání, umožňujeme prezentovat výsledky jejich práce a vhodně (přijatelně) projevovat emoce.
- Žáky ujistujeme, že jejich názory jsou cenné a přispívají k lepšímu pochopení diskutovaného problému.
- Utváříme pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti.

Učitel zohledňuje soudobý stav poznání a technického rozvoje.

Člověk a svět – 1. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (průřezová témata)
Lidé a čas			
Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.	• Vyjmenuje názvy ročních období, správně přiřadí různé obrázky k ročním obdobím, dokáže formulovat znaky ročního období. • Přiřadí specifické činnosti lidí, hry dětí k jednotlivým ročním obdobím, nakreslí k jednotlivým obdobím obrázek se specifickými znaky, • Zarecituje nebo zazpívá básničku nebo písničku k danému ročnímu období. • Seznámí se s názvy měsíců jednotlivých ročních období. • Zná části dne - ráno, dopoledne, poledne, odpoledne, večer.	Orientace v čase a časový řád • roční období • denní režim • generace • určování času	Výtvarná výchova EVM Pracovní činnosti Hudební výchova Český jazyk Matematika
Uplatňuje elementární			

poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost. Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	- Aktivně používá pojmy den – noc, umí přiřadit jednotlivé činnosti k částem dne i vyjádřit ilustrací činnosti k jednotlivým částem dne. - Uvědomuje si, že se střídá čas práce, učení a odpočinku – relaxační činnosti, hry, spánek. - Chápe souvislost odpočinek – lidské aktivity (hra, sport, škola, povinnosti) s lidskými potřebami – pohyb, spánek – porovnává, třídí, kombinuje, navrhuje a organizuje činnosti v průběhu režimu dne. - Nachází vztahy mezi dnem a nocí a aktivní činností a odpočinkem, přiměřeně svému věku se seznamuje s křivkou výkonnosti v návaznosti na domácí přípravu na vyučování a učí se organizovat domácí přípravu na výuku. - Zná pojmy: rok – roční období, měsíc, týden, den, kalendáře. - Dokáže vyjmenovat dny v týdnu, rozliší pracovní dny a dny volna (spojuje s aktivní činností a odpočinkem). - K jednotlivým ročním obdobím dokáže přiřadit svátky (Velikonoce, Vánoce). - Pozoruje změny života v obci a okolí, uvědomuje si, co mu dané změny přináší, popřípadě berou – vyjadřuje zkušenosti ze světa, který ho obklopuje (škola, služby – obchod, lékař, úklid, třídění odpadků). - Dokáže přiřadit k ročnímu období Vánoce, Velikonoce. - Zná některé lidové obyčeje, zazpívá, přeřiká koledy, vypráví o prožitcích. - Podílí se na výzdobě školy, výrobě přání. - Aktivně používá pojmy – před chvílí, za chvíli, dříve, dnes, včera, zítra, letos, loni, na hodinách přečte. - Nastaví (dokreslí) čtvrt, půl, tři čtvrtě a celou hodinu. - Pozná české mince, dokáže s nimi počítat do 20. - Uvede příklad využití platební karty.	Současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života - předměty denní potřeby - státní svátky a významné dny	Tělesná výchova OSV Matematika Výtvarná výchova VDO Pracovní činnosti Hudební výchova Český jazyk Matematika MKV
---	--	--	--

Lidé kolem nás			
Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům Používá peníze v běžných situacích. Zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze.	• Chápe pojem generace (na své rodině), dokáže svou rodinu rozčlenit na tři generace (dítě, rodič, prarodič). • Rozlišuje základní a širší příbuzenské vztahy. • Dokáže vyjádřit, popsat, zformulovat, co se mu na sobě a druhých líbí/nelíbí, respektuje vyjádření druhého. • Je-li vyzván, dokáže pomoci druhému. • Nabídne svou pomoc na základě soucítění s druhým. • Podílí se na tvorbě pravidel pro vzájemné soužití. V praxi je aplikuje, argumentuje, v čem byla pravidla porušena. • Dokáže popsat vzhled a vlastnosti spolužáků, učí se chápat, že každý člověk je jiný, má jiné potřeby. • Učí se ohleduplnému chování k postiženým lidem. • Uvede, co má společného s dětmi z jiné kultury. • Zná mince, rozpozná jejich hodnotu, zkontroluje si cenu nákupu do 20,- Kč, překontroluje si vrácené peníze	Rodina Soužití lidí Chování lidí Hotovostní forma peněz – mince hra na obchod	MEGS Český jazyk Výtvarná výchova OSV VDO MKV Český jazyk Matematika
Místo, kde žijeme			
Vyznačí v jednoduchém plánu svého bydliště a školy cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí.	• Pojmenuje obec, ve které žije a obec, ve které má školu. • Pojmenuje důležité budovy v obci (obecní úřad, pošta, lékárna, ...) a určí, k čemu slouží. • Dokáže porovnat různé typy sídel a popsat jejich výhody/nevýhody. • Orientuje se v okolí svého bydliště, školy, spolehlivě a bezpečně se pohybuje v blízkém okolí své školy. • Dojde samostatně do školy, zvládne cestu ze školy domů. Dbá na bezpečnost při cestě do školy. Zná nejkratší a nejbezpečnější trasu domov – škola. V jednoduchém plánu obce vyznačí bezpečnou cestu na určené místo. Orientuje se v prostoru, zná význam a aktivně používá slova před, za, dole, nahoře, napravo, nalevo, blízko, daleko. • Orientuje se v budově školy. • Dle obrazového materiálu pojmenuje jednotlivé části školy, spojí s činnostmi žáků i dospělých, rozpoznává	Domov Obec Škola	Český jazyk VDO Výtvarná výchova OSV OSV

	nebezpečností. • Respektuje dohodnutá pravidla, na jejichž tvorbě se podílel. Chová se tak, aby ve třídě nedocházelo k ohrožení jeho zdraví ani zdraví kamarádů. Aktivně se podílí na příznivé atmosféře třídy. • Uvědomuje si, že jsou situace, kde může docházet k úrazům (konfliktům). • Zná bezpečnou cestu do školy, základní pravidla bezpečného chování, dopravní značky v blízkosti školy. • Rozliší možná nebezpečí v okolí školy. • Dokáže dramatizací předvést vhodné chování v hromadných dopravních prostředcích. • Ví, že nemá hovořit s cizími osobami, které ho osloví – nikam s nimi neodcházet, nebrat cokoli, nesdělovat údaje o bydlišti, neotvírat byt. • Vyjmenuje, co mu přináší rodina. • Dokáže napsat svoje jméno, zná svoji adresu, dokáže se srozumitelně představit, oslovit dospělého s žádostí o radu, pomoc. • Rozlišuje základní i širší příbuzenské vztahy ví, na koho se může obrátit v případě nesnází. • Tísňová linka 112, linka bezpečí 800 155 155.		Tělesná výchova VDO OSV
Rozmanitost přírody			
Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků.	• Rozpozná a pojmenuje různé materiály a jejich vlastnosti, třídí a hledá souvislosti mezi vlastností a využitím materiálu. Vede záznamy o zkoumání materiálů, třídí běžný odpad.	Látky a jejich vlastnosti	Pracovní činnosti ENV
Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.	• Určí běžné jehličnaté a listnaté stromy, keře, jiné rostliny, které se vyskytují v okolí školy nebo bydliště. Pojmenuje volně žijící zvířata, která se vyskytují v jeho okolí • Rozpozná, roztřídí, přiřadí, pojmenuje, nakreslí, vysvětlí a uspořádá základní části těl rostlin a živočichů. • Vysvětlí, jaké potřeby má zvíře a je potřeba o něj pečovat. Pojmenuje rodiny domácích zvířat a vysvětlí jejich význam. • Vysvětlí, jakou péči potřebuje les, popíše proces těžby a zpracování dřeva pojmenuje profese, které souvisí se	Rostliny, houby, živočichové Životní podmínky Rovnováha v přírodě	Výtvarná výchova Hudební výchova Pracovní činnosti Český jazyk ENV

	zpracováním dřeva Pozoruje, popíše a nakreslí viditelné změny v přírodě během ročních období.		
Stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí, v modelových situacích prokáže schopnost se chránit.	- Má vědomost o riziku v přírodě - při bouřce, ví, jak postupovat v případě ohrožení. - Zná postup v případě ohrožení – varovný signál, evakuace, cvičný požární poplach. - Seznamuje se s čísly tísňového volání a správným způsobem volání na tísňovou linku. - Uvědomuje si rizika při sezónních sportech, ví, jak jim předcházet.	Rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi.	Český jazyk Výtvarná výchova OSV
Člověk a jeho zdraví			
Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví. Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	- Seznamuje se s používáním různých druhů materiálů, pracuje bezpečně, poznává základy a zásady bezpečnosti při práci. Udrží pořádek na svém pracovním místě. - Seznamuje se s pravidly školy, řádem školy, podílí se na tvorbě třídních pravidel. - Učí se požádat o pomoc i pomoc přijmout - Zkouší říkat asertivní NE - Vědomě používá základní hygienické dovednosti. - Rozlišuje vhodná a nevhodná místa ke hře. - Za pomoci učitele a rodičů vnímá nevhodnost brutálních filmů s projevy násilí apod. - Seznamuje se s pojmem šikana, týrání. - Učí se přivolat pomoc. - Dokáže vyprávět o tom, co se mu v bydlišti nebo v místě školy líbí, nelíbí, co se změnilo, co by změnil. - Dodržuje základní pravidla BESIP (výrazné oblečení, přecházení). Pojmenuje značky v blízkém okolí školy a vysvětlí jejich význam („Pozor, děti!“ „Přechod pro chodce.“ „Dej přednost v jízdě!“).	Péče o zdraví, zdravá výživa denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava Osobní bezpečí riziková místa a situace, bezpečné chování v rizikovém prostředí - bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce, v hromadných dopravních prostředcích, krizové situace předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích	Tělesná výchova Pracovní činnosti Výtvarná výchova Český jazyk VDO OSV MKV

	• Popíše semafor, vyjmenuje, vybarví, umístí ve správném pořadí barvy na semaforu. Objasní význam barev.		
--	--	--	--

Člověk a svět – 2. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (průřezová témata)
Lidé a čas			
Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti. Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti. Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost.	• Vymezí přesným datem začátek a konec ročního období, školního a kalendářního roku, přiřadí měsíce k ročnímu období. • Nalézají vztahy mezi ročním obdobím a potřebami lidí, zvířat a rostlin. • Aktivně používá pojmy: před týdnem, za týden, příští rok, pasivně zná pojem budoucno. • Charakterizuje způsob bydlení před 100 lety. • Umí přečíst a na hodinách nastavit: čtvrt, půl, tři čtvrtě, celá, čte časové údaje s přesností na minutu. • Aktivně používá kalendář, sleduje data narození a svátků členů rodiny a spolužáků. Dokáže zformulovat přání, obdarovat. Sleduje data jiných významných dnů a ví, co se s nimi pojí. • Jednotlivé části lidského života dokáže spojit s charakteristickou činností – přiřadit obrázky, nakreslit, přiřadit předměty (dudák, pero, vařečka, leporelo, hračka, encyklopedie, šroubovák, oblečení pro batole) k jednotlivým fázím lidského života. • Rozlišuje předměty denní potřeby, předměty pro práci a zábavu a spojuje je s činnostmi lidí (práce, zábava, cestování, umění, nakupování, získání informací). • Zkoumá, jak se předměty denní potřeby vyvíjely. Seskupí je od nejstaršího po nejmladší a naopak. • Dokáže kompletovat předmět, činnost lidí a jejich	Orientace v čase a časový řád • roční období • určování času • kalendáře Současnost a minulost v našem životě • průběh lidského života • předměty denní potřeby • proměny způsobu života	Výtvarná výchova Pracovní činnosti Český jazyk Matematika Hudební výchova OSV MKV MEGS Výtvarná výchova OSV Pracovní činnosti Hudební výchova Český jazyk

Používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit.	profesi. Pozná české mince a bankovky. Uvede příklady využití platební karty. Odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu.	Vlastnictví osobní, společné, soukromé, veřejné, způsoby placení, příjmy a výdaje. Nákupy.	Matematika MEGS OSV
Místo, kde žijeme			
Vyznačí v jednoduchém plánu svého bydliště a školy cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí.	- Dokáže do jednoduchého plánu obce zakreslit školu a další významná místa v obci. - Zná světové strany. - Pojmenuje památky a jejich význam. Charakterizuje způsob bydlení před 100 lety a dnes. - Pojmenuje prostory školy a jejich funkci, popíše cestu ze třídy. - Aktivně se podílí na udržování estetického prostředí ve škole. - Orientuje se v rozvrhu hodin. - Popíše, co se v okolí školy změnilo, jak může sám přispět ke zlepšení okolí školy. - Dokáže popsat svoji bezpečnou cestu do školy, zná základní pravidla bezpečného chování cestou do školy, dopravní značky, které jsou důležité pro chodce a cyklisty.	Domov Škola Obec	Výtvarná výchova Český jazyk Pracovní činnosti Hudební výchova VDO
Lidé kolem nás	.		
Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi. Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností. Projevuje toleranci	- Vyjmenuje rodinné příslušníky nad rámec vlastní rodiny, uvědomuje si generační rozdíly. Sestaví rodokmen. - Popíše role členů rodiny a jejich potřeby. - Pojmenuje a vysvětlí povolání rodičů a objasní význam a potřebu dalších jemu známých povolání a pracovních činností. - Zná jména spolužáků, zaměstnanců školy, dokáže	Rodina Soužití lidí Chování lidí Právo Vlastnictví	Český jazyk Výtvarná výchova VDO

k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům.	hovořit o jejich práci. • Umí vhodným způsobem vstupovat do různých místností ve škole. Posoudí vhodnost chování, vysvětlí, předvede správný postup. • Aktivně se podílí na tvorbě pravidel pro vzájemné soužití, konkretizuje svá práva a povinnosti, obhájí svůj názor, přizná chybu. • Respektuje osobní vlastnictví. • Vysvětlí, co mají společného a v čem se liší lidé z různých kultur. Uvede, jaké potíže může mít dítě z jiné kultury žijící u nás.		MEGS
Rozmanitost přírody			
Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě. Pozoruje, popisuje a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. Provádí jednoduché pokusy.	• Provádí pozorování rostlin, živočichů a neživých přírodnin v ekosystému rybníka. • Určené živočichy a rostliny dokáže pojmenovat, popsat, porovnat, nakreslit a vysvětlit jejich význam pro člověka. • Charakterizuje ekosystémy tekoucí vody a vodní nádrže, uvede příklady organismů. • Pozoruje, popisuje a porovná viditelné změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. • Porovná a vysvětlí chování živočichů a rostlin v závislosti na ročním období. • Zná a dodržuje pravidla ohleduplného chování v přírodě. • Aktivně se podílí na ochraně přírody a životního prostředí v obci. Aktivně se podílí na udržování pořádku v areálu školy. • Vyhledá další informace o rostlinách a živočiších. • Zná skupenství vody, popisuje koloběh vody v přírodě.	Látky a jejich vlastnosti Rostliny Houby Živočichové Ohleduplné chování v přírodě	Výtvarná výchova EVM Pracovní činnosti Hudební výchova Český jazyk
Člověk a jeho zdraví			
Uplatňuje základní hygienické a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních	• Vyjmenuje alespoň 3 soustavy lidského těla. Rozliší typy úrazů, umí přivolat pomoc. • Vysvětlí a uplatňuje základní postupy při preventivní péči o své tělo a zdraví (hygiena, režim dne, zdravá	Lidské tělo • životní potřeby a projevy • základní stavba a	Český jazyk Pracovní vyučování

znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.	strava, pitný režim).	funkce Péče o zdraví	OSV
Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných. Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při	• Zná a dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své i druhých. • Učí se rozlišovat a odmítat manipulativní komunikaci, dokáže říci „ne“. Třídí získané informace. • Urovnává konflikty. • Seznamuje se se správnou empatickou reakcí. • Dodržuje základní pravidla bezpečného chování v silničním provozu v roli chodce. • Určí vybrané dopravní značky, uvede povinnou výbavu cyklisty. Ví o nutnosti používat autosedačku. • Popíše možná nebezpečí v okolí školy. • Zná příčiny a prevenci vzniku požárů, postupy v případě ohrožení – varovný signál, evakuace, zkouška sirény. • Odmítá komunikaci s neznámými lidmi. • Zná tísňové linky, • Zná zdravotní rizika tabáku, alkoholu, nápojů obsahujících kofein a odmítá jejich užívání a experimentování s nimi. • Dramatizací předvádí vhodné chování v rizikových situacích (spadlé dráty el. vedení, nález náboje, zbraně, setkání s neznámou osobou). • Ví, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc pro sebe či pro druhého. Zná čísla tísňového volání, dokáže přivolat pomoc. • Uposlechne pokyny dospělých při mimořádných situacích, respektuje je a řídí se jimi. • Seznamuje se s pojmem šikana, dokáže rozpoznat chování s příznaky šikany, týrání, sexuálního zneužívání. • Nepropadá panice, dodržuje známá pravidla – např.	Osobní bezpečí Dopravní výchova Chování účastníků silničního provozu Tísňové linky Návykové látky Přivolání pomoci Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená Cvičný požární poplach.	Český jazyk Tělesná výchova Výtvarná výchova OSV VDO OSV Český jazyk

mimořádných událostech.	přesunu, pokyny dospělého.		OSV
-------------------------	----------------------------	--	-----

Člověk a svět – 3. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (průřezová témata)
Lidé a čas			
Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	- Orientuje se v čase, chápe rozdíl mezi dějem v minulosti, přítomnosti a budoucnosti (časová přímka) - Interpretuje vyprávění dospělých o tom, jak vypadal život, když byli malí (rodiče, prarodiče). Využívá rodinná alba, fotografie, předměty denní potřeby, hračky k dokumentování života v dřívějších dobách - Orientuje se v etapách průběhu lidského života (novorozenec, batole, předškolák, školák, dospělý, stáří) a v časových vztazích v životě (vrstevníci, mladý, dospělý, starý), v lidských potřebách a životních projevech. - Život lidí před zemědělstvím a po něm. - Používá kalendář, sleduje data narození členů rodiny i data jiných významných dnů a ví, co se s nimi pojí (1. 1., 1. 5., 8. 5., 28. 9., 28.10.) Zná různé kalendáře.	Orientace v čase a časový řád Současnost a minulost v našem životě	Výtvarná výchova Český jazyk Matematika MKV OSV MEGS
Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	- Vyhledává a shromažďuje poznatky o historii obce, krajského města, regionu. - Dokáže stručně vyprávět o původu názvu Rokytna, o historických nálezech (kde jsou uloženy) a o významných místech v obci. - Umí převyprávět alespoň tři pověsti z regionu a tři staré pověsti české. - Ví, že nejvýznamnějším rodákem Rokytna byl Jan Nepomuk Konečný (odborný spisovatel, vysokoškolský učitel a pardubický radní), seznamuje se s významnými osobnostmi Pardubic (bratřenci Veverkovi, Ješek – syn Kotoučův) a Holic (dr. E. Holub)	Regionální památky Báje, mýty, pověsti	Český jazyk Výtvarná výchova MEGS

Místo, kde žijeme			
Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí. Pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí.	- Dokáže popsat polohu obce v krajině, určit základní směry do okolních obcí a umístění význačných budov a objektů. - Nakreslí jednoduchý plán obce s vyznačením významných míst. - Určí nadmořská výšku, vrstevnice, vyhledává orientační body, zná druhy map. - Dokáže porovnat změny v obci na základě vyprávění starších lidí, četbou historických pramenů, na internetových stránkách obce a na základě vlastního pozorování. - Proměny zemědělství v čase.	Obec, místní krajina	Český jazyk Matematika Výtvarná výchova EVM
Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty.	- Rozlišuje různé typy krajin (rovina, pahorkatina, vrchovina, hornatina), dokáže pojmenovat části kopce. Vyjmenuje a vyhledá na mapě nejbližší pohoří (Krkonoše, Orlické hory). - Jak krajina ovlivňuje život a jak člověk působí na krajinu v regionu.	Okolní krajina (místní oblast, region)	Český jazyk Výtvarná výchova EVM
Začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR.	- Popíše polohu obce v krajině a zařadí ji do příslušného územního celku – kraje, zná název krajského města. - Tvary zemského povrchu regionu, typy krajiny. - Vypráví zážitky z cest po ČR, srovnává krajinu.	Regiony ČR	Český jazyk Výtvarná výchova OSV Hudební výchova
Určí a vysvětlí polohu svého bydliště vzhledem ke krajině a státu.	- Orientuje se v barvách na mapě, ukáže na mapě hlavní zeměpisné dominanty a určí jejich vzájemnou polohu (vodní toky a plochy, rekreační oblasti, sousední obce a města). - Určuje hlavní světové strany v přírodě i podle mapy.	Mapy obecně zeměpisné grafika zeměpisných map	
Lidé kolem nás			
Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům.	- Vyvodí a dodržuje pravidla soužití v rodině, ve škole, v obci. - Snaží se adekvátně řešit své problémy ve společenství rodiny, spolužáků. Obhájí při konkrétní činnosti svůj názor. Respektuje názor druhého. Volí vhodné komunikační formy a prostředky. - Rozliší ve svém okolí jednání a chování, které již nelze tolerovat. Navrhne možná řešení. - Má právní podvědomí - pravidla ve státě.	Soužití lidí Rodina Chování lidí	Český jazyk OSV VDO Výtvarná výchova

vlastnosti a změní základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů.	vyhodnotí a prezentuje výsledky pokusu - vzduch, půda, voda.		
Člověk a jeho zdraví			
Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.	• Aplikuje zásady zdravého stravovacího, pitného a denního režimu. • Trávení. Zdravá výživa. Stres a jeho příčiny. Jak stresu předcházet. • Využívá znalostí o lidském těle k vysvětlení základní funkcí jednotlivých orgánových soustav. • Orientuje se v jednotlivých etapách lidského života, projevech a potřebách. Dokáže vyjádřit pantomimou, dramatizací. • Uplatňuje základní návyky osobní a intimní hygieny a pravidelně je řadí do denního režimu. • Chápe, že dostatečný spánek, odpočinek a aktivní pohyb má velký význam pro zdraví člověka. • Rozpozná obvyklé příznaky běžných nemocí – bolest, nechut' k jídlu, malátnost, zimnice, průjem aj., včas o nich informuje dospělé, změní si teplotu. • Dodržuje zásady podávání léků – neužívá žádné léky bez vědomí rodičů, lékaře, učitele; dodržuje při nemoci pokyny lékaře, rodičů. • Orientuje se ve stravě rostlinného a živočišného původu, v pochutinách a nápojích, dává přednost potravinám nezbytným pro zdraví (s pomocí učitele a rodičů). • Chápe škodlivé vlivy sladkých, tučných aj. pokrmů a jejich nadměrné konzumace, snaží se je odmítat (s pomocí učitele a rodičů). • Přiměřeně se chová u rodinného stolu, ve školní jídelně, v restauraci a při stravování v přírodě.	Lidské tělo Péče o zdraví, zdravá výživa	Český jazyk OSV Pracovní činnosti Výtvarná výchova Matematika
Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní	• Bezpečně zachází s běžnými mycími a čisticími prostředky používanými v domácnosti, zná rizika lepidel, barev, ředidel aj. chemických látek a jejich používání bez dozoru dospělých. Zná symbol pro označování nebezpečných látek.	Návykové látky a zdraví Počítače a závislosti	Český jazyk Výtvarná výchova

pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	• Chápe zdravotní rizika tabáku a alkoholu, nápojů a pochutin obsahujících kofein a jiné návykové látky, rozhodně odmítá jejich užívání a experimentování s nimi. • Zná vliv dlouhodobého používání počítače na zdraví s možností vytvoření závislosti. • Seznámí se s nebezpečím komunikace prostřednictvím médií. • Rozpozná vhodné, nevhodné místo ke hrám. • Zná a uplatňuje bezpečné chování v silničním provozu. Předchází rizikovým situacím v dopravě – např. používá bezpečnostní prvky, zná a respektuje dopravní značky. • Zná příčiny a prevenci vzniku požárů, evakuaci při požáru. • Zná záchranný integrovaný systém.	Osobní bezpečí Mimořádné události a rizika s nimi spojená. Čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku.	Pracovní činnosti OSV
Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek.	• V modelových situacích předvádí vhodné chování při setkání s neznámou osobou. Rozpozná a odmítá nebezpečné návrhy. • Svěří se rodičům, učiteli, příbuzným, lince důvěry s případem ohrožování, šikanování i s jakýmkoli pocitem vlastního ohrožení. • Přivolá pomoc dospělého, policie, zdravotníků, záchranářů apod.	Osobní bezpečí	Český jazyk OSV
Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	• Řídí se pokyny dospělých při mimořádných událostech. • Dodržuje rozvahu a kázeň, nešíří paniku.	Situace hromadného ohrožení	OSV

Člověk a příroda – 4. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo – obsah	Přesahy a vazby
Rozmanitost přírody			
Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu. Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka.	- Objasní pojem výrobek a přírodnina, zná základní fyzikální veličiny, určí jejich měřidla, značky, jednotky, jednotky převádí. Provádí pokusy, pozorování, které vyhodnocuje. - Objasní pojem magnetická síla, magnetismus, provádí pozorování, pokusy s magnety - Vyjmenuje látky, na které působí a nepůsobí magnetická síla. - Uvede příklady využití.	Látky a jejich vlastnosti Porovnávání a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek.	Matematika EVM
Porovnává na základě pozorování základní projevy na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy. Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí a zdraví člověka podporovat nebo poškozovat. Stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit.	- Roztřídí neživé přírodniny a vybere nejdůležitější a nezbytné pro život (voda, vzduch), zdůrazní význam vody ve vývoji života, ví kde se voda vyskytuje v přírodě, na základě jednoduchých pokusů si ověří, zda se voda vyskytuje v našem těle, v okolním vzduchu, vysvětlí vlastnosti vody, a kdy dochází ke změně skupenství, na obrázku vyznačí oběh vody v přírodě rozšiřuje si poznatky o významu vody pro život a přemýšlí, jak lze přispět k čistotě vod. - Popíše složení vzduchu a vysvětlí význam kyslík, vysvětlí pojmy atmosféra, ozonoféra, ozónová díra a jejich podstatu, vysvětlí vznik větru a jeho podíl na koloběhu vody v přírodě, zkoumá jednoduchým pokusem vlastnosti vzduchu a zaznamenává výsledky svého pozorování, přemýšlí, která opatření lze provést proti znečišťování ovzduší na základě kritického myšlení, uvědomuje si a uvádí příklady živelných pohrom a ekologických katastrof, dle možností prokáže	Voda a vzduch - výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, složení, vlastnosti, proudění vzduchu, význam pro život. Látky a jejich vlastnosti	Výtvarná výchova Český jazyk ENV Výtvarná výchova

Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionu, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismu prostředí.	schopnost účinně se chránit. • Uvědomuje si odpovědnost lidí za ochranu a tvorbu životního prostředí rostlin a živočichů, zná pravidla mladého ochránce přírody a řídí se těmito radami, rozlišuje, základní ekosystémy charakterizuje, je (les, louka, pole, zahrada, řeka, rybník, potok), popíše některé práce v zemědělství, lesnictví a vodohospodářství a vysvětlí jejich význam pro člověka, kriticky zhodnotí jejich vliv na životní prostředí. • V rámci svých možností aktivně podporuje ochranu životního prostředí, zajímá se o způsob likvidace odpadů, uvědomuje si následky ekologických katastrof – shromažďuje informace, pracuje s nimi. • Roztřídí rostliny podle stavby těla a délky života, rozliší vybrané kulturní a plané byliny, keře, listnaté a jehličnaté stromy, léčivé a jedovaté rostliny, běžné plevely, popíše stavbu jejich těla, svými slovy vysvětlí pojem fotosyntéza, cíleně rostliny pozoruje a provádí jednoduché pokusy, porovnává a zaznamenává rozmanitosti v závislosti na životních podmínkách, rozliší vybrané jedovaté a jedlé houby uvede rozdíly mezi výživou zelených rostlin a hub. Nachází vztahy mezi ročním obdobím a životem rostlin a živočichů, U vybraných živočichů popíše stavbu těla, výživu, průběh a způsob života, uvede jejich význam v přírodě i pro člověka, provádí jednotlivá pozorování. • Popíše princip dýchání, rozmnožování, pohybu u rostlin i živočichů. • Uvádí příklady vzájemných vztahů mezi organismy.	Rovnováha v přírodě, ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody Životní podmínky Rostliny, houby, živočichové Rovnováha v přírodě	Český jazyk Matematika
--	--	---	--------------------------------------

	význam, rozliší půdy na úrodné, neúrodné, na jednoduchých pokusech zkoumá složení půdy – vyhodnocuje a zaznamenává výsledky svého pozorování, zná některá místa v ČR, kde se určité nerosty nachází. • Porovná a popíše způsob vzniku pohoří. • Vysvětlí změnu reliéfu pohoří v průběhu času.	Nerosty a horniny	
Člověk a jeho zdraví			
Využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života. Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	• Upevňuje si a rozvíjí základní znalosti o lidském těle a funkcích jednotlivých orgánů, nachází souvislosti mezi funkcemi jednotlivých orgánů. • Porovná a popíše vlastními slovy rozdíl mezi předchůdci člověka a člověkem dnešním.	Lidské tělo – stavba těla, základní funkce a životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince	Český jazyk Tělesná výchova OSV Výtvarná výchova Matematika
Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	• Vysvětlí pojmy rodina a partnerství, učí se rozlišovat biologické a psychické změny v dospívání. Na základě modelových situací se učí ohleduplnému chování k druhému pohlaví, přijímá sexualitu jako přirozený projev člověka, výběr partnera, zdůvodňuje a nachází souvislé vztahy (výběr partnera + sexualita + zachování rodu), v praxi přijímá a vyjadřuje svoji sexualitu přijatelným způsobem.	Partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy Rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů a etická stránka sexuality	Český jazyk Výtvarná výchova OSV
Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob.	• Uvědomuje si pravidla dodržování pitného a denního programu, zdravého stravování a prevence nemocí, dodržuje základní návyky hygieny, orientuje se v pojmech aktivní pohyb, úrazová zábrana. • Rozlišuje fyzickou a duševní práci – plánuje účelně svůj čas na učení, práci, zábavu a odpočinek.	Péče o zdraví, zdravá výživa zdravý životní styl, výběr a způsob uchovávání potravin, pitný režim, nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS) prevence nemocí a úrazů	Matematika Český jazyk Výtvarná výchova

		první pomoc při drobných poraněních	
Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek.	Rozšiřuje si a prohlubuje poznatky o návykových látkách, na modelových situacích nacvičuje způsoby odmítání návykových látek, posoudí nebezpečí závislosti na hracích automatech a počítačích.	Návykové látky a zdraví Označování nebezpečných látek Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví	Český jazyk Tělesná výchova
Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista. Rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc.	Nacvičuje a ovládá bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty, rozlišuje krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání), seznamuje se se službami odborné pomoci a dokáže je využít, na modelových situacích nacvičuje situace hromadného ohrožení, seznamuje se se základy první pomoci a aplikuje je na modelových situacích.	Osobní bezpečí, situace hromadného ohrožení	Český jazyk Matematika Výtvarná výchova
Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci	- Vysvětlí na základě vlastních zkušeností příbuzenské a mezigenerační vztahy, postavení jedince v rodině, život a funkci rodiny. - Prohlubuje si poznatky o mezilidských vztazích a vzájemné komunikaci.	Partnerství, rodičovství	Český jazyk
Rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, popřípadě připustí svůj omyl. Dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky	- Dokáže obhajovat a vyjadřovat svůj názor, učí se respektovat druhého, vyvozuje a dodržuje pravidla pro vzájemné porozumění a soužití ve škole. - Učí se připouštět svůj omyl a dohodnout se na řešení s ostatními. - Učí se oceňovat sám sebe i druhé.	Soužití lidí	Český jazyk

Člověk a společnost – 4. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo – obsah	Přesahy a vazby
Místo, kde žijeme			
Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam. Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického. Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti a v jiných zemích. Rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává	- Seznamuje se s demokratickými principy a upevňuje si vědomosti o základních lidských právech. - Rozumí pojmu vlast (vlastenectví) – cizina. - Vyjmenuje a popíše státní symboly ČR, používá s porozuměním pojmy – stát, prezident, parlament, vláda, volby, zná jména prezidenta a premiéra ČR a některých významných osobností politického života. - Rozpozná protiprávní jednání, ví, kdo dbá na dodržování zákonů a kdo trestá jejich porušení. - Zná význam armády ČR pro občany. - Seznamuje se se soužitím a rovnocenností národů a národností v jedné zemi. - Konkretizuje podoby a projevy kultury, seznamuje se s kulturními památkami, národními zvyklostmi a tradicemi. - Charakterizuje přírodní prvky místní krajiny, chráněné oblasti místní krajiny. - Zná některé významné podniky a služby v obci. - Zajímá se o minulost a současnost obce, charakterizuje stav životního prostředí. - Rozumí pojmu EU, zná její symboly, vznik. - Ví, co mají státy EU společné, co to znamená pro ČR. - Vyjmenuje některé přírodní, kulturní památky ČR. - Seznamuje se s druhy map a posuzuje jejich	Naše vlast Základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa, samospráva. Lidé kolem nás – právo a spravedlnost. Domov Obec Okolní krajina Evropa a svět, cestování Mapy obecně zeměpisné a	Český jazyk Hudební výchova VDO VDO MKV EVM MEGS

jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli. Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu. Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.	význam z hlediska přírodních a historických, podle barvy rozeznává na mapě typy krajiny, rozezná typy vyvýšeniny, orientuje se na mapě podle světových stran. • Rozumí vysvětlivkám a měřítku mapy, pracuje s mapovým klíčem, podle měřítka určuje vzdálenosti mezi městy • Pracuje s turistickou mapou místní krajiny, rozlišuje náčrty, plány a základní typy map. • Orientuje se na mapě ČR, vyhledává jednotlivé oblasti ČR a charakterizuje významné a typické přírodní prvky. • Sleduje a porovnává osídlení, hospodářství a kulturu • Orientuje se na mapě ČR, vyhledává jednotlivé oblasti ČR a charakterizuje významné a typické přírodní prvky. • Rozpozná riziková místa a situace, ví, jak se má zachovat. • Dle orientačních bodů zakreslí, jednoduchý plánec obce vlastními slovy vyjádří pojmy obec, okres, region, vyhledává informace o významných rodácích regionu • Uvede názvy některých evropských nížin, pohoří, vyhledá na mapě. • Popíše pomocí mapy typy evropské krajiny.	technické – obsah, grafika, vysvětlivky Domov Okolní krajina Regiony ČR Evropa a svět	Tělesná výchova MV Český jazyk
Lidé kolem nás			
Orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy.	• Přemýšlí, které výhody přináší globalizování světa, které problémy. • Rozezná vlastnictví společné a soukromé • Seznámí se s rodinným rozpočtem • Rozezná hotovostní a bezhotovostní formu peněz a způsoby placení Poznává funkci banky, jako správce peněz s možností úspor a půjček.	Vlastnictví Rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka jako správce peněz, úspory, půjčky	Matematika

Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnost zlepšení životního prostředí obce.	Kriticky přemýšlí nad některými činnostmi lidí v obci poškozující životní prostředí a navrhuje řešení.	Soužití lidí Základní globální problémy – problémy konzumní společnosti.	
Lidé a čas			
Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	- Umí, změřit čas hodinkami zná, jednotky času ví, proč lidé dříve měli potřebu měřit čas. - Ví, jak vznikl kalendář. - Určí čas podle hodin a kalendáře. - Rozliší rok na kalendářní a školní. - Orientuje se v čase podle pravidelných denních činností. - Respektuje časové potřeby vlastní, ale i jiných lidí - Zná pojmy desetiletí, staletí, tisíciletí, letopočet. - Orientuje se na časové ose – ukazuje roky př. n. l. a n. l. - Umí charakterizovat měsíce a roční období. - Zná různé druhy hodin (sluneční, přesýpací, ručičkové, digitální) - Zná pojmy loni, letos, příští rok, v budoucnu, dávno. - Zná data významných dnů a ví, co se s ním pojí.	Orientace v čase a časový řád čas jako fyzikální veličina letopočet kalendář roční období denní režim Současnost a minulost v našem životě	Český jazyk Matematika OSV
Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik.	- Chápe rozdíl mezi dějem v minulosti, v přítomnosti a v budoucnosti. - Porovnává, jak vypadal život, když byli rodiče, prarodiče.	Současnost a minulost v našem životě	Český jazyk Výtvarná výchova OSV

	• Zná pojmy starověk, středověk, novověk, zjišťuje, jak, v které době lidé bydleli, žili, co dělaly jednotlivé vrstvy obyvatel, jak se lidé oblékali, jaká řemesla fungovala, jména panovníků (rody), v jakém slohu se stavěly stavby, které památky se dochovali, náboženství, orientuje se na časové přímce. • Svými slovy charakterizuje sídelní území našeho státu od nejstaršího období – pravěku. • Vyjmenuje některé nálezy z doby kamenné a jejich naleziště a vypráví, jak tito obyvatelé žili, čím se živili, jak se oblékali, v co věřili. • Popíše způsob života starých Slovanů, jmenuje první státní útvary na našem území, popíše způsob života jednotlivých vrstev obyvatelstva.		Pracovní činnosti
Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti. Využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých a movitých kulturních památek.	• Seznámí se s časovou přímkou. • Vyjmenuje některé panovníky, a popíše způsob jejich života, zařadí vládu jednotlivých panovnických rodů na časové přímce. • Charakterizuje hospodářský a kulturní rozvoj Českého státu za vlády Karla IV., popíše období husitských válek, jmenuje významné osobnosti této doby (Hus, Žižka), nastíní způsob života lidí v této době. • Vyjádří rozdíl mezi pověstí a historickou skutečností. • Rozpozná jednotlivé slohy ve stavebnictví a v umění. • Vypráví některou pověst o nejstarší době, vyjmenuje některá knížata Velkomoravské říše, pojmenuje slovanské věrozvěsty – vysvětlí pojem hlaholice, vysvětlí pojem křesťanství, seznámí se s jednotlivými panovnickými rody – Přemyslovci,	Současnost a minulost v našem životě Regionální památky Báje, mýty, pověsti	Český jazyk Matematika Výtvarná výchova MEGS

	Lucemburkové, Jagellonci, Habsburkové.		
--	--	--	--

Člověk a příroda – 5. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo – obsah	Přesahy a vazby
Rozmanitost přírody			
Porovnává na základě pozorování základní projevy na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy. Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí a zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.	• Zná principy třídění přírodnin a jeho význam, třídí nejznámější druhy organismů do skupin a porovnává jejich přizpůsobení se prostředí. • Poznává další rostliny, živočichy a zná jejich význam pro přírodu i pro člověka. • Charakterizuje jednotlivé uživatelské skupiny polních plodin, třídí polní plodiny do těchto skupin. • Určí přírodninu, ze které byla vyrobena potravina nebo oděv. • Roztřídí ovoce do uživatelských podskupin. • Charakterizuje pojem plevel a škůdce. • Charakterizuje pojem bioodpad. • Zhodnotí možnosti třídění bioodpadu a vyjmenuje příklady likvidace. • Vysvětlí důvody pěstování okrasných rostlin. • Vyjmenuje důvody pěstování pokojových rostlin a uvede jejich příklady, ví jak o ně pečovat. • Vyjmenuje příklady nevíтанých organismů v lidských obydlích a popíše negativní důsledky tohoto soužití. • Navrhne jak jim předcházet. • Porovnává život volně žijících zvířat oproti zvířatům domácím. • Vyjmenuje příklady zvířat, u kterých rozlišujeme různá plemena, vysvětlí pojem šlechtění.	Rostliny, houby, živočichové	Český jazyk ENV
Založí jednoduchý pokus, naplánuje a	• Na jednoduchých pokusech pozoruje,	Rovnováha v přírodě	Český jazyk

zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu. Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka. Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionu, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismu prostředí. Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka.	popisuje a porovnává proměny v přírodě, uvědomuje si princip rovnováhy v přírodě na základě propojenosti prvků živé a neživé přírody. • Objasní a vyvodí pojem ekosystém, aplikuje poznatky na blízké lokality – prohlubuje si poznatky o flóře a fauně ve vybrané lokalitě. • Charakterizuje podmínky pro pěstování polních plodin v regionu svého bydliště. • Porovnává podmínky pro pěstování rostlin na území ČR. • Seznamuje se s rozmanitostmi přírody v Evropě a ve světě, na globusu ukáže podnebné pásy, uvádí příklady organismů žijících v různých oblastech Evropy a světa. • Poznává tropické ovoce a vyhledá na mapě, odkud se k nám dováží. • Seznamuje se s negativními důsledky přenašeni organismů člověkem do jiných oblastí a s některými ohroženými druhy. • Charakterizuje pojem globalizace. • Uvede příklady globálně dostupných produktů. • Zhodnotí výhody a nevýhody globalizace. • Uvede příklady potravin a textilních materiálů pěstovaných v ČR.		Výtvarná výchova ENV
Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat i poškozovat. Nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	• Objasní pojem chránění území a uvědomuje si nutnost ochrany životního prostředí – v rámci svých možností se aktivně podílí na ochranu životního prostředí. • Seznamuje se s některými konkrétními činnostmi člověka v přírodě – učí se je hodnotit a rozlišovat aktivity, které mohou prostředí podporovat a poškozovat, hodnotí na příkladech ekologické problémy v celosvětovém měřítku.	Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody. Rizika v přírodě	Český jazyk Tělesná výchova ENV

Stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí Prokáže v modelové situaci schopnost účinně se chránit	• Uvede příklady znečišťování vody v krajině a popíše vliv na život rostlin a živočichů. • Vyjmenuje faktory přispívající ke znečištění vzduchu. • Vyhledá oblasti s největší a nejmenší mírou znečištění. • Uvede příklady ohrožených organismů ve světě a důvody jejich ohrožení. • Charakterizuje svými slovy pojem živelná pohroma. • Popíše dopady živelných pohrom na život lidí. • Rozšiřuje si poznatky o horninách, nerostech a půdě a využití pro hospodářství ČR. • Porovnává výhody a nevýhody bydlení v různých lokalitách. • Vysvětlí pojem satelitní městečko. • Vyjmenuje materiály při stavbě domu a profese podílející se na stavbě domu.	Rizika v přírodě – spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi Integrovaný záchranný systém Evakuace Místo, kde žijeme – Domov, Obec	OSV
Vysvětlí na základě elementárních poznatků o zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	• Objasní vznik života na Zemi, zdůvodní střídání dne a noci a ročních období, seznamuje se se Sluneční soustavou – vyjmenuje planety. Vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi. • Popíše postavení Země ve vesmíru, seznamuje se s fázemi Měsíce. • Zná jména některých astronautů. • Dle možností navštíví planetárium, rozumí pojmu gravitační síla – zná její projevy.	Vesmír a Země	Český jazyk Výtvarná výchova Matematika
Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a zdůvodní výsledky pokusu	• Pracuje se siloměrem, zná jednotku síly. • Rozumí pojmem magnet – magnetická síla. • Vysvětlí princip a využití jednoduchých strojů (páka, kladka, nakloněná rovina, kolo na hřídeli).	Látky a jejich vlastnosti	Český jazyk Matematika

	- Seznamuje se s pojmem energie, na jednoduchých příkladech poznává způsoby přeměny energie. Popíše význam energie pro život a uvědomuje si nutnost šetření energií a využívání přírodních zdrojů. - Sestaví jednoduchý elektrický obvod a umí jej zakreslit značkami. - Popíše využití elektrospotřebičů – zná zásady bezpečné práce s nimi a uplatňuje je v praktickém životě		
Člověk a jeho zdraví			
Využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav, rozlišuje jednotlivé etapy lidského života	- Upevňuje a prohlubuje si poznatky o lidském těle, dokáže, vysvětlil základní funkce jednotlivých orgánových soustav. - Umí charakterizovat znaky člověka, uvědomuje si význam zdravé potravy a čisté vody, význam čistoty a hygieny prostředí. - Uvědomuje si důsledky nezdravé životosprávy a prohlubuje si již získané vědomosti. - Charakterizuje svými slovy pojem imunitní systém.	Lidské tělo	Český jazyk Výtvarná výchova OSV
Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných	- Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci a odpočinku dle vlastních potřeb. - Charakterizuje svými slovy pojem domov. - Vysvětlí význam dodržování pořádku v pokoji. - Vyjmenuje požadavky na vhodné zařízení pokoje. - Vyjmenuje místa a situace, kde může hrozit nákaza bakteriemi, navrhne způsob prevence. - Zařadí plísně a kvasinky mezi houby, uvede příklady, kde se s nimi může setkat. - Řídí se pravidly zdravého způsobu života a prevence.	Péče o zdraví Osobní bezpečí Péče o zdraví	OSV

	• Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví.		
Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	• Úměrně svému věku se orientuje v bezpečných způsobech sexuálního chování.	Partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy	OSV
Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	• Vysvětlí pojem droga, návykové látky. • Na modelových situacích předvádí účelný způsob chování v situacích ohrožujících zdraví a osobní bezpečí. • V případě potřeby umí požádat o pomoc pro sebe i pro jiné.	Návykové látky a zdraví Hrací automaty, počítače, závislost Nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií	Český jazyk OSV
Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista Rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc.	• Seznamuje se s první pomocí – dovede ošetřit drobná poranění a úrazy. • Zajistí lékařskou pomoc (zná telefonní čísla). • Dodržuje pravidla silničního provozu v roli chodce a cyklisty. • Uvědomuje si možná nebezpečí hromadného ohrožení a adekvátně na ně reaguje. • Samostatně řeší modelové situace při mimořádných událostech. • Rozpozná varovné signály, zkoušku sirén, zná a umí využít integrovaný záchranný systém.	Osobní bezpečí Mimořádné události a rizika s nimi spojená	Výtvarná výchova OSV

Člověk a společnost- 5. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo – obsah	Přesahy a vazby
Lidé a čas			
Pracuje s časovými údaji a využívá je k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.	• Orientuje se v časové přímce	Orientace v čase a časový řád	Matematika

Srovnává a hodnotí způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik. Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	• Upevňuje si a prohlubuje si již získané informace o způsobu života našich předků na našem území v hlavních dějinných obdobích – jmenuje významné osobnosti jednotlivých historických období. • Hodnotí, srovnává způsob života a práce předků v minulosti a současnosti. • Zdůvodní zařazení státních svátků a významných dnů z historického hlediska	Současnost a minulost v našem životě	Český jazyk MEGS
Využívá archivů, knihoven sbírek muzeí a galérií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek.	• Vyhledává informace v historických, dějepisných knihách pro pochopení minulosti. • Z vlastních zkušeností zpracovává informace o kulturních památkách • Seznamuje se s obory zkoumající minulost a zabývající se péčí o kulturní památky.	Regionální památky	VDO Český jazyk Výtvarná výchova
Rozeznává současné a minulé, orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik.	• Zná některé báje a pověsti v rámci regionu i vlasti. • Dokáže zařadit zjištěné údaje historicky správně a vyvozuje souvislosti mezi jednotlivými ději. • Popíše způsob života lidí, nejvýznamnější události a osobnosti Habsburské monarchie (Marie Terezie, Josef II.). • Posoudí změny ve způsobu života v novověku, vyloží význam vědy a techniky pro rozvoj výroby. • Charakterizuje změny ve výrobě, které přinesl rozvoj průmyslu. • Vysvětlí, jak se tyto změny projeví v uspořádání společnosti. • Charakterizuje životní podmínky dělníků v průběhu 19. století zdůvodní jejich politické aktivity	Báje, mýty, pověsti Současnost a minulost v našem životě	Český jazyk MKV

	• Svými slovy charakterizuje kulturní život v Českých zemích konce 19. a počátkem 20. století. Objasní vznik Československé republiky. • Posoudí život v českých zemích v době nacistické okupace a význam obnovení Československé republiky • Charakterizuje způsob života v poválečném období, v období totality a po obnovení demokracie. • Uvede charakteristiky uplatňování moci v totalitním státě. • Poukáže na rozdílné postavení občana v demokratickém a totalitním zřízení. • Charakterizuje a zdůvodní způsoby vedení studené války, vysvětlí pojem železná opona a uvede důsledky obsazení Československa. • Popíše a zdůvodní společenské a hospodářské proměny venkova po roce 1948- určí pozitivní a negativní dopady. • Uvede důvody vpádu sovětských vojsk a důsledky sovětské okupace. • Vysvětlí, jaké změny přinesla sametová revoluce		
Lidé kolem nás			
Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci.	• Uvědomuje si funkci rodiny a jednotlivé role členů rodiny. • Konkretizuje své představy o budoucím povolání. • Rozlišuje vazby mezi fyzickou a duševní prací	Rodina	OSV
Rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a důvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení.	• Posuzuje mezilidské vztahy a vzájemnou komunikaci na základě vlastních zkušeností. • Posuzuje různé vlastnosti lidí, všímá si odlišností.	Soužití lidí Chování lidí	OSV

	• Na příkladech objasní rizika půjčování peněz. • Uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti a na příkladu vysvětlí, jak reklamovat zboží.	peněz; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; úspory, půjčky, banka jako správce peněz.	
Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životní prostředí obce.	• Prohlubuje si poznatky o podobách a projevech kultury, vypráví o vlastních zkušenostech s kulturními institucemi. • Shromažďuje a vyhledává příklady o globálních problémech přírodního prostředí. • Kriticky je posuzuje a navrhuje řešení. Posuzuje sociální problémy a problematickou nesnášenlivost mezi lidmi.	Kultura Základní globální problémy	VDO
Místo, kde žijeme			
Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu.	• Rozšiřuje si znalosti o místě bydliště a širším okolí. • Shromažďuje a využívá informace a objevuje dějinné souvislosti regionu a vlasti. • Zná význačné budovy v obci. • Orientuje se v obci, určí její polohu v krajině. • Nakreslí jednoduchý plán okolí školy.	Obec, okolní krajina	Matematika
Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posuzuje jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického.	• Utřídí a začlení nabyté vědomosti do jednotlivých historických etap. Objevuje dějinné souvislosti vlasti a regionu. • Pracuje s encyklopediemi, vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury. • Poznává jednotlivé kraje naší vlasti, surovinové zdroje, ráz krajiny, významná města a jejich historii. • Popíše podnebí, povrch a polohu ČR. • Vyhledá jednoduché údaje o přírodních podmínkách na mapách naší republiky. • Charakterizuje, jak zemědělství ovlivňuje a mění krajinu, vyjmenuje typy zemědělské	Naše vlast	Český jazyk Informatika

	oblasti. • Vyhledává regionální zvláštnosti hospodářství		
Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i jiných zemích. Rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli.	• Třídí poznatky o přírodních podmínkách v Evropě získané z dostupných materiálů. • Zná některé evropské státy. Vypráví o nich. • Předává ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest. • Porovnává způsob života a přírodu, jiných zemí, s naší vlastí. • Vyčte z map základní údaje všech evropských zemí. • Na mapě lokalizuje sousední státy České republiky a stručně posoudí jejich přírodní tvářnost, hospodářskou a společenskou vyspělost. • Vyhledá na mapě známé oblasti cestovního ruchu na území soudních států České republiky. • Vyjmenuje kontinenty a oceány, vyhledává zajímavosti a typické symboly pro jednotlivé kontinenty. • Vysvětlí grafiku map a používá vysvětlivky. • Vyčte z map základní údaje, pracuje se slepou mapou.	Evropa a svět Mapy obecně zeměpisné a tematické	MKV MEGS

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření	
RVP	ŠVP
1. období	
MÍSTO, KDE ŽIJEME Orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy Popíše a zvládne cestu do školy. Uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy	• pojmenuje obec, ve které žije a kde má školu • pojmenuje důležité budovy v obci (obecní úřad, pošta, lékárna,...) a určí, k čemu slouží • orientuje se v okolí svého bydliště, školy, spolehlivě a bezpečně se pohybuje v

LIDÉ KOLEM NÁS Rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy Dodržuje základní pravidla společenského chování Při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně Projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům Pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti. LIDÉ A ČAS Pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase Zná rozvržení svých denních činností Rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti Poznává různé lidské činnosti.	blízkém okolí školy a bydliště • dojde samostatně do školy a domů, dbá na bezpečnost • orientuje se v budově školy • chápe pojem generace na své rodině, dokáže svou rodinu rozčlenit na tři generace (dítě, rodič, prarodič), rozlišuje základní a širší příbuzenské vztahy • respektuje a dodržuje dohodnutá pravidla, chová se tak, aby nedocházelo k ohrožení zdraví jeho ani zdraví ostatních, dodržuje zásady slušného chování ve společnosti • učí se chápat, že každý člověk je jiný, má jiné potřeby, učí se chovat ohleduplně k postiženým lidem • učí se být tolerantní k dětem/lidem jiné kultury, dokáže najít, co má s nimi společné a v čem se liší • pojmenuje a vysvětlí nejběžnějších povolání a pracovních činností, zná povolání svých rodičů • pozná kolik je hodin - nastaví/dokreslí a na hodinách přečte čtvrt, půl, tři čtvrtě a celou hodinu • zná pojmy dne – noc, rok – roční období, měsíc, týden, den • chápe pojmy před chvílí, za chvíli, dříve, dnes, včera, zítra, letos, loni, za rok • umí přiřadit činnosti k jednotlivým částem dne, zná části dne ráno, dopoledne, poledne, odpoledne, večer • uvědomuje si střídání aktivní činnosti a odpočinku, rozlišuje pracovní dny a dny
--	--

2. období	
MÍSTO, KDE ŽIJEME Popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje Orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany Řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě , má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě Uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí Sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest, pozná státní symboly České republiky.	- rozšiřuje si znalosti o místě bydliště a širším okolí. - popíše polohu obce v krajině a zařadí ji do příslušného územního celku – kraje, zná název krajského města. - orientuje se v obci, určí její polohu v krajině. - nakreslí jednoduchý plánec okolí školy. - orientuje se na mapě ČR, vyhledává jednotlivé oblasti ČR a charakterizuje významné a typické přírodní prvky. - dle orientačních bodů zakreslí, jednoduchý plánec obce vlastními slovy vyjádří pojmy obec, okres, region - seznamuje se s druhy map, podle barvy rozeznává na mapě typy krajiny, rozezná typy vyvýšeniny, orientuje se na mapě podle světových stran. - rozumí vysvětlivkám a měřítku mapy, pracuje s mapovým klíčem, podle měřítka určuje vzdálenosti mezi městy - poznává jednotlivé kraje naší vlasti, ráz krajiny, významná města a jejich historii. - popíše podnebí, povrch a polohu ČR. - na mapě lokalizuje sousední státy České republiky - rozpozná riziková místa a situace, ví, jak se má zachovat. - konkretizuje podoby a projevy kultury, seznamuje se s kulturními památkami, národními zvyklostmi a tradicemi. - Zajímá se o minulost a současnost obce, charakterizuje stav životního prostředí. - Předává ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest. - Seznamuje se s demokratickými principy a upevňuje si vědomosti o základních lidských právech. - Rozumí pojmu vlast (vlastenectví) – cizina. - Vyjmenuje a popíše státní symboly ČR, používá s porozuměním pojmy – stát, prezident, parlament, vláda, volby, zná jména prezidenta - Rozpozná protiprávní jednání, ví, kdo dbá na dodržování zákonů a kdo trestá jejich porušení.

LIDÉ KOLEM NÁS Dodrжуje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě) Rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých Uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy Používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácení peníze Porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz Sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů.	• Posuzuje mezilidské vztahy a vzájemnou komunikaci na základě vlastních zkušeností. • Posuzuje různé vlastnosti lidí, všímá si odlišností. • Rozpoznává jednání a chování, která se tolerovat nemohou. • Zná základní lidská práva a práva dítěte a aplikuje teoretické vědomosti do praxe. • Vyvozuje a dodrжуje pravidla pro soužití ve škole. • Zná a dodrжуje práva a povinnosti žáků školy. • Dodrжуje pravidla slušného chování. • Obhajuje své názory, respektuje názory jiných, připouští svůj omyl, hledá řešení. • Rozezná hotovostní a bezhotovostní formu peněz a způsoby placení • Zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení. • Vlastními slovy vyjádří, co znamená, že je banka správce peněz. • Porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi. • Sestaví jednoduchý osobní rozpočet. • Objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší než výdaje. • Objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy menší než výdaje. • Na příkladech objasní rizika půjčování peněz. • Uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti
LIDÉ A ČAS Rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách Uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji Vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště.	• Chápe rozdíl mezi dějem v minulosti, v přítomnosti a v budoucnosti. • Porovnává, jak vypadal život, když byli rodiče, prarodiče. • Hodnotí, srovnává způsob života a práce předků v minulosti a současnosti. • Zná pojmy starověk, středověk, novověk, zjišťuje, jak, v které době lidé bydleli, žili, co dělaly jednotlivé vrstvy obyvatel, jak se lidé oblékali, jaká řemesla fungovala, jména panovníků (rody), v jakém slohu se stavěly stavby, které památky se dochovaly, náboženství, orientuje se na časové přímce • Popíše způsob života starých Slovanů, jmenuje první státní útvary na našem území, popíše způsob života jednotlivých vrstev obyvatelstva. • Vyhledává informace v historických, dějepisných knihách pro pochopení minulosti. • Z vlastních zkušeností zpracovává informace o kulturních památkách • Vyhledává informace v historických, dějepisných knihách pro pochopení minulosti.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření	
RVP	ŠVP
1. období	
ROZMANITOST PŘÍRODY Pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích Pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat Pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami Provede jednoduchý pokus podle návodu. ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění Pojmenuje hlavní části lidského těla Rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	• pozoruje a popíše viditelné změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích • pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat • pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny, pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami • pozná nejběžnější druhy listnatých a jehličnatých stromů ve svém okolí • dokáže provést jednoduchý pokus podle návodu • dokáže zvládat sebeobsluhu, dodržuje základní hygienické návyky, dokáže popsat své zdravotní potíže a pocity, zvládne ošetřit drobná poranění • umí pojmenovat hlavní části lidského těla • učí se dodržovat zásady bezpečného chování, rozlišuje vhodná a nevhodná místa ke hře, dodržuje dohodnutá pravidla a neohrožuje zdraví své a zdraví jiných • dodržuje základní pravidla BESIP (výrazné oblečení, přecházení vozovky), zná význam semaforu • učí se chovat obezřetně při setkání s neznámými lidmi, učí se požádat si o pomoc, učí se říct „NE“, seznamuje se s pojmem šikana • zná krizová telefonní čísla na tísňové linky

2. období	
ROZMANITOST PŘÍRODY Na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody Popíše střídání ročních období Zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí Ovládá péči o pokojové rostliny Chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí Popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují Provádí jednoduché pokusy se známými látkami.	• Zná principy třídění přírodnin a jeho význam, třídí nejznámější druhy organismů do skupin a porovnává jejich přizpůsobení se prostředí. • Poznává další rostliny, živočichy a zná jejich význam pro přírodu i pro člověka. • Roztřídí neživé přírodniny a vybere nejdůležitější a nezbytné pro život (voda, vzduch) • Roztřídí rostliny podle stavby těla a délky života. • Nachází vztahy mezi ročním obdobím a životem rostlin a živočichů. • Uvádí příklady vzájemných vztahů mezi organismy. • Objasní a vyvodí pojem ekosystém, aplikuje poznatky na blízké lokality – prohlubuje si poznatky o flóře a fauně ve vybrané lokalitě. • Vyjmenuje důvody pěstování pokojových rostlin a uvede jejich příklady, ví jak o ně pečovat • Objasní pojem chránění území a uvědomuje si nutnost ochrany životního prostředí – v rámci svých možností se aktivně podílí na ochranu životního prostředí. • Seznamuje se s některými konkrétními činnostmi člověka v přírodě – učí se je hodnotit a rozlišovat aktivity, které mohou prostředí podporovat a poškozovat. • Uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v krajině a popíše je. • Provádí pokusy, pozorování, které vyhodnocuje. • Na základě jednoduchých pokusů si ověří, zda se voda vyskytuje v našem těle, v okolním vzduchu. • Zkoumá jednoduchým pokusem vlastnosti vzduchu. • Cíleně rostliny pozoruje a provádí jednoduché pokusy

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	
• Uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu • Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života • Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události • Uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti • Odmítá návykové látky • Ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc.	• Uvědomuje si pravidla dodržování pitného a denního programu, zdravého stravování a prevence nemocí, dodržuje základní návyky hygieny • Upevňuje a prohlubuje si poznatky o lidském těle • Uvědomuje si význam zdravé potravy a čisté vody, význam čistoty a hygieny prostředí. • Uvědomuje si důsledky nezdavé životosprávy a prohlubuje si již získané vědomosti. • Charakterizuje svými slovy pojem imunitní systém. • Vyjmenuje a rozliší etapy lidského života. • Vysvětlí na základě vlastních zkušeností příbuzenské a mezigenerační vztahy, postavení jedince v rodině, život a funkci rodiny. • Řídí se pravidly zdravého způsobu života a prevence. • Vyjmenuje místa a situace, kde může hrozit nákaza bakteriemi, navrhne způsob prevence. • Nacvičuje a ovládá bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty. • Vysvětlí pojem droga, návykové látky. • V případě potřeby umí požádat o pomoc pro sebe i pro jiné. • Rozšiřuje si a prohlubuje poznatky o návykových látkách, na modelových situacích nacvičuje způsoby odmítání návykových látek, posoudí nebezpečí závislosti na hracích automatech a počítačích • Seznamuje se s první pomocí – dovede ošetřit drobná poranění a úrazy. • Zajistí lékařskou pomoc (zná telefonní čísla)

V hodinách rozvíjíme tyto kompetence:

Kompetence k učení

- využívá efektivní způsob učení – mladší žáci upřednostňují prožitkové, smyslové učení. Prostřednictvím experimentu, různých metod kritického myšlení – čtení, psaní- aplikují dřívější vědomosti do nových situací. Starší žáci využívají dialog a skupinovou práci k vzájemnému vyjasňování, pochopení. Postupně si smysluplně organizují den, rozlišují podstatné, důležité činnosti, určují si strategii učení.

Získávají informace z různých pramenů, ověřují si jejich pravdivost, vybírají informace, které je povedou k cíli.

Myslí v obrazech – orientuje se v mapě, tabulce, grafu.

Myslí kriticky a globálně – zdůvodňuje, hledá vazby, přijímá osobní kritiku, hodnotí, provádí sebehodnocení.

Uvědomuje si propojenost učiva a života, vnímá chybu jako přirozenou součást procesu učení, rozvíjí svou zvědavost – vytváří pozitivní vztah k učení.

Kompetence k řešení problémů

- dokáže pojmenovat, popsat problém, snaží se vystopovat příčiny, navrhuje řešení, sestavuje plán realizace, přijímá odpovědnost.

Kompetence komunikační

- formuluje své myšlenky a názory v logickém sledu, naslouchá, dává zpětný signál, opakuje, shrnuje slyšené, psané, uvolňuje napětí, dodržuje společenské normy. Rozlišuje a vhodně reaguje na manipulativní komunikaci.

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje se skupinou – rozdělí si role, vyjasní si kritéria dobře odvedené práce, udržuje pořádek pracovního místa, dodržuje pravidla, čas, urovnává konflikty, vnáší své představy, respektuje mínění druhých.

Kompetence občanské

- zvládá základy empatické reakce – aktivně naslouchá s projevy účasti, pojmenovává pocity, záměry, očekávání druhé osoby, vyjadřuje podporu. Čelí bezpráví. Vytváří si vztah k jiným kulturám, k různým jiným skupinám, chápe jejich právo na existenci. Buduje si vztah k tradicím a kulturním hodnotám. Zajímá se o dovednosti potřebné pro život – první pomoc, krizové situace Chápe právo a povinnosti – přijímá odpovědnost za své chování. Respektuje principy trvale udržitelného rozvoje a přírodních jevů.

Kompetence pracovní

-seznamuje se s profesemi, s různými prostředními pro práci, účastní se exkurzí. Seznamuje se a používá různé druhy materiálů a techniky. Poznává radost z práce, rozvíjí duševní i manuální práci.

Kompetence digitální

- orientuje se v digitálních technologiích, používá bezpečně prostředky digitální techniky, pracuje s daty a informacemi na Internetu, umí pracovat ve sdíleném prostředí, užívá uživatelské účty

Charakteristika vyučovacího předmětu – Hudební výchova

Vyučovací předmět hudební výchova zahrnuje vzdělávací oblast Umění a kultura.

Hudební výchova dává žákům příležitost projevit svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou. Vede žáky prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, ke kladnému postoji k hudbě. Žáci se seznamují s hudební kulturou českou i jiných národů. Poznávají, že hudba slouží jako relaxační i komunikační prostředek.

Předmět Hudební výchova je členěn do čtyř tematických okruhů:

- Vokální činnosti – obsahem je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu
- Instrumentální činnosti – obsahem je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci
- Hudebně pohybové činnosti – obsahem je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest
- Poslechové činnosti – obsahem je aktivní vnímání znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách

Časové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	1	1	1	1	1

Organizační vymezení

Předmět Hudební výchova vyučujeme ve 45 minutových vyučovacích hodinách převážně v kmenových učebnách. Do výuky patří koncerty.

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova (tematické okruhy: rozvoj schopností poznávání, sebepoznávání a sebezpojetí, poznávání lidí, komunikace, kooperace) - prolíná učivem 1. – 5. ročníku formou činností a projektů “

Multikulturní výchova (tematické okruhy: jsme Evropané, etnický původ, kulturní difference)

Utváření a získání klíčových kompetencí v dané oblasti umožňujeme žákům tím, že:

- Učíme žáky chápat umění jako specifický způsob poznání a učíme je užívat jazyk umění jako svébytný prostředek komunikace
- Vedeme je chápání vzájemné provázanosti člověka, hudby a kultury jako neoddělitelné součásti lidské existence
- Spoluvytváříme vstřícnou a podnětnou atmosféru pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot
- Učíme je získávat sebedůvěru při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama.

Hudební výchova – 1. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo - obsah	Přesahy a vazby
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase.	• Dbá na správné dýchání a držení těla, provádí hlasová, sluchová a intonační cvičení, melodizuje slova, jednoduchá říkadla.	<u>Vokální činnosti:</u> pěvecký a mluvní projev hudební rytmus intonace, vokální improvizace / hra na ozvěnu melodicky, volný nástup 1.stupně/	Výtvarná výchova Člověk a svět MKV MEGS OSV ENV
Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších	• Vyjádří rytmus slov, říkadel a písní tleskáním, hrou na jednoduché rytmické nástroje a flétnu (1-2 tóny).	<u>Instrumentální činnosti:</u> hra na hudební nástroje rytmizace, melodizace, hudební	Český jazyk Člověk a svět

hudebních forem. Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.	• Pracuje s čtvrtovými hodnotami ve 2/4 taktu.	improvizace/hra na ozvěnu rytmická, tleskání a recitace/ grafický záznam melodie / notová osnova, houslový klíč, nota a pomlka čtvrtová, nota g1/	
Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie.	• Taktuje na dvě jednou rukou. • Zvládá pohyb doprovázený zpěvem nebo hudbou. • Pohybem reaguje na kontrasty v hudbě/ výška, dynamika, tempo	<u>Hudebně pohybové činnosti:</u> taktování, pohybový doprovod znějící hudby/taneční hry se zpěvem/ orientace v prostoru	Tělesná výchova Matematika OSV
Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby. Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.	• Poslouchá hudební pohádky, lidové a umělé písně. Pozná státní hymnu mezi jinými písněmi, dokáže zazpívat její začátek. • Rozliší zvuk a tón, řeč a zpěv. • Seznamuje se s hudebními nástroji. Pozná na obrázku, ve skutečnosti, poslechem klavír, housle, flétnu a buben. Z nabídky vybere píseň - pochodovou, ukořbavku.	<u>Poslechové činnosti:</u> kvality tónů/síla, výška/ hudební výrazové prostředky/rytmus, melodie vzestupná a sestupná/ hudba vokální, lidský hlas a hudební nástroj hudební styly a žánry/ukolébavka, pochod/	Člověk a svět

Hudební výchova – 2. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo - obsah	Přesahy a vazby
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase.	• Upevňuje si správné pěvecké návyky. • Reprodukuje předebrané tóny. • Vyjmenuje hudební abecedu nahoru. • Zpívá písně ve 2/4 a 3/4 taktu.	<u>Vokální činnosti:</u> pěvecký a mluvní projev hudební rytmus intonace, vokální improvizace /hra na ozvěnu melodicky, otázka-odpověď, volný nástup1. a 5.stupně/	Výtvarná výchova Člověk a svět OSV
Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem. Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.	• Vyjádří rytmus, metrum a prodlevu hrou na tělo, rytmické nástroje a flétnu (1-3 tóny). • Pracuje s půlovými, čtvrtovými, osminovými hodnotami ve 2/4 a 3/4 taktu.	<u>Instrumentální činnosti:</u> hra na hudební nástroje rytmizace, melodizace, hudební improvizace - hra na ozvěnu rytmická, tleskání a recitace, otázka-odpověď rytmicky, hrou na melodické nástroje/ grafický záznam melodie/dynamická znaménka p, mf, f, vázaně, zesilování a	Český jazyk

		zeslabování	
Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie.	- Pohybově vyjádří metrum, tempo, výšku tónů. - Taktuje na dvě oběma rukama.	<u>Hudebně pohybové činnosti:</u> taktování, pohybový doprovod znějící hudby/taneční hry se zpěvem a hudbou/orientace v prostoru	Tělesná výchova OSV MKV
Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby. Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.	- Pozná a pojmenuje hudební nástroje, vyhledá na obrázku, napodobí způsob hry (kontrabas, pikola, činely, malý bubínek). - Rozpozná kvalitu tónů (délka, síla, výška). - Z nabídky vybere hudbu taneční, pochodovou, ukolébavku. - Pozná státní hymnu, zná její slova a dokáže zazpívat začátek. - Rozliší sborový a sólový zpěv.	<u>Poslechové činnosti:</u> kvality tónů/síla, výška, délka/ hudební výrazové prostředky/rytmus, melodie, pohyb melodie/ hudba vokální, instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj hudební styly a žánry - ukolébavka, pochod	Člověk a svět Výtvarná výchova Tělesná výchova OSV ENV

Hudební výchova – 3. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo - obsah	Přesahy a vazby
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase.	- Upevňuje si správné pěvecké návyky. - Reprodukuje předebrané tóny ve svém rozsahu. - Zpívá písně ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu. - Zpívá jednohlas a kánon. - Vyjmenuje hudební abecedu nahoru i dolů.	<u>Vokální činnosti:</u> pěvecký a mluvní projev /pěvecké dovednosti, hlas. hygiena, rozšiřování hlas. rozsahu/ hudební rytmus /realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu/ dvojhlas a vícehlas kánon, prodleva/ intonace, vokální improvizace /hudební hry, diatonické postupy v durových tóninách, volný nástup 1., 3. a 5. stupně/ grafický záznam vokální hudby /nota g1, f1, c1, c2, pp, ff/	Člověk a svět Výtvarná výchova MKV MEGS OSV ENV
Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje	Při rytmozaci a melodizaci jednoduchých textů pracuje	<u>Instrumentální činnosti:</u> hra na hudební nástroje	Tělesná výchova

v rámci nejjednodušších hudebních forem. Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.	s půlovými, čtvrtovými a osminovými hodnotami ve 2/4 a 3/4 taktu. K doprovodné hře používá rytmické a melodické nástroje.	rytmizace, melodizace, hudební improvizace - přede hry, akcent na 1. dobu, prodleva, hudební hry/ grafický záznam melodie /tečka u noty půlové/	Český jazyk Matematika
Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie.	- Pohybem vyjádří takt, metrum, tempo, dynamiku, směr melodie - Taktuje na dvě a na tři oběma rukama. - Pochoduje podle hudby.	<u>Hudebně pohybové činnosti:</u> taktování, pohybový doprovod znějící hudby pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby/pohybová improvizace/ orientace v prostoru /taneční hry/	Tělesná výchova Výtvarná výchova OSV MKV
Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby. Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.	- Zaposlouchá se do skladeb/až 3 min./, pamatuje si jména autorů a probrané skladby pozná. - Pozná běžné hudební nástroje/dechové, smyčcové, bicí.	<u>Poslechové činnosti:</u> kvality tónů/délka, síla, barva, výška/ hudební výrazové prostředky/rytmus, melodie, barva, pohyb melodie / hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj hudební styly a žánry/ukolébavka, pochod, hudba taneční/ hudební formy/malá písňová/	Výtvarná výchova Člověk a svět Tělesná výchova OSV ENV MEGS

Hudební výchova – 4. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo - obsah	Přesahy a vazby
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasu v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti. Orientuje se v zápisu jednoduché písničky či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje.	- Reprodukuje jednotlivé tóny ve svém rozsahu. - Z dvojhlasu reprodukuje vrchní tón. - Ovládá diatonické postupy v dur. tóninách a volný nástup 1., 3., 5. a 8. stupně. - Improvizuje při hudebních hrách	<u>Vokální činnosti:</u> pěvecký a mluvní projev /pěvecké dovednosti, hlas. hygiena, rozšiřování hlas. rozsahu/ hudební rytmus /realizace písničky ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu/ dvojhlas a vícehlas/kánon, prodleva/ intonace, vokální improvizace /hudební hry, diatonické postupy v durových tóninách, volný nástup 1., 3.,	Český jazyk Výtvarná výchova MKV MEGS OSV ENV

		5. a 8. stupně /,hud. hry grafický záznam vokální hudby	
Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní. Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby. Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přehledy, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace.	• Využívá hudební nástroje k doprovodné hře, /přehledy, mezihry/ • Hraje snadné doprovody na rytmické i melodické nástroje. • Improvizuje při hudebních hrách	<u>Instrumentální činnosti:</u> hra na hudební nástroje/reprodukce motivů pomocí jednoduchých hud. nástrojů/ rytmizace, melodizace, hudební improvizace/hra na ozvěnu rytmická, tleskání a recitace, ozvěna melodická, přehledy, mezihry, jednoduchá písňová forma/ grafický záznam melodie / rytmické schéma jednoduché skladby, její části – čtení a zápis, tečka u noty čtvrté/	Tělesná výchova Český jazyk Výtvarná výchova OSV ENV MEGS
Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	• Taktuje na 2, 3 a 4 oběma rukama. • Zvládá rytmický pohyb podle hudby.	<u>Hudebně pohybové činnosti:</u> taktování, pohybový doprovod znějící hudby pohybové vyjádření hudby/pohyb. improvizace s využitím tanečních kroků/ orientace v prostoru/pamětné uchování a reprodukce pohybů/	Tělesná výchova Výtvarná výchova
Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny.	• Zaposlouchá se do skladeb 4-5 minutových. Pamatuje si jména autorů. • Poznává probrané skladby. • Poznává a přiřadí hudební nástroj do příslušné skupiny/dechové – dřevěné, žesťové - smyčcové, klávesové, bicí/.	<u>Poslechové činnosti:</u> kvality tónů/délka, síla, výška, barva/ vztahy mezi tóny/souzvuk/ hudební výrazové prostředky /rytmus, melodie, harmonie, barva/ hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální/ hudební styly a žánry /hudba taneční, pochodová, ukolébavka/ hudební formy/malá písňová forma, variace/ interpretace hudby/jaká je/	Výtvarná výchova

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo - obsah	Přesahy a vazby
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti. Orientuje se v zápisu jednoduché písničky či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje.	• Reprodukuje jednotlivé tóny ve svém rozsahu. • Z dvojhlasu reprodukuje vrchní tón, spodní tón. • Intonuje diatonické postupy v dur a moll tóninách. • Improvizuje při hudebních hrách. • Orientuje se v notovém zápise.	<u>Vokální činnosti:</u> pěvecký a mluvní projev /pěvecké dovednosti, hlas. hygiena, rozšiřování hlas. rozsahu/ hudební rytmus /realizace písničky ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu/ dvojhlas a vícehlas /kánón, prodleva, lidový dvojhlas/ intonace, vokální improvizace /hudební hry, diatonické postupy v durových a mollových tóninách/volný nástup 1., 3., 5., 8. a spodního 5. stupně / grafický záznam vokální hudby (hudební abeceda, noty, křížek, bé, pomlka osminová)	Český jazyk Výtvarná výchova MKV MEGS OSV ENV
Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písniček. Rozpozná hudební formu jednoduché písničky či skladby. Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přehledy, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	• Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, přehledy, dohry, mezihry, dohry/ • Hraje snadné doprovody na rytmické i melodické nástroje. • Improvizuje při hudebních hrách • Dovede přehled a graficky zaznamenat rytmy v taktech 2/4, 3/4 4/4	<u>Instrumentální činnosti:</u> hra na hudební nástroje/reprodukce motivů pomocí jednoduchých hud. nástrojů/ rytmizace, melodizace, hudební improvizace/hra na ozvěnu rytmická, tleskání a recitace, ozvěna melodická, přehledy, mezihry, dohry, jednoduchá písňová forma, synkopa/ grafický záznam melodie / rytmické schéma jednoduché skladby, její části – čtení a zápis, orientace v notovém záznamu jednoduché melodie, její reprodukce, noty celé až osminové, nota půlová s tečkou, pomlky čtvrté, půlové a celé/	Tělesná výchova, Výtvarná výchova OSV ENV MEGS
Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové	• Taktuje na 2,3,4 i na jednu oběma rukama. • Zvládá rytmický pohyb podle hudby.	<u>Hudebně pohybové činnosti</u> taktování, pohybový doprovod znějící hudby pohybové vyjádření hudby a reakce na	Tělesná výchova OSV ENV MEGS

improvizace		změny v proudu znějící hudby/pantomima, pohyb. improvizace, s využitím tanečních kroků/ orientace v prostoru/pamětné uchování a reprodukce pohybů/	MKV
Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny.	• Zaposlouchá se do skladeb 4-5 minutových. Pamatuje si jména autorů. • Poznává probrané skladby, umí se o poslouchaných skladbách slovně vyjádřit. • Poznává hudební nástroje symfonického orchestru.	<u>Poslechové činnosti:</u> kvality tónů/délka, síla, výška, barva/ vztahy mezi tóny/souzvuk, akord/ hudební výrazové prostředky /rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast, gradace, zvukomalba, změny v hudebním proudu/ hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální/ hudební styly a žánry /hudba taneční, pochodová, ukolébavka/ hudební formy/malá písňová forma, variace/ interpretace hudby/jaká je a proč/.	Český jazyk Výtvarná výchova MKV MEGS

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření	
RVP	ŠVP
1. období	
• zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty • správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu • reaguje pohybem na tempové a rytmické změny • rozliší sílu zvuku, pozorně vnímá jednoduché skladby	• provádí hlasová a intonační cvičení (v rozsahu kvinty), zpívá jednoduché písně • dbá na správné dýchání, držení těla a výslovnost • dokáže vyjádřit rytmus slov, říkadel a písni tleskáním • pohybem reaguje na kontrasty v hudbě (výška tónu, tempo, síla tónu) • poslouchá hudební pohádky, lidové a umělé písně
2. období	

• zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem • propojí vlastní pohyb s hudbou • doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje • odliší tóny podle výšky, síly a barvy, pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb, správně hospodáří s dechem při interpretaci písní - frázování	• upevňuje si správné pěvecké návyky, pracuje hospodárně s dechem, dbá na správné držení těla a výslovnost • reprodukuje předebrané tóny v přiměřeném rozsahu • pohybem vyjadřuje hudbu • dokáže vyjádřit tempo, výšku a sílu tónů hrou na tělo • dokáže doprovodit jednoduché písně na rytmické hudební nástroje
---	---

1. Žáci se zpravidla během školního roku naučí 15 písní lidových a 13 písní umělých.

2. V průběhu výuky hudební výchovy od 1. do 5. ročníku se uskuteční poslech zejména od těchto hudebních skladatelů a hudebních skupin:

Hudební skladatelé hudební skupiny či názvy CD – Dvořák

Smetana

Čajkovský

Hudební CD ukázky hudebních nástrojů

J. Nohavica

Beatles

Mozart

Fines

Mendelson Bertholdy

J. S. Bach

Beethoven

Z. Svěrák, J. Uhlíř

Poslechové styly žánry, formy: - hudba vokální, instrumentální, vokální instrumentální

sbor x sólo

hudební nástroje

kvality tónů

hudební výraz prostředky

ukolébavka

pochod

hudební taneční
malá písňová forma, variace

Kompetence k učení

- nabízíme žákům poznávání s využitím smyslových orgánů, vedeme je k propojení smyslového vnímání se slovy a prožitky
Podporujeme aktivitu žáků, necháváme je naplno prožít úspěch a radost z poznávání.

Kompetence řešení problémů

- nachází shodné, podobné znaky a odlišné znaky, využívá analogii k aplikaci nových poznatků, nenechává se odradit případným nezdarem.

Kompetence komunikativní

- na základě změn vnějšího chování, dokáže vyvodit vnitřní prožívání

.

Kompetence sociální a personální

- neodmítá ani nekritizuje nápady, dokud nejsou prozkoumány, neposmívá se, reaguje na informaci a nikoli na osobu
Vyslovuje ocenění nápadů, práce dříve než kritiku. Děkuje druhým za uznání.

Kompetence občanské

- přiměřeně svému věku zvládá základy empatické reakce. Buduje si vztah k tradicím, k místu, ze kterého pochází. Zajímá se, poznává a přijímá kulturní prostředí, zvyky jiných kultur, etnických skupin. Seznamuje se s významnými osobnostmi regionu, státu, Evropy. Rozvíjí kulturní život místa, zapojuje se do místních kulturních společenských akcí.

Kompetence pracovní

- seznamuje se a používá různé druhy hudebních nástrojů a technik hraní, dodržuje vymezená pravidla. Poznává radost a uspokojení z dobře vykonané práce. Účastní se koncertů. K výsledkům hudební činnosti přistupuje i z hlediska společenského významu.

Kompetence digitální

- orientuje se v digitálních technologiích, používá bezpečně prostředky digitální techniky, pracuje s daty a informacemi na Internetu, umí pracovat ve sdíleném prostředí, užívá uživatelské účty

Charakteristika vyučovacího předmětu – Výtvarná výchova

Vyučovací předmět výtvarná výchova patří do vzdělávací oblasti Umění a kultura vzdělávacího oboru výtvarná výchova.

Vede žáky k citlivému i tvořivému vnímání a chápání konkrétní i abstraktní skutečnosti. Je založen na tvořivém přístupu žáků, kdy je jim umožněno osobitě uplatňovat své pocity, prožitky, představivost, intuici, myšlení. Žák se učí využívat rozmanitých výrazových prostředků. Výtvarná výchova umožňuje pociťovat a zažívat radost z výtvarného snažení, poznávat hloubku a jedinečnost vlastního prožitku, seznamovat se s prožitky ostatních.

Obsahem výtvarné výchovy je esteticko výchovný rozvoj žáka – jeho estetického vnímání a hodnocení skutečnosti, vnímání a chápání umění, prožívání a hodnocení krásy přírody, předmětů a života, vytváření vkusu.

Výtvarná výchova směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění, vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově, seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik. Umělecký proces chápe jako způsob poznávání a komunikace.

Výtvarnou kulturu chápe jako nedílnou součást svého života a bohatství společnosti.

Učí žáka užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání, cítění, poznávání. Vnímat citlivě svět kolem sebe, objevovat v něm estetické hodnoty, chránit je. Výtvarná výchova je postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci.

Obsah vzdělávacího oboru Výtvarná výchova je členěn do tří tematických okruhů:

- Rozvíjení smyslové citlivosti – činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnosti rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality
- Uplatňování subjektivity – činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření
- Ověřování komunikačních účinků – činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby.

Organizační vymezení

Předmět Výtvarná výchova je vyučován v kmenových učebnách. Nejčastěji se vyučuje v 1. – 3. ročníku ve dvou po sobě jdoucích vyučovacích hodinách (1 x za 2 týdny), ve 4. a 5. ročníku ve dvou po sobě jdoucích hodinách (jednou v týdnu). Výtvarná výchova probíhá i v plenéru, kde jsou převážně realizovány Land-art a Body-art akce. Do výuky patří i besedy, návštěva galérií, výstav.

Časové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	1	1	1	2	2

Utváření a získání klíčových kompetencí v dané oblasti umožňujeme žákům tím, že:

- Učíme žáky chápat umění jako specifický způsob poznání a užívat jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- Chápat umění a kulturu v jejich vzájemné provázanosti jako neoddelitelné součásti lidské existence, rozvíjet tvůrčí potenciál, kultivovat projevy a potřeby a utvářet hierarchii hodnot
- Vycházíme převážně z primární motivace žáka, nabízíme mu emoční podněty, které jsou předpokladem k jeho aktivnímu zapojení. Uvědomujeme si vzájemné propojení aktivity – příjemných pocitů – úspěchu. Učíme ho, aby svým chováním dokázal přispět k vytvoření pozitivních emocionálních podnětů
- Učíme žáky pozitivně ohodnotit sebe i druhé, potěšit, dávat najevo sympatie, náklonnost, důvěru sobě i druhým, akceptování názorů, postojů druhých.

Výtvarná výchova – 1. – 3. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo – obsah	Přesahy a vazby
1. Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ.	• Zná barvy teplé, studené, základní, podvojně, dokáže je porovnávat, třídí. Při třídění vychází i z vlastních zkušeností, vjemů, zážitků i představ. Poznávání, jakou má barva povahu, jak seskupení barev může navodit rozmanité pocity, pohyb (rotaci, vlnění, propadání v ploše). • Učí se techniku malby, postupy práce s barvou – rozmývání, pastózní malba, práce se šablonou, roztírání pastelu, rozmývání pastelu. • Míchá barvy. • Experimentuje s různými druhy kresebných výtvarných materiálů. • Seznamuje se s různými druhy linií. • Využívá výrazové prostředky linie k zachycení vjemů, zážitků, představ, zkušeností. • Objevuje tvar a objem – papír, textil – využívá skládání, ohýbání, muchláš, prostřihování, nafukování, trhání – experimentuje. • Podle svých schopností slovně vyjádří svůj osobní postoj	<u>Rozvíjení smyslové citlivosti</u> Hry s barvami • neobvyklá setkávání s barvami • pozorování barevných setkání, proměn • otisky, monotypy, roztírání, stříkání barev Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru <u>Uplatňování subjektivity, subjektivního vyjádření žáka</u> - jak na něho barvy, seskupení barev působí – rozbor hodnocení obrazu, přírody, objektu Výrazové vlastnosti linie Experimenty s různými druhy linie, orientace v prostorových barevných vztazích Výtvarné vyjádření vjemů a postojů ke skutečnosti, rozvíjení dětské představivosti a fantazie – dotváření práce Kresba různým materiálem – pero + tuž, dřívko + tuž, rudka, uhel, suchý pastel	Člověk a svět Hudební výchova Český jazyk

	k určitému tvaru, objemu, vychází ze zkušeností, zážitků a představ, přijímá odlišnou interpretaci v komunikaci se spolužáky. • Dokáže rozlišit na základě obrazového materiálů (fotografie, ilustrace, výtvarné dílo, pozorování přírody, lidí, předmětů), na základě hmatu (hry s kostkami, modelovací hmotou) dynamiku a statiku. • Dokáže slovně vyjádřit svůj vztah k objektům a zdůvodnit jej. Porovnává vlastní interpretaci s interpretací spolužáků.	Rozvíjení smyslové citlivosti Experimenty s různými materiály, hmatové hry, dotváření přírodnin, textilní plastiky, seskupování objektů, poznávání základních prostorových útvarů Uplatňování subjektivity Vyjádření pocitů, názorů, postojů k viděnému, chápání vzájemných souvislostí (tvar – materiál – funkce)	Člověk a svět Český jazyk Český jazyk
2. V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy objekty a další prvky a jejich kombinace.	• Snaží se na obrázku barevně zachytit napětí a klid. • Na Základě konkrétní tvorby (2 variant téhož námětu – např. alej v září, v listopadu) si uvědomí, jaké barvy vyvolávají klid, smutek, a které barevné kontrasty naopak vzrušení, napětí, či zdánlivý pohyb. • Do malby podle své životní zkušenosti vnáší svůj záměr – to, co považuje za důležité. • Uvědomuje si, že pravdivost obrazu není ve věcné nápodobě skutečnosti, ale v tom, jak netradičně, objevně ji autor vidí a cítí. • Při malbě podle modelu se snaží zachytit kontrasty – teplé x studené, světlé x tmavé, pestré x nepestré. Vůbec nejde o přesnou nápodobu	<u>Rozvíjení smyslové citlivosti</u> Barvou se snaží zachytit proměnu: <u>v ploše</u> – např. zkouší, jak se v různých prostředích mění zářivost barvy (červený kruh v různých polích), proměna červené skvrny – pozadí různě probarvené krajiny – barevně proměňuje krajiny (fixem, barvou, tuší) přetváří barevné reprodukce, zachycuje proměny krajiny během dne (ráno k večeru) nebo měsíců (září x listopad) <u>v prostoru</u> – zasazuje věci, prvky z jedné krajiny do	

	modelu. • Nejdříve hovoří o tom, co je namalováno, učí se postupně vyjadřovat k tomu, jak je obrázek namalovaný (proč malba působí živě, divoce, klidně, smutně) • Dokáže rozlišit tvary, barvy a struktury přírodních útvarů. • Snaží se pochopit funkčnost předmětů, rozlišit, zda objekt vyjadřuje statiku, dynamiku. • Vyhledává a výtvarně dotváří předměty na základě představivosti a fantazie. • Vyjádří svůj osobitý postoj k ději, osobám, postavám. • Různou podobou linie vyjádří klid, vzrušení, radost, smutek v lidské tváři i v krajině. • Dokáže linií vyčarovat dobro a zlo, ticho nebo hluk. • Objevuje linie prostřednictvím frotáže, nití, dřívka, hřebenem a dále s nimi pracuje (dotváří kresbou, komponuje, kombinuje). • Odlišným výtvarným charakterem linií a také jejich uspořádáním v ploše vyjádří vlastnosti pohybu, zvuků, nálad. • Objevuje písmo jako výtvarný (nikoli sdílný) prvek	jiného prostředí (hrad do pouště, moře, skály) <u>Uplatňování subjektivity</u> Znázorňování představ, fantazie, osobní zkušenosti, (roční období a lidová slovesnost – zvyky, pověsti, pohádky, personifikace přírody – „paní Zima“) Dotváření a kombinování přírodních materiálů – výtvarné kontakty s přírodou. Výtvarné vyjádření v ploše i v prostoru Vytvoření prostorových útvarů seskupováním a kombinováním různých materiálů – „setkávání věcí“ (vlna, textil, papír, špejle, modelína, kolíčky, papír. sáčky, polystyren, odpadový materiál, Prostorová ilustrace – modelování, využití dalších materiálů (rukavice, ponožky, vařečky, textil) Uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření	Pracovní činnosti
--	--	--	-------------------

3. Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky.	• Citlivě vnímá různými smysly, objekty a události a dokáže vnímání převést do výtvarného vyjádření.	<u>Rozvíjení smyslové citlivosti</u> Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly <u>Ověřování komunikačních účinků</u> Osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování, odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje, jejich porovnávání s vlastní interpretací <u>Uplatňování subjektivity</u> Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)	Člověk a svět Český jazyk
4. Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné	• Vnímá různá obrazová vyjádření, porovnává je se svou dosavadní zkušeností, zaujímá k nim své	<u>Rozvíjení smyslové citlivosti</u> Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření –	Český jazyk

interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností.	stanovisko. Je ochoten se inspirovat různým obrazovým vyjádřením i různými autory a zachovávat si přitom svou jedinečnost.	umělecká výtvarná tvorba, fotografie, tiskoviny. <u>Uplatňování subjektivity</u> Typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama <u>Ověřování komunikačních účinků</u> Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu), vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření	
5. Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	• Akčně reaguje na určitou pohnutku. Dokáže si vybrat materiál, způsob provedení. Dokáže se domluvit ve skupině. Prezентuje akci, tvorbu, své prožitky, postoje.	<u>Uplatňování subjektivity</u> Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby	

		<u>Ověřování komunikačních účinků</u> Proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění	
--	--	--	--

Výtvarná výchova – 4. – 5. ročník

RVP	Výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly – uplatňuje je v ploše, objemové i prostorové tvorbě	-rozvíjí prostorové vidění, cítění a vyjadřování na základě pozorování prostorových jevů a vztahů -zpracovává papír-různé druhy, překrývání, trhání, stříhání, máchání, posouvání -zpřesňuje vyjádření proporcí lidské postavy a hlavy -všímá si výtvarné úpravy knih -seznamuje se funkcí písma-jeho komunikativní a estetická funkce -volný výtvarný projev doplňuje pozorováním skutečnosti -poznává některé principy a možnosti některých materiálů prostřednictvím experimentu -vytváří jednoduché prostorové objekty	<u>Uplatňování subjektivity</u> -prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osob. Zkušeností-manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby -typy vizuálně obrazných vyjádření-jejich rozlišení, výběr a uplatnění-hračky, objekty ilustrace textů, volná malba, reklama. Comics -přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením-hledisko jejich vnímání, jejich motivace, fantazijně založeném na smyslovém vnímání	Český jazyk

RVP	Výstupy	Učivo	
Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	• -provádí kresbu s příběhem • -řeší úkoly dekorativního charakteru v ploše • -používá koláž • -rozlišuje lidové umění	<u>Ověřování komunikačních účinků</u> - komunikační obsah viz. obraz. Vyjádření - v komunikaci se spolužáky, v rámci skupin, vysvětlování výsledků tvorby	Český jazyk

Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky	• -ovládá základní kompoziční principy • -poznává smysl, organizaci funkce a výtvarně estetický účinek řešení plochy • -sleduje krásu přírody a pěstuje si vztah k životnímu prostředí • -umí výtvarně zpracovat přírodní materiál • -vyhledává a dotváří přírodniny	podle svých schopností a zaměření -osobní postoj v komunikaci-jeho utváření a zdůvodňování - poznávání odlišných interpretací s vlastní interpretací -proměny komunikačního obsahu - záměny tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálních obrazů vyjádření	
---	--	--	--

RVP	Výstupy	Učivo	
Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů. Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly. Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku, v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu jako nezávislý model.	• chápe poučení o teorii barev • sleduje výtvarné vyjádření morf. znaků, tvarů, barevnosti přír. objektů • prohlubuje a zdokonaluje techniky malby • umí barevně vyjádřit své pocity a nálady a komunikuje o obsahu svých děl • zkouší funkce barev teplých a studených, světlých a tmavých • uplatňuje výtvarný výraz linie vytvářené různými nástroji v různých materiálech • odlišným výtvarným charakterem linií vyjádří vlastnosti pohybu, zvuků, nálad (také jejich uspořádáním v ploše) • vytváří souměrné tvary • orientuje se v řazení prvků v tvarové i barevné kompozici • kombinuje techniky • zdokonaluje a prohlubuje techniky kresby, dokáže kresbou vystihnout tvary, strukturu materiálu	<u>Rozvíjení smyslové citlivosti:</u> - prvky vizuálně obrazného vyjádření-linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury-jednoduché vztahy)podrobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu, prostoru -uspořádání objektů do celků-na základě jejich výraznosti, velikosti -reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly-viz. obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových vyjádření vizuálních předmětů prostředky vnímatelnými všemi smysly -hra s barvou - míchání, tvořivé vyjadřování. Hra s náhodou - zapouštění barev	Hudební výchova Člověk a společnost Člověk a příroda

	• zkoumá vlastnosti prvků a struktur		
--	--	--	--

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření	
RVP	ŠVP
1. období	
• Zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu • Rozpoznává, porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) • Uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům.	• Zná barvy teplé, studené, základní, podvojně, dokáže je porovnávat, třídit. • Učí se techniku malby, postupy práce s barvou – rozmývání, pastózní malba, práce se šablonou • Míchá barvy. • Experimentuje s různými druhy kresebných výtvarných materiálů. • Seznamuje se s různými druhy linií. • Objevuje linie prostřednictvím frotáží, nití, dřívka, hřebenem a dále s nimi pracuje (dotváří kresbou, komponuje, kombinuje). • Objevuje tvar a objem – papír, textil – využívá skládání, ohýbání, muchláš, prostřihování, trhání – experimentuje. • Podle svých schopností slovně vyjádří svůj osobní postoj k určitému tvaru, objemu, vychází ze zkušeností, zážitků a představ • Porovnává vlastní interpretaci s interpretací spolužáků. • Na základě konkrétní tvorby si uvědomí, jaké barvy vyvolávají klid, smutek, a které barevné kontrasty naopak vzrušení, napětí, či zdánlivý pohyb. • Nejdříve hovoří o tom, co je namalováno, učí se postupně vyjadřovat k tomu, jak je obrázek namalovaný (proč malba působí živě, divoce, klidně, smutně) • Vyhledává a výtvarně dotváří předměty na základě představivosti a fantazie. • Vyjádří svůj osobitý postoj k ději, osobám, postavám. • Dokáže si vybrat materiál, způsob provedení. Dokáže se domluvit ve skupině. Prezentuje akci, tvorbu, své prožitky, postoje.

2. období	
• Uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr • Rozlišuje, porovnává, třídí linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) • Při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie • Vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla.	• prohlubuje a zdokonaluje techniky malby • vytváří souměrné tvary • kombinuje techniky • zdokonaluje a prohlubuje techniky kresby, dokáže kresbou vystihnout tvary, strukturu materiálu • vytváří jednoduché prostorové objekty • provádí kresbu s příběhem • řeší úkoly dekorativního charakteru v ploše • používá koláž • zpracovává papír-různé druhy, překrývání, trhání, stříhání, máchání, posouvání • umí výtvarně zpracovat přírodní materiál • vyhledává a dotváří přírodniny • zkouší funkce barev teplých a studených, světlých a tmavých • uplatňuje výtvarný výraz linie vytvářené různými nástroji v různých materiálech • odlišným výtvarným charakterem linií vyjádří vlastnosti pohybu, zvuků, nálad (také jejich uspořádáním v ploše) • odlišným výtvarným charakterem linií vyjádří vlastnosti pohybu, zvuků, nálad (také jejich uspořádáním v ploše) • umí barevně vyjádřit své pocity a nálady a komunikuje o obsahu svých děl

Kompetence k učení

- zapojujeme žáky do experimentu, který využíváme jako jednu z metod aktivního učení ve všech předmětech
- Podporujeme aktivitu žáků, necháváme je naplno prožít úspěch a radost z poznávání.

Kompetence řešení problémů

- podporujeme u žáků samostatnost na základě znalosti vlastní hranice výkonu (sebehodnocení – porovnávání posunu výkonnosti).

Kompetence komunikativní

- podporujeme u žáků samostatnost na základě znalosti vlastní hranice výkonu (sebehodnocení – porovnávání posunu výkonnosti).
- Formuluje vlastní názory, obhazuje svůj nápad, argument

Kompetence sociální a personální

- dodržuje domluvená pravidla spolupráce, upozorní na jejich porušování. Vyslovuje ocenění nápadů, práce dříve než kritiku. Děkuje druhým za uznání.

Kompetence občanské

- buduje si vztah k tradicím, k místu, ze kterého pochází. Zajímá se, poznává a přijímá kulturní prostředí, zvyky jiných kultur, etnických skupin. Seznamuje se s významnými osobnostmi regionu, státu, Evropy. Rozvíjí kulturní život místa, zapojuje se do místních kulturních společenských akcí.

Kompetence pracovní

- seznamuje se a používá různé druhy výtvarných materiálů, výtvarných technik. Poznává radost a uspokojení z dobře vykonané práce.

Kompetence digitální

- orientuje se v digitálních technologiích, používá bezpečně prostředky digitální techniky, pracuje s daty a informacemi na Internetu, umí pracovat ve sdíleném prostředí, užívá uživatelské účty

Charakteristika vyučovacího předmětu – Tělesná výchova

Vyučovací předmět tělesná výchova patří do vzdělávací oblasti Člověk a zdraví vzdělávacího oboru tělesná výchova.

Představuje nejdůležitější formu pohybového učení a pohybové kultivace žáků a je hlavním zdrojem poznatků a námětů pro zdravotní, rekreační i sportovní využití pohybu v režimu školy i mimo školu. Vzdělávací obor Tělesná výchova směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu.

Cílem je získat kladný vztah k fyzickým aktivitám a sportu, vytvářet návyky zdravého životního stylu vedoucí k utužování zdraví. Dále pak dodržování sportovní etiky, pravidel a jednání fair-play.

V tělesné výchově žáci nacházejí prostor k osvojování nových pohybových dovedností, k ovládnutí a využívání různého sportovního náčiní a nářadí, k nácviku plavání, k seznámení s návody pro pohybovou prevenci nebo zdravotního oslabení, stejně jako pro zdravý rozvoj tělesné zdatnosti a výkonnosti. Umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti a přednosti i zdravotní a pohybová omezení, rozumět jim, respektovat je u sebe i jiných a aktivně je využívat nebo cíleně ovlivňovat.

Obsah vzdělávacího oboru Tělesná výchova je členěn do tematických okruhů:

- Sportovní hry
- Turistika
- Gymnastika
- Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti
- Atletika
- Plavání

Organizační vymezení

Předmět Tělesná výchova je vyučován v tělocvičně ZŠ, na hřišti u školy, v plaveckém bazénu, v terénu v přírodě.

Výuka plavání probíhá ve druhém a třetím ročníku.

Časové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	2	2	2	2	2

Utváření a získání klíčových kompetencí v dané oblasti umožňujeme žákům tím, že:

- Poznávají zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- Učíme žáky chápat zdraví jako vyvážený stav tělesné, duševní i sociální pohody a vnímat radostné prožitky z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- Učíme žáky získávat základní orientaci v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- Aktivně zapojovat žáky do činností podporující zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Tělesná výchova – 1. – 3. ročník

	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Výstup z RVP	Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení		
Téma	Sportovní hry		
Školní výstup	Zvládá podle svých předpokladů manipulaci s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti		
Učivo	Držení míče jednoruč a obouruč		Přihrávka jednoruč a obouruč
	Základní přihrávky rukou a nohou (vyvolenou i opačnou)		Chytání míče obouruč
			Pohyb s míčem a bez míče
			Střelba jednoruč a obouruč na koš
			Přihrávka a střelba vnitřním nártem na branku

Téma	Turistika		
Školní výstup	Zvládá podle svých předpokladů chůzi a běh v terénu, překonává přiměřené překážky		
Učivo	Chůze v terénu do 8 km	Chůze v terénu do 15 km	
	Chůze a běh po vyznačené trase		
Téma	Pohybové hry		
Školní výstup	Zvládá podle svých předpokladů pohybové hry pro osvojování různých způsobů lokomoce a manipulaci s různým náčiním		
Učivo	Pohybové hry s různým zaměřením		
	Netradiční pohybové hry a aktivity		
	Využití hraček a netradičního náčiní při cvičení		
Výstup z RVP	Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení		
Téma	Gymnastika		
Školní výstup	Zvládá podle svých předpokladů cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti		
Učivo	Průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed	Průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vzad	Kotoul vpřed a jeho modifikace, kotoul vzad
	Průpravná cvičení pro nácvik odrazu z můstku		Výskok na sníženou švédskou bednu odrazem z můstku do vzporu dřepmo
	Skoky prosté odrazem snožmo z můstku		Skoky přes švihadlo
	Průpravná cvičení pro nácvik skoků přes švihadlo		Průpravná cvičení pro nácvik stoje na rukou
	Stoj na lopatkách		Přitahování do výše čela na hrazdě
	Ručkování ve visu na hrazdě nebo podobném nářadí		Šplh na tyči (laně)
	Chůze po kladince s dopomocí		Chůze po kladince bez dopomoci
	Cvičení na lavičce		
Téma	Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti		
Školní výstup	Zvládá podle svých předpokladů základy estetického pohybu, kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem		
Učivo	Cvičení s hudebním nebo rytmickým doprovodem		
	Základy estetické chůze, běhu	Poskoky, obraty, pohyby různých částí těla	
	Jednoduché tance a taneční hry		
Výstup z RVP	Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení		
Téma	Atletika		
Školní výstup	Zvládá podle svých předpokladů základy techniky rychlého běhu a vytrvalého běhu		
		Zvládá spojení startu a signál a běhu	
	Zvládá podle svých předpokladů základní techniku odrazu z odrazové nohy		
		Zvládá základní techniku skoku do dálky z krátkého rozběhu	

		Zvládá základní techniku hodů míčkem z místa a chůze
Učivo	Průpravná běžecká cvičení, pohybové hry pro rozvoj běžecké rychlosti a sportovní reakce	
	Rychlý běh do 30 m	Rychlý běh do 60 m
	Polovysoký start	Nízký start
	Výběhu na signál různého druhu a z různých poloh	
	Motivovaný běh v terénu (běh prokládaný chůzí, souvislý běh)	
	Skok do dálky z místa	Skok do dálky z rozběhu
	Hod míčkem z místa	Hod míčkem z chůze
Přesahy, vazby, pozn.	Atletické činnosti spojovat s bezpečností v konkrétních podmínkách. Činnosti v přírodě propojovat s environmentální a dopravní výchovou.	
Plavání	Plavecká výuka v rozsahu 20 hodin (2. - 3. ročník)	

Tělesná výchova – 4. – 5. ročník

Výstupy z RVP	Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech
Téma	Sportovní hry
Školní výstupy	Uvědomuje si význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností, umí přihrávky jednoruč a obouruč, driblíng, nacvičuje střelbu na koš, nacvičuje přehazovanou, zná cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti, je schopen soutěžit v družstvu, umí se dohodnout na spolupráci a taktice družstva a dodržovat ji, pozná a označí přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly a dovede je využívat
Učivo	Základy sportovních her – míčové a pohybové hry, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží, činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
Téma	Turistika
Školní výstupy	Zvládá podle svých předpokladů chůzi a běh v terénu, překonává přiměřené překážky, dovede spojit turistiku s další pohybovou a poznávací činností
Učivo	Chůze v terénu do 15 km, chůze a běh po vyznačené trase, aplikace pohybových dovedností s využitím přírodních překážek
Výstupy z RVP	Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her
Téma	Pohybové hry
Školní výstupy	Chápe, že jsou pohybové hry s různým zaměřením a účelem, zná minimálně 10 pohybových her, dovede samostatně vytvářet pohybové hry, hledá varianty známých her, zvládá podle svých předpokladů pohybové hry pro osvojování různých způsobů lokomoce, manipulaci s různým náčiním, spolupracuje při jednoduchých pohybových činnostech a soutěžích, reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti
Učivo	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, netradiční pohybové hry a aktivity, pohybové hry s různým zaměřením
Výstupy z RVP	Zvládá podle svých předpokladů cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti
Téma	Gymnastika

Školní výstupy	Zvládne cvičení na žíněnce – napojované kotouly, kotoul vpřed a vzad a jeho modifikace, akrobatické kombinace, stoj na rukou s dopomocí, provádí cvičení na švédské bedně, umí roznožku a skrčku přes nářadí odpovídající výšky, chodí po kladince bez dopomoci, zdokonaluje se ve cvičení na ostatním nářadí (lavičky, žebřiny), zvládá podle svých předpokladů cvičení s náčiním, umí šplhat na tyči (laně)
Učivo	Základy gymnastiky, cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení
Výstup z RVP	Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, základy estetického pohybu, kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem
Téma	Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti
Školní výstupy	Dovede prožívat cvičení a soustředit se na správné a přesné provedení pohybu, zvládne základní kroky lidových tanců, seznámí se s dětským aerobikem a kondičním cvičením s hudbou, dbá na správné dýchání, zná kompenzační a relaxační cviky, snaží se samostatně o estetické držení těla, umí poznat hezký i nevládnutý pohyb, dovede pohybem vyjadřovat rytmický a melodický doprovod
Učivo	Cvičení pro děti – tanečky, základy estetického pohybu, rytmické a kondiční formy
Výstupy z RVP	Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení
Téma	Atletika (základy atletických činností)
Školní výstupy	Zvládá podle svých předpokladů základy techniky rychlého běhu a vytrvalého běhu, zvládá spojení startu na signál a běhu, zvládá základní techniku skoku do dálky z krátkého rozběhu, zvládá základní techniku hodů míčkem z místa a chůze
Učivo	Průpravná, běžecká, cvičení, pohybové hry pro rozvoj běžecké rychlosti a startovní reakce, rychlý běh do 60 m, vysoký start, nízký start, vytrvalý běh do 1000 m, běh v terénu do 15 minut, výběhy na signál různého druhu a z různých poloh, motivovaný běh v terénu (prokládaný chůzí, souvislý běh), skok do dálky z rozběhu, skok do dálky z místa, skok do dálky z rozběhu s odrazem, hod míčkem z místa, hod míčkem z chůze, hod míčkem z rozběhu

Tělesná výchova

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

RVP	ŠVP
1. období	
• zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost • dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách • reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti • projevuje kladný postoj k motorickému učení a	• zvládne přípravu na hodinu TV (tělocvična, venkovní hřiště) • dodržuje bezpečnost při TV, uplatňuje hygienické návyky při pohybových aktivitách • dbá pokynů učitele, osvojuje si pokyny a povely nutné k pohybovým činnostem

pohybovým aktivitám • zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů	• zvládá podle svých předpokladů pohybové hry, manipulaci s různým náčiním, míčem, základy estetického pohybu, kondiční cvičení s hudbou nebo rytmičným doprovodem • zvládá základní techniku skoku do dálky z krátkého rozběhu, hodů míčkem z místa, běhu a chůze
2. období	
• chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu • zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením • zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností • uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti • reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti • dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play • zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla • zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy	• zná cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti, je schopen soutěžit v družstvu • zvládá podle svých předpokladů pohybové hry pro osvojování různých způsobů lokomoce, manipulaci s různým náčiním • zvládne cvičení na žíněnce, provádí cvičení na švédské bedně, zdokonaluje se ve cvičení na ostatním nářadí (lavičky, žebříky), zvládá podle svých předpokladů cvičení s náčiním, umí šplhat • dodržuje bezpečnost při TV, uplatňuje hygienické návyky při pohybových aktivitách, umí odhadnout své fyzické možnosti • dbá pokynů učitele, osvojuje si pokyny a povely nutné k pohybovým činnostem • pozná přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly a dovede je využívat • dovede prožívat cvičení a soustředit se na správné a provedení pohybu, dbá na správné dýchání, zná kompenzační a relaxační cviky • umí se rozcvičit, zvládá základy techniky rychlého běhu a vytrvalého běhu, zvládá spojení startu na signál a běhu, zvládá základní techniku skoku do dálky z krátkého rozběhu, techniku hodů míčkem z místa a chůze, cviky na uklidnění po sportovním výkonu

Kompetence k učení

- vycházíme převážně z primární motivace žáka, nabízíme mu emoční podněty, které jsou předpokladem k jeho aktivnímu zapojení. Uvědomujeme si vzájemné propojení aktivity – příjemných pocitů – úspěchu. Učíme ho, aby svým chováním dokázal přispět k vytvoření pozitivních emocionálních podnětů

Kompetence řešení problémů

- podporujeme u žáků samostatnost na základě znalosti vlastní hranice výkonu (sebehodnocení – porovnávání posunu výkonnosti).

Kompetence komunikativní

- formuluje vlastní názory, obhajuje svůj nápad, argument, dovednost vyslechnout argumenty druhých

Kompetence sociální a personální

- dodržuje domluvená pravidla spolupráce, upozorní na jejich porušování. Vyslovuje ocenění nápadů, práce dříve než kritiku. Děkuje druhým za uznání.

Kompetence občanské

- buduje si vztah k tradicím, k místu, ze kterého pochází. Zajímá se, poznává a přijímá kulturní prostředí, zvyky jiných kultur, etnických skupin. Seznamuje se s významnými osobnostmi regionu, státu, Evropy. Rozvíjí kulturní život místa, zapojuje se do místních kulturních společenských akcí.

Kompetence pracovní

- seznamuje se a používá různé druhy náradí, náčiní, učí se je používat. Poznává radost a uspokojení z dobře vykonané práce.

Kompetence digitální

- orientuje se v digitálních technologiích, používá bezpečně prostředky digitální techniky, pracuje s daty a informacemi na Internetu, umí pracovat ve sdíleném prostředí, užívá uživatelské účty

Charakteristika vyučovacího předmětu – Pracovní činnosti

Vyučovací předmět pracovní činnosti zahrnuje vzdělávací obor vzdělávací oblasti Člověk a svět práce

Vzdělávací oblast postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií. Vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Předmět umožňuje žákům získat nezbytný soubor vědomostí, pracovních dovedností a návyků potřebných v běžném životě a formuje jejich osobnost rozvíjením některých vlastností, motorických i tvořivých schopností a dovedností.

Při výuce je kladen důraz na rozvoj tvořivosti, manuální zručnosti, výchovy ke zdraví, dodržování pravidel společenského chování, komunikaci i spolupráci.

Obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce je členěn do čtyř tematických okruhů:

- Práce s drobným materiálem

- Konstrukční činnosti
- Pěstitelské práce
- Příprava pokrmů

Časové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	1	1	1	1	1

Organizační vymezení

Předmět Pracovní činnosti se vyučuje ve 45 minutových vyučovacích hodinách.

V 1. – 3. ročníku nejčastěji ve dvou po sobě jdoucích vyučovacích hodinách (1 x za 2 týdny, střídá se s výtvarnou výchovou).

Probíhá v kmenových třídách, na školní zahradě, v plenéru v blízkosti školy. Do výuky patří realizace výstavky zhotovených prací. Pracovní činnosti mohou tvořit část náplně projektu.

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova (tematické okruhy: rozvoj schopností poznávání, sebepoznávání a sebepojetí, poznávání lidí, komunikace, kooperace a kompetice) - prolíná učivem 1. – 5. ročníku formou činností.

Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí. Multikulturní výchova - multikultura.

Utváření a získání klíčových kompetencí v dané oblasti umožňujeme žákům tím, že:

Žáci se seznamují s různými pracovními prostředky – třída, zahrada, kuchyňka.

Pokouší se sami vyvodit zásady bezpečnosti při práci, což pozitivně ovlivňuje jejich aktivní dodržování.

Učí se odhadnout důsledky nezodpovědného přístupu, nacházet souvislosti mezi odpovědným přístupem a spokojeností.

Snažíme se vést žáky k dodržování úmluv, k vědomému tvůrčímu způsobu jednání.

Nabízíme žákům smysluplné práce a činnosti vztahující se k životu.

Umožňujeme jim uplatnit vlastní zkušenosti, nechat dělat chyby, obhajovat stanoviska, což přispívá k jejich samostatnosti.

Učíme žáky vytvářet si reálné a pravdivé informace o svých schopnostech, prostřednictvím předem daných kritérií dobře vykonané práce, činnosti.

Umožňujeme žákům práci ve skupině, na základě rolí se žáci učí vztahům ke spolupracovníkům, nadřazeným, podřazeným.

Při hodnocení vedeme žáky k vzájemnému oceňování, i oceňování sama sebe.

Vytváříme příležitosti k přijímání zodpovědnosti (za přípravu materiálu, pomůcek, za bezpečné a účelné uspořádání pracovního místa, za neplýtvání materiálem, za péči o pomůcky, nástroje).

Žáci dostávají dostatek příležitostí, aby se postupně naučili rozpoznat důležité, rozdělovat činnost, práci na úseky, respektovat čas.

Učíme žáky pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce

Osvojení základních pracovních dovedností a návyku z různých pracovních oblastí, k používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci i v běžném životě

Vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku

Pracovní činnosti - 1. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	- Mačká, trhá, lepí, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír. - Vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru. - Navléká a aranžuje přírodní materiál. - Stříhá a lepí textilii.	Práce s drobným materiálem – papír, přírodniny, textil Pracovní pomůcky – funkce, využití, bezpečnost Lidové zvyky, tradice	Český jazyk Člověk a svět
Pracuje podle slovního návodu a předlohy	Rozumí pokynu a provádí jej.	Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce	
Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Sestavuje, montuje a demontuje stavebnici.	Stavebnice, sestavování modelů (plošné, prostorové) Práce s předlohou	Matematika
Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	Pozoruje pokojové či venkovní rostliny		Člověk a svět
Pečuje o nenáročné rostliny	Zná základy péče o pokojové květiny – otírání listů, zalévání	Základní podmínky pro pěstování rostlin	Člověk a svět
Připraví tabuli pro jednoduché stolování	Upraví stůl – správně prostře.	Jednoduchá úprava stolu	Člověk a svět
Chová se vhodně při stolování	- Zná základy správného stolování a společenského chování, ovládá základní dovednosti. - Samostatně provádí sebeobsluhu, správně si prostře, při jídle nevyluzuje nevhodné zvuky, nemluví s plnou pusou, udržuje své stolovací místo v čistotě, správný uchopení příboru,	Pravidla správného stolování	

	téměř samostatně používá příbor, neolizuje nůž a talíř		
--	---	--	--

Pracovní činnosti - 2. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	- Mačká, trhá, lepí, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír. - Vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru. - Navléká, aranžuje, dotváří, opracování přírodní materiál. - Navlékne jehlu, udělá uzel, stříhá textil. - Vyrábí jednoduchý textilní výrobek	Práce s drobným materiálem – papír, karton, přírodniny, textil Pracovní pomůcky a nástroje – funkce, využití a bezpečnost Vlastnosti materiálů (přírodniny, modelovací hmota, papír, drát, textil) Lidové zvyky a tradice	Člověk a svět Český jazyk Hudební výchova Výtvarná výchova
Pracuje podle slovního návodu a předlohy	Pracuje podle pokynů nebo předlohy.	Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce	
Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Sestavuje stavebnicové prvky, montuje a demontuje stavebnici.	Stavebnice, sestavování modelů (plošné, prostorové, konstrukční) Práce s předlohou, jednoduchým náčrtem	Matematika
Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	Pozoruje, zaznamenává a zhodnocuje výsledky pozorování	Pěstování rostlin ze semen v místnosti (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina)	Člověk a svět
Pečuje o nenáročné rostliny	- Zná základy péče o pokojové rostliny – otírání listů, zalévání, kypření - Seje semena. - Pečuje o travnatou plochu v areálu školy – čištění, hrabání, plení.	Základní podmínky pro pěstování rostlin. Pěstování pokojových rostlin	Člověk a svět
Připraví tabuli pro jednoduché	Připraví tabuli pro	Jednoduchá úprava stolu	Člověk a svět

stolování	jednoduché stolování. • Připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně).	Výběr potravin, základní vybavení kuchyně	
Chová se vhodně při stolování	• Dodržuje zásady společenského chování při stolování. • Správně používá a drží příbor. • Udržuje jídelní prostor v čistotě. • Umí vyřešit problém spojený se stolováním (např. rozlité čaje, rozbitá sklenička).	Pravidla správného stolování	

Pracovní činnosti - 3. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	• Mačká, trhá, lepí, polepuje, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír. • Vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru. • Navléká, aranžuje, dotváří, opracovává přírodní materiál. • Navléká jehlu, udělá uzel, stříhá textil. • Šije jednoduchým stehem. • Přišívá knoflíky. • Vyrábí jednoduchý textilní výrobek.	Práce s drobným materiálem – vlastnosti materiálů, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů, jednoduché pracovní postupy. Práce s drobným materiálem – papír, karton, přírodniny, textil Pracovní pomůcky, funkce, využití, bezpečnost Lidové zvyky, tradice, řemesla	Český jazyk Člověk a svět Hudební výchova Výtvarná výchova
Pracuje podle slovního návodu a předlohy	• Pracuje podle slovního zadání nebo podle předlohy, vytváří šablonu.	Práce s drobným materiálem	
Zvládá elementární dovednosti a	• Sestavuje stavebnicové	Práce se stavebnicí (plošné,	Matematika

činnosti při práci se stavebnicemi	prvky, montuje a demontuje stavebnici.	prostorové, sestavování modelů) Práce s jednoduchou předlohou, náčrtem	
Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	• Pozoruje, zapisuje a zhodnocuje výsledky pozorování. • Pojmenuje a rozpozná alespoň jednu jedovatou pokojovou rostlinu a rostlinu vyskytující se ve volné přírodě. • Seznamuje se s rostlinami v blízkém okolí, které mohou způsobovat alergické reakce. • Seznámí se s rostlinou kávovníku, se zpracováním jeho semen a jejich účinky (droga).	Základní podmínky pro pěstování rostlin. Výživa rostlin, osivo Rostliny jedovaté, alergie, rostliny jako drogy (káva)	Člověk a svět
Pečuje o nenáročné rostliny	➤ Pečuje o pokojové rostliny – otírá listy, zalévá, kypří půdu, přihnojuje, omývá misky. ➤ Zasévá semena, pečuje o rostliny a prakticky je využívá	Pěstování pokojových rostlin Pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (léčivky, koření, zelenina)	
Připraví tabuli pro jednoduché stolování	➤ Orientuje se v základním vybavení kuchyně, uplatňuje bezpečnostní pravidla při zacházení s jednoduchým kuchyňským náčiním ➤ Připravuje tabuli pro jednoduché stolování. ➤ Připravuje jednoduchý pokrm (studená kuchyně). ➤ Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch.	Základní vybavení kuchyně Výběr, nákup a skladování potravin.	Člověk a svět

Chová se vhodně při stolování	➤ Dodržuje zásady správného stolování. ➤ Chová se přiměřeně hlasitě. ➤ Jedí přiměřeně rychle (nehltá, nespěchá).	Pravidla správného stolování	
-------------------------------	--	------------------------------	--

Pracovní činnosti - 4. a 5. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daných materiálů.	• Vyměřuje, vystřihuje, vyřezává, děruje, polepuje a vytváří prostorové konstrukce. • Seznamuje se se základy aranžování. • Zvládá základní druhy stehu, přišije knoflík	Vlastnosti materiálu – přírodniny, papír a karton, textil, drát, ...	
Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	• Při tvoření výrobku ne seznamuje s různým materiálem a s prvky lidových tradic.	Jednoduché pracovní operace a postupy Lidové zvyky, tradice, řemesla	Český jazyk Hudební výchova Výtvarná výchova Člověk a společnost
Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní, vzhledem k použitým materiálům.	• Zná různé pracovní pomůcky a volí vhodné nástroje pro svou práci.	Pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití	
Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	• Udržuje pořádek na pracovním místě. • Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce. • Ví, jak se chovat při vzniku úrazu, vyhledá pomoc, popíše, jak úraz vznikl.	Organizace práce Jednoduché pracovní operace a postupy Pracovní pomůcky a nástroje – funkce, využití, bezpečnost	Český jazyk Člověk a společnost
Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	• Montuje a demontuje stavebnici.	Sestavování modelů, stavebnice	

Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	• Pracuje podle návodu, předlohy, slovního návodu. • Sestavuje složitější stavebnicové prvky (prostorové, konstrukční)	Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	• Udržuje pořádek na pracovním místě. • Dbá zásady hygieny. • Ví, jak se chovat při vzniku úrazu, vyhledá pomoc, popíše, jak úraz vznikl.	Zásady bezpečnosti práce	
Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	• Sází květiny pokojové nebo venkovní. • Rozmnožuje rostliny pomocí řízkování nebo odnoží. • Zná rozdíl mezi setím a sázením.	Základní podmínky pro pěstování rostlin Půda a její zpracování, výživa rostlin Pěstování rostlin ze semen	Člověk a příroda
Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	• Zná základy péče o pokojové květiny. • Zná rozdíl mezi setím a sázením. • Zná množení rostlin odnožemi a řízkováním.	Pěstování pokojových rostlin	Člověk a příroda
Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	• Zvolí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a nářadí.	Pěstování pokojových rostlin Pěstování rostlin ze semene v místnosti, na zahradě	
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	• Dbá zásady hygieny, BEOZP. • Poskytne první pomoc při úrazu. • Rozpozná určité rostliny jako drogy (marihuana, tabák) • Seznamuje se s rostlinami a	Pěstování pokojových rostlin, rostlin v místnosti a na zahradě Půda a její spravování Výživa rostlin Rostliny jedovaté, alergie, rostliny jako drogy	Český jazyk Člověk a příroda

	potravinami, které mohou způsobovat alergické reakce. • Zamýšlí se a hledá souvislosti nad zpracováním určitých rostlin a jejich využitím pro člověka (zdroj vitamínů x droga, povidla x slivovice)		
Orientuje se v základním vybavení kuchyně	• Zná základní vybavení kuchyně. • Seznamuje se s vývojem základní kuchyňského náčiní a nářadí.	Základní vybavení kuchyně Technika v kuchyni – historie a význam	Člověk a společnost Český jazyk Výtvarná výchova
Připraví samostatně jednoduchý pokrm	• Seznámí se s přípravou jednoduchých pokrmů. • Nakoupí potřebné potraviny pro výrobu pokrmu. • Zajistí správné skladování. • Práci si rozdělí na úseky – vzhledem k času, místu, náčiní, apod. Zvládá posoudit kvalitu své práce, výsledek.	Výběr, nákup a skladování potravin	Český jazyk Multikulturní výchova
Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	• Zná pravidla správného stolování a společenského chování. • Rozeznává a dokáže připravit stůl pro všední stolování a slavnostní stolování.	Jednoduchá úprava stolu Pravidla správného stolování	Člověk a společnost
Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	• Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti s kuchyňskými nástroji. • Poskytne první pomoc při úrazu.	Zásady bezpečnosti práce	Člověk a příroda

	• Udržuje pořádek a čistotu pracovní plochy.		
--	--	--	--

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

RVP	ŠVP
1. období	
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM • zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů • Pracuje podle slovního návodu a předlohy KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI • provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž, • pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu • udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu - užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky. PĚSTITELSKÉ PRÁCE • provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky • pečuje o nenáročné rostliny. PŘÍPRAVA POKRMŮ • upraví stůl pro jednoduché stolování • chová se vhodně při stolování.	• Mačká, trhá, lepí, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír. • Vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru • Navlékne jehlu, udělá uzel, stříhá textil. • Vyrábí jednoduchý textilní výrobek • Navléká, aranžuje přírodní materiál • . Rozumí pokynu a provádí jej. • Sestavuje, montuje a demontuje stavebnici. • Sestavuje stavebnicové prvky • Pracuje podle slovního zadání nebo podle předlohy • Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch. • Dbá zásady hygieny, BEOZP. • Poskytne první pomoc při drobném úrazu • Pozoruje pokojové či venkovní rostliny • Zaznamenává a zhodnocuje výsledky pozorování • Pojmenuje a rozpozná alespoň jednu jedovatou pokojovou rostlinu a rostlinu vyskytující se ve volné přírodě.

	• Zná základy péče o pokojové květiny – otírání listů, zalévání , kypření • Seje semena. • Pečuje o travnatou plochu v areálu školy – čištění, hrabání, plení • Upraví stůl – správně prostře. • Připravuje jednoduchý pokrm (studená kuchyně). • Samostatně provádí sebeobsahu , při jídle nevykluzuje nevhodné zvuky, nemluví s plnou pusou, udržuje své stolovací místo v čistotě, používá správně příbor, neolizuje nůž a talíř • Chová se přiměřeně hlasitě. • Jí přiměřeně rychle (nehlta, nespěchá).
2. období	
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM • vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu • využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii • volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu • udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění. KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI • provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž • pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu • udržuje pořádek na svém pracovním místě,	• Vyměřuje, vystřihuje, vyřezává, děruje, polepuje a vytváří prostorové konstrukce. • Seznamuje se se základy aranžování. • Zvládá základní druhy stehu, přišije knoflík • Při tvoření výrobku ne seznamuje s různým materiálem • Při tvoření využívá vlastní fantazii • Zná různé pracovní pomůcky a volí vhodné nástroje pro svou práci. • Udržuje pořádek na pracovním místě. • Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce. • Ví, jak se chovat při vzniku úrazu, vyhledá pomoc, popíše, jak úraz vznikl.

dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu - užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky. PĚSTITELSKÉ PRÁCE • dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin • ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování • volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní. PŘÍPRAVA POKRMŮ • <u>u</u>vede základní vybavení kuchyně • připraví samostatně jednoduchý pokrm • dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování • udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni - uplatňuje zásady správné výživy.	• Sestavuje složitější stavebnicové prvky (prostorové, konstrukční) • Pracuje podle návodu, předlohy, slovního návodu. • Udržuje pořádek na pracovním místě. • Dbá zásady hygieny. • Poskytne první pomoc při drobném úrazu • Sází květiny pokojové nebo venkovní. • Zná rozdíl mezi setím a sázením. • Rozmnožuje rostliny pomocí řízkování nebo odnoží. • Zvolí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a nářadí • Pečuje o travnatou plochu v areálu školy – čištění, hrabání, plení. • Zná základní vybavení kuchyně. • Seznamuje se s vývojem základní kuchyňského náčiní a nářadí. • Připraví jednoduchý pokrm a nakoupí potřebné potraviny • Zajistí správné skladování. • Práci si rozdělí na úseky – vzhledem k času, místu, náčiní, apod. • Zná pravidla správného stolování a společenského chování. • Poskytne první pomoc při úrazu.
--	--

	• Udržuje pořádek a čistotu pracovní plochy.

Kompetence k učení

- využívá, vybírá efektivní způsob učení. Smyslové orgány soustředí pouze na jednu věc, nedělá víc věcí současně, experimentuje, prakticky zkouší. Plánuje si – určí si strategii – postup. Rozvíjí svou fantazii, představivost. Myslí v obrazech. Dokáže výsledky své práce prezentovat. Uvědomuje si, že téma učiva vychází ze života. Přijímá osobní kritiku.

Kompetence komunikativní

- aktivně si rozvíjí slovní zásobu, vyjadřuje se srozumitelně, výstižně, zachovává logický sled – časovou posloupnost, postup od celku k částem, od částí k celku. Formuluje vlastní názory, obhazuje svůj nápad, argumentuje. Naslouchá, dává zpětný signál, rozlišuje a rozumí různým typům textů a obrazovým materiálům. Překonává obavy, má zdravou sebedůvěru. Vede konstruktivní diskusi.

Kompetence řešení problémů

- podporujeme u žáků samostatnost na základě znalosti vlastní hranice výkonu (sebehodnocení – porovnávání posunu výkonnosti). Je spontánní, vytváří si asociace, problém podrobně popíše, navrhuje, jak se bude řešit, vyhodnocuje navržené řešení.

Kompetence sociální a personální

- sleduje cíle, přijímá odpovědnost za svou roli ve skupině, za své pracovní místo, za dodržování domluvených pravidlech. Vnáší své představy – čeho chceme dosáhnout, čeho jsme dosáhli. Nabízí skupině svou speciální schopnost – např. dobře prezentovat výsledek práce skupiny. Respektuje mínění druhých. Vyslovuje ocenění, děkuje druhým za uznání, raduje se z úspěchu celé skupiny.

Kompetence občanské

- buduje si vztah k tradicím a kulturním hodnotám. Je zodpovědný za své zdraví. Správně třídí odpad.

Kompetence pracovní

Seznamuje se s různými materiály, pracovními postupy, technologiemi, technikami.

Učí se bezpečně používat náčiní, nástroje, aplikuje zásady bezpečnosti při práci do praxe.

Přijímá odpovědnost za svou práci.

Prožívá spokojenost z práce díky:

- zajímavé či prospěšné činnosti samotné,
- uznání činnosti, práce, spolužáky veřejností,
- prostřednictvím činností práce může dále rozvíjet.

Některé poznatky, vědomosti si prakticky ověřuje, dává do nových souvislostí, využívá je při pracovní činnosti.

Sám nebo ve skupině vybírá, plánuje, realizuje, kontroluje, posuzuje, prezentuje výsledky činnosti, práce.

Poznává různé profese, pracovní prostředí, začíná si formovat profesní zaměření.

Na konkrétních situacích si začíná uvědomovat, že je každý zodpovědný za to, co dělá, ale i za to co nedělá.

Prostřednictvím činností a příležitostí ke spolupráci v týmu si uvědomuje sounáležitost a pocit vlastní hodnoty.

Pracuje podle přiměřeného plánu, návodu.

Svou práci, činnost si organizuje, plánuje.

Zvládá posoudit kvalitu své práce, výsledek.
Všestranně rozvíjí své schopnosti – duševní i manuální práci.
Dodržuje pravidla BESIP a BOZP

Kompetence digitální

- orientuje se v digitálních technologiích, používá bezpečně prostředky digitální techniky, pracuje s daty a informacemi na Internetu, umí pracovat ve sdíleném prostředí, užívá uživatelské účty

6. Hodnocení žáků školy

Cíle hodnocení

Cílem každého hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu – co umí, v čem se může zlepšit. Další úloha hodnocení je motivační = pobídky, aby něco udělal, neudělal. Závisí na prožití úspěchu, neúspěchu. Úspěch posílený pozitivním hodnocením ovlivňuje žákovo chcení učit se. Žák s pocitem neúspěchu postrádá dostatek motivace, je pasivní, vyhledává jiné činnosti, kde může být úspěšný. Často jsou to činnosti s převahou negativního zaměření. Hodnocení má i informativní charakter. Poskytuje informace o průběhu vyučovacího procesu učiteli, žákovi i zákonným zástupcům žáka. Hodnocení má i funkci výchovnou, ovlivňuje tvorbu a rozvoj povahových vlastností (pečlivost, odpovědnost, cílevědomost, schopnost sebereflexe). Formuje postoje žáka. Podmínkou vytváření žádaných vlastností a postojů je správně nastavený systém.

Obecné zásady hodnocení:

jednoznačnost, srozumitelnost, srovnatelnost s předem stanovenými kritérii, věcnost, všestrannost.

Hodnocení výkonů a pracovních výsledků žáků je postaveno na plnění konkrétních a splnitelných úkolů, na posuzování individuálních změn žáka a pozitivně laděných hodnotících soudců. Žákům musí být dána možnost zažít úspěch, nebát se chyby a pracovat s ní.

Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

Pro hodnocení na vysvědčení používáme klasifikaci, pouze na žádost rodičů se používá hodnocení slovní.

U průběžného hodnocení používáme různé formy, od klasifikace, přes bodové hodnocení, slovní hodnocení, až po sebehodnocení žáků.

Žáci jsou cíleně vedeni k sebehodnocení.

Zásady hodnocení na naší škole

Uvědomujeme si, že hodnocení je značný zásah do psychiky člověka.

- Uplatňujeme takt s respektováním principu priority pozitivního hodnocení.
- Hodnocení opíráme o předem známá jednoznačná kritéria, která vycházejí z očekávaných výstupů. Ověřujeme si, že žáci kritéria znají a rozumějí jim.
- Zadáváme úměrné konkrétní a splnitelné úkoly – dle potřeby diferencujeme, postupně zvyšujeme náročnost.
- Připouštíme určitou indispozici. Řídíme se vytvořenými pravidly pro hodnocení po nástupu žáka do školy po nemoci.
- Věříme, že každý žák může uspět.
- Hodnotíme správná řešení, chybu bereme jako přirozenou součást učení, která nám pomáhá k nápravě.

- Upřednostňujeme hodnocení vzdělávacích činností žáka v jejich standardní podobě před individuálním zkoušením u tabule. Správnost řešení není pro nás jediným důvodem k hodnocení, neboť uzavírá možnost slabým. Do hodnocení promítáme snahu, zájem, ... = hodnoty, které je schopen projevovat a vyvíjet každý.
- Klademe důraz na druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkon.
- Oznamujeme všechny důležité činnosti předem, včetně požadavků, které budou hodnoceny. Žáky přesně informujeme o způsobu a kritériích hodnocení. Vysvětlujeme jim ukazatele jednotlivých klasifikačních stupňů. Posilujeme tak jejich vnitřní účast na hodnocení.
- Podporujeme sebehodnocení a vzájemné hodnocení s argumentací.
- Jsme si vědomi, že ne všichni žáci mohou zvládnout všechno, co si představujeme. Připouštíme, že vždy byli, jsou a budou žáci, kteří nedosáhnou dobrého cílového hodnocení, ale i takoví žáci jsou hodni našeho pozitivního vztahu, našeho zájmu a vůle. I těmto žákům musíme dát možnost prožít úspěch. Nepromítáme do hodnocení svůj postoj k žákovi, ani srovnávání žáka s ostatními. Zaměřujeme se na posuzování individuálních změn žáka.

Způsoby hodnocení na naší škole

U průběžného hodnocení používáme různé formy – od klasifikace, bodového hodnocení, slovního hodnocení, vzájemného hodnocení žáků, po sebehodnocení. Naší snahou je podporovat efektivní učení s pomocí **kritériálního hodnocení**:

- žáci se dozvědí kritéria – požadavky, které zobrazují dosažené cílové hodnoty (obsah, formu zpracované práce, vystoupení apod.)
- kritéria zobrazují základní úroveň, sníženou úroveň, zvýšenou úroveň (učitelka se domluví s žáky, která úroveň bude reprezentovat tu kterou známku)
- žákům bude předem jasné, jakou známku mohou očekávat; optimální je domluvit se s učitelkou na tom, kterou úroveň chtějí dosáhnout
- po zpracování dát žákům možnost k sebehodnocení, jak se jim podařilo předpoklad naplnit.

K sebehodnocení jsou žáci cíleně vedeni:

- pomáháme žákovi vytvářet dovednost sebehodnotit, podporujeme sebehodnocení a vzájemného hodnocení jako přirozenou součást procesu hodnocení
- snažíme se hodnocením sebe podpořit zdravý, sociální a psychický rozvoj
- postupně navykáme žáky na situace, kdy hodnocení pedagogem, skupinou či jiným žákem bude předcházet sebehodnocení, s nímž bude vnější hodnocení konfrontováno
- sebehodnocení žáka s argumentací však zpravidla předchází hodnocení pedagogem s argumentací nebo hodnocení spolužáky s argumentací

Žáci provádí pravidelné měsíční hodnocení, ke kterému se zpravidla vyjadřuje i vyučující.

Kritéria k hodnocení prospěchu

Východiskem k hodnocení prospěchu je kvalita výsledku vzdělávání:

- úplnost, ucelenost, přesnost, trvalost osvojených požadovaných cílových znalostí (faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů) → osvojení a pochopení učiva

- kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované vzdělávací činnosti → samostatnost, tvořivost, dovednost pracovat soustředěně
- kvalita upevňování osvojených znalostí a dovedností i při řešení vzdělávacích úkolů → kvalita přípravy na vyučování – vlastní nebo pro ostatní spolužáky (kvíz, pomůcka, pracovní list), tvořivý přístup k řešení přiměřených problémů
- kvalita práce s informacemi → dovednost nalézat, třídit a prezentovat informace včetně dovedností ICT
- osvojení dovedností účinně spolupracovat → dovednost práce a řešení v týmu včetně respektování rolí, tolerování a respektování názorů druhých
- píle žáka, snaha o jeho přístup ke vzdělávání → kvalita, zájem o učení
- kvalita myšlení a vyjadřování svého myšlení → zvládání vyšších myšlenkových operací, kritické myšlení, originální myšlení
- kvalita komunikativních dovedností → přesné a výstižné vyjadřování, odborná i jazyková správnost ústního i písemného projevu
- osvojování účinných metod samostatného studia – umět se učit → samostatnost při řešení zadaných úkolů, dovednost analyzovat svoji práci a zhodnotit ji (i ostatních spolužáků), dovednosti uplatňovat své požadavky v praxi

Chování

Škola stanovuje svým školním řádem pravidla chování a jednání po dobu poskytování služby, což je zpravidla vyučování nebo akce, které mají přímou vazbu na vyučování. Ve škole jsou žáci hodnoceni a klasifikováni za chování v době vyučování. Poruší-li žák mimo vyučování zásadním způsobem pravidla společenského a lidského chování, zaujmou učitelé vůči takovému chování etický postoj a využijí žákova pochybení k pedagogickému působení na žáka popřípadě na další žáky. Pedagogové se v tomto smyslu nezříkají povinnosti podporovat rodinu ve výchově k vytváření návyků a postojů, které vedou ke společensky hodnotnému chování.

Žáci jednotlivých tříd se aktivně podílejí na tvorbě třídních pravidel pro vzájemné porozumění, kamarádství, spolupráci a pohodu. V průběhu roku s nimi aktivně pracují. Zásady pro hodnocení chování jsou též součástí Řádu pro hodnocení žáků.

Získávání podkladů pro hodnocení prospěchu žáka

- diagnostické pozorování
- sledování výkonů v návaznosti na získávání očekávaných kompetencí
- sledování připravenosti na výuku
- výsledky a rozbor různých druhů zkoušek (písemných, grafických, ústních, praktických, pohybových)
- rozbor čtvrtletních písemných prací
- analýza různých činností – prezentace – práce s textem, s informacemi, přípravy na vyučování – v návaznosti na kvalitu a rozsah dovedností projevujících se ve vzdělávací činnosti
- analýza skupinové práce, komunikativních dovedností v návaznosti na očekávané výstupy
- rozhovor vyučující s žákem, žáky
- konzultace s ostatními vyučujícími
- konzultace, zprávy z PPP
- rozhovor se zákonným zástupcem žáka

Získávání podkladů pro sebehodnocení žáka

- individuální nevázaný rozhovor s žákem
- nevázaný rozhovor v menší skupině
- neformální rozhovor ve třídě
- konzultace žák – rodič – vyučující
- individuální rozbor příčin úspěchu, neúspěchu žáka
- rozbor úspěchů celé skupiny
- analýza situací a činností, které vedou k úspěchu, neúspěchu žáka, konkrétní příčiny neúspěchu
- analýza domácí přípravy žáka
- rozbor momentálního selhání i v případě pečlivé přípravy žáka
-

Škála hodnocení

+ + + + + -	vždy prakticky bezchybný stav	1
+ + + + - -	často převládají pozitivní zjištění dílčí chyby	2
+ + + - - -	někdy pozitivní a negativní v rovnováze	3
+ + - - - -	zřídka převaha negativních zjištění, výrazné chyby	4
+ - - - - -	vůbec, zásadní nedostatky	5
100 - 90%	vynikající, bezvadný, výborný	1
89 - 70%	velmi dobrý, nadprůměrný, chvalitebný	2
69 - 40%	průměrný, dobrý	3
39 - 15%	podprůměrný, slabá místa, dostatečný	4
pod 15%	nevyhovující stav, nedostatečný	5

Hodnotící škála vyšla z hodnotící stupnice ČŠI.

Procentuální vyjádření je třeba přijmout. Jako částečně flexibilní a záleží na mnoha okolnostech, jak škálu nastavit. Nelze ji brát proto dogmaticky a případ od případu se může lišit. Avšak diametrální odlišnosti by se neměly vyskytovat.

Kritéria hodnocení v návaznosti na kompetence

sociální a personální

Kritéria hodnocení skupinové práce v návaznosti na dodržování postupu

- členové skupiny si dokáží před začátkem práce ujasnit cíl, jakých konkrétních výsledků mají dosáhnout

- rozdělí si role, každý žák zná náplň jednotlivých rolí a dokáže ji přijmout, skupina dokáže respektovat zodpovědný výběr jednotlivců – vybere si to, v čem je přínosný pro skupinu
- obstarají si pomůcky, udržují pořádek na pracovním místě
- dohodnou si postup, vnáší své představy
- urovnávají konflikty, žádají o pomoc, poskytují pomoc, respektují ostatní, vzájemně se oceňují
- dodržují dohodnutý čas
- prezentují výsledek skupinové práce, sebehodnotí skupinu a podíl jednotlivce

Hodnocení kooperativního učení s podporou sebehodnocení v návaznosti na dosažené kompetence

Žáci mohou při hodnocení své skupinové práce odpovídat na různé otázky:

- Dokázali jste všichni spolupracovat?
- Jak jednotlivým členům vyhovovaly jednotlivé role, jak se jich zhostili?
- Dokázali jste společně vyřešit daný problém, úkol?
- Dodržovali jste pravidla skupinové práce?
- Čím každý z vás přispěl ke splnění úkolu?
- Co bylo na vaší skupinové práci dobré?
- Co byste příště mohli vylepšit?

Žáci mohou skupinu hodnotit také podle předem připravené osnovy kritérií, které mají návaznost na dovednosti.

Nejprve hodnotí žák svou práci sám, následně ho hodnotí spolupracovníci a učitelka.

Hodnocení se provádí na škále 1 – 5 → vždy, často, někdy, zřídka, vůbec.

- Podíl na práci skupiny - snažil se maximálně
 - účastnil se diskuse
 - neuléval se
 - zbytečně dominoval
 - narušoval diskusi
- Držení se témat
 - byl pozorný
 - co bylo řečeno, udělal
 - zdržoval ostatní
 - utíkal od tématu, narušoval práci
- Navrhování nápadů
 - sledoval práci celé skupiny, upozorňoval na nedostatky
 - jeho nápady skupině pomohly
 - užitečně komentoval

- Uznání
 - ovlivnil postup při řešení
 - vyjadřoval ostatním uznání za dobré nápady, při potížích nebo nezdaru neshazoval vinu na druhé
 - povzbuzoval členy skupiny, vyjadřoval se o nich pěkně
 - dodržoval domluvená pravidla spolupráce
- Zapojování druhých
 - zabýval se nápady, se kterými přišli ostatní
 - dotazoval se ostatních na jejich názor
 - snažil se, aby se členové skupiny dohodli
 - narušoval skupinu zbytečnými komentáři
 - do práce se nezapojil
 - nabízel svou pomoc v případě potřeby
- Komunikace
 - mluvil jasně a srozumitelně
 - mluvil příliš mnoho
 - dokáže se omluvit, když nezvládl své city
- Přínos
 - pracovalo se mi lépe, než kdybych pracoval sám
 - práce ve skupině byla příjemná
 - skupina mně pomohla k porozumění problému
 - vyslechl jsem, co o mé práci říkali druzí, a chci se zlepšit v.....
 - uvědomil jsem si, že mohu skupině pomoci v

Z výše uvedené nabídky si učitelka nejprve vybírá určité oblasti, později přistupuje ke komplexnější osnově kritérií.

Žáci a vyučující mohou provádět i hodnocení skupinové práce zaměřené na dodržování sestavených pravidel skupinové práce.

kompetence k řešení problémů

Kritéria hodnocení řešení problémů – zvládnutí modelu postupu v návaznosti na dovednosti

Pozná problém

- dokáže pojmenovat problém, formuluje očekávání

Mapuje problém

- přemýšlí o problému z různých úhlů pohledu, zpracovává podněty, posuzuje situace
- respektuje vnímání a chápání různých účastníků
- zjišťování příčin problému využívá vytvořené asociace, získává nové informace, ke kterým přistupuje kriticky – využívá jednoduché myšlenkové mapy, tabulky a dává informace do nových vzájemných souvislostí
- umí pořídit stručný záznam o zjištěných informacích

Přijímá řešení

- diskutuje, argumentuje, zvažuje více možností, navrhuje řešení

- rozhodne se pro jedno řešení a přijme za něho zodpovědnost, předvídá důsledky
- přezkoumává řešení, zdůvodňuje ho nejen svými pocity nebo intuicí, ale i věcnými argumenty, které vycházejí ze zjištěných informací
- přijímá překážky a chyby jako doprovodný jev poznávání a řešení problému, umí požádat o radu či pomoc, umí poskytnout radu a pomoc

Reaguje přiměřeně na změny

- domýšlí důsledky, přijímá kompromisy, je otevřený novým poznáním, postupům

Samostatně a kriticky myslí

- zjišťuje, zdali problém ještě existuje
- řešení obsahuje logické, jednoznačné zdůvodnění, může být doplněno grafem, diagramem, náčrtem nebo pojmenování nového problému

Prezentace - argumentace

- odpověď, prezentace je formována tak, aby vyjádřila přesně postup a oprávněnost řešení
- argumentuje, „nevysype“ všechny své argumenty naráz
- sděluje, na základě jakých údajů, informací přijal své stanovisko, uvádí zdroje argumentů i protiargumentů
- formuluje nová poznání a zkušenosti
- u talentovaných žáků nebo u žáků s vyhraněnými zájmy je předloženo řešení, které zaujme svou originalitou anebo pojetím prezentace

kompetence komunikativní

Hodnocení kvality vyjadřování

Kritéria obsahu

- z vyjádření lze vyčíst určitou logickou strukturu
- jsou patrné mezi vyčtenými informacemi → ví, o čem mluví

Kritéria prezentace

- hovoří srozumitelně, používá dle věku přesné odpovídající výrazy
- pokouší se zaujmout posluchače
- dokáže reagovat na dotazy posluchačů, věcně vysvětlovat, přesně popisovat, poutavě vypravovat
- vyspělí, starší žák se pokouší využít věcné i emotivní prostředky, aby získal posluchače a mluvil přesvědčivě, usiluje o harmonii mezi slovy, gesty, mimikou

Hodnocení kvality rozhovoru – získané dovednosti

- naslouchání → neskáče do řeči, dává zpětný signál, vhodným způsobem zastaví partnera, je-li jeho řeč dlouhá, nesrozumitelná, nevede-li k cíli, dotazuje se na nejasnosti

- shrnuje slyšené, aby se ujistil, že slyšenému rozumí
- vysvětluje, vyjednává, přijímá kompromisy
- reaguje na neverbální projevy
- volí vhodný tón řeči
- partnerovi rozhovoru dává srozumitelně najevo, co chce, co potřebuje
- rozliší a vhodně reaguje na manipulativní komunikaci, překonává obavy, dokáže říci „ne“ – odmítá chování, komunikaci, která je mu nepříjemná
- dodržuje uznávané společenské normy

Nadstandard u žáků s řečnickým nadáním - zajímá se o to, co chce, potřebuje partner, vychází mu vstříc

kompetence k učení

Hodnocení úrovně čtenářské gramotnosti

1. ročník

- řídí se jednoduchými napsanými pokyny
- podle vodítek v textu rozpozná předmět, doplní předmět
- rozumí vztahům v textu
- nalézá a rozpoznává údaje, souvislosti v jednoduchém textu

2. – 3. ročník

- informacím rozumí – dokáže je vysvětlit svými slovy, uvádí příklady, klade otázky
- propojuje údaje (myšlenky) z krátkých textů – třídí je podle společných znaků, rozpoznává souvislosti
- učí se myslet „v obrazech“
- přistupuje ke čtenému kriticky, propojuje čtené s osobní zkušeností, s dosavadním vědomostním zázemím (co jsem znal, čemu jsem nerozuměl, co bych rád věděl, co nového jsem se dověděl)

4. – 5. ročník

- vyhledává, nachází a uspořádává informace z delšího textu
- vyhledává klíčová slova, informace a za pomoci kritického posouzení si klade otázky, vyvozuje vztah k budoucnosti, formuluje jednoduché hypotézy
- porovnává texty, osobní zkušenosti, činí zobecnění
- za pomoci klíčových slov činí výpis z textu

Hodnocení auto regulovaného (domácího) učení

- pracuje nezávisle na učitelce, řídí si svůj vlastní proces učení
- posuzuje své schopnosti – má důvěru ve své schopnosti
- přebírá zodpovědnost za svůj způsob učení
- dokáže si klást otázky, pracovat s informacemi, obhajovat stanoviska

kompetence občanské

Kritéria k hodnocení dodržování třídních pravidel a školního řádu

- aktivně se podílí na tvorbě třídních pravidel, respektuje je, používá tato pravidla jako efektivní nástroj k dosažení cíle a pocitu bezpečí
- dokáže pojmenovat své city, omluvit se za nepřiměřeně projevené city
- je schopen přiměřené empatické reakce → přijímá emoce druhého
- odmítá nátlak, útlak, hrubé zacházení
- vyhodnocuje krizové situace, má vytvořenou dovednost, jak pomoci, či jak pomoc vyhledat
- orientuje se v systému práv a povinností souvisejících s různými životními rolemi, (žák, dítě, dospělý, kamarád, občan)

kompetence digitální

Užití digitální techniky, digitálních technologií v procesu učení

- orientace v digitálních technologiích
- bezpečné používání digitální techniky
- práce s daty a informacemi, bezpečné užívání Internetu
- užití prvků logiky, programování, robotiky
- umí pracovat ve sdíleném prostředí, používá svůj uživatelský účet

V čem vidíme význam hodnocení

- žáci vědí, CO se cení
- posuzují význam informace, učí se rozlišovat, co smysl má a co ne
- hodnocení umožňuje kvalitativní rozvoj existujícího vztahu vzájemné důvěry, otevřenosti a spolupráce mezi učitelkou a žákem
- hodnocení odhaluje prostor k dalšímu vývoji žáka, nastiňuje kroky k dosažení stanoveného cíle, další postupy

O co se snažíme:

- pomoci prostřednictvím hodnocení tomu, aby žák nebyl vystaven strachu ze selhání, z odmítnutí, aby byl zbaven nejistot
- hodnocení u mladších žáků se snažíme vyprávět jako příběh o učení, o tom, jak žák rozšiřuje své schopnosti podávat úspěšné výkony v reálných životních situacích
- jsme si vědomé vztahu sebeúcty a hodnocení

Sebeúcta vyplývá ze vztahů s lidmi, kteří mají významnou úlohu v životě žáka (učitelka, rodič, kamarádi atd.). Naší snahou je potvrzení kladných vlastností žáků, utvořit jim podmínky pro zpětnou vazbu spolužáků – uznání vrstevníky, pro prožitek důvěry v sebe, založené na zkušenostech se svými

schopnostmi a úspěchy. Uvědomujeme si, že kdo má zdravou sebeúctu (tiché vnitřní vědění, že jsme dobří, že známe svou cenu a že ji znají i ostatní; cit respektu k sobě, vědomí, kdo jsme a co dokážeme) má předpoklady mít úctu i k lidem okolo.

Hodnocením s podporou sebeuvědomování pomáháme žákům vytvářet pozitivní postoj k učení. Žáci, kteří zvládají úkoly, vědí, jak na ně se většinou dokáží vyrovnat i s neúspěchy.

Na škole máme vytvořená pravidla pro klasifikaci a hodnocení žáků, která jsou součástí školního řádu. Jsou přístupná žákům, rodičům u vchodu školy i na internetových stránkách školy.

Naším cílem, snahou i velkým přáním je, aby naši žáci, kteří na konci 5. ročníku pomyslně přejdou, přes duhový most do duhového světa věděli, že most je pevný a mohou ho kdykoliv využít k tomu, aby se setkali s těmi, kteří měli tu čest doprovázet je na části jejich duhové cesty životem. Aby jednou s láskou, s úctou a s důvěrou kráčeli po tomto mostě se svými potomky s hlubokou vírou v člověka a v poznání.

Přílohy:

Příloha č. 1 - Pravidla pro hodnocení výsledku vzdělávání žáků jsou součástí Školního řádu.